

ЗАКОН за водите

Обн., ДВ, бр. 67 от 27.07.1999 г., в сила от 28.01.2000 г., изм. и доп., бр. 81 от 6.10.2000 г., в сила от 6.10.2000 г., бр. 34 от 6.04.2001 г., бр. 41 от 24.04.2001 г., изм., бр. 108 от 14.12.2001 г., бр. 47 от 10.05.2002 г., в сила от 11.06.2002 г., бр. 74 от 30.07.2002 г., бр. 91 от 25.09.2002 г., в сила от 1.01.2003 г., изм. и доп., бр. 42 от 9.05.2003 г., изм., бр. 69 от 5.08.2003 г., бр. 84 от 23.09.2003 г., доп., бр. 107 от 9.12.2003 г., бр. 6 от 23.01.2004 г., изм., бр. 70 от 10.08.2004 г., в сила от 1.01.2005 г., изм. и доп., бр. 18 от 25.02.2005 г., в сила от 20.01.2005 г., изм., бр. 77 от 29.07.2005 г., изм. и доп., бр. 94 от 25.11.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., изм., бр. 29 от 7.04.2006 г., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп., бр. 36 от 2.05.2006 г., в сила от 1.07.2006 г., бр. 65 от 11.08.2006 г., в сила от 11.08.2006 г., попр., бр. 66 от 15.08.2006 г., изм., бр. 105 от 22.12.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., бр. 108 от 29.12.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., бр. 22 от 13.03.2007 г., в сила от 11.02.2007 г., бр. 59 от 20.07.2007 г., в сила от 1.03.2008 г., изм. и доп., бр. 36 от 4.04.2008 г., изм., бр. 52 от 6.06.2008 г., бр. 70 от 8.08.2008 г., бр. 12 от 13.02.2009 г., в сила от 1.01.2010 г. (*) - изм., бр. 32 от 28.04.2009 г., бр. 35 от 12.05.2009 г., в сила от 12.05.2009 г., изм. и доп., бр. 47 от 23.06.2009 г., в сила от 23.06.2009 г., изм., бр. 82 от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г., бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 25.12.2009 г., изм. и доп., бр. 95 от 1.12.2009 г., изм., бр. 103 от 29.12.2009 г., изм. и доп., бр. 61 от 6.08.2010 г., изм., бр. 98 от 14.12.2010 г., в сила от 1.01.2011 г., бр. 19 от 8.03.2011 г., в сила от 9.04.2011 г., бр. 28 от 5.04.2011 г., в сила от 5.04.2011 г., доп., бр. 35 от 3.05.2011 г., в сила от 3.05.2011 г., изм. и доп., бр. 80 от 14.10.2011 г., в сила от 14.10.2011 г., бр. 45 от 15.06.2012 г., в сила от 1.09.2012 г., изм., бр. 77 от 9.10.2012 г., в сила от 9.10.2012 г., бр. 82 от 26.10.2012 г., в сила от 26.11.2012 г., бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. и доп., бр. 103 от 29.11.2013 г., доп., бр. 26 от 21.03.2014 г., изм. и доп., бр. 49 от 13.06.2014 г., изм., бр. 53 от 27.06.2014 г., бр. 98 от 28.11.2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 12 от 13.02.2015 г., бр. 14 от 20.02.2015 г., бр. 17 от 6.03.2015 г., в сила от 6.03.2015 г., изм. и доп., бр. 58 от 31.07.2015 г., изм., бр. 61 от 11.08.2015 г., бр. 95 от 8.12.2016 г., в сила от 1.01.2016 г., бр. 101 от 22.12.2015 г., в сила от 22.12.2015 г., бр. 15 от 23.02.2016 г., бр. 51 от 5.07.2016 г., в сила от 5.07.2016 г., изм. и доп., бр. 52 от 8.07.2016 г., изм., бр. 95 от 29.11.2016 г., изм. и доп., бр. 12 от 3.02.2017 г., изм., бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. и доп., бр. 96 от 1.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., бр. 55 от 3.07.2018 г., доп., бр. 77 от 18.09.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., изм. и доп., бр. 98 от 27.11.2018 г., в сила от 27.11.2018 г., бр. 103 от 13.12.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., изм., бр. 17 от 26.02.2019 г., в сила от 1.08.2016 г., изм. и доп., бр. 25 от 26.03.2019 г., бр. 61 от 2.08.2019 г., в сила от 2.08.2019 г., изм., бр. 21 от 13.03.2020 г., в сила от 13.03.2020 г., изм. и доп., бр. 44 от 13.05.2020 г., в сила от 14.05.2020 г., изм., бр. 52 от 9.06.2020 г., в сила от 9.06.2020 г., доп., бр. 13 от 16.02.2021 г., изм. и доп., бр. 17 от 26.02.2021 г., бр. 20 от 11.03.2022 г., изм., бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г., доп., бр. 66 от 1.08.2023 г., в сила от 1.01.2023 г., изм. и доп., бр. 86 от 13.10.2023 г., в сила от 13.10.2023 г., изм., бр. 102 от 8.12.2023 г., бр. 41 от 10.05.2024 г., в сила от 10.05.2024 г., бр. 79 от 17.09.2024 г., изм. и доп., бр. 54 от 4.07.2025 г.

(*) (Бел. ред. - относно влизането в сила на измененията на Закона за водите с ДВ, бр. 12 от 13.02.2009 г., виж Параграф единствен от Закона за допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 32 от 2009 г.)

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда собствеността и управлението на водите на територията на Република България като общонационален неделим природен ресурс и собствеността на водностопанските системи и съоръжения.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Целта на закона е да осигури интегрирано управление на водите в интерес на обществото и за опазване на здравето на населението, както и да създаде условия за:

1. (изм. - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) осигуряване на достатъчно количество и добро качество на повърхностните и подземните води за устойчиво, балансирано и справедливо водоползване;
2. намаляване на замърсяването на водите;
3. опазване на повърхностните и подземните води и водите на Черно море;
4. прекратяване на замърсяването на морската среда с естествени или синтетични вещества;
5. намаляване на заустванията, емисиите и изпусканията на приоритетни вещества;
6. прекратяване на заустванията, емисиите и изпусканията на приоритетно опасни вещества;
7. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) предотвратяване или намаляване на вредните последици за човешкия живот и здраве, околната среда, културното наследство и стопанската дейност, свързани с вредното въздействие на водите.

(2) Целите по ал. 1 се постигат чрез:

1. предотвратяване влошаването, както и опазване и подобряване състоянието на водните екосистеми, на пряко зависимите от тях сухоземни екосистеми и влажни зони;
2. насърчаване на устойчивото използване на водите чрез дългосрочно опазване на наличните водни ресурси;
3. комплексно, многократно и ефективно използване на водните ресурси;
4. прилагане на мерки за опазване и подобряване на водната среда;
5. осигуряване на непрекъснато намаляване на замърсяването на подземните води и предотвратяване на замърсяването им;
6. намаляване на последиците от наводнения и засушавания;
7. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) оценка и управление на риска от наводнения;
8. (нова - ДВ, бр. 58 от 2015 г.) извършване на контрол за техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях.

Чл. 2а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Целта по чл. 2 се постига при спазване на следните принципи:

1. признаване на водите като жизненоважен ресурс и общо наследство, което се опазва и защитава;
2. (доп. - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) определяне на правото на всеки гражданин на достъп до вода за питейно-битови цели като основна жизнена потребност е приоритет на държавната политика и на политиката, осъществявана от органите на местно самоуправление;
3. определяне на речните басейни като основна единица за интегрирано управление на водите;
4. координиране на действията за постигане на добро състояние на водите в трансграничните речни басейни на басейново и на национално ниво и планиране на мерки на основата на равенство и взаимност при защита на националните интереси;
5. прилагане на научно-техническите постижения при управление на водите;
6. прилагане на икономически регулатори за постигане на устойчиво използване на водите и опазването им;
7. предотвратяване или намаляване на вредното въздействие на водите, както и възстановяването на щетите;
8. предотвратяване или намаляване на замърсяването на водите при източника на замърсяване;

9. поддържане и възстановяване на растителна и почвена покривка, свързани с възпроизводството на водите;
  10. замърсителят плаща разходите за мерките за предотвратяване, ограничаване и намаляване на замърсяването, както и за възстановяване на вредите;
  11. възмездност на водните услуги;
  12. възстановяване на разходите за водни услуги, включително на разходите за ресурса и опазване на околната среда;
  13. предоставяне на обществеността на своевременно, точна и разбираема информация за състоянието на водите, планираните мерки и достигнатите резултати от тяхното прилагане;
  14. свързване на дейностите за опазване на водите с устойчивото им ползване.
- (2) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Ръководството на дейностите, свързани с проучването, опазването и управлението на водите, експлоатацията и управлението на водностопанските системи, се извършва от лица с висше образование с придобита образователно-квалификационна степен "магистър" по съответните специалности.

Чл. 3. Води на територията на страната са:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) повърхностните води;
2. подземните, включително минералните води;
3. вътрешните морски води и териториалното море;
4. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) водите на река Дунав, река Резовска и река Тимок в рамките на държавната граница на Република България.

Чл. 3а. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) Пресните води на територията на Република България са национални стратегически ресурси.

(2) Източниците на водите по ал. 1 са:

1. валежите на територията на страната;
2. притокът на трансгранични води от съседните държави, в т. ч. половината от оттока на тези води, ако те обозначават държавната граница и ако не е предвидено друго в международни договори, по които Република България е страна.

(3) Ресурсите по ал. 1 се управляват по реда на този закон и при отчитане на глобалното изменение на оттокообразуващите климатични фактори в региона.

Чл. 4. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 5. Използването на водите се осъществява чрез водностопански системи, които включват съоръжения за отнемане, съхраняване, транспортиране, разпределяне, отвеждане и пречистване на води, за използване на водната енергия и за защита от вредното въздействие на водите.

Чл. 6. Водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения на територията на страната могат да бъдат собственост на държавата, на общините, на физически и юридически лица.

Чл. 7. Уредбата на отношенията, свързани със собствеността върху водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения, се основава на следните принципи:

1. обществената значимост на водата като ценен природен ресурс;
2. многоцелево използване на водите и водните обекти с оглед задоволяване на стопански интереси без вреда за обществените интереси и за съществуващи права;
3. закрила на правото на собственост върху водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения, доколкото с упражняването ѝ не се уврежда целостта и единството на хидроложкия цикъл и на природната водна система;
4. упражняването на правото на собственост така, че да не се нарушава технологичното единство на водностопанската система.

Чл. 8. (1) Общото водоземане и ползване на водните обекти и водоземането за задоволяване на собствени потребности е безвъзмездно.
(2) За водоземане и ползване на водните обекти с цел стопанска дейност се заплаща такса за използването на природния ресурс като гаранция за създаване на еднакви правни условия за стопанска дейност на всички граждани и юридически лица.
(3) Лицата, осъществяващи дейностите по ал. 1 и 2, са длъжни да опазват околната среда.

Чл. 9. (1) Водите по чл. 3 се управляват на национално и на басейново ниво.
(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Управлението на водите на национално ниво се осъществява от министъра на околната среда и водите.
(3) За подпомагане на дейността по ал. 2 към Министерството на околната среда и водите се създава Висш консултативен съвет по водите.
(4) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2001 г., бр. 65 от 2006 г., бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г., бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) Висшият консултативен съвет по водите включва представители на Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на земеделието и храните, Министерството на икономиката и индустрията, Министерството на енергетиката, Министерството на туризма, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерството на здравеопазването, Министерството на финансите, Министерството на вътрешните работи, Българската академия на науките, общините, юридически лица с нестопанска цел, имащи пряко отношение към водите, и други.
(5) Министърът на околната среда и водите издава Правилник за устройството и дейността на Висшия консултативен съвет по водите.
(6) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Управлението на басейново ниво в обхвата на една или няколко водосборни области се осъществява в съответствие с държавната политика по водите от басейнови дирекции за управление на водите.

Чл. 10. (1) Държавната политика, свързана с дейностите по експлоатация, изграждане, реконструкция и модернизация на водностопанските системи и съоръжения, се осъществява от:
1. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) министъра на регионалното развитие и благоустройството - за водоснабдителни и канализационни системи и съоръжения на населените места и за предпазване от вредното въздействие на водите в границите на населените места;
2. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 19 от 2011 г., в сила от 9.04.2011 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г.) министъра на земеделието и храните:
а) за хидромелиоративни системи и съоръжения и за предпазване от вредното въздействие на водите извън границите на населените места;
б) чрез Изпълнителната агенция по горите - за насажденията в системите и съоръженията по буква "а";
3. (изм. - ДВ, бр. 108 от 2001 г., бр. 36 от 2006 г., бр. 14 от 2015 г.) министъра на енергетиката - за хидроенергийни системи и обекти;
4. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) министъра на околната среда и водите - за водоземните съоръжения за минерални води, публична държавна собственост.
(2) Политиката, свързана с дейностите по експлоатация, изграждане, реконструкция и модернизация на водностопански системи и съоръжения - общинска собственост, се осъществява от кмета на общината.

(3) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) При осъществяване на политиката по ал. 1 и 2 приоритетно се изпълняват програмите от мерки, включени в плановете за управление на речните басейни и в плановете за управление на риска от наводнения.

(4) (Нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Политиката, свързана с контрола върху техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях, се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

Чл. 10а. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) (1) Министерският съвет определя държавната политика за отрасъла водоснабдяване и канализация (В и К) като част от водостопанската политика на страната и Националната стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България.

(2) Министерският съвет приема Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България за период не по-малък от 10 години.

(3) Със стратегията по ал. 2 се определят основните цели, приоритетите, етапите и необходимите средства и източниците на финансиране за изграждане и развитие на В и К системите и за повишаване на качеството на В и К услугите.

(4) Политиката в отрасъла водоснабдяване и канализация се провежда от:

1. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) министъра на регионалното развитие и благоустройството;
2. общинските съвети и кметовете на общини.

Чл. 10б. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството осъществява държавната политика в отрасъла водоснабдяване и канализация на национално ниво, като:

1. разработва и предлага на Министерския съвет Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България;
2. осъществява координация и контрол по изпълнението на Стратегията за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията;
3. разработва и предлага на Министерския съвет проекти на нормативни актове, свързани с управлението и развитието на водоснабдяването и канализацията;
4. издава подзаконовни нормативни актове, свързани с управлението и развитието на водоснабдяването и канализацията, в случаите когато това е предвидено със закон;
5. координира управлението на В и К системите на национално ниво;
6. изпълнява функциите на принципал на търговските дружества - В и К оператори, в които държавата е едноличен собственик на капитала, и на търговските дружества - В и К оператори, с държавно участие в капитала;
7. създава и поддържа Единна информационна система и регистър на асоциациите по В и К и В и К операторите по чл. 198р;
8. одобрява краткосрочни и средносрочни програми за проучване, проектиране и изграждане на В и К системи - публична държавна собственост, в съответствие с Плановете за управление на речните басейни, Стратегията за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията и регионалните генерални планове на В и К системите на съответните обособени територии и подпомага общините при изпълнението на програмите им по чл. 10в, ал. 1, т. 1;
9. осъществява контрол в предвидените от закона случаи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството при осъществяването на координирането на управлението на В и К системите на национално ниво:

1. координира промените в границите на обособените територии и обнародва в "Държавен вестник" решенията на асоциациите по В и К за промяна на границите на обособените територии;

2. осигурява обединяването на регионалните генерални планове на В и К системите в сборен документ на национално ниво за нуждите на управление на отрасъла В и К;
  3. дава методически указания за разработването на регионалните генерални планове на В и К системите и генералните планове на агломерации над 10 000 еквивалентни жители (е. ж.) на В и К системите и инвестиционните програми към тях;
  4. координира дейността на асоциациите по В и К.
- (3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството в качеството си на принципал на търговските дружества - В и К оператори, в които държавата е едноличен собственик на капитала, и на търговските дружества - В и К оператори, с държавно участие в капитала:
1. одобрява програми за реструктуриране на търговските дружества - В и К оператори, в които държавата е едноличен собственик на капитала;
  2. предлага за одобряване от съответните общи събрания програми за реструктуриране на търговските дружества - В и К оператори, с държавно участие в капитала;
  3. сключва договорите за възлагане и за контрол на управлението на търговските дружества - В и К оператори, в които държавата е едноличен собственик на капитала, а когато държавата е собственик на над 50 на сто от капитала - сключва договорите след оправомощаване от общото им събрание;
  4. (изм. – ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 6.03.2015 г.) в договорите по т. 3 определя основните показатели за дейността на В и К операторите в съответствие с одобрените от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) бизнес планове и контролира изпълнението им съгласно Правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала (обн., ДВ, бр. 51 от 2003 г.; изм., бр. 59 от 2003 г.; Решение № 8260 на ВАС от 2005 г. - бр. 79 от 2005 г.; изм., бр. 54 от 2006 г., бр. 15 от 2007 г., бр. 103 от 2008 г., бр. 39 от 2009 г.);
  5. осъществява контрол на дейността по предоставянето на услуги от В и К операторите, като за целта получава от тях информацията по чл. 198с;
  6. при условията и по реда на Закона за държавните помощи прави уведомление за предоставяне при необходимост на държавни помощи на В и К оператори.

Чл. 10в. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) (1) Общинският съвет:

1. (изм. – ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) приема програма за развитието на водоснабдяването и канализацията на територията на общината в съответствие с Плановете за управление на речните басейни, Стратегията за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията, плана за интегрирано развитие на общината и програмата за реализирането му, с регионалния генерален план на В и К системите и съоръженията на обособената територия и генералните планове на агломерации над 10 000 е. ж. на В и К системите и съоръженията;
  2. приема програма за реструктуриране на търговските дружества - В и К оператори, в които общината е едноличен собственик на капитала;
  3. приема и предлага за одобряване от съответните общи събрания на търговските дружества - В и К оператори, с общинско участие в капитала, програми за реструктурирането им;
  4. одобрява договорите за възлагане и за контрол на управлението на търговските дружества - В и К оператори, в които общината е едноличен собственик на капитала;
  5. изразява становище по разработените от В и К операторите бизнес планове;
  6. определя представители на общината в органите за управление на търговските дружества - В и К оператори, с общинско участие в капитала;
  7. определя представител на общината в съответната асоциация по В и К и съгласува мандата му;
  8. отговаря за координирането на управлението на В и К системите и съоръженията на обособената територия в предвидените в закона случаи.
- (2) Кметът на общината:

1. разработва и предлага за одобрение от общинския съвет програмите по ал. 1, т. 1 и 2;
2. осъществява координацията по подготовката и реализацията на проектите за В и К инфраструктура, които се реализират с безвъзмездна помощ чрез оперативните програми, финансирани от Кохезионния и Структурните фондове на Европейския съюз;
3. предвижда в общите и подробните устройствени планове мероприятията, необходими за развитието на водоснабдяването и канализацията в общината, в съответствие с регионалните генерални планове и генералните планове на агломерациите над 10 000 е. ж.;
4. сключва договорите за възлагане на управлението на търговските дружества - В и К оператори, в които общината е едноличен собственик, или когато е собственик на над 50 на сто от капитала, ако е оправомощен от общото им събрание;
5. (изм. – ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 6.03.2015 г.) определя основните показатели за дейността на В и К операторите по т. 4 и за развитието им в съответствие с одобрените от КЕВР бизнес планове, контролира изпълнението им и го отчита пред общинския съвет;
6. участва като представител на общината в съответната асоциация по В и К;
7. осъществява контрол в предвидените от закона случаи.

Чл. 10г. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., доп., бр. 55 от 2018 г.)

Министърът на регионалното развитие и благоустройството и министърът на околната среда и водите имат право на безплатен достъп до информационните системи и документите на други държавни органи и органи на местното самоуправление, както и на всички институции и органи, поддържащи регистри и информационни системи, предвидени в закон, когато данните от информационните системи и документите засягат управлението на водите и регулирането на В и К услугите и собствеността върху В и К системите, а председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор – когато данните от информационните системи и документите засягат експлоатацията на язовирните стени и съоръженията към тях.

Чл. 10д. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г., бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) Интегрирането на политиката по водите и отрасловите политики във водния сектор се извършва от Координационен съвет по водите, включващ министъра на околната среда и водите, министъра на земеделието и храните, министъра на енергетиката, министъра на икономиката и индустрията, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на здравеопазването, министъра на вътрешните работи, министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и министъра на образованието и науката или оправомощени от тях длъжностни лица, и представител на Националното сдружение на общините в Република България.

(2) Съветът по ал. 1:

1. осигурява координацията на дейностите по:

а) разработването и изпълнението на плановете за управление на речните басейни и на плановете за управление на риска от наводнения;

б) финансирането и изпълнението на програмите от мерки по чл. 15бн и на мерките за постигане на целите за намаляване на вероятността и на неблагоприятните последици от наводнения по чл. 14бк, ал. 2, т. 2;

2. ежегодно до края на месец март обсъжда изпълнението на националните програми за плановете за управление на речните басейни и плановете за управление на риска от наводнения в отделните сектори и определя необходимите мерки, които министърът на околната среда и водите предлага за приемане от Министерския съвет;

3. разглежда доклади от областните управители за състоянието на водната инфраструктура и резултатите от контролната дейност в областта.

(3) Съветът по ал. 1 се председателства от министъра на околната среда и водите.

(4) Организацията и дейността на съвета по ал. 1 се определят с правилник, приет от Министерския съвет.

Глава втора

ПРАВО НА СОБСТВЕНОСТ ВЪРХУ ВОДИ, ВОДНИ ОБЕКТИ И ВОДНОСТОПАНСКИ СИСТЕМИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

Раздел I

Държавна собственост върху водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения

Чл. 11. Публична държавна собственост са следните води и водни обекти:

1. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) водите на реките и принадлежащите им земи, както и водите във водохранилищата, включително и тези в язовирите - държавна собственост;
2. естествени езера, лагуни, лимани, блата и блатисти местности, когато са разположени в земи - държавна собственост;
3. подземните води, с изключение на минералните, независимо от това дали се намират под държавна, общинска или частна собственост;
4. естествените водопади и прилежащите им ивици в зависимост от естествения ландшафт, но не по-тесни от 10 м от двете страни на водопада;
5. водите, в това число отпадъчните води, когато изтичат от имоти, публична или частна собственост, и се вливат във води - публична държавна собственост.

Чл. 12. (1) Публична държавна собственост са островите и земите, образувани в резултат на естествени процеси, настъпили в реките, водоемите и островите във вътрешните морски води и териториалното море.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Публична държавна собственост са морското дъно и неговите недра в границите на вътрешните морски води и териториалното море и крайбрежната заливаема ивица на р. Дунав.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) (1) Публична държавна собственост са следните водностопански системи и съоръжения:

1. комплексните и значимите язовири съгласно приложение № 1, включително водохранилищата им до най-високо водно ниво, прилежащите им съоръжения и събирателните им деривации;
2. съоръженията и устройствата - недвижими имоти, за измерване на количеството и качеството на водите - публична държавна собственост;
3. системите и съоръженията за предпазване от вредното въздействие на водите, изградени с държавни средства - защитни диги, корекции на реки и отводнителните системи, с изключение на тези по чл. 19, ал. 1, т. 4, буква "г";
4. (изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г.) водоземните съоръжения за минерални води - изключителна държавна собственост, както и наблюдателните сондажи, изградени с държавни средства;
5. водоснабдителните системи или части от тях, чрез които се доставя вода до уличните водопроводни мрежи за потребителите на територията на повече от една община;
6. пречиствателните станции или съоръжения и съоръженията за обеззаразяване на вода за питейно-битови цели и обществени нужди, за производствени, промишлени и други дейности с търговски характер, когато са предназначени за потребителите на повече от една община;

7. отвеждащите канализационни колектори с прилежащите им съоръжения и пречиствателните станции и съоръжения за отпадъчни води, които обслужват потребителите на територията на повече от една община.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., нова, бр. 61 от 2019 г., в сила от 2.08.2019 г.) Публична държавна собственост са и язовирите, прехвърлени безвъзмездно от общините на държавата по реда на този закон.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Изключителна държавна собственост са:

1. вътрешните морски води и териториалното море;
2. минералните води по списък съгласно приложение № 2, което е неразделна част от този закон.

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Публична държавна собственост са и земите, заети от пояс I на санитарно-охранителните зони на водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване, публична държавна собственост, и на водовземните съоръжения за минерални води по чл. 14, т. 2.

Чл. 15а. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) Частна държавна собственост са сградните водопроводни инсталации и вътрешните водопроводни мрежи и съоръжения, разположени в имотите - собственост на държавата, до измервателните уреди на водопроводните отклонения за присъединяване към уличната водопроводна мрежа и канализационните мрежи и съоръжения, отвеждащи отпадъчните води от тези имоти до ревизионните шахти за присъединяване към уличните канализационни мрежи.

Чл. 16. (1) Държавната собственост върху води, обявена за публична по този закон, не може да се обявява за частна държавна собственост.

(2) Извън собствеността, обявена за публична държавна собственост по този закон, държавата може да притежава или да придобива и право на собственост върху води, водни обекти и водностопански системи и съоръжения, за които законът предвижда, че могат да бъдат предмет на частна собственост.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 61 от 2015 г.) Собствениците на земеделски земи и гори, върху които са построени язовири и водностопански съоръжения, които не са обезщетени за това по съответния ред, се обезщетяват по реда на чл. 10б и чл. 35 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и на Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд.

Чл. 17. (1) Водите, водните обекти и водностопанските съоръжения - държавна собственост, се актуват съобразно изискванията на Закона за държавната собственост.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Минералните води се актуват по искане на министъра на околната среда и водите въз основа на предоставена от него информация.

(3) Копия от актовете за водите, водните обекти и водностопанските съоръжения, съставени по предвидения ред, се изпращат в Министерството на околната среда и водите в двумесечен срок от съставянето на актовете.

(4) Алинея 3 се прилага и при извършени корекции на актовете за държавна собственост.

(5) По отношение на водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения - държавна собственост, се прилага Законът за държавната собственост, доколкото с този закон не е предвидено друго.

Чл. 17а. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г., доп., бр. 55 от 2018 г.) Водовземни съоръжения за минерални води по чл. 13, ал. 1, т. 4 могат да се изграждат от държавата, общини, когато са им предоставени за управление минерални води, изключителна държавна собственост, както от и за сметка на лицата, на които е предоставено право за водовземане от минерални води, чрез ново съоръжение по реда на този закон или концесия за добив на минерална вода.

(2) Водовземните съоръжения по ал. 1 стават собственост на държавата от датата на въвеждането им в експлоатация.

(3) Лицата по ал. 1:

1. предоставят на министъра на околната среда и водите документацията, свързана с изграждането на съоръженията и проведените проучвания на минералната вода в процеса на изграждане на съоръжението, както и всички останали данни, необходими за включване на съоръжението в публичен регистър на съоръженията за минерални води по чл. 118г;
2. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) предават съоръженията безвъзмездно на министъра на околната среда и водите или на оправомощено от него длъжностно лице, които предприемат действия пред министъра на регионалното развитие и благоустройството за включване на съоръжението в акта за изключителна държавна собственост на минералната вода от съответното находище;
3. стопанисват съоръжението за целия период, за който е предоставено правото на водовземане;
4. осигуряват техническа възможност за водовземане от съоръжението и от други лица, на които компетентният орган е предоставил такова право;
5. след прекратяване на предоставеното право за водовземане или концесия за добив на минерална вода предават съоръжението на директора на съответната басейнова дирекция за стопанисване.

Раздел II

Общинска собственост върху водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения

Чл. 18. (1) Собствеността на общината върху водите, водните обекти, водностопанските системи и съоръжения е публична и частна общинска собственост.

(2) Публичната общинска собственост върху води не може да бъде обявявана за частна общинска собственост.

Чл. 19. (1) (Предишен текст на чл. 19 - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) Публична общинска собственост са:

1. водите и водните обекти, в това число естествени извори, езера и блата, когато са разположени на земи - общинска собственост, и не са води и водни обекти по чл. 11;
2. водите, в т.ч. отпадъчните, които изтичат от имоти, публична или частна собственост, и се вливат във води - публична общинска собственост;
3. минералните води, без тези по чл. 14, т. 2;
4. (доп. - ДВ, бр. 34 от 2001 г., бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) водностопанските системи и съоръжения на територията на общината с изключение на тези, които са включени в имуществото на търговски дружества, различни от В и К операторите с държавно и/или общинско участие в капитала, или на сдружения за напояване и които се изграждат със средства или с кредити на търговските дружества или на сдруженията за напояване:
  - а) (изм. - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) водоснабдителните системи или части от тях, включващи мрежи и съоръжения за отнемане, пречистване, обеззаразяване, съхраняване и транспортиране на водите, чрез които се доставя вода за потребителите на територията на общината, с изключение на тези по чл. 13, ал. 1, т. 5 и 6, както и уличните разпределителни водоснабдителни мрежи в урбанизираните територии и водопроводните отклонения до измервателните уреди в имотите на потребителите;
  - б) (изм. - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) уличните канализационни мрежи и дъждоприемните шахти в урбанизираните територии и отвеждащите канализационни колектори с прилежащите им съоръжения и пречиствателните станции и съоръженията за

отпадъчни води, които обслужват потребителите на територията на общината, с изключение на тези по чл. 13, ал. 1, т. 7;

в) (доп. - ДВ, бр. 34 от 2001 г., изм., бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., бр. 61 от 2010 г., бр. 58 от 2015 г.) язовирите, включително намиращите се в процес на изграждане, с изключение на тези по чл. 13, ал. 1, т. 1 и включените в имуществото на търговски дружества, различни от В и К операторите с държавно и/или общинско участие, както и водохранилищата им до най-високо водно ниво, а също и прилежащите им съоръжения и събирателните им деривации;

г) защитните диги и съоръженията и системите за укрепване на речните легла в границите на населените места;

д) водопреносните и водоразпределителните мрежи за минерални води;

е) (отм. - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.);

5. (нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., изм. и доп., бр. 61 от 2010 г.) земите от пояс I на санитарно-охранителните зони на водоземните съоръжения и съоръженията за водоснабдяване на населените места в общината, с изключение на тези по чл. 15 и чл. 24, т. 11.

(2) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., отм., бр. 58 от 2015 г., нова, бр. 55 от 2018 г.) Публична общинска собственост, ако не са публична държавна собственост, са и недвижимите имоти и изградените върху тях язовири и съоръжения към тях, чиито собственици са се отказали от правото си на собственост по реда на чл. 100 от Закона за собствеността.

Чл. 19а. (Нов – ДВ, бр. 61 от 2019 г., в сила от 2.08.2019 г.) (1) Правото на собственост върху язовир – публична общинска собственост, може да се прехвърля безвъзмездно на държавата при условията и по реда на този закон след решение на общинския съвет.

(2) Не се прехвърля правото на собственост върху язовир – публична общинска собственост, отдаден на концесия.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) Решението по ал. 1 се приема от общинския съвет по мотивирано предложение на кмета на общината. Въз основа на решението на общинския съвет кметът на общината внася до областния управител мотивирано предложение за промяна на собствеността на язовира. Към предложението се прилага решението на общинския съвет и акт за общинска собственост за язовира, предмет на решението. Копие от документите се изпраща и до министъра на икономиката и индустрията.

Чл. 19б. (Нов – ДВ, бр. 61 от 2019 г., в сила от 2.08.2019 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) Областният управител се произнася със заповед за приемане или отказ от дарението в едномесечен срок от получаването на решението на общинския съвет с приложените към него документи и уведомява кмета на общината, изпълнителния директор на Държавно предприятие "Управление и стопанисване на язовири" и министъра на икономиката и индустрията.

(2) Прехвърлянето на собствеността се извършва чрез договор за дарение, сключен между кмета на общината, чиято собственост е язовирът, и областния управител. Договорът между областния управител и кмета на общината се сключва в 14-дневен срок от уведомяването по ал. 1. Препис от вписания договор се предоставя на изпълнителния директор на Държавно предприятие "Управление и стопанисване на язовири".

(3) За язовир, безвъзмездно прехвърлен на държавата, областният управител съставя акт за публична държавна собственост с предоставени права за управление на Държавно предприятие "Управление и стопанисване на язовири".

(4) След вписване на акта областният управител предоставя преписи съгласно чл. 70, ал. 1 от Закона за държавната собственост.

(5) Областният управител отказва със заповед да приеме дарението и връща предложението и придружаващата го преписка на съответната община, когато:

1. заявеният за прехвърляне от общината воден обект не е язовир по § 1, ал. 1, т. 94 от допълнителните разпоредби, или
2. предложението се отнася за язовир, отдаден на концесия, или
3. липсва акт за общинска собственост.

(6) Заповедта по ал. 5 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от уведомяването на заинтересованите лица.

Чл. 20. (1) (Изм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) С документацията за концесия за добив на минерална вода, както и за водностопански системи и водностопански съоръжения – публична общинска собственост, се определят:

1. местата за общо използване на водите и водните обекти;
2. съществуващите права на използване на водите във водохранилището.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) С концесионния договор се определят конкретните задължения на концесионера за осигуряване на общото използване на водите и водните обекти и на съществуващите права на използване на водите във водохранилището.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.).

(4) (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.).

(5) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., бр. 58 от 2015 г., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) На лицето, на което се възлага концесия за водностопанска система, с концесионния договор се възлагат дейностите по управление и поддържане на съоръженията съгласно изискванията на наредбата по чл. 141, ал. 2.

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 52 от 2020 г., в сила от 9.06.2020 г.) Минералните води по чл. 19, т. 3 се актуват като публична общинска собственост само при наличие на издаден сертификат от Министерството на здравеопазването.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм., бр. 52 от 2020 г., в сила от 9.06.2020 г.) Сертификатът по ал. 1 се издава по реда, определен в Закона за храните.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Концесия за добив на минерални води - публична общинска собственост, се предоставя само при утвърдени експлоатационни ресурси на минерални води.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.).

(5) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.).

(6) При предоставяне на право на ползване на водите по ал. 1 собственикът на имота, в който се намира водоизточникът, има предимство при равни други условия.

Чл. 22. (1) Частна общинска собственост са придобитите от общината имоти, води, водни обекти и водностопански системи и съоръжения извън имотите, описани в чл. 19.

(2) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) Частна общинска собственост са и сградните водопроводни инсталации и вътрешните водопроводни мрежи и съоръжения, разположени в имотите - собственост на общината, до измервателните уреди на водопроводните отклонения и канализационните мрежи и съоръжения, отвеждащи отпадъчните води от тези имоти до ревизионната канализационна шахта за присъединяване към уличните канализационни мрежи.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 34 от 2001 г., предишна ал. 2, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) По отношение на водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения - общинска собственост, се прилага Законът за общинската собственост, доколкото с този закон и Закона за сдружения за напояване не е предвидено друго.

Раздел III

Частна собственост върху водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения

Чл. 23. Собственикът на земята е собственик и на водите и водните обекти в имота, освен ако те не са собственост на държавата или на общината.

Чл. 24. Частна собственост са:

1. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) извиращите в границите на недвижимия частен имот води, с изключение на минералните води, докато текат през него, освен ако не са каптирани или не са включени във водоснабдителните системи;
2. езерата, които не се подхранват от или през които не протичат води - публична държавна или публична общинска собственост;
3. събиращите се в границите на недвижимия имот валежни води и изградените за тази цел съоръжения;
4. водите, изтичащи от водните обекти по т. 1, 2 и 3, до мястото на вливането им във води - публична държавна или публична общинска собственост;
5. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) земите, заети от водите по т. 1, 2, 3 и 4;
6. кладенците в недвижимия имот;
7. съоръженията и системите за използване, отвеждане и пречистване на водите, обслужващи съответния имот, както и съоръженията за предотвратяване и ликвидиране на последиците от вредното въздействие на водите;
8. (Нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) В и К системите или части от тях, изградени със средства на потребителите - физически или юридически лица, които обслужват само имотите на тези потребители;
9. (нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) сградните водопроводни инсталации и вътрешните водопроводни мрежи, разположени в имотите на потребителите, до измервателните уреди на водопроводните отклонения;
10. (нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) канализационните мрежи и съоръжения, отвеждащи отпадъчните води от имотите на потребителите до ревизионната канализационна шахта за присъединяване към уличните канализационни мрежи;
11. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) земите от пояс I на санитарно-охранителните зони на съоръженията за самостоятелно питейно-битово водоснабдяване.

Чл. 25. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 26. Владението, ползването и разпореждането с водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения - частна собственост, се извършват според общите разпоредби за собствеността, доколкото в този закон не се предвижда друго.

Раздел IV

Съсобственост върху водни обекти и водностопански системи и съоръжения

Чл. 27. Правото на собственост върху воден обект, водностопанска система или съоръжение може да принадлежи и общо на две или повече лица, когато тези обекти са разположени в съсобствен имот. В този случай съсобствеността на водния обект, водностопанската система или съоръжение следва съсобствеността на земята, освен ако не е установено друго.

Чл. 28. (1) При извършването на делба на съсобствен имот, в който има воден обект, не се допуска обособяването на реални части от водния обект.

(2) При извършването на делба на съсобствен имот, в който има воден обект, съсобственикът, който има право на по-голям дял от имота, има предимство при възлагането на водния обект.

(3) Останалите съсобственици получават паричната равностойност на техните дялове в срок 14 дни след сключването на договора за делба, съответно от влизането в сила на съдебното решение за извършване на делбата.

Чл. 29. За неуредените в този раздел случаи се прилагат съответните разпоредби на Закона за собствеността.

Раздел V

Придобиване на право на собственост върху водните обекти, водностопанските системи и съоръжения

Чл. 30. (1) Придобиването на правото на собственост върху водните обекти и водностопанските системи и съоръжения се извършва чрез правна сделка за земята, в която са разположени, или по наследство.

(2) Не се допуска придобиване по давност на водни обекти, водностопански системи и съоръжения - публична държавна и общинска собственост.

Чл. 31. (1) Когато водите на реката в резултат на естествени процеси, в това число природни бедствия, образуват ново корито и изоставят старото, новозаетото място става публична държавна собственост, а изоставеното място остава публична държавна собственост.

(2) В този случай засегнатият собственик е длъжен да уведоми органа по чл. 10, ал. 1, т. 1 или 2, който в 6-месечен срок на основата на технико-икономически анализ предприема действия за коригиране на настъпилите промени.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2002 г., бр. 61 от 2015 г.) В случай че проведените мероприятия доведат до връщането на реката в старото ѝ корито, засегнатият собственик на земята възстановява правото си на собственост върху парцела. Ако това е технически невъзможно или икономически неизгодно, засегнатите собственици на земята се обезщетяват с равностойна земя от държавния или общинския поземлен фонд по реда на чл. 10б от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи.

Чл. 32. Собственикът на частния воден обект не придобива собствеността върху земята, която водата покрива в извънредните си разливи.

Раздел VI

Ограничения на правото на собственост

Чл. 33. (1) Упражняването на правото на собственост може да се ограничава в следните случаи:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) при извършване на проучване и добив на подземни води и водоземане на изворни води в имот, частна собственост;
2. при изграждането на нови обекти, свързани с ползването, опазването или със защитата от вредното въздействие на водите, както и за по-целесъобразното оползотворяване на водните ресурси;
3. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) в границите на санитарно-охранителните зони на съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и за минерални води.

(2) Ако осъществяването на мероприятията по ал. 1 трайно лишава собственика от ползването на целия имот или на част от него, същият се отчуждава принудително по реда на Закона за държавната собственост.

(3) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., отм., бр. 61 от 2010 г.).

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Заповедите на компетентния орган, издадени на основанията, посочени в този раздел, не могат да бъдат изпълнени преди влизането в сила на акта, постановяващ отчуждаването на засегнатия имот, и преди изплащането на определеното обезщетение.

Чл. 34. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Проучване и добив на подземни води и водовземане на изворни води в имот - частна собственост, може да бъде осъществено след издадено разрешително за извършване на съответната дейност.

(2) Дейностите по ал. 1 се извършват въз основа на писмен договор със собственика, където се определят условията за извършване на дейността и дължимото обезщетение.

(3) Компетентният орган съгласно разпоредбите на този раздел предлага на собственика проектодоговор, който задължително трябва да съдържа данни относно:

1. необходимите проучвателни и/или строително-монтажни дейности;

2. частта от имота, която ще бъде на разположение на изпълнителя за извършване на проучването или строителството;

3. частта от имота, която ще остане заета от построените съоръжения след завършване на проучването или строителството;

4. срока за завършване на проучването или строителството;

5. необходимите работи за рекултивация на терена след извършване на проучването или строителството;

6. паричното обезщетение, ако по време на проучването или строителството собственикът бъде лишен от възможността да ползва имота си, както и реда за заплащане на обезщетението;

7. годишно парично обезщетение, ако част от имота остане зает от построените съоръжения след завършване на проучването или строителството; паричното обезщетение по тази точка се преустановява след възстановяването на имота в първоначалния му вид;

8. други условия, които биха създали гаранция за опазване на имота и спокойствието на собственика на имота.

(4) Засегнатият собственик може да отговори в едномесечен срок от получаването на предложението.

(5) Ако засегнатият собственик не приеме предложението в срока по ал. 4, се прилагат правилата за ограничаване на собствеността и за обезщетяване, предвидени в този раздел.

Чл. 35. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Когато при липса на друга възможност се налага водовземане на изворни води в имот, който не е държавна или общинска собственост, за задоволяване на питейно-битовото водоснабдяване на района, министърът на регионалното развитие и благоустройството на базата на технико-икономически изследвания издава заповед за извършване на необходимите дейности за осъществяване на водовземането.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Със заповедта на министъра на регионалното развитие и благоустройството задължително се определят обстоятелствата, посочени в чл. 34, ал. 3.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството издава заповедта по ал. 1.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Изпълнителят на строителството отговаря за вредите, причинени на собственика на засегнатия имот при неспазване на правилата за строителство и на условията на заповедта на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) Лицето, в чийто имот е извършено водовземането, има право на безплатно водовземане в размер не повече от 10 куб. м на денонощие, независимо от полученото обезщетение.

Чл. 36. (1) За извършване на проучване на подземни води в имот - частна собственост, министърът на околната среда и водите издава заповед, с която задължително определя обстоятелствата по чл. 34, ал. 3.

(2) Проучването на подземни води се извършва при максимално отчитане на интересите на собственика.

(3) Лицето, извършило проучването, носи отговорност за причинени вреди в отклонение от условията на заповедта на министъра на околната среда и водите и на специалните нормативни актове, регламентиращи проучването на подземните води и извършването на рекултивацията на засегнатите площи.

Чл. 37. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Добивът на подземни води в имот - частна собственост, се извършва само на води с гарантирано питейно качество, ползвани за питейни цели, и след извършване на строително-монтажни работи, определени от министъра на регионалното развитие и благоустройството при условията и по реда на чл. 35.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Съществуването в района на друга възможност за добив на подземни води за питейно-битово водоснабдяване от имот - държавна или общинска собственост, е основание за отмяна на заповедта на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 38. (1) Когато се налага изграждането на нови обекти, свързани с опазването или със защитата от вредното въздействие на водите, както и за задоволяване на такива държавни или общински нужди, които не могат да бъдат задоволени по друг начин, се допуска принудително отчуждаване на частни имоти, на части от тях или на съществуващи водностопански съоръжения след предварително и равностойно обезщетение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г.) В случаите по ал. 1 министърът на регионалното развитие и благоустройството или министърът на земеделието и храните в зависимост от компетентността си правят искане за принудително отчуждаване на засегнатия недвижим имот по реда на Закона за държавната собственост.

(3) Основание за принудителното отчуждаване са утвърдените водностопански планове, съдържащи технико-икономически изследвания, доказващи, че държавната или общинската нужда не може да бъде задоволена по друг начин.

Глава трета

ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДИТЕ И ВОДНИТЕ ОБЕКТИ

Чл. 39. Използването на водите и водните обекти включва водовземане и ползване на водния обект.

Чл. 40. (1) (Предишен текст на чл. 40 - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Използването на водите и водните обекти е:

1. общо и индивидуално според това дали титулярите на правото са неограничен брой лица или индивидуално определени лица;
2. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) с разрешение или с предварително писмено уведомяване на компетентния орган и без разрешение според това дали законът предвижда издаване на индивидуален административен акт като предпоставка за пораждаване на правото на използване, или правото на използване се поражда по силата на друг юридически факт;
3. (отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.).

(2) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Индивидуално право за използване на водите и водните обекти, предоставено с административен акт на индивидуално определено лице, не може да се прехвърля на трети лица.

Чл. 41. (1) Общото водовземане и ползване на водните обекти е правото на гражданите да ползват водите и/или водните обекти - публична държавна или общинска собственост, за лични нужди, отпих и водни спортове, водопой на животни и къпане.

(2) Условието и редът за използване по ал. 1 на водите и водните обекти се определят за публична държавна собственост от областния управител, а за публична общинска собственост - от общинския съвет, в съответствие с издадените разрешителни за водовземане и ползване на водните обекти и по начина, който гарантира опазването на живота и здравето на населението и на околната среда.

(3) Областният управител - за публичната държавна собственост, и кметът на общината - за публичната общинска собственост, е длъжен да обяви:

1. водните обекти, предоставени за общо водовземане и ползване с определяне на местата за тази цел;

2. изискванията, условията или забраната за определен вид общо водовземане или ползване;

3. разрешените заварени индивидуални права на използване, както и правата на използване, които предстои да се предоставят;

4. обхвата и предназначението на принадлежащите земи към водните обекти по т. 1 с оглед осъществяване на определени видове общо водовземане или ползване, съответно ограничение или забрани на други видове използване, както и изисквания към обекти и дейности, съвместими с общото водовземане и ползване;

5. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) местата за преминаване през имоти - частна собственост, в случаите, когато за общото водовземане и/или ползване достъпът до водния обект се осъществява през такива имоти след предварително съгласуване със собственика на имота; при липса на съгласие се прилагат разпоредбите на Закона за устройство на територията.

(4) Обявяването по ал. 3, т. 1, 2 и 5 се извършва задължително и чрез поставянето на табели на определените места, а по т. 3 и 4 - чрез публичен регистър.

Чл. 42. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г.) Собственикът на воден обект, водата в който е публична собственост, както и собственикът на частен воден обект, е длъжен да обяви ограниченията за общото водовземане или ползване, съответно забрана за това, чрез публикация или по друг начин. Ограниченията и забраните могат да се налагат от технологични и хигиенно-епидемиологични съображения.

Чл. 43. (1) Индивидуално използване на водите и водните обекти е налице, когато съответното право се осъществява от определен титуляр.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., бр. 65 от 2006 г., доп., бр. 61 от 2010 г., бр. 35 от 2011 г., в сила от 3.05.2011 г., изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Физическите лица - собственици или ползватели на недвижим имот, разположен в границите на населените места и селищните образувания, имат право на безвъзмездно водовземане до 10 куб. м на денонощие за собствени потребности от намиращите се в него повърхностни и подземни води, с изключение на минералните води.

(3) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Физически и юридически лица имат право на безвъзмездно водовземане от повърхностни и подземни води и на безвъзмездно ползване на повърхностни и подземни водни обекти в случаите на експлоатация на плиткки геотермални ресурси и изграждане на свързани геотермални системи съгласно условията на Закона за енергията от възобновяеми източници.

(4) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г., предишна ал. 3, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Разпоредбата на ал. 2:

1. се прилага за водовземане от подземни води в рамките на определените в плановете за управление на речните басейни и обявени в интернет страниците на басейновите дирекции

максимални водни обеми за землището на всяко населено място, които не могат да бъдат по-големи от 50 на сто от разполагаемите ресурси на първото от повърхността подземно водно тяло;

2. не се прилага при водоземане от минерални води.

(5) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 65 от 2006 г., предишна ал. 4, доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Извън случаите по ал. 2 и ал. 3 за индивидуалното използване на водите и водните обекти се заплащат такси, определени с тарифа от Министерския съвет.

(6) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г., предишна ал. 5, доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) При доказани нарушения по ал. 2 или ал. 3 органът по чл. 52, ал. 1, т. 4 може да задължи титуляря на правото на използване да монтира измервателни устройства.

Чл. 44. (1) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., бр. 65 от 2006 г.) Разрешително за водоземане се изисква във всички случаи, освен:

1. (доп. – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) в случаите по чл. 43, ал. 2 и ал. 3;

2. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2009 г., в сила от 12.05.2009 г., бр. 53 от 2014 г.) за дейностите по защита на населението при въведен план за защита при бедствия по реда на Закона за защита при бедствия;

3. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) в случаите по чл. 58, ал. 1, т. 1 и 2;

4. (нова – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) при водоземане за експлоатация на дълбоки геотермални ресурси по реда на Закона за подземните богатства.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Водоземането включва отнемането на води от водните обекти и/или отклоняването им от тях, както и използването на енергията на водата.

(3) За преобразуване на енергията на водата без отклоняването ѝ от водните течения в електрическа енергия чрез турбини с мощност до 20 киловата не се изисква разрешително по реда на този закон.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Изграждането на кладенец за индивидуално безплатно водоземане на подземни води става, без да е необходимо разрешително, но след като собственикът уведоми директора на съответната басейнова дирекция.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Собственикът или ползвателят на имота, където е изграден кладенец при условията на ал. 4, е длъжен в тримесечен срок от изграждането му да го обяви в съответната басейнова дирекция за нанасянето му в регистъра по чл. 118г, ал. 3, т. 5.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., отм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.).

Чл. 45. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 46. (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2001 г., бр. 65 от 2006 г.) (1) Разрешително за ползване на воден обект се издава за:

1. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) изграждане на нови, реконструкция или модернизация на съществуващи системи и съоръжения за:

а) регулиране на оттока;

б) линейна инфраструктура, пресичаща водни обекти - аквадукти, мостове, преносни мрежи и проводни;

в) хидрогеоложки проучвания във връзка с дейностите по буква "з";

г) защита от вредното въздействие на водите;

д) хидротехнически пристанищни съоръжения;

е) плаващи съоръжения в язовири;

ж) водоземане от повърхностни или от подземни води;

з) реинжектиране и за инжектиране на води, за изкуствено подхранване на подземните води и за отвеждане на замърсители в подземните води - в случаите по чл. 118а, ал. 2;

2. аквакултури и свързаните с тях дейности;

3. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) заустване на отпадъчни води в повърхностни води за:

- а) проектиране на обекти, в т. ч. канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания;
- б) експлоатация на съществуващи обекти, в т. ч. канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания;
4. изземване на наносни отложения от повърхностни водни обекти;
5. реинжектиране или инжектиране на води в подземни водни обекти;
6. изкуствено подхранване на подземни води;
7. отвеждане на замърсители в подземни води в случаите по чл. 118а, ал. 2;
8. инжектиране на природен газ или втечен нефтен газ в подземни водни обекти;
9. (отм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.);
10. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) поддържане проводимостта на некоригирани речни легла с цел почистване от храсти, дървесна растителност и отпадъци в зоните по чл. 119а, ал. 1, т. 5;
11. (нова – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) изграждане и експлоатация на геотермални системи за плитки геотермални ресурси, когато това се изисква по реда на Закона за енергията от възобновяеми източници.
- (2) Изграждането на конструкции, инженерно-строителни съоръжения, постройки и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземните води, се извършва при условията и по реда на Закона за устройство на територията при спазване на изискванията за опазване на подземните води по глава осма.
- (3) Разрешително по ал. 1, т. 3 се издава по реда на този закон, освен в случаите, когато е предвидено издаването на комплексно разрешително по реда на Закона за опазване на околната среда.
- (4) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Не се изисква разрешително за ползване на воден обект по ал. 1, т. 3 в случаите на:
1. заустване на битови отпадъчни води за обекти извън границите на населените места и селищните образувания при:
- а) максимално денонощно водно количество до 10 куб. м на денонощие и до 50 еквивалентни жители, и
- б) осигурено най-малко първично пречистване на отпадъчните води;
2. обекти, формиращи битово-фекални отпадъчни води в границите на населените места и селищните образувания без изградена канализационна система; за тези обекти се прилагат разпоредбите на Закона за устройство на територията.
- (5) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Разрешително за ползване на воден обект за реконструкция и модернизация на съществуващи съоръжения се изисква само в случаите по ал. 1, т. 1, букви "а", "б", "г" и "д", а в останалите случаи реконструкцията и модернизацията на съоръженията се извършват след предварително писмено уведомяване на компетентния орган по реда на чл. 58.
- (6) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Разрешителните за ползване на воден обект за изграждане на съоръженията за подземни води по ал. 1, т. 1, букви "ж" и "з" се издават в рамките на разрешително за водовземане, за отвеждане, за инжектиране или за реинжектиране чрез нови съоръжения.
- (7) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Когато мястото на заустване на отпадъчни води изисква изграждането на съоръжения, които оказват въздействие върху водния обект, условията за неговото опазване при изграждане на съоръженията се определят в разрешителното по ал. 1, т. 3.
- (8) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Разрешително за заустване на отпадъчни води по ал. 1, т. 3, буква "а" се изисква и в случаите на проектиране на разширение или изменение на съществуващи обекти, което е свързано с промяна на параметрите и мястото на разрешеното заустване.

(9) (Нова – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Не се изисква разрешително за ползване на воден обект в случаите по чл. 43, ал. 2 и 3, както и в случаите на използване на воден обект или водовземане за експлоатация на дълбоки геотермални ресурси по реда на Закона за подземните богатства.

Чл. 46а. (1) (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г., предишен текст на чл. 46а, бр. 95 от 2009 г.) Представянето на разрешително по чл. 44 и 46 е необходимо условие за одобряване на проекта и за издаване на разрешение за строеж по реда на Закона за устройство на територията.

(2) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Разрешение за ползване или удостоверение за въвеждане в експлоатация по Закона за устройство на територията се издава за обекти, включително канализационни системи, чрез които се заустват отпадъчни води във водни обекти, само при наличието на издадени по реда на този закон:

1. разрешително за водовземане от подземни води чрез съществуващи съоръжения или разрешително за водовземане от повърхностни води за обекти в експлоатация, и
2. разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води за обект в експлоатация.

(3) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Разпоредбата на ал. 2, т. 1 не се прилага за обекти, за които водоснабдяването се осъществява по договор с регистриран по реда на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги оператор В и К.

(4) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., предишна ал. 2 - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Разпоредбата на ал. 1 не се прилага по отношение на разрешителните за минерални води - изключителна държавна собственост.

(5) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Разрешителното по чл. 44 и/или чл. 46 не създава вещни права върху имотите, в които се реализират разрешените дейности.

Чл. 46б. (Нов – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) В случаите по чл. 44, ал. 1, т. 4 или чл. 46, ал. 9, когато дейностите по експлоатация на хидрогеотермални ресурси включва някоя от дейностите по чл. 44 и/или чл. 46, съответните параметри и изисквания на водоползването съгласно този закон, включително съгласно чл. 5б, се инкорпорират в и прилагат по отношение на съответното разрешение за търсене и проучване или проучване, или концесия за добив, на дълбоки геотермални ресурси, издадени съгласно Закона за подземните богатства.

(2) Компетентният орган относно съответните води, определен съгласно чл. 52, има задължение да участва в комисията по предоставяне на правата по реда на Закона за подземните богатства.

Чл. 47. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., доп., бр. 107 от 2003 г., изм., бр. 70 от 2004 г., бр. 36 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., доп., бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., изм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Концесия за добив на минерална вода – изключителна държавна собственост и публична общинска собственост, се предоставя след извършване на подготвителни действия и провеждане на процедура. Редът за подготовката и провеждането на процедурата за предоставяне на концесията, както и за изпълнението, изменението и прекратяването на концесионните договори за минерална вода се определят с наредба на Министерския съвет. За неуредените въпроси, свързани със стратегическото развитие и планиране на концесиите за добив на минерална вода, мониторинга, управлението и контрола, финансирането на дейността и Националния концесионен регистър, се прилага Законът за концесиите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Концесия за добив на минерални води се предоставя, когато водовземането е предназначено за:

1. бутилиране на натурална минерална вода и/или газирани и други напитки, в състава на които се включва минерална вода;

2. (доп. – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) извличане на ценни вещества освен в случаите, когато ценни вещества се извличат в рамките на концесия за добив на дълбоки геотермални ресурси съгласно Закона за подземните богатства;

3. (доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., отм., бр. 95 от 2009 г.);

4. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., отм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.).

(3) Концесия за добив на минерални води се предоставя при отчитане потребностите на лечебните заведения за болнична помощ и на общото водовземане за пиене и водоналиване.

(4) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 1.09.2012 г., изм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) При предоставяне на концесия за добив на минерална вода - изключителна държавна собственост, част от концесионното възнаграждение, не по-малка от 50 на сто, определена с решението на Министерския съвет за откриване на процедура за предоставяне на концесия, се превежда по бюджета на общината, на територията на която е разположен обектът на концесията.

(5) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Обект на концесията по ал. 1 е минералната вода от находище на минерална вода, разкрита с конкретно водовземно съоръжение, заедно с водовземното съоръжение и вътрешния пояс на санитарно-охранителната му зона.

(6) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) При провеждане на процедурата по ал. 1 и оценяване на офертите най-голяма относителна тежест имат критериите, както следва:

1. (изм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) размер на концесионното възнаграждение;

2. срок на концесията;

3. размер на предоставената гаранция;

4. (нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) срока за пълното усвояване на предоставения ресурс.

(7) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Разпоредбата на ал. 5 не се прилага в случаите, когато водовземното съоръжение и вътрешният пояс на санитарно-охранителната му зона са включени в друга предоставена концесия.

(8) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., отм., бр. 108 от 2006 г., нова, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) От участие в процедурата по ал. 1 се отстранява участник:

1. за когото е налице определено със Закона за концесиите основание за изключване;

2. който не отговаря на определените с решението за откриване на процедурата изисквания към професионалните или техническите възможности, или към финансовото и икономическото състояние на участниците.

(9) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., изм., бр. 61 от 2010 г., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Общият годишен експлоатационен ресурс, който се определя в решението за откриване на процедурата, е в размер до 95 на сто от определения със заповедта за утвърждаване на експлоатационните ресурси на находището технически възможен дебит на водовземното съоръжение.

(10) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., изм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Годишното концесионно възнаграждение е дължимо на база реално ползваното количество минерална вода, но не по-малко от 80 на сто от предоставения ресурс.

(11) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) От едно находище на минерална вода се предоставя концесия за добив по ал. 2, т. 1 само на един концесионер, с изключение на находищата, определени като райони по приложение № 2.

(12) (Нова – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Концесия за добив на минерална вода се предоставя за срок до 35 години.

Чл. 47а. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2006 г., изм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.)

(1) (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Концесия за строителство и концесия за услуги на водностопански системи и съоръжения, включително за хидротехнически, хидроенергийни,

хидромелиоративни, водоснабдителни и канализационни системи и съоръжения, се възлага при условията и по реда на Закона за концесиите.

(2) Водностопанските системи с комплексно предназначение, при управлението на които компетентните публични органи са различни, се възлагат като съвместни концесии.

(3) Проектът на решение за откриване на процедурата за определяне на концесионер и обосновката на концесията за водностопански системи и съоръжения се съгласуват с министъра на околната среда и водите по отношение на съответствието с влезлите в сила планове за управление на речните басейни и плановете за управление на риска от наводнения.

Чл. 47б. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., изм., бр. 61 от 2010 г., отм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.).

Чл. 47в. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г., отм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.).

Чл. 48. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., доп., бр. 61 от 2010 г.) Водоползвателите - титуляри на разрешителни, имат задължение да:

1. използват рационално водните ресурси, намаляват загубите на вода, като полагат грижи за опазване на околната среда;

2. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) използват водите и водните обекти в съответствие с целите, за които са предоставени;

3. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) поддържат необходимото качество на водата в съответствие с нормативните изисквания и условията на разрешителните;

4. (доп. - ДВ, бр. 41 от 2001 г.) не допускат нарушаване на обществени интереси и придобити права, включително правата за извършване на стопански риболов и други рибностопански дейности при условията и по реда на Закона за рибарството и аквакултурите;

5. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 61 от 2010 г.) предприемат действия за определяне на санитарно-охранителните зони на съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и тези за минерални води, използвани за лечение, профилактика, питейно-битови цели и бутилиране и:

а) изпълняват определените мерки в границите на санитарно-охранителните зони съгласно изискванията на наредбата по чл. 135, ал. 1, т. б и заповедта за определяне на санитарно-охранителната зона, и

б) поддържат крайбрежните заливаеми ивици на реките или принадлежащите земи на язовирите, разположени в границите на зоната, в съответствие с нормативните изисквания;

6. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2018 г.) измерват и да водят отчет за изземваните и използваните води, за отвежданите и изпусканите води, за нивата на подземните води, а при хидротехнически подпорни съоръжения - за водните стоежи до максимално ниво, както и за замърсяващите вещества, според изрично посочените в разрешителното условия;

7. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г.) осъществяват технологични, хидротехнически, агротехнически, водоохранителни, хигиенно-епидемиологични и други мероприятия, когато това е предвидено в условията при предоставяне на използването;

8. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) осигуряват свободен достъп на държавните и общинските органи, оправомощени да прилагат разпоредбите на закона, както и да предоставят изисканата от тях информация в момента на и във връзка с извършване на проверката;

9. сключват договори с абонатите при предоставяне на водни услуги;

10. уведомяват своевременно абонатите за нарушаване на договорения режим на водоземането;

11. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) изпълняват условията в издадените им разрешителни по реда на този закон и комплексните разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда;

12. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) в срок до 31 март на следващата отчетна година предоставят на директора на съответната басейнова дирекция, а в случаите на издадено разрешително по

чл. 46, ал. 1, т. 3 - и на директора на съответната регионална инспекция по околната среда и водите, доклад за изпълнението на условията в издадените им разрешителни; в случаите на издадено разрешително по чл. 117 от Закона за опазване на околната среда докладът се представя като част от доклада по чл. 125, ал. 1, т. 5 от същия закон;

13. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) изпълняват в срок дадените предписания от контролиращ орган.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., доп., бр. 61 от 2010 г.) Водоползвателите, независимо дали са, или не са титуляри на разрешителни, които са В и К оператори по смисъла на чл. 2 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги и предоставят услугата водоснабдяване за питейно-битови цели, са длъжни да:

1. предприемат всички необходими мерки, за да осигурят безопасна и чиста питейна вода на потребителите;

2. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) провеждат мониторинг на качеството на водата за питейно-битови цели и предоставят данните от извършения мониторинг на органите по чл. 155а и 189 по ред, определен в наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 3;

3. информират засегнатите потребители в случаите на установени отклонения в качеството на водата за питейно-битови цели, когато тези отклонения могат да създадат риск за здравето.

(3) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., в сила от 12.08.2007 г., доп., бр. 61 от 2010 г.) В случаите, когато водата за питейно-битови цели има отклонения от изискванията на наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 3 и не съществува алтернативна възможност за водоснабдяване, лицата по ал. 2 могат да предоставят услугата питейно-битово водоснабдяване само след издаване на разрешение съгласно чл. 155а, ал. 1, т. 1.

(4) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Водоползвателите, които не са титуляри на разрешителни и са В и К оператори по смисъла на чл. 2 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, пречистват и заустват отпадъчни води в повърхностни водни обекти в съответствие с издаденото разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води за съответната канализационна система.

(5) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2019 г.) Водоползвателите - титуляри на разрешителни за водовземане по чл. 44 за аквакултури и свързаните с тях дейности, не са задължени да измерват изземваните и използваните води, като ги отчитат въз основа на обема, посочен в издаденото разрешително.

(6) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Титулярите на разрешения и концесионерите, които имат право да експлоатират хидрогеотермални ресурси съгласно Закона за подземните богатства, са длъжни да спазват изискванията по ал. 1, които са приложими към експлоатирания хидрогеотермален ресурс.

Чл. 49. (1) По смисъла на този закон обществени интереси се нарушават, когато в резултат на водовземане или ползване се създава опасност от:

1. ограничаване на общото водовземане или ползване;

2. застрашаване на отбраната и сигурността на страната;

3. нарушаване условията на плановете за управление на речния басейн;

4. негативни въздействия върху бреговете, върху съоръженията, върху качеството на водите и върху защитени територии или при разхищението на води.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Обществени интереси се нарушават и при производство и разпространение в търговската мрежа на бутилирани натурални минерални води, газирани или други напитки, в състава на които се включва минерална вода без съответния сертификат, без правно основание и не по законоустановения ред.

(3) Придобити права са:

1. права на водовземане и ползване, за които са издадени разрешителни и които се упражняват по силата на този закон;

2. (изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.) концесия;

3. вещни права, учредени съгласно гражданското законодателство;
4. (нова – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) права на експлоатация на хидрогеотермални ресурси.

Глава четвърта

РАЗРЕШИТЕЛЕН РЕЖИМ

Раздел I

Общи положения

- Чл. 50. (1) Разрешително се издава за водовземане и за ползване на воден обект.
- (2) За издаване на разрешителните за водовземане и за ползване на воден обект се заплащат такси, определени с тарифа от Министерския съвет.
- (3) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Разрешително за водовземане и/или за ползване на воден обект се издава:
1. на юридически лица и на еднолични търговци;
  2. на физически лица само когато искането е за:
    - а) (отм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.);
    - б) заустване на отпадъчни води по чл. 46, ал. 1, т. 3;
    - в) минерални води - изключителна държавна собственост, които са предоставени за управление и ползване на общини;
    - г) (изм. – ДВ, бр. 12 от 2015 г.) земеделски цели от регистриран земеделски стопанин.
- (4) (Доп. – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) При разрешаване на водовземанията, включително при съгласуване на разрешения или концесии за експлоатация на геотермални ресурси по Закона за подземните богатства, се спазва следният ред на удовлетворяване на исканията:
1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) за питейно-битови цели;
  2. лечение и профилактика - само за минерални води;
  3. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) за земеделски цели;
  4. (нова – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) експлоатация на геотермални ресурси;
  5. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., предишна т. 4, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) други цели, включително промишлени цели, отдих и хидроенергетика.
- (5) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Приоритетите по ал. 4 се прилагат при спазване на изискванията за опазване на околната среда.
- (6) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) Разрешителното за водовземане по чл. 44 и разрешителното за ползване на повърхностен воден обект по чл. 46 се издават при условията и по реда на този закон и на наредбите по чл. 135, ал. 1, т. 1а и 13.
- (7) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Разрешително за водовземане от подземни води по чл. 44 и разрешително за ползване на подземен воден обект по чл. 46, ал. 1, т. 5, 6 и 7 се издават за водовземане или за ползване на подземен воден обект:
1. чрез нови съоръжения;
  2. чрез съществуващи съоръжения.
- (8) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) В случаите по ал. 7, т. 1 се издава едно общо разрешително, съдържащо и условията за изграждане на съоръженията.
- (9) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Правата по разрешителното, издадено по реда на ал. 8, могат да се ползват след:
1. (изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г., доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) издаване на разрешение за строеж, когато това се изисква по реда на Закона за устройство на територията – за правата за ползване на воден обект;

2. (доп. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) изменение на разрешителното по отношение параметрите на разрешеното водоземане или ползване, което се извършва служебно от директора на басейнова дирекция, в зависимост от резултатите от проучването на подземните води в процеса на изграждане на съоръженията - за правата за водоземане.

(10) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Разпоредбите на ал. 7 – 9 не се прилагат за находища на минерални води, изключителна държавна собственост, предоставени безвъзмездно за управление и ползване на общини. В тези случаи директорът на басейнова дирекция издава отделно разрешително за ползване на воден обект за изграждане, ремонт или реконструкция на съоръжение за водоземане на минерална вода от съответното находище.

(11) (Нова – ДВ, бр. 12 от 2017 г., предишна ал. 10, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Когато от дейността на обекта, който се предвижда да бъде водоснабден, се формират отпадъчни води, съдържащи приоритетни вещества по смисъла на наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 17 или опасни вещества по смисъла на наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 2, и В и К операторът на обособената територия удостовери, че не може да включи отпадъчните води в канализационната система:

1. заедно със заявлението за издаване на разрешително за водоземане се подава и заявление за издаване на разрешително за заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти;

2. процедурата за издаване на разрешително за водоземане се извършва съгласувано с процедурата за издаване на разрешително за ползване на повърхностен воден обект за заустване на отпадъчни води.

Чл. 50а. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) (1) Разрешителните по чл. 50, ал. 1 се преразглеждат относно съответствието с целите за опазване на околната среда по чл. 156а, когато:

1. данните от мониторинга или друга информация и оценки показват, че целите за опазване на околната среда, установени за водно тяло, не се постигат или съществува риск от влошаване на състоянието на водно тяло или потенциала на изкуствено или силно модифицирано водно тяло;

2. са констатирани несъответствия между хидроморфологичните условия и екологичното състояние на водно тяло или добрия екологичен потенциал на изкуствено или силно модифицирано водно тяло;

3. за водното тяло са обосновани изключения по чл. 156б – 156ж, изискващи изпълнение на определени условия.

(2) Разрешителните по чл. 50, ал. 1 се преразглеждат при всяка актуализация на характеризирането на района за басейново управление на водите по чл. 156з.

(3) Когато упражняването на правата по разрешително по чл. 50, ал. 1 представлява натиск върху състоянието на водите, допринасящ за влошаване на състоянието или непостигане на целите за опазване на околната среда, или за неизпълнение на условията по чл. 156б – 156ж, директорът на басейнова дирекция планира изменение на разрешителното, а когато с изменение не могат да бъдат постигнати целите или изпълнени условията – неговото прекратяване, като уведомява титуляря на разрешителното и изпълнява действията по чл. 74, ал. 1, т. 1.

(4) Изменението или прекратяването на разрешителното по чл. 50, ал. 1 се включва в програмите от мерки в съответния план за управление на речните басейни.

Чл. 51. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) (1) За опазване на водите и определяне на условията за това при съгласуване на цялостните проекти за търсене и проучване по чл. 82, ал. 1 от Закона за подземните богатства в Министерството на околната среда и водите се предоставя информация за:

1. местоположението на площта, в която се предвижда проучване на подземни богатства;

2. повърхностните и подземните водни тела, попадащи в площта по т. 1, които могат да бъдат засегнати от предвидените дейности, и как ще бъдат засегнати;

3. скалната или литоложката разновидност, представляваща подземното богатство;
4. дълбочината, до която ще се извърши проучването.

(2) За опазване на водите и определяне на условията за това при предоставяне на концесия за добив на подземни богатства се представя за съгласуване план за разработка на находището, който освен информацията по ал. 1 съдържа и резултати от изпълненото проучване, свързани със:

1. детайлизацията на геоложкия разрез;
2. нивото на подземните води в района на проучената площ.

Чл. 52. (Изм. - бр. 65 от 2006 г., бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г., бр. 61 от 2010 г.) (1) Разрешителното се издава от:

1. министъра на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице за:

- а) водовземане от язовирите по приложение № 1;
- б) прехвърляне на води между различни райони за басейново управление;
- в) ползване на воден обект:
  - аа) язовирите по приложение № 1, включително за заустване на отпадъчни води;
  - аб) отвеждане на замърсители в подземни води в случаите по чл. 118а, ал. 2;
  - ав) инжектиране на въглероден двуокис, природен газ или втечен нефтен газ в подземни водни обекти;
- г) целите на отбраната и националната сигурност;

2. изпълнителния директор на Агенцията за проучване и поддържане на река Дунав - за ползване на воден обект за изземване на наносни отложения от река Дунав;

3. кмета на общината след решение на общинския съвет:

- а) (изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) за водовземане от води, включително от язовири и минерални води - публична общинска собственост, както и от находища на минерални води - изключителна държавна собственост, които са предоставени безвъзмездно за управление и ползване от общините;
  - б) за ползване на водни обекти - публична общинска собственост, с изключение на разрешителните по чл. 46, ал. 1, т. 3;
4. директора на басейновата дирекция - във всички останали случаи на водовземане и на ползване на водни обекти.

(2) Разрешителни за ползване на водни обекти - части от река Дунав, вътрешните морски води или териториалното море, се издават от директора на съответната басейнова дирекция след съгласие на министъра на отбраната и на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

(3) Разрешително за водовземане от находищата на минерални води - изключителна държавна собственост, предоставени безвъзмездно за управление и ползване от общините, се издава от кмета на общината след съгласуване с директора на съответната басейнова дирекция по отношение на параметрите на водовземането. Съгласуването се извършва преди подготовката на съобщението за откриване на процедурата за издаване на разрешителното.

(4) Копие от разрешителните по ал. 1, т. 3 се изпраща на директора на съответната басейнова дирекция.

Чл. 53. (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) Начинът на използването на водите на комплексните и значимите язовири по приложение № 1 се определя в годишен и месечни режимни графици, които се утвърждават от министъра на околната среда и водите и са неразделна част от разрешителното за водовземане.

(2) С годишния график се определя стратегията за използване на водите на язовирите по приложение № 1 през съответната година.

(3) Месечният график се изготвя, като се вземат предвид актуалната информация за състоянието на язовира през предходния месец, определената с годишния график стратегия, прогнозата за очаквания приток, хидрометеорологичната обстановка и преценката на исканията в месечната заявка от титулярите на разрешителни за водовземане.

(4) С месечните графици се:

1. прехвърлят води;
2. определят свободни обеми за поемане на очакван приток;
3. определят специфични условия към титулярите на разрешителни.

(5) Разрешеният лимит може да бъде надвишен в случай на определен с месечния график обем за поемане на очакван приток или при възникване на непредвидими и/или изключителни обстоятелства.

(6) Лицата, които осъществяват техническата експлоатация на язовирите и съоръженията към тях, представят в Министерството на околната среда и водите ежедневно, по десетдневки и месечно, на следващия работен ден, информация за водностопанския баланс в язовирите по приложение № 1.

(7) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице при възникване на непредвидими и/или изключителни обстоятелства изменя месечния график, за което писмено уведомява заинтересованите страни.

Чл. 54. Изграждането на деривации за прехвърляне на води между речни басейни се извършва с решение на Народното събрание.

Чл. 55. При издаване на разрешително органите по чл. 52, ал. 1 отчитат:

1. наличните водни ресурси;
2. потребностите на кандидата за водоползвател, съответно ползвател на воден обект;
3. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) състоянието на водното тяло, целите за опазване на околната среда, определени за съответното водно тяло, и мерките за постигане на тези цели, определени в плановете за управление на речните басейни;
4. придобитите права.

Чл. 56. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Разрешителното за водовземане по чл. 44 и разрешителното за ползване на воден обект по чл. 46 съдържат:

1. наименование на органа, който ги издава;
2. номер и дата на издаване на акта;
3. правни и фактически основания за издаване на акта;
4. трите имена и постоянен адрес на титуляря на разрешителното - за физическите лица, съответно фирма и седалище - за юридическите лица и за едноличните търговци, регистрирани по Търговския закон;
5. единен граждански номер за физическите лица или единен идентификационен код за юридическите лица и едноличните търговци;
6. цел на използването;
7. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) воден обект и водно тяло - предмет на използването;
8. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) места на използването, потребление и заустване, включително надморска височина и координати на съоръженията или площта за използване;
9. местност, административно-териториална и териториална единица, код по единния класификатор на административно-териториалните и териториалните единици - за всяко място на използване;
10. параметри на разрешеното използване;
11. съоръжения за използване на водите, технически параметри и оборудване на съоръженията;
12. срок на действие на разрешителното;
13. задължение за заплащане на такса и индивидуални показатели за определяне на таксата за предоставеното право на използване на водите;
14. задължения за провеждане на собствен мониторинг и специфични изисквания към местата за мониторинг и програмата за мониторинг;
15. условия, при които се предоставя правото за използването на водите;
16. контролиращ орган.

(2) Разрешителното за водовземане по чл. 44, освен реквизитите по ал. 1, съдържа и:

1. разпределение на разрешените обеми;
2. минимално допустимия отток в реката - при водовземане от повърхностни води;
3. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) максимално допустимото експлоатационно понижение - при водовземане от подземни води;
4. начален срок за упражняване на правото на водовземане;
5. (отм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.).

(3) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Разрешителното за ползване на воден обект за отвеждане на замърсители в подземни води по чл. 46, ал. 1, т. 7, разрешителното за реинжектиране или за инжектиране по чл. 46, ал. 1, т. 5 и 8, освен реквизитите по ал. 1, съдържат и:

1. начин на отвеждане, реинжектиране или инжектиране;
2. специфични мерки с изрично посочване на естеството и концентрациите на веществата в отвежданите води;
3. характеристика на подземното водно тяло, в което се отвеждат водите, и близостта до други подземни водни тела, които могат да бъдат засегнати;
4. (отм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.).

(4) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Разрешителното за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни води по чл. 46, ал. 1, т. 3 освен реквизитите по ал. 1 съдържа и:

1. данни за обекта, формиращ отпадъчните води, за канализационната система, за собственика и ползвателя му;
2. данни от разрешителното за водовземане или от договора за предоставена водна услуга;
3. индивидуални емисионни ограничения на всички характерни показатели на отпадъчните води по потоци и места на заустване;
4. срок за достигане на индивидуалните емисионни ограничения;
5. количества на заустваните отпадъчни води - максимално часови, средноденонощни и годишни.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Условието, при които се издават разрешителните, се определят с наредбите по чл. 135, ал. 1, т. 1а и 2 и се оформят като приложение - неразделна част от разрешителното.

(6) Към разрешителното могат да бъдат прилагани схеми и/или карти в подходящ мащаб в зависимост от спецификата на разрешителното за водовземане или ползване на воден обект.

(7) (Отм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., нова, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

Разрешителните за експлоатация на хидрогеотермални ресурси по чл. 44, ал. 1, т. 4 и чл. 46, ал. 1, т. 11 съдържат и:

1. начин на отвеждане, циркулация, реинжектиране или инжектиране на води във водното тяло;
2. характеристика на подземното водно тяло, в което се отвеждат водите, и близостта до други подземни водни тела, които могат да бъдат засегнати;
3. максимална енергийна мощност на геотермалната система.

Чл. 57. (1) Разрешителното се издава за срок:

1. (доп. – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) до 35 години - за завиряване на и за водовземане от комплексни язовири за хидроенергийни и хидромелиоративни цели, както и за водовземане с цел производство на зелен водород;
2. до 25 години - за водовземане с цел питейно-битово водоснабдяване;
- 2а. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., отм., бр. 61 от 2010 г.);
3. (изм. - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) до 20 години - в останалите случаи.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

(3) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) Разрешителните за ползване на воден обект за изземване на наносни отложения се издават за срок не по-дълъг от срока на

действащия към датата на издаване на разрешителното план за управление на речния басейн. В случаите по чл. 140 разрешителното се издава на лицето, избрано за изпълнител на тези дейности, за срока на изпълнение на договора, сключен между него и областния управител.

(4) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Разрешителните за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води по чл. 46, ал. 1, т. 3, буква "а" се издават за срок до въвеждането в експлоатация на обекта/канализационната система.

Чл. 58. (1) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Разрешително не се изисква, а е необходимо само 30-дневно предварително писмено уведомяване на басейновата дирекция за извършване на следните дейности:

1. (изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) развитие, модернизиране или технологично обновяване на съществуващи инсталации и технологични процеси, за които е издадено разрешително за водовземане и/или за ползване на воден обект, при което не се променя въздействието, разрешено с издаденото разрешително;
2. (изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) ползване на повърхностни води чрез поставяне на временни отбивни съоръжения, необходими за изграждането на даден строителен обект, когато отнеманото водно количество е по-малко от 10 литра на секунда и полученият отток след използването не влияе върху качеството на водите;
3. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., доп., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) въздушно преминаване на съоръжения над водния обект;
4. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) поддържане проводимостта на некоригирани речни легла извън границите на населените места с цел почистване от храсти, дървесна растителност, битови и строителни отпадъци, когато не се нарушава естественото състояние на бреговете и дъното на реката и когато не попада в зони по чл. 119а, ал. 1, т. 5;
5. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., доп., бр. 58 от 2015 г.) изграждане на съоръжения за мониторинг на подземните и повърхностните води съгласно одобрената от компетентния орган програма за мониторинг;
6. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) хидрогеоложки проучвания, извън посочените в чл. 46, ал. 1, т. 1, буква "в";
7. (нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) подземно преминаване през повърхностен воден обект без нарушаване на естественото състояние на дъното и бреговете;
8. (нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) ремонт на плаващи съоръжения в язовири и ремонт на водоземни съоръжения от повърхностни води;
9. (нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) осигуряване на проводимост на речното легло до 500 метра след язовирната стена.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) В случаите по ал. 1 кандидатът представя справка за планираните от него дейности, която включва:

1. местоположение;
2. обем и характер на дейността;
3. мерки, които се предвиждат за опазването на водите и водния обект;
4. срок за изпълнение на дейността.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Ако директорът на басейновата дирекция прецени, че планираната дейност не отговаря на изискванията на ал. 1, той уведомява собственика в рамките на срока по ал. 1 за необходимостта от издаване на разрешително.

(4) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Директорът на басейновата дирекция в рамките на срока по ал. 1 може да предписва условия и/или ограничения, при които да се осъществява дейността, във връзка с изпълнение на изискванията за опазване на водите, регламентирани с наредбите, методиките и ръководствата по чл. 135.

Чл. 59. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 103 от 2009 г., бр. 61 от 2010 г.) (1) Разрешителното се издава въз основа на:

1. документите по чл. 60, и

2. официални и актуални данни от метеорологични, хидроложки, хидрогеоложки, хидрохимични и други инженерни проучвания.

(2) Когато за издаване на разрешителното се изисква представянето на инвестиционен проект по смисъла на Закона за устройство на територията, същият се подготвя от лица, които притежават професионална квалификация "магистър-инженер" по специалността, свързана с вида на исканото разрешително, и са регистрирани по реда на Закона за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране.

Раздел II

Условия и ред за издаване на разрешителното

Чл. 60. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 52 от 2008 г., бр. 61 от 2010 г.) (1) За откриване на процедура за издаване на разрешително кандидатите подават заявление по образец, одобрен от министъра на околната среда и водите, в което се посочват:

1. данните по чл. 56, ал. 1, т. 4 - 9;
2. адрес за кореспонденция, включително електронен адрес - при наличие на такъв;
3. телефон и факс за връзка с физическото лице или с лицето, което управлява и представлява дружеството по чл. 56, ал. 1, т. 4;
4. параметрите на исканото използване;
5. номерът на решението на министъра на околната среда и водите или на директора на съответната регионална инспекция по околната среда и водите по оценка на въздействието върху околната среда или за преценка, че не е необходимо извършването на оценка на въздействието върху околната среда, или за оценка за съвместимост, когато такива се изискват съгласно Закона за опазване на околната среда и Закона за биологичното разнообразие;
6. (нова – ДВ, бр. 13 от 2021 г.) номер на регистрационна карта за земеделските стопани, когато е приложимо.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. (доп. – ДВ, бр. 13 от 2021 г.) заверен документ за платена такса за издаване на разрешителното, когато плащането не е извършено по електронен път;
2. (доп. – ДВ, бр. 13 от 2021 г.) актуална скица или карта за имотите, в които ще се извършва дейността, заверена от съответния компетентен орган или справка с индивидуализиращите данни на имотите и административния орган на издаване, въз основа на които да може служебно да се събере информация;
3. (изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) документ, удостоверяващ съгласието на собственика на съоръженията – при ползване на съществуващи съоръжения, с изключение на случаите по ал. 13, т. 3;
4. (отм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г., нова, бр. 13 от 2021 г.) документ, удостоверяващ техническа невъзможност за достъп до напоителна система, когато заявителят е земеделски стопанин.

(3) Когато искането е за издаване на разрешително за водовземане от повърхностни води, към заявлението по ал. 1 се прилагат и:

1. прединвестиционно проучване или съответната разработена фаза на инвестиционния проект съгласно изискванията на Закона за устройство на територията, съдържащи хидроложка част и водностопански изследвания, доказващи наличието на исканото водно количество във водния обект или доказващи необходимостта от прехвърляне на води - когато искането е за прехвърляне на води между речни басейни, или проект за завиряване - когато искането е за завиряване на новоизградени водни обекти;
2. обосновка на заявеното водно количество съгласно нормите за водопотребление, определени с наредбата по чл. 117а, ал. 2;

3. проект за санитарно-охранителна зона - когато искането е за питейно-битово водоснабдяване;
4. документи, удостоверяващи съгласието на собствениците на имоти, които ще бъдат засегнати от завиряването и строителството на съоръженията, когато съоръженията не са изградени;
5. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 9.04.2011 г.) съгласувателни становища на компетентните органи, свързани със засягане на изградена инфраструктура и с възможността за промяна на предназначението на земеделските земи и на горските територии, които ще бъдат засегнати;
6. сравнителна оценка на енергийните ползи и на вредите за околната среда, при използване на енергията на водата.
- (4) Когато искането е за издаване на разрешително за ползване на повърхностен воден обект, с изключение на заустването на отпадъчни води, към заявлението се прилагат и:
1. за изграждане на нови системи и съоръжения - инвестиционен проект съгласно изискванията на Закона за устройство на територията;
  2. за изземване на наносни отложения от река Дунав:
    - а) схема на заявения участък, посочваща местоположението на участъка с географски координати на границите на участъка;
    - б) предпроектни проучвания, доказващи, че няма да има негативни влияния върху корабоплавателния път, бреговете, островите и хидротехническите съоръжения;
  3. за изземване на наносни отложения от принадлежащите земи на водохранилищата - технически проект за изземването;
  4. (отм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.);
  5. за аквакултури и свързаните с тях дейности:
    - а) проект за дейността;
    - б) (отм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.);
    - в) (отм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.);
    - г) (изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) одобрен от общинския експертен технически съвет проект за промяна на предназначението на язовира;
  6. за плаващи съоръжения в язовири:
    - а) проект за изграждане на съоръжението и за дейността му;
    - б) документ за регистрация и годност на плавателното съоръжение от Изпълнителна агенция "Морска администрация";
    - в) предварителен договор за транспортиране на отпадъчните води и битовите отпадъци или проект за пречистване на отпадъчните води - в случаите, когато такива се формират от извършваната дейност на плавателното съоръжение;
    - г) договор с водолазна фирма за годишно обслужване на закотвящите съоръжения.
- (5) Когато чрез изгражданите съоръжения или чрез изземването на наносни отложения се изменят физичните характеристики на повърхностно водно тяло, към заявлението по ал. 1 се прилагат и обосновки, изчисления и доказателства за изпълнение на изискванията по чл. 156е, ал. 2.
- (6) Когато искането е за издаване на разрешително за водовземане от подземни води, към заявлението се прилагат и:
1. документ за собственост или нотариално заверено писмено съгласие от собственика на имота, в който са или ще бъдат разположени съоръженията за водовземане;
  2. нотариално заверена декларация от собствениците на имотите, засегнати от проекта за санитарно-охранителната зона, удостоверяваща, че същите са запознати с ограниченията и забраните, определени в наредбата по чл. 135, ал. 1, т. б, които попадат в проектните санитарно-охранителни зони - при водовземане, предназначено за самостоятелно питейно-битово водоснабдяване;

3. обосновка на водоземането, включително обосновка на заявеното водно количество, съгласно нормите за водопотребление, определени с наредбата по чл. 117а, ал. 2;
4. (нова – ДВ, бр. 12 от 2017 г., доп., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) документ от В и К оператора на обособената територия, удостоверяващ, че няма възможност за осигуряване на необходимите количества от съществуващата водоснабдителна система - когато заявените водни количества или част от тях се предвижда да се ползват за самостоятелно питейно-битово водоснабдяване;
5. (нова – ДВ, бр. 13 от 2021 г.) документ от доставчик на вода за напояване на територията, удостоверяващ техническа невъзможност за осигуряване на необходимите количества от съществуващата напоителна система или невъзможност за достъп до напоителна система, когато заявителят е земеделски стопанин.
- (7) Когато искането е за издаване на разрешително за водоземане от минерални води, към заявлението се прилагат и:
1. документ за собственост или учредено право на ползване върху недвижимия имот, където се осъществява дейността за ползване на минералната вода;
  2. проект за присъединяване на отклонението за хранване на водоснабдявания обект към довеждащата система и за измерване на ползваните водни обеми и обосновка на заявеното водно количество съгласно нормите за водопотребление, определени с наредбата по чл. 117а, ал. 2.
- (8) Когато искането е за издаване на разрешително за хидрогеоложки проучвания, към заявлението се прилагат и:
1. документи, удостоверяващи съгласието на собствениците на имотите, в които ще се извърши проучването;
  2. проект за хидрогеоложки проучвания.
- (9) Когато искането е за издаване на разрешително за ползване на воден обект по чл. 46, ал. 1, т. 5 - 8, към заявлението се прилагат:
1. доклад за резултатите от хидрогеоложко проучване;
  2. технологична обосновка за реинжектиране, инжектиране, отвеждане или изкуствено подхранване, включително обосновка за реинжектираните, инжектираните или отвежданите обеми.
- (10) За издаване на разрешително по чл. 46, ал. 1, т. 3 към заявлението по ал. 1 се прилагат и документи, определени с наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 13.
- (11) Изискванията към документите за издаване на разрешителни се определят с наредбите по чл. 135, ал. 1, т. 1а, 2 и 13.
- (12) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Заявлението по ал. 1 и приложените към него документи се подават в два екземпляра - единият екземпляр в качеството му на оригинал се представя върху книжен носител, а вторият - като негов пълен цифров аналог - върху електронен носител.
- (13) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) При провеждането на процедурите по издаване на разрешителни по чл. 44 и чл. 46, ал. 1, т. 2 и 3 и преди изготвянето на съобщението по чл. 62а, ал. 1 органът по чл. 52, ал. 1 изисква служебно:
1. за аквакултури и свързаните с тях дейности:
    - а) съгласувателно становище от Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури относно зоните за аквакултури в големи язовири – когато язовирът не е зонирен;
    - б) становища по проекта и мястото за изпълнение на дейностите от Щаба по подготовка на Военноморските сили на Република България и от Изпълнителна агенция "Морска администрация" – когато дейността се извършва в крайбрежните морски води или в река Дунав;
  2. за разрешителни за ползване на водни обекти – части от река Дунав, вътрешните морски води или териториалното море – съгласувателни становища от:
    - а) министъра на отбраната;

б) министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията;

3. за водовземане и ползване на язовири:

а) когато водовземането и/или ползването не е свързано с използване на съществуващи съоръжения към язовира – актуален документ от собственика или оправомощено от него лице, на което е възложена експлоатацията на язовира, удостоверяващ съгласие за извършване на дейностите и условия, при които може да се разреши водовземането и/или ползването;

б) когато водовземането е свързано с използването на съществуващи съоръжения към язовира – актуален документ от собственика или оправомощено от него лице, на което е възложена експлоатацията на язовира, удостоверяващ съгласие за ползване на съоръженията, и условия, при които може да се разреши водовземането;

4. по електронен път от Националната агенция за приходите, Агенция "Митници" и общините информация за наличие или липса на задължения;

5. (нова – ДВ, бр. 13 от 2021 г.) по електронен път и без да заплаща такса актуална скица или карта за имотите, в които ще се извършва дейността от техническите служби на общините, службите по геодезия, картография и кадастър и общинските служби по земеделие.

Чл. 61. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 61 от 2010 г.) Заявлението за издаване на разрешително се подава до компетентния орган по чл. 52, ал. 1.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 61 от 2010 г., доп., бр. 13 от 2021 г.) Органът по ал. 1 в 20-дневен срок, а при заявител земеделски стопанин в 10-дневен срок:

1. проверява дали:

а) заявлението съдържа изискваните се информация и приложения съгласно обявения образец;

б) съдържанието на приложените документи по чл. 60 отговаря на изискванията на този закон;

2. извършва преценката по чл. 62, ал. 1.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Когато не са изпълнени изискванията по чл. 60, органът по ал. 1 уведомява заявителя да отстрани несъответствията в срок до два месеца.

(4) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г., доп., бр. 13 от 2021 г.) При неотстраняване на несъответствията в срока по ал. 3 документите не се разглеждат и не се открива процедура, за което заявителят се уведомява писмено в срок до три дни.

(5) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Ако при преценката по чл. 62, ал. 1, извършена в срока по ал. 2, се установи, че искането не съответства на изискванията на чл. 62, ал. 1 и са налице условията по чл. 68, органът по чл. 52, ал. 1 издава решение с мотивиран отказ за издаване на разрешително. В този случай, ако несъответствията в приложените документи по чл. 60 не влияят върху преценката по чл. 62, органът издава решението за отказ, без да изисква отстраняване на несъответствията по ал. 3.

Чл. 61а. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г., отм., бр. 28 от 2011 г., в сила от 5.04.2011 г.).

Чл. 62. (1) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Органът по чл. 52, ал. 1 преценява искането, като съобразява:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) предвижданията на влезлите в сила планове за управление на речните басейни;

2. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) съвместимостта с обществените интереси и придобити права, в това число нуждите на населението от района на водовземането;

3. съответствието с изискванията за опазване на околната среда, регламентирани от международни договори и вътрешното законодателство;

4. възможността за съвместно използване на съществуващите и предвижданите за изграждане съоръжения за исканото водовземане и/или ползване;

5. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) наличните водни ресурси по количество и качество;

6. съответствието на заявеното водно количество с целите на водовземането;

7. наличието на други възможности за задоволяване на искането за водовземане и/или ползване;

8. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) изпълнението на условията по чл. 156б - 156ж.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

(3) (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

(4) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., отм., бр. 65 от 2006 г.).

(5) (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

(6) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Преценката е писмена и е неразделна част от документацията, въз основа на която се издава разрешителното или отказът за издаване на разрешително.

Чл. 62а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., доп., бр. 13 от 2021 г.) В 20-дневен срок след изтичане на срока по чл. 61, ал. 2, а за земеделските стопани в 10-дневен срок и ако не са налице основания за отказ, органът по чл. 61, ал. 1 или оправомощено от него лице изготвя съобщение, което съдържа:

1. целта на заявеното използване на водите;

2. водното тяло, в което се предвижда използване на водите;

2а. (нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) фактическите основания, при които се издава разрешителното, включително състояние на водното тяло, определените цели и мерки в действащите планове за управление на речните басейни и планове за управление на риска от наводнения, имащи отношение към разрешителното, и друга специфична информация, определена в наредбите по чл. 135, ал. 1, т. 1а, 2 и 13;

3. системите или съоръженията, чрез които ще се реализира използването;

4. мястото на използване на водите, местността, административно-териториалната и териториалната единица, кода по единния класификатор на административно-териториалните и териториалните единици - за всяко място на използване;

5. проектните параметри на използването, включително:

а) количество на водите;

б) индивидуални емисионни ограничения и срока на достигането им - при разрешителните за заустване на отпадъчни води;

в) понижение на водното ниво - при разрешителните за водовземане от подземни води;

г) (нова – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) възможни промени на температурните характеристики на водното тяло в различните случаи на водоползване;

6. условията, при които би могло да се предостави правото за използване на водите;

7. мястото за представяне на писмени възражения и предложения от заинтересованите лица.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Съобщението по ал. 1 се изпраща на кмета на съответната община за публично обявяване и се поставя на интернет страницата на органа по чл. 52, ал. 1.

(3) В тридневен срок от получаване на съобщението кметът по ал. 2 е длъжен да:

1. направи публичното обявяване, като постави съобщението на определените за това места;

2. уведоми писмено органа по чл. 61, ал. 1 за точната дата на обявяването.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.).

(5) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Съобщението по ал. 1 се изпраща и на титулярите на вече издадени разрешителни, за които при преценката по чл. 62 е установено, че ще бъдат променени някои от параметрите на разрешеното използване, както и на собствениците на съоръженията, когато искането е за използване на комплексните и значимите язовири по приложение № 1.

(6) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) В случаите по чл. 46, ал. 1, т. 5, 7 и 8 съобщението по ал. 1 се изпраща и на заявителя, който в срока по чл. 64 да декларира възможността си да изпълни предвидените условия.

Чл. 63. (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., бр. 65 от 2006 г., бр. 61 от 2010 г.) Обявяване по реда на чл. 62а не се извършва, когато:

1. водовземането и/или ползването е за нуждите на отбраната и на националната сигурност;

2. (отм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г., нова, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) кандидатът за издаване на разрешително за заустване за експлоатация на съществуващ обект е титуляр на разрешително за заустване за проектиране на същия обект и условията и параметрите на разрешеното заустване не са променени.

Чл. 64. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) В 14-дневен срок от обявяването заинтересуваните лица могат да:

1. (отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.);
2. възразят срещу издаването на разрешителното;
3. предложат условия, при които да бъде издадено разрешителното с оглед гарантиране на лични или обществени интереси.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

(3) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Възраженията и предложенията по ал. 1 се изпращат на мястото, посочено в съобщението по чл. 62а, ал. 1.

Чл. 65. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 66. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., бр. 77 от 2005 г., отм., бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 67. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., доп., бр. 13 от 2021 г.) В 14-дневен срок от изтичането на срока по чл. 64, ал. 1, а за земеделските стопани в 7-дневен срок, органът по чл. 52, ал. 1 издава разрешително, когато са спазени предвидените в този закон изисквания.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., доп., бр. 13 от 2021 г.) Органът по чл. 52, ал. 1 може да назначи комисия за разглеждане на постъпилите възражения или предложения по чл. 64, ал. 1, т. 2 и 3, която да се произнесе по тях. В този случай срокът за произнасяне се удължава с един месец, а за земеделските стопани с 14 дни.

Чл. 68. (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Органът по чл. 52, ал. 1 отказва издаване на разрешително, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) се засягат придобити права по смисъла на чл. 49, ал. 3, т. 1, 2 и 4, включително за задоволяване на собствените потребности на гражданите по чл. 43, ал. 2;
  2. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2001 г., отм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.);
  3. върху водоземането и/или ползването на съответния воден обект са наложени ограничения, с които целта на искането е несъвместима;
- За. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) по реда на чл. 62 е установена невъзможност за задоволяване на искането;
4. не са спазени изискванията, посочени в закона;
  5. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) се иска водоземане от подземни води:
    - а) (доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) за самостоятелно питейно-битово водоснабдяване - при наличието на капацитет на изградена водоснабдителна система;
    - б) (доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) за водоснабдяване на обекти, за които не е осигурено отвеждането и пречистването на отпадъчните води;
    - в) (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) при условията на чл. 118в;
  - б. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) искането е за водоземане за питейно-битово водоснабдяване от:
    - а) повърхностни води, за които не е предвидено пречистване на водата в съответствие с изискванията на наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 4;
    - б) подземни води, които са с трайни отклонения по химичните показатели от изискванията на наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 3 и не са предвидени мерки за осигуряване на съответствие с изискванията на наредбата;

7. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., предишна т. 6, бр. 61 от 2010 г.) се установи, че вредите за околната среда надвишават ползите от дейността, за която е предназначено използването на водите, в случаите, когато се изисква такава сравнителна оценка;
8. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., предишна т. 7, бр. 61 от 2010 г., доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) целта на водоземането от минерални води е задоволяване на собствени потребности на гражданите, освен в случаите на експлоатация на плитки геотермални ресурси съгласно Закона за енергията от възобновяеми източници;
9. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) не са проведени процедурите по глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие;
10. (нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) заявителят има:
- а) задължения за публични вземания, с изключение на задължения по невлезли в сила актове, както и разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения;
- б) задължения към Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда, определени със специалните закони в областта на околната среда, които не са разсрочени, отсрочени или обезпечени.

Чл. 69. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 70. (1) (Предишен текст на чл. 70, изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., доп., бр. 80 от 2011 г., в сила от 14.10.2011 г., изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г., доп., бр. 13 от 2021 г.) Разрешителното или решението за отказ на органа по чл. 52, ал. 1 се изпраща в 7-дневен срок, а за земеделските стопани в тридневен срок на:

1. заявителя;
  2. съответната общинска администрация;
  3. собственика на съоръженията;
  4. съответната регионална здравна инспекция по местонахождението на водоземните съоръжения – за водоземане от:
    - а) повърхностни и подземни води – с цел питейно-битово водоснабдяване, включително самостоятелно питейно-битово водоснабдяване;
    - б) минерални води – с цел питейно-битово водоснабдяване, водоснабдяване за лечебни цели, профилактика, отдих и спорт;
  5. заинтересованите лица, участвали в процедурата по издаване на разрешителното;
  6. (нова – ДВ, бр. 13 от 2021 г.) съответната областна дирекция "Земеделие", когато заявителят е земеделски стопанин.
- (2) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., отм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.).

Чл. 71. (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., доп., бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Разрешителното или решението за отказ на органа по чл. 52, ал. 1 подлежи на обжалване пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел III

Изменение и продължаване на разрешителното

Чл. 72. (1) (Предишен текст на чл. 72, изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Изменение на разрешителното може да се извършва:

1. (изм. - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., бр. 58 от 2015 г.) служебно от органа по чл. 52, ал. 1 - при условията на чл. 73;
  2. по молба на лицето, в полза на което е предоставено.
- (2) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) В случаите по ал. 1, т. 2 органът по ал. 1 проверява и изпълнението на условията на издаденото разрешително.

Чл. 73. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) (1) Разрешителните, издадени по реда на този закон, се изменят служебно от органа по чл. 52, ал. 1, когато:

1. при характеризирание на района за басейново управление, в процеса на разработване на плановете за управление на речните басейни, е установено, че съответно водно тяло не може да постигне целите по чл. 156а за добро състояние или потенциал при съществуващия в момента на оценката натиск върху водите от съответните дейности и е необходимо да бъдат изпълнени условията по чл. 156б – 156ж – за обосноваване на изключения;
  2. за водно тяло, за което в предходния план за управление на речните басейни е обосновано изключение от целите по чл. 156а за постигане на добро състояние или потенциал и новата оценка показва, че е необходимо допълнително намаляване на натиска, за да бъдат изпълнени условията по чл. 156б – 156ж;
  3. независимо от спазването на условията в разрешителното възникнат противоречия с обществените интереси.
- (2) Разрешителните по ал. 1, т. 1 и 2 се изменят от датата на приемане на съответния план за управление на речните басейни.
- (3) Разрешителните по ал. 1, т. 3 се изменят по реда на чл. 75 – 77.

Чл. 74. (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) След установяване на обстоятелствата:

1. по чл. 73, ал. 1, т. 1 и 2 директорът на басейнова дирекция предписва на титулярите на разрешителни условия и/или ограничения за използване на водите за разрешените цели и уведомява съответните органи по чл. 52, ал. 1 за необходимите изменения и включването им в програмата от мерки;
  2. по чл. 73, ал. 1, т. 3 органът по чл. 52, ал. 1 започва служебно процедура за изменение на разрешителните за осигуряване на съответствие с обществените интереси.
- (2) Предписаните условия или ограничения трябва да отговарят на следните изисквания:
1. съразмерност на наложените ограничения и на очакваните ползи;
  2. най-малка намеса в съществуващи права;
  3. ограниченията да се налагат, като се посочи тяхната последователност в съответствие с променящите се водностопански отношения.

Чл. 75. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 61 от 2010 г., бр. 58 от 2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Изменението на разрешителното се обявява по реда на чл. 62а, когато изменението е по молба на лицето, в полза на което е предоставено или по реда на чл. 73, ал. 1, т. 3 и се изменят параметрите на разрешеното използване на водите.

(2) Обявяването на изменението на разрешителните по чл. 73, ал. 1, т. 1 и 2 се извършва с обявяването на проекта на съответния план за управление на речните басейни.

Чл. 76. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) Органът по чл. 52, ал. 1:

1. издава решение за изменение или за отказ за изменение на разрешителното – в случаите по чл. 75, ал. 1, в едномесечен срок от обявяването по чл. 62а;
  2. издава решение за изменение на разрешителното – в случаите по чл. 75, ал. 2, в едномесечен срок от приемането на плана за управление на речните басейни.
- (2) Когато трябва да се поиска съгласуване или мнение на друг орган или е необходимо да се реши въпрос от неговата компетентност, срокът по ал. 1 спира да тече до неговото решаване.

Чл. 77. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) До издаването на решение за изменение или за отказ за изменение на разрешителното органът по чл. 52, ал. 1 разглежда възраженията на лицето, в полза на което е издадено, исканията и възраженията в резултат на обявяването по чл. 75, представени в писмен вид.

(2) Разглеждането на документите по ал. 1 не води до спиране на срока по чл. 76, ал. 1.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Решението за изменение или за отказ за изменение на разрешителното може да се обжалва пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 78. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Заявление за продължаване срока на действие на разрешително се подава преди изтичането му пред органа по чл. 52, ал. 1.

(2) Органът по чл. 52, ал. 1 продължава срока на действие на разрешителното, когато:

1. молбата е подадена в срока по ал. 1;

2. не се нарушават нормативни разпоредби, планови предвиждания или обществени интереси, и

3. са изпълнени условията на издаденото разрешително.

(3) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Разпоредбите на ал. 1 и 2 се прилагат и когато се иска едновременно изменение и продължаване срока на действие на разрешително.

Чл. 78а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г., доп., бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., бр. 61 от 2010 г., изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Не се разрешава изменение и продължаване по чл. 78, ал. 3, продължаване по чл. 78, ал. 2 или преиздаване на разрешителното по чл. 79, ал. 3 при:

1. неплатени такси по чл. 194 по съответното разрешително, установени с влязъл в сила акт за установяване на публично държавно вземане, които не са отсрочени, разсрочени или обезпечени;

2. неплатени глоби или санкции по чл. 200 съгласно влязло в сила наказателно постановление, които не са отсрочени, разсрочени или обезпечени.

Раздел IV

Прекратяване на действието на разрешителното

Чл. 79. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 61 от 2010 г.) Действието на издаденото разрешително се прекратява при изтичането на срока му или по решение на органа по чл. 52, ал. 1 при:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) прекратяване на правото на водоползвателя на собственост или ползване върху недвижимия имот, където се осъществява дейността или се намира водовземното съоръжение, както и при изрично заявен отказ от право на използване на съответния воден обект;

2. (отм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.);

3. (доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) смърт на физическото лице, съответно прекратяване на юридическото лице или заличаване на едноличния търговец;

4. естествено или изкуствено изчезване на водния обект;

5. (отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.);

6. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) настъпили трайни изменения на техническите параметри на водовземното съоръжение, правещи невъзможно използването му;

7. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., отм., бр. 58 от 2015 г.);

8. (нова - ДВ, бр. 58 от 2015 г.) обстоятелствата по чл. 50а, ал. 3, считано от датата на приемане на плана за управление на речните басейни.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) В случаите по ал. 1, т. 1 и 3 лицата, придобили правата на собственост или ползване на недвижимия имот, съответно правоприемниците на лицата по т. 3, в срок до три месеца уведомяват писмено органа по чл. 52, ал. 1 дали желаят да се ползват от правата по издаденото разрешително.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) Ако молителите отговарят на условията за издаване на разрешителното и е спазен срокът по ал. 2, органът по чл. 52, ал. 1 в 20-дневен срок прекратява разрешителното и преиздава разрешително на тяхно име.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Ако молителите не отговарят на условията за издаване на разрешителното, органът по чл. 52, ал. 1 отказва преиздаване на разрешителното на тяхно име. Когато лицата са се възползвали от правото за използване на водите в срока до получаване на решението, те заплащат дължимите за това такси по чл. 194.

(5) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) При неспазване на срока по ал. 2 разрешителното се смята за прекратено от датата на възникване на обстоятелствата по ал. 1 и се издава ново разрешително по общия ред.

(6) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Лицата по ал. 2, които се възползват от правото за използване на водите преди издаване на разрешителното по ал. 5:

1. са в нарушение на чл. 44 или 46;

2. дължат такса за реализираното използване на водите.

(7) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Прекратяване действието на разрешителното при изрично заявен отказ от титуляря на разрешителното се извършва след плащане на дължимите такси по чл. 194.

(8) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Решението за прекратяване на разрешителното по ал. 1, т. 8 се издава в едномесечен срок от приемането на плана за управление на речните басейни.

Чл. 79а. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) Органът по чл. 52, ал. 1 може да постанови отнемане на разрешителното за водоземане или ползване на водния обект при наличието на поне едно от следните условия:

1. неизползване на изградена водностопанска система за срок една година;

2. осъществяване на водоземане и/или ползване извън целите, посочени в разрешителното;

3. нарушаване условията на разрешителното;

4. неупражняване на права, предоставени с разрешителното, в определения в него срок;

5. неупражняване на права в определените в разрешителното параметри на използването;

6. установено неблагоприятно въздействие върху условията на корабоплаването по река Дунав вследствие на изземване на наносни отложения от река Дунав съгласно разрешителното, издадено по чл. 52, ал. 1, т. 2;

7. при промяна на корабоплавателния път в случаите, когато при новото трасе на пътя се създават предпоставки за застрашаване сигурността на корабоплаването поради близостта на обекта - предмет на разрешителното, издадено по чл. 52, ал. 1, т. 2.

(2) Отнемането може да се отнася до част от водоземането и/или ползването, в който случай органът по чл. 52, ал. 1 определя тази част.

Чл. 80. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., доп., бр. 61 от 2010 г.) В случай на отнемане или прекратяване на разрешителното органът по чл. 52, ал. 1 може да определи срок на титуляря на разрешителното да отстрани съоръженията си и да възстанови състоянието на водния обект.

(2) В срок 7 дни решението по ал. 1 се изпраща на съответния областен управител.

(3) След изтичане на срока по ал. 1 областният управител може да нареди извършването на предписаните действия за сметка на водоползвателя.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 61 от 2010 г.) Ако запазването на съоръженията за водоземане и за ползване на воден обект е в обществен интерес, органът по чл. 52, ал. 1 прави мотивирано искане за отчуждаване на имота по реда на Закона за държавната собственост.

Чл. 81. В случай на прекратяване на правото на водоземане и/или ползване съответните сервитутни права се прекратяват.

Чл. 82. (Доп. – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Решението на органа по чл. 52, ал. 1 за отнемане на правото на водоземане и/или ползване подлежи на обжалване пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел V

Ограничаване на правата, произтичащи от разрешителното

Чл. 83. (1) Правата на водоземане, произтичащи от разрешителното, могат да бъдат допълнително ограничени след издаването на разрешителното.
(2) Ограничаването по ал. 1 се допуска за опазване на живота и здравето на населението, отбраната и сигурността на страната и културно-историческото наследство.
(3) Ограничаването на водоземането и/или ползването се налага независимо от процедурата по раздел III на тази глава.

Чл. 84. (1) Ограничаването на водоземането се извършва с решение на органа, издал разрешителното.
(2) Решението по ал. 1 изменя лимити за водоземане за определен период от време.
(3) Лимитите по ал. 2 са пределно допустими обеми за отнемане на вода, които се определят за един или повече водоползватели.
(4) Срокът за ограничаването не може да надвишава времетраенето на причините, налагащи ограничаването.

Чл. 85. При определянето на лимитите се отчита състоянието на водния обект, приоритетът на питейно-битовото водоснабдяване, заявените потребности от води и условията в съответните разрешителни.

Чл. 86. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) При възникване на обстоятелства, които застрашават живота и здравето на населението в отделни райони на страната, Министерският съвет може да определи ограничения за използване на водите, засягащи всички водоползватели в района, както и техните абонати, ако има такива.

Чл. 87. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) В случаите по този раздел засегнатите водоползватели и техните абонати не могат да търсят отговорност от държавата за причинените вреди.

Глава пета **(Отм. - ДВ, бр. 42 от 2003 г.)** **ВОДНИ СДРУЖЕНИЯ**

Чл. 88. (Отм. - ДВ, бр. 42 от 2003 г.).

Чл. 89. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2001 г., отм., бр. 42 от 2003 г.).

Чл. 90. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2001 г., отм., бр. 42 от 2003 г.).

Чл. 91. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2001 г., отм., бр. 42 от 2003 г.).

Чл. 92. (Отм. - ДВ, бр. 42 от 2003 г.).

Глава шеста **КОНЦЕСИОНЕН РЕЖИМ** **(Загл. изм. - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.)**

Раздел I

(Нов – ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.)

Особено право на водоземане и на ползване на водностопански системи и съоръжения
(Загл. отм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.)

Чл. 93. (Отм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.).

Чл. 94. (Отм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.).

Чл. 95. (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.).

Чл. 96. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.).

Чл. 96а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2000 г., доп., бр. 18 от 2005 г., изм., бр. 36 от 2006 г., отм., бр. 95 от 2009 г.).

Чл. 97. (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., отм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.).

Чл. 98. (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.) При предоставяне на концесия за добив на минерални води - изключителна държавна собственост и публична общинска собственост, областните управители и кметовете на общини предприемат необходимите мерки за реализиране на концесията съобразно своята компетентност.

Чл. 99. (Отм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.).

Чл. 100. (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.).

Чл. 101. (1) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.) Концесионерът има право да ползва безплатно информацията, определена с решението на Министерския съвет за откриване на процедура за предоставяне на концесия.

(2) След прекратяване на концесията цялата информация, свързана с ползването и опазването на водите и водните обекти, събрана допълнително от концесионера, се предоставя на Министерството на околната среда и водите.

Чл. 102. (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., отм., бр. 36 от 2006 г., нов, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) (1) Процедурата за предоставяне на концесия за добив на минерална вода се открива с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на околната среда и водите, съответно с решение на общинския съвет по предложение на кмета на общината.

(2) С решението по ал. 1 се определят:

1. предметът и обектът на концесията;
2. максималният срок на концесията;
3. началната дата на концесията;
4. условията за осъществяване на концесията;
5. основните права и задължения по концесионния договор;
6. условията и/или забраните за отдаване на обекта на концесията под наем и за предоставяне на дейности по поддържането му на подизпълнители;
7. видът и размерът на гаранциите за изпълнение на задълженията по концесионния договор и/или други обезпечения;
8. условията за плащане и размерът на концесионното възнаграждение, включително:
  - а) размерът на еднократното концесионно възнаграждение, дължимо към датата на влизане в сила на концесионния договор;
  - б) механизмът за ежегодно актуализиране на концесионното възнаграждение;
  - в) редът за плащане на концесионното възнаграждение;
  - г) максималният гратисен период, през който концесионерът се освобождава от задължение да заплаща годишно концесионното възнаграждение – когато такъв се предвижда;
9. условията и графикът за поетапно усвояване на предоставения ресурс;
10. изискванията, свързани с националната сигурност и отбраната на страната;
11. условията за опазването на околната среда, на човешкото здраве и на защитените територии, зони и обекти;
12. задължението на концесионера да застрахова за срока на концесията за своя сметка и в полза на концедента на обекта на концесията;
13. задълженията на концесионера за изграждане и поддържане със свои средства на инфраструктура и съоръжения за обществено ползване на свободните ресурси минерална вода, невключени в концесионния договор;

14. обстоятелствата от фактически или правен характер, настъпването или изменението на които може да доведе до нарушаване на определеното с договора равновесие между ползи и рискове за концесионера и концедента, както и последиците от нарушаване на равновесието;
15. други изисквания, свързани с характера на концесията.
- (3) Процедурата приключва с решение за определяне на концесионер, прието от Министерския съвет, съответно от общинския съвет.
- (4) (Доп. – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Решенията по ал. 1 и 3 се обнародват в "Държавен вестник" и подлежат на обжалване в 14-дневен срок пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.
- (5) В едномесечен срок от влизането в сила на решението по ал. 3 министърът на околната среда и водите, съответно кметът на общината сключва концесионен договор с участника в процедурата, определен за концесионер.
- (6) За неуредените въпроси по сключването, изпълнението, изменението и прекратяването на концесионния договор за добив на минерална вода се прилагат съответно разпоредбите на Търговския закон и на Закона за задълженията и договорите.
- (7) Споровете относно сключването, изпълнението, изменението и прекратяването на концесионен договор за добив на минерална вода се решават по реда на Гражданския процесуален кодекс.

Раздел II

(Нов – ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.)

Предоставяне по право на концесия за добив на минерална вода

(Загл. отм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.)

Чл. 102а. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., изм. и доп., бр. 61 от 2010 г., отм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.).

Чл. 102б. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., отм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.).

Чл. 102в. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., отм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.).

Чл. 102г. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., отм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.).

Чл. 102д. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., отм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.).

Чл. 102е. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., отм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.).

Глава седма

ПОЗЕМЛЕНИ СЕРВИТУТИ, СВЪРЗАНИ С ВОДНИТЕ ОБЕКТИ

Раздел I

Общи положения

Чл. 103. (1) Поземленият сервитут е тежестта, наложена върху един недвижим имот, наречен служещ имот, в полза на друг недвижим имот, наречен господстващ имот, който принадлежи на друг собственик.

(2) Поземленият сервитут произтича от закона или от правна сделка.

(3) Поземлен сервитут може да се придобива по давност чрез 10-годишно упражняване.

Чл. 104. (1) Сервитутите, които са установени от закона, имат за предмет обществена или частна полза.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 34 от 2001 г.) Сервитутите, установени за обществена полза, се отнасят до осигуряване на достъп за общо ползване на водните обекти - публична собственост, и до изграждане на необходимата за това инфраструктура, както и за поддържане в изправност на водностопански системи и съоръжения, предназначени за осигуряване на услугата за доставяне на вода за населението и за напояване.

Чл. 105. Законните поземлени сервитути за частна полза са тези, които произхождат от положението на земите и правото на преминаване и водопрекарване.

Чл. 106. При упражняване на сервитутите се спазват следните правила:

1. промяната на собствеността на имота не прекратява действието на сервитутите нито по отношение на господстващия, нито по отношение на служещия имот;
2. ако собственици на служещия имот са няколко лица, сервитут чрез правна сделка може да се учредява само със съгласието на всички съсобственици;
3. отстъпеният сервитут чрез правна сделка е задължителен за правоприемниците на собственика на служещия имот;
4. титулярят на сервитута е длъжен при извършване на необходимите действия за упражняването му да причини възможно най-малкото неудобство за собственика на служещия имот и да поеме необходимите за това разноски, освен ако не е уговорено друго;
5. сервитутите са неделими права; те могат да се упражняват изцяло в полза на всяка част от господстващия имот и тежат изцяло върху всяка част от служещия имот, дори ако имотите бъдат разделени;
6. сервитутът може да се използва само за нуждите на господстващия имот;
7. собственикът на служещия имот няма право да премества сервитута;
8. сервитутите, учредени чрез правна сделка, се погасяват:
  - а) при обективна невъзможност за упражняването им;
  - б) при обединяване на двата имота в резултат на правна сделка;
  - в) след изтичане на срока на договора;
  - г) след неупражняване в срок 10 години.

Чл. 107. (1) Местната подсъдност на споровете по упражняване на сервитутите по тази глава се определя от местонахождението на господстващия и служещия имот.

(2) Обезщетенията по тази глава се определят според текущите пазарни цени.

Раздел II

Сервитути, произтичащи от положението на имотите

Чл. 108. (1) Собствениците на разположените по-горе имоти нямат право да възпрепятстват естественото оттичане на водите и да утежняват понасяните във връзка с това ограничения от по-ниските имоти.

(2) Собствениците на по-ниските имоти са длъжни да приемат водата, която се оттича естествено от по-горните имоти.

Чл. 109. (1) Ако бреговете или съоръженията за задържане на води в господстващия имот са в състояние, което не осигурява защита от влиянието на водите, собственикът му е длъжен да извърши необходимите строителни работи така, че собственикът на служещия имот да не претърпи никаква вреда.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) Ако задълженият собственик не извърши нужните строителни работи, собствениците на служещия имот, ако търпят вреда или ако са в опасност да претърпят вреда, могат да извършат необходимите работи в господстващия имот на свои разноски с предварително разрешение на съда след изслушване на заинтересуваните лица.

(3) Правилото по ал. 2 се прилага и когато в имот в резултат на изграждане на хвостохранилище, шламохранилище или насипище станат натрупвания, които променят течението на водите, и в резултат на това водата причинява или може да причини вреда на съседни недвижими имоти.

(4) Собствениците, участвали в разноските за извършване на необходимите работи за укрепване на брегове, ремонт на съоръжения или изчистване на натрупвания, имат право на обезщетение за вреди срещу лицето, което е причинило разрушаването на бреговете или съоръженията или образуването на натрупвания.

Чл. 110. (1) Собственикът, през недвижимия имот на който минава водно течение, може да го ползва според изискванията на закона, без да нарушава същото право на собственика на по-ниско разположения недвижим имот.

(2) В случая по ал. 1 собственикът на по-ниско разположения имот може да извършва работи, с които се влияе върху естественото състояние на водния обект, според условията на разрешителното за водовземане и без да нанася вреда на собственика на по-високо разположения имот.

Чл. 111. Собственикът на воден обект разполага с водите му, без да нанася вреди на съседни недвижими имоти.

Раздел III

Право на водопрекарване

Чл. 112. (1) Всеки собственик е длъжен да даде право на водопрекарване през своя имот на всички, които имат постоянна или временна нужда от това.

(2) Ако се налага изграждане на тръбопроводи или съоръжения за водопрекарване, се определят сервитутни ивици с размер не по-голям от диаметъра на водопровода или размера на съоръженията, увеличен с 60 см, върху който не се разрешават строежи и засаждане на трайни насаждения.

(3) Правото на водопрекарване през чужд имот се учредява със споразумение на собствениците на господстващия и служещия имот, а ако такова споразумение не може да бъде постигнато - с акт на органа по чл. 52, ал. 1, т. 4 при спазване на процедурата на чл. 34 и 36, без да се постановява отчуждаване на засегнатия имот.

(4) Изпълнението на правата по акта на органа по чл. 52, ал. 1, т. 4 е допустимо само след заплащане на определеното обезщетение.

Чл. 113. (1) Водопрекарването през чужд имот се осъществява по начин, съответстващ на релефа, при отчитане на съществуващи сгради и трайни насаждения.

(2) Собственикът на господстващия имот, в случая по ал. 1, е длъжен да заплати цената на земята, която ще се заеме, увеличена с една пета част, в допълнение към преките вреди и тези, които произтичат от разделянето на земята, ако се прокарга повърхностно течение. За частта от земята, която ще се заеме от събирането на изкопаните земни маси, се заплаща половината от цената, увеличена с една пета.

Чл. 114. Ако не е уговорено друго, за правото на водопрекарване се спазват и следните правила:

1. титулярят на правото на водопрекарване се задължава след изтичане на срока да възстанови първоначалното положение в съответния имот;
2. ако е необходимо да се извършат нови работи или да се измени количеството на протичащата вода поради изменение в разрешителното за водовземане, измененията по отношение тежестта на служещия имот не могат да се направят преди заплащане на дължимата сума за това;
3. собственикът на служещия имот има право да иска да се определи леглото на водата с поставяне на постоянни граници за сметка на титуляря на сервитута; последният е длъжен да

изгради и необходимите съоръжения, ако собственикът на служещия имот няма свободен достъп до имота си вследствие на водопрекарването.

Чл. 115. Собственикът, през имота на който преминават чужди води в резултат на упражняване на сервитут, може да си служи с тях според изискванията на закона, като поема припадащата се част от разноските за изграждане и поддържане на съоръженията, ако друго не е уговорено.

Глава осма

ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ И ВОДНИТЕ ОБЕКТИ

Чл. 116. (1) (Доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Всички води и водни обекти се опазват от изтощаване, замърсяване и увреждане с цел поддържане на необходимото количество и качество на водите и здравословна околна среда, съхраняване на екосистемите, запазване на ландшафта и предотвратяване на стопански щети, включително:

1. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., доп., бр. 61 от 2010 г.) постигане на добро химично и екологично състояние на повърхностните води;
2. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., доп., бр. 61 от 2010 г.) постигане на добро количествено и химично състояние на подземните води;
3. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) намаляване на необходимостта от пречистване на водите преди тяхното използване;
4. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) осигуряване развитието на водните екосистеми и свързаните с тях сухоземни екосистеми;
5. (нова - ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) постигане на устойчиво състояние на геотермалния потенциал на водите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) За постигане на целите по ал. 1 се определят:

1. минимално допустим отток в реките;
2. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) мерки за опазване на количеството и качеството на водите, включително и на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване;
3. зони за защита на водите;
4. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) надморска височина на допустимото понижение на водното ниво за всяко подземно водно тяло или за част от водно тяло;
5. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) ежегодно естествените и разполагаемите ресурси на подземните водни тела въз основа на актуални хидроложки и хидрогеоложки данни;
6. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) ежемесечно общото черпене от подземните водни тела и свободните водни обеми;
7. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) динамичните запаси на твърдия отток на реките;
8. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) ограничения при издаването на разрешителни за:
  - а) (изм. - ДВ, бр. 58 от 2015 г.) ползване на река Дунав и водохранилищата за изземване на наносни отложения;
  - б) водовземане от повърхностни води за производство на електроенергия;
  - в) водовземане от подземни води.

Чл. 117. (1) За опазването на водните екосистеми и влажните зони се определя минимално допустим отток в реките.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Оттокът по ал. 1 се определя в плановите за управление на речните басейни в съответствие с методиката по чл. 135, ал. 1, т. 1.

(3) За целта по ал. 1 се прилагат следните мерки:

1. ограничаване на степента на регулиране на оттока;
2. определяне на задължителни за изпускане водни количества от язовирите;
3. въвеждане на ограничения върху прехвърлянето на води от един речен басейн в друг;

4. въвеждане на забрана за издаване на нови разрешителни за водовземане и ограничаване на вече издадените разрешителни;
  5. провеждане на залесителни мероприятия.
- (4) При разработване на водностопанските баланси минималните водни количества за оводняване се предвиждат приоритетно.

Чл. 117а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) За опазване на количеството на водите и осигуряване на ефективното им използване при предоставянето на водни услуги се определят норми за водопотребление.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г., бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) Нормите за водопотребление по ал. 1 се определят с наредба на Министерския съвет по предложение на министъра на икономиката и индустрията, министъра на енергетиката, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието и храните, министъра на здравеопазването и министъра на околната среда и водите.

Чл. 118. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) С цел опазване на водите министърът на околната среда и водите определя със заповед приоритетните и приоритетно опасните вещества.

(2) Водите и водните обекти се опазват от замърсяване и увреждане чрез:

1. прекратяване на въвеждането на приоритетно опасни вещества във водите;
2. непрекъснато намаляване на въвеждането на приоритетни вещества във водите;
3. ограничаване въвеждането на опасни и други вещества във водите;
4. изграждане на пречиствателни станции за отпадъчни води;
5. (нова – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) свободното движение на необходимите химикали за обработка на питейните и отпадъчните води при процесите за пречистването им, в т.ч. внос през държавната граница;
6. (предишна т. 5 – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) установяване на режим на ползване и опазване на крайбрежните заливаеми ивици;
7. (предишна т. 6 – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) регламентиране на забрани за депониране на отпадъци и опасни вещества в места, откъдето може да произтече замърсяване на водите;
8. (предишна т. 7 – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) определяне на мерки за недопускане на изкуствено смесване на подземни води с различни качества.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.).

(4) Министърът на околната среда и водите и министърът на здравеопазването определят максимално допустими концентрации и емисионни норми за радионуклиди във води и водни обекти.

(5) Заповедта по ал. 1 се обнародва в "Държавен вестник".

Чл. 118а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) За опазване на подземните води от замърсяване се забраняват:

1. (в сила от 22.12.2013 г.) прякото отвеждане на замърсители в подземните води, освен в случаите по ал. 2;
2. обезвреждането, включително депонирането на приоритетни вещества, които могат да доведат до непряко отвеждане на замърсители в подземните води;
3. други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води;
4. използването на материали, съдържащи приоритетни вещества, при изграждане на конструкции, инженерно-строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземни води;
5. смесването на подземни води с различно качество чрез изградени водовземни съоръжения;

б. инжектирането на природен газ или втечен нефтен газ в подземни водни обекти, освен в случаите по ал. 3 и 4.

(2) Пряко отвеждане на замърсители в малки количества в подземните води се допуска в случаите, когато това е с научна цел за характеризирание, опазване и възстановяване на водните тела и тези количества са ограничени стриктно до размера, необходим за съответната цел.

(3) Инжектиране за съхраняване на природен газ или втечен нефтен газ се допуска в части от земните недра, които по естествени причини са трайно неподходящи за други цели.

(4) Инжектиране за съхраняване на природен газ или втечен нефтен газ в части от земните недра извън случаите по ал. 3 се допуска, когато е налице приоритетна необходимост от осигуряване на газоснабдяването и по начин, осигуряващ предотвратяване на бъдеща опасност от влошаване на качеството на подземните води.

(5) В случаите по ал. 4 инжектиране се извършва след извършване на хидрогеолошко проучване и оценка на риска от замърсяване на подземните води, доказваща, че състоянието на подземните води, в които се извършва инжектирането, няма да се влоши и не съществува опасност от влошаване състоянието на други подземни води в района на инжектирането.

(6) В случаите по ал. 2, 3 и 4 се издава разрешително при условията и по реда на този закон.

(7) Разрешително за инжектиране и реинжектиране на води се издава и в случаите на:

1. инжектиране на води, съдържащи вещества, резултат от проучването и добива на нефт и газ или от минна дейност;

2. инжектиране на води по причини от технически характер в части от земните недра, от които са били добити нефт и газ или други вещества или по естествени причини са трайно неподходящи за други цели.

(8) (Изм. – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Инжектираните води по ал. 7, т. 1 и ал. 11 не могат да съдържат вещества, различни от тези, получени в резултат от проучването и добива на нефт и газ, на геотермални ресурси, или от минната дейност.

(9) Разрешително за реинжектиране се издава и в случаите на:

1. отводняване на мини, кариери и инженерно-строителни съоръжения;

2. (отм. – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.).

(10) Разрешително по ал. 2, 3, 4, 7 и 9 не се издава, когато в резултат на тази дейност се създават предпоставки за непостигане на целите за опазване на околната среда за съответното водно тяло.

(11) (Нова – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Разрешава се инжектирането и реинжектирането:

1. на води, съдържащи вещества, резултат от проучването и добива на хидрогеотермални ресурси, и

2. в случаите на използване на води за добив на хидрогеотермални ресурси.

(12) (Нова – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) В случаите по ал. 11 не се издава отделно разрешително по този закон, а параметрите на разрешеното инжектиране и реинжектиране се включват:

1. в рамките на правото на свободното ползване по чл. 43, ал. 3, доколкото не се използва водно тяло, различно от това, от което се добива вода;

2. в условията на разрешението или концесията по Закона за подземните богатства, в случаите на експлоатация на дълбоки хидрогеотермални ресурси;

3. в условията на разрешителното за водоземане или ползване на воден обект за експлоатация на плитки хидрогеотермални ресурси в останалите случаи.

Чл. 118б. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) За опазване на подземните води се определя праг на замърсяване и начална точка за предприемането на мерки за насочване в обратна посока на идентифицираните значими и устойчиви тенденции за повишаване концентрацията на замърсители в подземните води.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Прагът на замърсяване може да бъде установен на национално ниво или за всеки район за управление на водите или част от международен район за басейново управление или за подземно водно тяло или група тела.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Прагът на замърсяване и началните точки по ал. 1 на басейново ниво се определя в плановете за управление на речните басейни.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Актуализирането на списъка на веществата, за които се определя праг на замърсяване и началните точки по ал. 3 и концентрацията им, се извършва с актуализацията на плановете за управление на речните басейни.

Чл. 118в. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) (Предишен текст на чл. 118в – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Не се разрешава водовземане от подземни води, когато:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) общото водовземане от подземно водно тяло надвишава разполагаемите му ресурси и/или ако максимално допустимото експлоатационно понижение на водното ниво надвишава определеното за водното тяло допустимо понижение;

2. водовземното съоръжение не е включено в регистъра на водовземните съоръжения по чл. 118г;

3. се създава опасност от:

а) непостигане на целите за опазване на околната среда за свързаните с подземното водно тяло повърхностни води;

б) влошаване на състоянието на тези повърхностни води;

в) увреждане на сухоземни екосистеми, зависещи пряко от подземното водно тяло;

г) понижаване на нивата на подземните води в участъците, от които се подхранват водите на влажните зони, зоните за опазване на стопански значими водни организми, защитени територии и защитени зони;

4. понижението на водното ниво и временното или постоянното изменение в посоката на потока в подземното водно тяло създават опасност от привличане на солени или замърсени води.

(2) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г., изм., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) Разпоредбата на ал. 1, т. 1 по отношение забраната за надвишаване на разполагаемите ресурси на подземните водни тела от общото черпене не се прилага за подземните водни тела, за които е обосновано изключение по чл. 156е, ал. 1, т. 3 и когато са изпълнени изискванията по чл. 156е, ал. 2.

Чл. 118г. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) (Отм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г.).

(2) (Отм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г.).

(3) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Директорите на басейновите дирекции водят регистри на водовземните съоръжения за подземни, включително минерални, води на територията на съответния район за басейново управление, включително на съоръженията, които са:

1. оборудвани за експлоатация;

2. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) необорудвани за експлоатация, включително определените като съоръжения за мониторинг и наблюдателни сондажи в находищата на минерални води;

3. консервирани;

4. ликвидирани;

5. за задоволяване на собствените потребности на гражданите.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., доп., бр. 61 от 2010 г.) Вписването в регистрите по ал. 3 се извършва при условия и по ред, определени в наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 2.

(5) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Водовземни съоръжения, вписани в регистъра за собствени потребности на гражданите, може да се впишат като водовземни съоръжения за стопански цели, когато:

1. не се увеличава максимално допустимото количество до 10 куб. м за денонощие;

2. не се нарушават изискванията към водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване – ако водовземното съоръжение ще се ползва за самостоятелно питейно-битово водоснабдяване;

3. е налице документация:

а) за конструктивните характеристики на водовземното съоръжение и състоянието му, включително:

аа) диаметри и дълбочина на разполагане на прикриващите колони и филтрите, наличието и качеството на затръбнатата циментация;

аб) резултати от заснемане със сондажна камера на състоянието на ствола на съоръжението до пълната му дълбочина;

ав) резултати от проведени за целите на вписването опитно-филтрационни изследвания;

гг) пълен химичен анализ на подземните води по всички показатели, за които са определени стандарти за качество на подземните води, съгласно наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 2, извършен за целите на вписването на съоръжението при акредитирано пробовземане в акредитирана лаборатория;

б) че водовземното съоръжение разкрива само едно водно тяло, включително геолого-хидрогеоложка колонка и геоложки профили;

в) за местоположението на водовземното съоръжение, включително геодезически координати и надморска височина на устието на съоръжението или на характерни точки от линейните съоръжения;

4. не са налице основания за отказ за издаване на разрешително за водовземане по чл. 68.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Водовземни съоръжения за подземни води, които не са вписани в регистъра по ал. 3, се ликвидират.

(7) (Нова – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) В регистъра по ал. 3 в отделна категория се вписват и геотермалните системи за експлоатация на хидрогеотермални ресурси, независимо дали представляват водовземни съоръжения или не и независимо дали по отношение на тях има издадено разрешение по този закон или не.

Чл. 118д. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Консервирането или ликвидирането на водовземни съоръжения за подземни води се извършва от и за сметка на техния собственик. (2) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Дейностите по ал. 1 се изпълняват по проект, одобрен от директора на съответната басейнова дирекция, и по ред, определен в наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 2.

Чл. 118е. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Директорите на басейновите дирекции водят регистър на бентовете и праговете в некоригираните участъци на реките извън границите на населените места и селищните образувания.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Редът и начинът за стопанисване и използване на съоръженията по ал. 1, както и на съоръженията, изгубили първоначалното си предназначение, се определят в наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 1а.

Чл. 118ж. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) Не се разрешава водовземане от повърхностни води за производство на електроенергия:

1. (доп. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) при каскадно изграждане на деривационен и руслов тип водноелектрически централи, освен когато те са със значим обществен интерес и/или ползите за обществото превишават ползите от постигане на екологичните цели и са обосновани като изключение по чл. 156е в действащия план за управление на речния басейн;

2. когато средномногогодишното водно количество в реката е по-малко от 100,0 л/сек;

3. на по-малко от 500 м преди и след пункт за мониторинг на повърхностните води или изградени хидротехнически съоръжения;

4. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) когато тази част от реката попада в зони за защита по чл. 119а, ал. 1, т. 5;

5. когато са въведени ограничения и забрани в плана за управление на речните басейни, свързани с постигане на целите по чл. 156а;

б. когато не е осигурена хидравличната непрекъсваемост на реката.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Не се разрешава изземване на наносни отложения от водните обекти с изключение на река Дунав и водохранилищата, както и в случаите по чл. 140.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Не се разрешава ползване на река Дунав и водохранилищата за изземване на наносни отложения, когато изземването създава опасност от нарушаване на стабилитета на съществуващи хидротехнически или други съоръжения.

(4) Не се разрешава ползване на воден обект за изграждане на нови корекции, когато тази част от реката попада в зони за защита по чл. 119а, ал. 1, т. 5, освен:

1. корекции в населени места;
2. корекции, насочени към възстановяване на естествени местообитания и меандрирования на реката;
3. изграждане на дънни и хидравлични прагове, необходими за възстановяване на речното ниво в коригирани участъци;
4. корекции чрез драгиране и изграждане на съоръжения за осигуряване на условия за корабоплаване, включително за защита на брегове и острови в река Дунав;
5. когато са за защита от вредното въздействие на водите.

Чл. 118з. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Мястото за изземване на наносни отложения не се определя в участък:

1. където наносните отложения са разположени след язовирни стени или бентове на 500 м надолу по течението на реката или до първия непресъхващ приток, когато той е на разстояние повече от 500 м от съоръжението;
2. на по-малко от 500 м преди и след:
  - а) пункт за мониторинг на повърхностните води или пункт за мониторинг на количественото състояние на подземни води, разположен в близост до реката;
  - б) изградени хидротехнически съоръжения;
3. където са въведени ограничения и забрани в плана за управление на речните басейни, свързани с постигане на целите по чл. 156а;
4. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., бр. 52 от 2016 г.) където тази част от реката попада в зони за защита по чл. 119а, ал. 1, т. 5, с изключение на участъците, за които по реда на чл. 140, ал. 6 е установена необходимост от изземване;
5. на по-малко от 3 км преди и след пункт за мониторинг на водите на река Дунав, освен в случаите при построяване и поддържане на хидротехнически съоръжения и фарватера, и в случаите на доказване, че изземването не намалява качеството на мониторинга.

Чл. 119. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) За опазването на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, в планове за управление на речните басейни се определят:

1. всички водни тела, които се използват за питейно-битово водоснабдяване и имат средно денонощен дебит над 10 куб. м или служат за водоснабдяване на повече от 50 човека;
2. водните тела, които се предвижда да бъдат използвани за питейно-битово водоснабдяване;
3. програми за мониторинг на водните тела със средно денонощен дебит над 100 куб. м.

(2) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Опазването на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, се осъществява така, че да се предотврати влошаването на техните качества, както и с цел намаляване на нивото на пречистването на водите за постигане на изискванията на наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 3.

(3) (Предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) За повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, В и К операторите по смисъла на чл. 2, ал. 1 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги осигуряват пречистване при условията и по реда на наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 4 до постигане на качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, определено в наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 3.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Опазването на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, и на минералните води се осъществява чрез определяне на:

1. водните тела по ал. 1, т. 1 и 2 и водните тела, съдържащи минерални води, като зони за защита на водите;
2. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) санитарно-охранителни зони около водоземните съоръжения за питейно-битово водоснабдяване и около водоземните съоръжения за минерални води, използвани за лечение, профилактика, питейно-битови цели, бутилиране, хигиенни цели, спорт и отдих, съгласно наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 6.
- (5) (Предишна ал. 4, изм. и доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Мерките за опазване на водните тела по ал. 4, т. 1, редът и начинът за определяне на санитарно-охранителните зони по ал. 4, т. 2, забраните и ограниченията в техните граници се определят с наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 6.

Чл. 119а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Зоните за защита на водите са:

1. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., бр. 58 от 2015 г.) територията на водосбора на повърхностните водни тела и земната повърхност над подземните водни тела по чл. 119, ал. 1, т. 1 и 2;
2. (изм. - ДВ, бр. 58 от 2015 г.) водните тела, определени като води за отдих и водни спортове, включително определените зони с води за къпане, съгласно наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 7;
3. зоните, в които водите са чувствителни към биогенни елементи, включително:
  - а) уязвими зони;
  - б) чувствителни зони;
4. зоните за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми;
5. (доп. - ДВ, бр. 58 от 2015 г.) защитените територии и зони, определени или обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване.

(2) Директорите на басейнови дирекции:

1. водят регистър за зоните по ал. 1;
2. подготвят кратък преглед на регистъра, който включва карти, на които е посочено местоположението на зоните по ал. 1 и основанието, съгласно което са обявени като такива.

Чл. 119б. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) За териториите и зоните по чл. 119а, ал. 1, т. 5 могат да бъдат определени специфични изисквания към състоянието на водите, които трябва да се постигнат и/или поддържат според:

1. заповедта за обявяването, издадена по реда на Закона за защитените територии или Закона за биологичното разнообразие;
2. влязъл в сила план за управление на защитена територия или защитена зона;
3. влязъл в сила план за действие за растителен или животински вид.

Чл. 120. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) За опазването на повърхностните води от замърсяване се определят емисионни норми и индивидуални емисионни ограничения, както и условия за тяхното постигане.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Индивидуалните емисионни ограничения в разрешителните за заустване на отпадъчни води, издадени по реда на този закон, и в комплексните разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда, се определят чрез комбиниран подход и не могат да бъдат по-малко строги от определените емисионни норми. Условията за постигане на индивидуалните емисионни ограничения не могат да бъдат по-малко строги от изискванията по този закон и по други нормативни актове в областта на околната среда, имащи отношение към водите.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) Емисионните норми по ал. 1 се определят с наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 13.

(4) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) При определяне на мерките за предотвратяване на замърсяването от дифузни източници се прилага регулиране, като се вземат предвид най-добрите екологични практики, посочени в наредбите по чл. 135, ал. 1, т. 5, 11 и 17 и в наредбата по чл. 119 от Закона за опазване на околната среда и всяко друго приложимо законодателство в областта на околната среда.

Чл. 121. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 122. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 61 от 2010 г., бр. 58 от 2015 г.)

Индивидуални емисионни ограничения могат да бъдат определени като по-строги от емисионните норми, определени в наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 13, когато това е необходимо за:

1. постигане на целите за опазване на околната среда;
2. използване на повърхностните води за питейно-битово водоснабдяване, непредвидено в плана за управление на речния басейн;
3. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) постигане на определените с наредбите по чл. 135, ал. 1, т. 9 и 17 стандарти за качество.

Чл. 123. Не се допуска постигането на емисионните норми чрез разреждане на отпадъчните води преди заустването им във водните обекти.

Чл. 124. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) За опазване на водите от замърсяване се определят и максимално допустими концентрации на веществата в производствените отпадъчни води, включвани в канализационните мрежи или в пречиствателните станции за отпадъчни води на населените места и селищните образувания.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Максимално допустимите концентрации по ал. 1 се определят с наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 11.

Чл. 125. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) В канализационните мрежи и пречиствателните станции за отпадъчни води по чл. 124 се включват само отпадъчни води, които могат да бъдат пречистени при съществуващата технологична схема на пречиствателната станция и не застрашават живота и здравето на обслужващия я персонал при съобразяване с конкретните условия и със:

1. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) разрешителното за заустване на отпадъчните води, издадено по реда на този закон;
2. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) количеството, вида и степента на замърсяване на отпадъчните води;
3. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) капацитета и ефективността на съществуващата канализационна мрежа и пречиствателна станция;
4. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) технологията за третиране на утайките предвид понататъшното им оползотворяване или крайно обезвреждане.

(2) Лицата, които включват производствени отпадъчни води в канализационната система на населено място, по договор с лицето, което има разрешително за заустване, са длъжни да изпращат копие от договорите в басейновата дирекция.

(3) Директорът на басейновата дирекция може да предприеме изменение на условията на договорите, ако прецени, че се нарушават нормите за включване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места, както и когато тези норми не се нарушават, но има опасност от разрушаване на канализационната система и замърсяване на подземните води.

(4) Когато вследствие на неправомерно или явно недобре премислено включване на промишлени отпадъчни води в канализационната система бъдат причинени вреди на околната среда или на лицето, собственик на канализационната система, канализационното предприятие, в полза на което е издадено разрешителното за заустване, и лицето, което е включило промишлените отпадъчни води, отговарят солидарно за причинените вреди.

(5) При доказани нарушения на условията на договора от лицата, които включват производствени отпадъчни води в канализационната система на населеното място, титулярят на разрешително за заустване може да изиска от включващия отпадъчни води за негова сметка да провежда собствен мониторинг след съгласуване с директора на съответната басейнова дирекция.

Чл. 125а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) Забранява се включването на нови потребители, заустващи отпадъчни води, към канализационните системи на населените места, селищните и курортните образувания в случаите, когато канализационната система не може да осигури отвеждането и пречистването на отпадъчните води, при спазване на условията в издаденото по реда на този закон разрешително за заустване на отпадъчни води.

Чл. 126. (1) Лицата, които осъществяват експлоатацията на канализационните мрежи и пречиствателните съоръжения, са длъжни да ги поддържат в техническа и експлоатационна изправност и да осигуряват непрекъснато нормалната им експлоатация.

(2) При извършване на планирани профилактични ремонтни работи на съоръженията, посочени в ал. 1, както и при необходимост от промени в технологията на пречистване, задължените лица писмено уведомяват басейновите органи за тези работи в най-малко 30-дневен срок преди започване на работите.

(3) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Байпасните и аварийните връзки към пречиствателните станции, от които може да се осъществява заустване в повърхностни води, се пломбират в затворено състояние от РИОСВ. Нарушаването на пломбите се допуска след уведомяване и съгласие на РИОСВ.

Чл. 127. (1) При проектиране, изграждане, реконструкция, модернизация и разширение на производствени предприятия, канализации на населени места и други обекти едновременно се проектират, изграждат, преустройват и разширяват необходимите съоръжения за пречистване на отпадъчните води.

(2) Забранява се въвеждането в експлоатация на обекти и осъществяването на дейности без приети по установения ред пречиствателни съоръжения освен в случаите, когато те не са необходими.

(3) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Байпасните и аварийните връзки към пречиствателните станции се проектират и осигуряват със затворни съоръжения, а когато заустват в повърхностни води, се пломбират при условията на чл. 126, ал. 3.

(4) (Нова - ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) Пречиствателните станции за отпадъчни води на населените места, селищните и курортните образувания се осигуряват с пречиствателни съоръжения/инсталации за обеззаразяване. Обеззаразяване се извършва преди заустване в повърхностни води и Черно море при възникнала необходимост по преценка на органите на Министерството на здравеопазването. Задължително обеззаразяване се извършва преди заустване в Черно море по време на курортния сезон.

Чл. 128. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., отм., бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 129. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 130. (1) Пречиствателните съоръжения и канализационните системи се експлоатират при спазване на изискванията на този закон.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Лицата, включително В и К оператори, собственици или ползватели на пречиствателни съоръжения, са задължени да извършват лабораторни анализи и мониторинг на функционирането на пречиствателните съоръжения, както и да съхраняват резултатите от анализа и мониторинга при условията на чл. 174.

(3) Органът, издал разрешителното за заустване на отпадъчни води, може да определя и изменя условията за дейностите по ал. 2.

Чл. 131. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г.) При аварийни случаи, създаващи предпоставки за замърсяване на водите, собственикът или лицето, експлоатиращо обекта - източник на замърсяване, включително хвостохранилища, шламохранилища и насипища, е длъжно да вземе необходимите мерки за ограничаване или ликвидиране на последиците от замърсяването съгласно предварително изготвен аварийен

план и незабавно да уведоми басейновите дирекции и органите на Министерството на вътрешните работи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) При настъпило аварийно замърсяване на водите надолу по течението на реката директорът на басейновата дирекция и органите на местното самоуправление, получили информация за замърсяването по ал. 1, са длъжни своевременно да уведомят водоползвателите за характера на замърсяването и за мерките, които биха могли да вземат за намаляване на вредите от замърсяването.

(3) (Нова – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) При настъпило аварийно замърсяване с непречистени битови отпадъчни води или при обявена извънредна епидемична обстановка:

1. утайките от пречиствателни станции за отпадъчни води на населените места, селищните и курортните образувания, които се използват в земеделието, се прилагат в почвата най-малко след 30 дни времепрестой извън пречиствателните съоръжения;
2. води, използвани в съответствие с Наредба № 18 от 2009 г. за качеството на водите за напояване на земеделските култури (ДВ, бр. 43 от 2009 г.), когато са замърсени с непречистени отпадъчни води, се използват за напояване на земеделските култури най-малко 48 часа след смесването им с тези води.

Чл. 132. Лицата, от стопанската дейност на които се образуват отпадъчни води, са длъжни да изградят необходимите пречиствателни съоръжения в съответствие с изискванията за заустване във водния обект, когато на съответната територия няма изградена канализационна система.

Чл. 133. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 134. (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) В крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата се забранява:

1. складиране на пестициди, депониране и третиране на отпадъци;
2. строителство на животновъдни ферми;
3. строителство на стопански и жилищни постройки;
4. миенето и обслужването на транспортни средства и техника;
5. засаждането на трайни насаждения с плитка коренова система;
6. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) изхвърлянето на отпадъци.

Чл. 135. (1) (Предишен текст на чл. 135 - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) За поддържане на количеството и необходимото качество на водите:

1. министърът на околната среда и водите утвърждава методика за определяне на минимално допустим отток в реките;
- 1а. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Министерският съвет приема наредба за ползването на повърхностните води;
2. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 12 от 2017 г.) Министерският съвет приема наредба за проучване, ползване и опазване на подземните води;
3. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) министърът на околната среда и водите, министърът на здравеопазването и министърът на регионалното развитие и благоустройството издават наредба за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели;
4. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) министърът на околната среда и водите, министърът на здравеопазването и министърът на регионалното развитие и благоустройството издават наредба за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване;
5. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г.) министърът на околната среда и водите, министърът

- на здравеопазването и министърът на земеделието и храните издават наредба за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници;
6. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., доп., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Министерският съвет приема наредба за зоните за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване и на минералните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване и за водоснабдяване за производство на бутилирани води, за лечебни цели, за профилактика, за отдих и спорт;
7. (доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., в сила от 1.03.2007 г.) министърът на околната среда и водите и министърът на здравеопазването издават наредба за управление качеството на водите за къпане;
8. (доп. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., изм., бр. 65 от 2006 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г.) министърът на околната среда и водите, министърът на здравеопазването и министърът на земеделието и храните издават наредба за качеството на водите за обитаване от риби и черупкови организми;
9. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) министърът на околната среда и водите издава наредба за характеризиране на повърхностните води;
10. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., отм., бр. 58 от 2015 г.);
11. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) министърът на околната среда и водите, министърът на регионалното развитие и благоустройството и министърът на здравеопазването издават наредба за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места;
12. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 14 от 2015 г., отм., бр. 58 от 2015 г.);
13. министърът на околната среда и водите издава наредба за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване;
14. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) министърът на околната среда и водите издава наредба за мониторинг на водите;
15. (нова - ДВ, бр. 81 от 2000 г., изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) министърът на регионалното развитие и благоустройството издава наредба за условията и реда за ползване на водоснабдителни и канализационни системи;
16. (нова - ДВ, бр. 81 от 2000 г., изм., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г.) министърът на околната среда и водите и министърът на земеделието и храните издават наредба за качеството на водите за напояване на земеделските култури;
17. (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Министерският съвет приема наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители;
18. (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., отм., бр. 58 от 2015 г.);
19. (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Министерският съвет приема наредба за опазване на околната среда в морските води;
20. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., отм., бр. 58 от 2015 г.);
21. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., отм., бр. 58 от 2015 г.).
- (2) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) За опазване и управление на водите при оценка на състоянието и за постигане и поддържане на добро състояние на водите се спазват изискванията на ръководствата от общата стратегия за прилагане правото на Европейския съюз.
- (3) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Ръководствата по ал. 2:
1. се адаптират от научните институти при Българската академия на науките съобразно природните и икономическите условия в България;

2. се одобряват със заповед на министъра на околната среда и водите не по-късно от 6 месеца след публикуването им в информационната система за водите в Европа.

(4) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Ръководствата по ал. 2, методиката по ал. 1, т. 1 и методиките, издадени на основание на този закон и на подзаконовите актове към него, се публикуват на интернет страниците на Министерството на околната среда и водите и на басейновите дирекции за управление на водите.

Чл. 136. Министрите, посочени в чл. 135, т. 11, издават инструкции за показателите, които определят най-добрите налични технологии за опазване на водите от дейностите, за които отговарят.

Глава девета

ЗАЩИТА ОТ ВРЕДНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ВОДИТЕ

Раздел I

(Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.)

Общи положения

Чл. 137. (1) (Предишен текст на чл. 137 - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Защитата от вредното въздействие на водите включва:

1. защита от наводнения;
2. защита от ледови явления;
3. защита на леглата и бреговете на реките от ерозия;
4. защита на бреговете от вълново въздействие;
5. защита от опасно повишаване или понижаване нивото на подземните води;
6. защита на водосборните басейни от водна ерозия;
7. защита от изкуствен самоизлив на подземни води;
8. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) защита от предизвикани от морето наводнения на крайбрежни райони.

(2) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Наводненията могат да са:

1. природни наводнения, които са причинени предимно при топене на ледове и снегове, при валежи или при образуване на запори от ледоход или замръзване;
2. техногенни наводнения, които са причинени от други влияния - при повреда на хидротехническо съоръжение, което може да доведе до авария, или при предотвратяване на критични ситуации в хидротехническо съоръжение.

Чл. 138. (1) Защитата по чл. 137 е оперативна и постоянна.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г., бр. 53 от 2014 г.) Оперативната защита се изразява в провеждане на дейностите по чл. 19, ал. 1 от Закона за защита при бедствия и се осъществява от Единната спасителна система.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г., доп., бр. 80 от 2011 г., в сила от 14.10.2011 г., изм., бр. 53 от 2014 г.) Оперативната защита се осъществява в съответствие с аварийните планове по чл. 138а и с плановете за защита при бедствия по чл. 9 от Закона за защита при бедствия.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Постоянната защита включва дейностите, възложени на изпълнителя на задължението за извършване на обществени услуги за защита от вредното въздействие на водите и:

1. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) изграждане и поддържане на диги, корекции на реки и дерета и други хидротехнически и защитни съоръжения;
2. създаване и поддържане на системи за наблюдения, прогнози и предупреждения;
3. регулиране нивото на подземните води при опасното им повишаване или понижаване;

4. дейности за защита на водосборните басейни от водна ерозия;
  5. поддържане проводимостта на речните легла;
  6. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) изграждане и поддържане на укрепителни и/или брегозащитни съоръжения по морския бряг за защита от вълновото въздействие;
  7. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., доп., бр. 80 от 2011 г., в сила от 14.10.2011 г., изм. и доп., бр. 58 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) прилагане на мерки за предотвратяване и ограничаване на щетите, нанесени от природните наводнения, провеждани в съответствие с плановете за управление на риска от наводнения;
  8. (нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) изпълнение на мерки за поддържане на язовирните стени и съоръженията към тях в изправно техническо състояние и осигуряване на безопасната им експлоатация;
  9. (нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм., бр. 55 от 2018 г.) изпълнение на дейности по извеждане от експлоатация на язовирни стени и/или съоръжения към тях, които са в предаварийно състояние, до възстановяване на технологичната и конструктивната им сигурност или ликвидация на такива язовирни стени и/или съоръжения, ако възстановяването или реконструкцията им са нецелесъобразни;
  10. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., предишна т. 8, бр. 58 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) поддържане на условията за корабоплаване по река Дунав.
- (5) (Нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Постоянната защита по ал. 4 се извършва:
1. в границите на населените места – от компетентните органи по чл. 140, ал. 4;
  2. извън границите на населените места:
    - а) при извършване на обществени услуги за защита от вредното въздействие на водите – от изпълнителя на задължението в границите на възложените му територии;
    - б) от компетентните органи по чл. 140, ал. 5 в останалите случаи.

Чл. 138а. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2011 г., в сила от 14.10.2011 г., изм., бр. 53 от 2014 г.)

- (1) (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г) Собствениците или ползвателите на водностопански системи и съоръжения и на обекти по чл. 131, ал. 1 изготвят аварийни планове по реда на чл. 35 от Закона за защита при бедствия или възлагат тяхното изготвяне на оператори, като осигуряват изпълнението на предвидените в тях мерки. Аварийните планове съдържат:
1. кратки технически данни за системите или съоръженията;
  2. оценка на възможните причини за възникване на аварийни ситуации:
    - а) преминаване на висока вълна с обезпеченост, по-ниска от проектната;
    - б) сеизмични въздействия;
    - в) терористичен акт;
    - г) увеличена филтрация или теч на вода, необичайни премествания, деформации, пукнатини, свличане на скатове и други;
    - д) тежка авария в друго съоръжение;
  3. оценка на максимални възможни последици за обекта, околната среда, населението и инфраструктурата след него – застрашени населени места, промишлени и други обекти;
  4. мерките за ограничаване и ликвидиране на последиците от аварийните ситуации;
  5. мерките за защита на персонала;
  6. задействане на аварийния план, разпределение на задълженията и отговорните структури и лица за изпълнение на предвидените мерки;
  7. времето за готовност за реагиране на структурите и лицата по т. 6;
  8. средства и ресурси, необходими за изпълнение на предвидените мерки;
  9. действие при аварийни ситуации;
  10. действие при авария на отделно съоръжение;
  11. физическа охрана на обектите и съоръженията и действие при сигнал за терористичен акт;
  12. системи за оповестяване и резервираност на електрозахранването и на средствата за комуникация;

13. ред за информиране на органите на изпълнителната власт при необходимост от въвеждане на планове за защита при бедствие.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Специфичните изисквания за формата и съдържанието на аварийните планове на язовирите се определят с наредбата по чл. 141, ал. 2.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., бр. 55 от 2018 г.) Областните управители назначават комисии, които веднъж в годината извършват проверки за готовността за безопасна експлоатация на язовирите и съоръженията към тях по чл. 141б, ал. 1, т. 1 и 2, а за тези по чл. 141б, ал. 1, т. 3 – веднъж на три години. Комисиите:

1. анализират предоставената информация по чл. 141, ал. 6 и извършват проверки на място на техническото състояние на язовирните стени и съоръженията към тях;

2. (изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) проверяват създадената организация по изпълнението на изискванията и мерките, предвидени в аварийния план;

3. проверяват изпълнението на дейностите по осигуряване на проводимостта на речното легло на разстояние до 500 м от язовирните стени;

4. (изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) дават заключение за готовността за безопасна експлоатация на язовира и съоръженията към него в нормални, екстремни и аварийни условия, въз основа на становището на всеки член на комисията;

5. (нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) във връзка със заключението по т. 4 дават предписания на собствениците на язовири за привеждане в готовност за безопасна експлоатация на язовирите и съоръженията към тях в нормални, екстремни и аварийни условия на работа, в т.ч. за извършването на ремонти и други технически дейности за привеждането на язовирната стена и съоръженията към нея в изправно техническо състояние, както определят срок за тяхното изпълнение;

6. (нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) съставят протокол за извършената проверка, съдържащ заключението по т. 4 и предписанията по т. 5, в срок до 14 дни от проверката по т. 1, който предоставят на областния управител за утвърждаване и изпращат екземпляр от него: на собственика на язовира, Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" на Министерството на вътрешните работи, на кмета на общината, на чиято територия се намира язовирът, на председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор и на директора на съответната басейнова дирекция.

(4) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) В комисии по ал. 3 се включват представители на:

1. (В сила от 1.01.2016 г. - ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Държавната агенция за метрологичен и технически надзор;

2. Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" на Министерството на вътрешните работи;

3. съответната областна администрация;

4. съответната басейнова дирекция;

5. (нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) съответната община, на територията на която се намира язовирът.

(5) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г., изм., бр. 55 от 2018 г., бр. 61 от 2019 г., в сила от 2.08.2019 г.) Лицата по ал. 4 трябва да притежават необходимата за извършване на дейностите по ал. 3 професионална квалификация, като най-малко едно от тях трябва да има висше образование с образователно-квалификационна степен "магистър" по някоя от специалностите от професионално направление "Архитектура, строителство и геодезия", свързана с проектиране, изграждане и експлоатация на язовирни стени и на съоръженията към тях.

(6) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Областният управител може да привлече допълнително експерти със съответната квалификация за участие в комисии по ал. 3.

Чл. 138б. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2011 г., в сила от 14.10.2011 г., изм., бр. 58 от 2015 г., бр. 55 от 2018 г.) При спор или неяснота относно собствеността на язовир държавното предприятие по чл. 139а осъществява организацията и техническата му експлоатация до

влизането в сила на съдебното решение или до установяване на собственика при спазване на изискванията на чл. 138в, ал. 1.

Чл. 138в. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) (1) (Доп. – ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Ако собственикът на язовира и съоръженията към него не отговаря на изискванията за оператор на язовирна стена по смисъла на този закон, той задължително възлага стопанисването, поддържането и осъществяването на техническата експлоатация на язовирната стена и на съоръженията към нея на лице, което отговаря на тези изисквания. Когато собственикът възлага концесия за язовира, се прилага чл. 20, ал. 5.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2021 г.) Ако наемателят на язовира и съоръженията към него отговаря на изискванията за оператор на язовирна стена, собственикът може да му възложи изпълнението на тези функции с договора за наем.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Определеният по реда на ал. 1 или 2 оператор на язовирна стена и на съоръженията към нея е длъжен да оказва необходимото съдействие на собственика за изпълнение на задълженията му по чл. 138а, ал. 3, т. 5, чл. 141, ал. 1 и чл. 190а, ал. 2, както и да изпълнява възложените му дейности съобразно нормативните изисквания и с грижата на добър стопанин.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Операторът на язовирна стена е длъжен да предприеме действията от своята компетентност за изпълнение на предписанията, дадени по реда на чл. 138а, ал. 3, т. 5 и чл. 190а, ал. 1, т. 3.

(5) Задълженията и отговорностите на оператора на язовирна стена, както и редът и начинът, по който ще осъществява дейността си, се определят в наредбата по чл. 141, ал. 2.

Чл. 139. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 80 от 2011 г., в сила от 14.10.2011 г., бр. 58 от 2015 г.) Поддръжката и ремонтно-възстановителните дейности на язовири, хидротехнически и защитни съоръжения се осигуряват от собствениците.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., бр. 58 от 2015 г.) Лицата по ал. 1 осигуряват поддръжката и проводимостта на речното легло, диги, корекции на реки и дерета и други хидротехнически и защитни съоръжения в съответствие с параметрите на преливните съоръжения на разстояние до 500 м от язовирните стени.

(3) Когато и други лица имат полза от съоръженията по ал. 1, дължат част от разносните съразмерно на получените или очакваните ползи.

(4) Когато разрешителното за изграждане на съоръженията по ал. 1 бъде издадено след фактическото установяване на дейност, която търпи вреди от строителството и експлоатацията на съоръженията, собственикът им е длъжен да обезщети причинените вреди.

Чл. 139а. (Нов – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) (1) Образува се Държавно предприятие "Управление и стопанисване на язовири" със статут на държавно предприятие по смисъла на чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, наричано по-нататък "ДПУСЯ".

(2) Държавното предприятие "Управление и стопанисване на язовири" е юридическо лице със седалище София. Предприятието не е търговско дружество и не формира и не разпределя печалба.

(3) Основен предмет на дейност на ДПУСЯ е комплексно управление на язовири – публична и частна държавна собственост.

(4) Държавното предприятие "Управление и стопанисване на язовири" осъществява и други дейности, които осигуряват или допълват основния предмет на дейност.

(5) Държавата предоставя на ДПУСЯ имущество – публична и частна държавна собственост, определено с решение на Министерския съвет, за изпълнение на предмета му на дейност.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 61 от 2019 г., в сила от 2.08.2019 г.) Язовирите, чиято собственост общините са прехвърлили безвъзмездно на държавата, се управляват от Държавно предприятие "Управление и стопанисване на язовири".

(7) (Изм. – ДВ, бр. 61 от 2019 г., в сила от 2.08.2019 г.) Извън обхвата на дейността на ДПУСЯ са язовирите, които се стопанисват и управляват от "Национална електрическа

компания" – ЕАД, "Напоителни системи" – ЕАД, "Земинвест" – ЕАД, В и К операторите с държавно или с държавно и общинско участие в капитала.

(8) Дейността на ДПУСЯ за изпълнение на задачите, свързани с основния предмет на дейност, се финансира от:

1. приходи от дейността;
2. трансфер от държавния бюджет;
3. други постъпления, определени с нормативен акт.

(9) Средствата по ал. 8 се разходват за осъществяване предмета на дейност и издръжка на ДПУСЯ.

(10) Устройството и дейността на ДПУСЯ се уреждат с правилник, приет от Министерския съвет.

Чл. 139б. (Нов – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) Ежегодно до 1 март ДПУСЯ внася в Министерството на икономиката и индустрията план за дейността си през текущата календарна година и годишен отчет за дейността през предходната календарна година.

(2) Планът по ал. 1 включва дейностите по чл. 139а за съответната година и съдържа най-малко следните елементи:

1. цели и очаквани резултати;
2. дейности, които ще бъдат извършвани за постигане на резултатите, включително инвестиционен план на предприятието;
3. план за управление на средствата по разработен на основата на очаквани разходи и приходи от дейността на предприятието.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) Министърът на икономиката и индустрията одобрява плана за дейността на ДПУСЯ и годишния отчет по ал. 1, които са публични.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) Средствата за административни разходи на ДПУСЯ се одобряват от министъра на икономиката и индустрията едновременно с плана по ал. 1.

(5) Средствата и операциите на ДПУСЯ се включват в консолидираната фискална програма като средства и операции на други икономически обособени лица по чл. 13, ал. 4 от Закона за публичните финанси и не са част от държавния бюджет.

Чл. 139в. (Нов – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) (1) Държавното предприятие "Управление и стопанисване на язовири" се управлява от управителен съвет.

(2) Държавното предприятие "Управление и стопанисване на язовири" се представлява от изпълнителен директор.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 103 от 2018 г., в сила от 13.12.2018 г.) Управителният съвет на ДПУСЯ се състои от 7 членове, включително председател.

(4) Членове на управителния съвет са:

1. (изм. – ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) председател – министърът на икономиката и индустрията или определен от него заместник-министър;
2. представител на Министерството на околната среда и водите;
3. представител на Министерството на регионалното развитие и благоустройството;
4. (изм. – ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г.) представител на Министерството на земеделието и храните;
5. представител на Министерството на енергетиката;
6. представител на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ);
7. изпълнителният директор.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) Членовете на управителния съвет и изпълнителният директор на ДПУСЯ се назначават от министъра на икономиката и индустрията по предложение на съответния министър или управителния съвет на НСОББ.

(6) Членовете на управителния съвет не могат да извършват от свое или от чуждо име конкурентна дейност и да бъдат в договорни отношения с други предприятия, дружества и сдружения със сходен предмет на дейност.

(7) Не може да бъде член на управителния съвет лице, което е:

1. осъждано за престъпление от общ характер;
2. съпруг или роднина по права, по сребрена линия или по сватовство до трета степен включително с друг член на управителния съвет.

(8) Договорът за управление с член на управителния съвет се прекратява преди изтичането на срока на действието му, когато лицето:

1. не отговаря на изискванията на закона;
2. нарушава или не изпълнява условията, предвидени в закона или в договора за управление;
3. е подало писмена молба за освобождаване;
4. (изм. – ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) по решение на министъра на икономиката и индустрията – с едномесечно предизвестие;
5. при оттегляне на номинацията на представителя.

(9) (Изм. – ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) В случаите по ал. 7 или при смърт на член на управителния съвет министърът на икономиката и индустрията назначава нов и сключва с него договор.

(10) Управителният съвет може да взема решения, ако присъстват най-малко половината от членовете му лично или представлявани от друг член на съвета. Присъстващ член не може да представлява повече от един отсъстващ. За представляването е необходимо изрично пълномощно за всеки конкретен случай.

(11) Решенията на управителния съвет се вземат с обикновено мнозинство.

(12) Управителният съвет може да взема решения и при неприсъственост, ако всички членове са заявили писмено съгласието си за решението.

Чл. 139г. (Нов – ДВ, бр. 55 от 2018 г., изм., бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) Решенията на управителния съвет на ДПУСЯ за разходване на финансови средства са публични и се публикуват на интернет страницата на Министерството на икономиката и индустрията в 14-дневен срок от приемането им.

Чл. 139д. (Нов – ДВ, бр. 55 от 2018 г., доп., бр. 61 от 2019 г., в сила от 2.08.2019 г.) При осъществяването на своята дейност ДПУСЯ има правата и задълженията на собственик на язовирните стени и съоръженията към тях на язовирите по чл. 138б и предоставяните по чл. 139а, ал. 5 и 6.

Чл. 140. (1) Системите по чл. 138, ал. 4, т. 2 се поддържат от държавата.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., бр. 80 от 2011 г., в сила от 14.10.2011 г., бр. 58 от 2015 г.) Контролът за изпълнение на дейностите по чл. 138, ал. 4 се извършва от:

1. (в сила от 1.01.2016 г. - ДВ, бр. 58 от 2015 г.) председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или от оправомощени от него длъжностни лица – за дейностите по т. 8 и 9;
2. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г.) министъра на земеделието и храните и министъра на регионалното развитие и благоустройството или от оправомощени от тях длъжностни лица – за дейностите по т. 1, съгласно компетентността им по чл. 10;
3. министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията чрез директора на Изпълнителната агенция за проучване и поддържане на река Дунав или от оправомощени от директора длъжностни лица – за дейностите по т. 10;
4. директорите на басейнови дирекции или от оправомощени от тях длъжностни лица – за дейностите по т. 2 – 7.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., бр. 80 от 2011 г., в сила от 14.10.2011 г., бр. 51 от 2016 г., в сила от 5.07.2016 г., бр. 52 от 2016 г.) Дейностите по чл. 138, ал. 4, т. 5, чието осъществяване

се осигурява от областните управители и кметовете съгласно ал. 4, 5 и 6, се финансират и от Междуправителната комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет, при условие че са включени в Годишния план за изпълнение на Националната програма за намаляване на риска от бедствия, и включват:

1. (отм. – ДВ, бр. 53 от 2014 г.);
2. премахване на израсналите във водното течение дървета, дънери, храсти и всички паднали или с опасност да паднат дървета;
3. опазване на бреговете на реките от ерозия, укрепване на бреговете и защита на крайбрежната растителност;
4. (отм. – ДВ, бр. 53 от 2014 г.);
5. (отм. – ДВ, бр. 53 от 2014 г.);
6. (нова – ДВ, бр. 52 от 2016 г.) почистване на речните легла от наносни отложения за осигуряване нормалната им проводимост.

(4) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Когато почистването на речните легла е в границите на урбанизирана територия:

1. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2011 г., в сила от 14.10.2011 г.) кметът на общината назначава със заповед междуправителна комисия, включваща представители на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" - МВР, съответната басейнова дирекция, съответната РИОСВ, Изпълнителната агенция по горите, общината, експерти-еколози и други технически лица;
2. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2011 г., в сила от 14.10.2011 г.) кметът на общината ежегодно със заповед определя участъците от реката, чиято проводимост е намалена по причини, изискващи дейности по ал. 3, въз основа на констативен протокол, получен чрез оглед от общинската администрация на състоянието на речните легла в границите на населените места;
3. междуправителната комисия по т. 1:
  - а) извършва оглед на участъците, определени по реда на т. 2;
  - б) определя видовете работи за почистване и количествата им;
  - в) идентифицира и маркира дърветата за премахване;
  - г) определя участъците за залесителни и други укрепителни и противоерозионни дейности по бреговете на реките;
  - д) изготвя констативен протокол и подготвя програма за планово почистване на речните участъци;
  - е) приема с протокол почистените участъци;

4. кметът на общината:

- а) одобрява протокола и програмата по т. 3, буква "д";
- б) уведомява областния управител, ако с протокола по т. 3, буква "д" е установено, че е необходимо почистване на некоригирани участъци;
- в) възлага обществена поръчка по реда на Закона за обществените поръчки за избор на изпълнители, за изпълнение на програмата по т. 3, буква "д" по обособени позиции; в договорите за възлагане се определят и местата за извозване на отстранените отпадъци; за всяка обособена позиция се сключва договор за инвеститорски контрол;
- г) включва почистените участъци в програмата за стопанисване на общината.

(5) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм., бр. 55 от 2018 г.) Когато почистването на речните легла е извън границите на урбанизирана територия, дейностите по ал. 4 се организират, координират и извършват съгласно чл. 138, ал. 5. При дейности по почистване на речни легла, планирани и организирани от областните администрации, областният управител:

1. (доп. - ДВ, бр. 80 от 2011 г., в сила от 14.10.2011 г.) назначава със заповед междуправителната комисия по ал. 4, т. 1 с участие на представители при необходимост и на съответното областно пътно управление или на Националната компания "Железопътна инфраструктура";

2. одобрява констативния протокол и програмата по ал. 4, т. 3, буква "д";
3. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2011 г., в сила от 14.10.2011 г.) възлага обществена поръчка по реда на Закона за обществените поръчки за избор на изпълнители за изпълнение на програмата по ал. 4, т. 3, буква "д" по обособени позиции; в договорите за възлагане се определят и местата за извозване на отстранените отпадъци; за всяка обособена позиция се сключва договор за инвеститорски контрол.
- (6) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм. и доп., бр. 80 от 2011 г., в сила от 14.10.2011 г., бр. 58 от 2015 г., изм., бр. 52 от 2016 г.) Когато при огледа на междуведомствените комисии по ал. 4, т. 1 и ал. 5, т. 1 се установи, че за поддържането проводимостта на речното легло е необходимо изземване на наносни отложения или в плановете по чл. 151, ал. 2, т. 2, буква "в" са включени мерки за осигуряване на проводимост на речните легла поради натрупани наносни отложения, които създават риск от наводнения, областният управител:
1. организира и възлага изпълнението на дейностите по почистване, необходими за осигуряване на нормална проводимост на речното легло;
  2. съгласува дейностите с компетентния орган по околна среда.
- (7) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г., изм., бр. 52 от 2016 г.) Директорът на съответната басейнова дирекция издава разрешително за ползване на воден обект на определения изпълнител по ал. 6 за изземване на наносни отложения във връзка с предвидените дейности за почистване на речното легло. Условието и редът за издаване на разрешителното, неговото съдържание, както и съдържанието на техническия проект за изземването се определят с наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 1а.
- (8) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Дейностите по ал. 6 се финансират от областните администрации.
- (9) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., предишна ал. 7, бр. 58 от 2015 г.) Отстраненият от речното легло дървен материал:
1. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2011 г., в сила от 14.10.2011 г.) когато е годен за ползване, се предава безвъзмездно за разпореждане на кметовете, които го предоставят безвъзмездно за огрев на доброволците по чл. 39 от Закона за защита при бедствия съобразно тяхното участие при предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях, както и на лица, включени в съответните социални програми;
  2. когато е негоден за ползване, се раздробява механизирано и се извозва на определено депо за строителни или за битови отпадъци.
- (10) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2011 г., в сила от 14.10.2011 г., предишна ал. 8, бр. 58 от 2015 г., доп., бр. 55 от 2018 г.) Контролът по отношение на добития дървен материал и годността му за ползване се извършва от възложителя чрез назначения инвеститорски контрол или от Изпълнителната агенция по горите в случаите по ал. 12.
- (11) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) При осъществяване на контрола за изпълнение на дейностите по чл. 138, ал. 4 органите по ал. 2 дават задължителни предписания и при необходимост изискват съдействие от органите на Министерството на вътрешните работи, от държавни и общински органи и от юридически и физически лица.
- (12) (Нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г., изм., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г.) Дейностите по почистване на речни легла, организирани и извършвани от изпълнителя на задължението за предоставяне на обществени услуги за защита от вредното въздействие на водите, съгласно чл. 138, ал. 5, се изпълняват в обем и на територии, съгласно възложените по реда на този закон задължения и се контролират и координират от Министерството на земеделието и храните. При извършване на планирани или аварийни дейности, свързани с поддържане на проводимостта на реки, дерета и отводнителни съоръжения, изпълнителят уведомява предварително или при първа възможност в случай на аварийна ситуация съответните териториални структури на областна администрация, басейнова дирекция и в случай, че почистването включва отстраняване на насаждения – Изпълнителната агенция по горите, по отношение на които е приложима ал. 9.

Чл. 141. (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., бр. 55 от 2018 г.) Собствениците на водностопански системи и хидротехнически съоръжения, включително на язовирни стени и/или съоръженията към тях, са длъжни да осигурят:

1. поддържането им в техническа изправност;

2. (в сила от 1.01.2016 г. - ДВ, бр. 58 от 2015 г., изм., бр. 55 от 2018 г.) използването на измервателна и контролна апаратура за мониторинг на тяхното състояние, отговаряща на изискванията на наредбата по ал. 2;

3. (в сила от 1.01.2016 г. - ДВ, бр. 58 от 2015 г., изм., бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) използването на информационна система, предоставена от Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, съгласно наредба, издадена от министъра на икономиката и индустрията по предложение на председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор;

4. спазване на изискванията за техническа и безопасна експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях, определени в наредбата по ал. 2;

5. регулиране на водните нива в язовирите с цел намаляване на риска от наводнения.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2001 г., бр. 65 от 2006 г., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 58 от 2015 г.) Условието и редът за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние се определят с наредба на Министерския съвет по предложение на председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

(3) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., отм., бр. 58 от 2015 г.).

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Задълженията по ал. 1 имат и собствениците на водохранилища, чиято степен на затлачване не позволява по-нататъшното им използване по предназначение. В този случай собственикът изготвя и изпълнява проект за рекултивация.

(5) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Собствениците на язовирни стени и съоръжения към тях са длъжни писмено да уведомяват председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор:

1. за определения оператор на язовирната стена и съоръженията към нея – преди

въвеждането в експлоатация на новоизградени язовирни стени и съоръжения към тях;

2. при всеки избор или промяна на оператора на язовирната стена и съоръженията към нея – в 7-дневен срок от промяната;

3. за резултатите от извършените периодични проверки по реда на наредбата по ал. 2.

(6) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Информацията по ал. 5, т. 3 се изпраща и на съответния областен управител за нуждите на комисията по чл. 138а, ал. 3.

Чл. 141а. (Нов – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) (1) В зависимост от техните размери – височина на язовирната стена и обема на водохранилището, големи язовири са тези, които отговарят поне на едно от следните условия:

1. язовири с височина на стената, по-голяма от 15 м, мерена от най-ниската точка на основата до короната на язовира;

2. язовири с височина между 5 м и 15 м, завиряващи обем, по-голям от 3 милиона куб. м.

(2) Малки язовири са язовири, които не отговарят на условията по ал. 1.

(3) На контрол по реда на този закон и наредбата по чл. 141, ал. 2 подлежат всички язовири по ал. 1 и 2, с изключение на малките язовири, за които при класифицирането им по отношение на тяхната потенциална опасност е установено, че нарушаването на конструктивната цялост на язовирните им стени не създава заплаха за човешки жертви или не застрашават критична инфраструктура и отговарят поне на едно от следните условия:

1. създаваният воден напор е по-малък от 7.0 м и завиреният обем е по-малък от 50 000 куб. м;

2. създаденият воден напор е по-малък от 2.0 м независимо от завирения обем;

3. завиреният обем е по-малък от 15 000 куб. м независимо от създавания воден напор;

4. водосборният му басейн е не повече от 2.0 кв. км и водохранилището не се пълни чрез деривации или помпена станция.

(4) За техническата изправност и безопасната експлоатация на язовирите по ал. 3 отговарят собствениците. Те не са длъжни да възлагат стопанисването, поддържането и осъществяването на техническата експлоатация на язовирната стена и съоръженията към нея на лице, което отговаря на изискванията за оператор на язовирна стена.

Чл. 141б. (Нов – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) (1) Язовирите се класифицират в три степени на потенциална опасност в зависимост от възможно най-лошите последици от освобождаването на съхраняваните в язовира води поради разрушаване или неправилна експлоатация на язовира:

1. първа висока степен на потенциална опасност;
2. втора значителна степен на потенциална опасност;
3. трета ниска степен на потенциална опасност.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г., бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) Критериите за класифициране на степента на потенциална опасност по ал. 1 се определят в наредбата по чл. 141, ал. 2 от междуведомствената комисия, назначена от Министерския съвет, която включва представители на Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на земеделието и храните, Министерството на енергетиката, Министерството на икономиката и индустрията, Министерството на вътрешните работи и научните среди, имащи пряко отношение към язовирните стени и съоръженията към тях.

(3) Комисията по чл. 138а, ал. 3 класифицира язовирите по степен на потенциална опасност съгласно наредбата по чл. 141, ал. 2.

Чл. 142. (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., изм., бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г.) При изпускане на води от хидротехнически съоръжения по време на преминаване на високи вълни, при аварийни условия или при извършване на ремонтни работи собственикът или ползвателят на същите уведомява предварително съответните общински администрации, басейнови дирекции и органите на Министерството на вътрешните работи, а за трансграничните реки - и граничната полиция.

Чл. 143. За защита от вредното въздействие на водите се забранява:

1. нарушаването на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици;
2. намаляването на проводимостта на речните легла, включително чрез баражи и прагове, без съответното разрешително;
3. използването на речните легла като депа за отпадъци, земни и скални маси;
4. извършването на строежи над покритите речни участъци;
5. съхраняването или складирането на материали, които в значителна степен биха увеличили унищожителната сила на водата при наводнения.

Чл. 144. (1) (Предишен текст на чл. 144 – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) По дигите се забранява:

1. преминаването с превозни средства извън определените за това места;
2. обработването и нарушаването на повърхността им;
3. поставянето на стълбове или знаци;
4. засаждането на дървета и храсти;
5. преминаването на домашни животни извън определените за това места;
6. строеж на кладенци или рибарници;
7. изхвърляне на отпадъци и други материали и предмети.

(2) (Нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) По насипните язовирни стени се забранява извършване на дейностите по ал. 1, т. 2, 3, 4, 6 и 7.

Чл. 145. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) (1) При опасност от наводнение, при което могат да настъпят вредни последици за живота и здравето на хората, околната среда и материалните ценности, които могат да бъдат предотвратени или ограничени чрез разрушаване на хидротехническо съоръжение или на част от него, собственикът и лицето, което стопанисва съоръжението, са длъжни да оказват пълно съдействие на кмета на общината, на чиято територия се намира съоръжението, за извършването на необходимите работи по съоръжението за предотвратяване или ограничаване на очакваните вреди.

(2) Дейностите по ал. 1 се извършват по заповед на кмета на съответната община, съгласувано с областния управител и ръководителя на териториалното звено на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението".

(3) Разходваните средства за извършване на дейностите по ал. 1, както и за възстановяване на диги, ако същите са били разрушени по реда на ал. 1, се възстановяват с решение на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет.

(4) (Нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) В 14-дневен срок от изпълнението на дейностите по ал. 1 кметът на съответната община е длъжен да уведоми председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор за разрушаването на хидротехническото съоръжение или на част от него.

Чл. 146. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., доп., бр. 55 от 2018 г.) Забранява се разполагането на жилищни и вилни сгради и стопански постройки в заливаемите тераси на реките и сервитута на хидротехническите съоръжения и язовирните стени.

(2) Басейновите дирекции уведомяват органите, издаващи разрешение за строеж на жилищни, вилни и стопански постройки, за местоположението и обхвата на крайбрежните заливаеми ивици на реките.

Раздел II

(Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.)

Предварителна оценка на риска от наводнения

Чл. 146а. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) За всеки район на басейново управление съгласно чл. 152, ал. 1, включително българската част на река Дунав, се извършва предварителна оценка на риска от наводнения по методиката по чл. 187, ал. 2, т. 6.

(2) Оценката по ал. 1 включва:

1. карти на районите за басейново управление на водите в подходящ мащаб, указващи топографията и предназначението на земята, включително границите на:

а) речните басейни и подбасейни;

б) крайбрежни райони - където съществуват такива;

2. описание на възникнали в миналото наводнения със значителни неблагоприятни последици върху човешкото здраве, околната среда, културното наследство, техническата инфраструктура и стопанската дейност и за които може да се очаква да се повторят в бъдеще;

3. мащаба на наводненията, пътя им на разпространение и оценка на неблагоприятните последици от тях;

4. оценка на евентуалните неблагоприятни последици от бъдещи наводнения за човешкото здраве, околната среда, културното наследство, техническата инфраструктура и стопанската дейност, като се отчитат, доколкото е възможно:

а) топографията, разположението на водните течения и техните общи хидроложки и геоморфологични характеристики, включително ретензионните низини като естествени водозадържащи повърхности;

б) ефективността на създадени от човека инфраструктури (системи и съоръжения) за защита от наводнения, разположението на населените места, районите на стопанска дейност и дългосрочното благоустройство;

в) влиянието на промяната на климата върху появата на наводнения.

Чл. 146б. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) Предварителната оценка на риска от наводнения по чл. 146а, ал. 1 не се извършва за речни басейни или подбасейни, когато:

1. (в сила до 22.12.2010 г. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) е установено въз основа на оценка на риска, започната преди 22 декември 2010 г., че съществува или има вероятност за значителен потенциален риск от наводнения;

2. (в сила до 22.12.2010 г. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) преди 22 декември 2010 г. са издадени решения за съставяне на карти на районите под заплаха от наводнения, карти на районите с риск от наводнения и за разработване на планове за управление на риска от наводнения, които отговарят на изискванията на този закон.

(2) Оценката по ал. 1, т. 1 се извършва от директора на съответната басейнова дирекция.

(3) Решенията по ал. 1, т. 2 се издават от директора на съответната басейнова дирекция.

Чл. 146в. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) За международните райони за управление на водите Република България осигурява обмен на актуална информация, необходима за предварителната оценка на риска от наводнения, чрез съответната басейнова дирекция за управление на водите.

Чл. 146г. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) Директорът на басейнова дирекция извършва предварителната оценка по чл. 146а, ал. 1 и определя райони, за които съществува:

1. значителен потенциален риск от наводнения;

2. вероятност за значителен потенциален риск от наводнения.

(2) Районите по ал. 1 се определят за всеки район за басейново управление или за част от район на международен район съгласно чл. 151, ал. 2, т. 2, буква "г" и се утвърждават от министъра на околната среда и водите.

Раздел III

(Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.)

Карти на районите под заплаха от наводнения и карти на районите с риск от наводнения

Чл. 146д. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) За районите, определени по чл. 146б, ал. 1, т. 1 и 2 и чл. 146г, ал. 1, се съставят:

1. карти на райони под заплаха от наводнения, и

2. карти на райони в риск от наводнения.

(2) Съставянето на карти съгласно ал. 1 за райони по чл. 146б, ал. 1, т. 1 и 2 и чл. 146г, ал. 1, които са общи с други държави, се извършва след предварителен обмен на информация между съответните държави.

Чл. 146е. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) Картите на райони под заплаха от наводнения обхващат зони, които могат да бъдат наводнени при:

1. наводнения с малка вероятност за настъпване, при които вероятният период за повторно настъпване е по-голям или равен на 1000 години, както и при непредвидими събития;

2. наводнения със средна вероятност за настъпване, при които вероятният период за повторно настъпване е по-голям или равен на 100 години;

3. наводнения с висока вероятност за настъпване, при които вероятният период за повторно настъпване е по-голям или равен на 20 години, където е целесъобразно.

(2) Върху картите за всеки от вероятностните периоди по ал. 1 се показват следните елементи:

1. разпространение на наводнението;
  2. дълбочина или ниво на водата;
  3. когато е целесъобразно - скорост на течението или съответно водно количество.
- (3) За райони под заплаха от наводнения, предизвикани от подземни води, се съставят картите по ал. 1, т. 1.

Чл. 146ж. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Картите на районите с риск от наводнения показват неблагоприятните последици от наводнения за всеки от вероятностните периоди съгласно чл. 146е, ал. 1, изразени чрез следните показатели:

1. приблизителен брой на евентуално засегнати жители;
2. вид стопанска дейност в евентуално засегнатия район;
3. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) инсталациите по приложение № 4 към чл. 117 от Закона за опазване на околната среда, които могат да предизвикат допълнително замърсяване поради авария в случай на наводнение, и зоните за защита на водите по чл. 119а, ал. 1, т. 1, 2 и 5, за които съществува възможност да бъдат засегнати;
4. други значителни източници на замърсяване, непосочени в т. 3.

Чл. 146з. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) Картите по този раздел се съставят по методиката по чл. 187, ал. 2, т. 6, актуализират се и се преразглеждат от директора на съответната басейнова дирекция.

(2) Картите на районите под заплаха от наводнения и картите на районите с риск от наводнения се преразглеждат и актуализират на всеки 6 години едновременно с анализите и прегледа по чл. 156з, т. 2.

(3) Съставянето на първите карти на районите под заплаха от наводнения и карти на районите с риск от наводнения и последващите им преразглеждания се извършват така, че съдържащата се в тях информация да е в съответствие с информацията по чл. 157, т. 1, 3 и 4.

Раздел IV

(Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.)

Планове за управление на риска от наводнения

Чл. 146и. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) Въз основа на картите по чл. 146д се съставят планове за управление на риска от наводнения на ниво район на басейново управление на водите за районите по чл. 146г, ал. 1, както и за районите по чл. 146б, ал. 1, т. 2.

(2) При разработването на плановете по ал. 1 се използват информацията и данните за разработването на плановете за управление на речните басейни.

Чл. 146к. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) Първите планове за управление на риска от наводнения съдържат:

1. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) заключенията на предварителната оценка за риска от наводнения съгласно изискванията на раздел I на тази глава под формата на обобщена карта на района за басейново управление, очертаваща районите, определени съгласно чл. 146г, ал. 1, които са предмет на този план за управление на риска от наводнения;
2. картите на районите под заплаха от наводнения и картите на районите с риска от наводнения, разработени съгласно раздел II на тази глава, и заключенията, които могат да бъдат направени от тези карти;
3. описание на целите на управлението на риска от наводнения, определени в съответствие с ал. 2, т. 1;
4. кратко представяне на мерките и техния приоритет, целящи постигане на целите на управлението на риска от наводнения, включително мерките, предприети в съответствие с ал.

2, т. 2, и мерките относно наводнения, изисквани и предприети съгласно други нормативни актове в областта на околната среда, свързани със:

- а) оценка на въздействието върху околната среда и екологична оценка на планове и програми;
- б) опазване на водите при големи промишлени аварии;
- в) плана за управление на речните басейни и постигането на целите за опазване на околната среда по чл. 156а.

(2) Плановете за управление на риска от наводнения включват и:

1. цели за:

а) намаляване на потенциалните неблагоприятни последици от наводненията за човешкото здраве, околната среда, културното наследство, техническата инфраструктура и стопанската дейност;

б) намаляване на вероятността от наводнения;

2. мерки за постигане на целите по т. 1;

3. описание на изпълнението на плана.

Чл. 146л. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Описанието на изпълнението на плана по чл. 146к, ал. 2, т. 3 включва:

1. описание на приоритетите и начина за наблюдение на напредъка по изпълнението на плана;

2. резюме на обществената информация и предприети мерки и/или действия за консултация;

3. списък на компетентните органи и когато е целесъобразно, описание на процеса на съгласуване в който и да е международен район и на процеса на съгласуване с плана за управление на речния басейн.

Чл. 146м. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) При разработване на плановете за управление на риска от наводнения се отчитат:

1. оценката за разход/ползи;

2. обхватът и пътят на разпространение на наводненията;

3. районите, които имат потенциал да задържат води при наводнения като естествени заливни низини;

4. целите по глава десета, раздел III;

5. управлението на почвите и водите;

6. териториалното устройство;

7. земеползването;

8. опазването на:

а) природата;

б) инфраструктурата, свързана с корабоплаване и пристанища;

9. характеристиките на речния басейн или подбасейн съгласно плановете за управление на речните басейни.

(2) Плановете за управление на риска от наводнения разглеждат всички аспекти на управлението на риска, като се съсредоточават върху:

1. предотвратяването на наводнението;

2. защитата от наводнение;

3. увеличаване на подготвеността за наводнение, включително прогнозите за наводнение;

4. изграждането на система за ранно предупреждение.

(3) Плановете за управление на риска от наводнения могат също да включват насърчаване на практики за устойчиво земеползване, подобряване задържането на води, както и контролирано наводняване на определени райони в случай на наводнение.

(4) Плановете за управление на риска от наводнения не могат да съдържат мерки, които по своя мащаб и влияние значително увеличават риска от наводнение за други държави нагоре или надолу по течението на реката - за международните речни басейни, освен ако тези мерки

са съгласувани със съответната държава и са намерили общо решение в съответствие с чл. 146н.

Чл. 146н. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) За всеки район за басейново управление или за част от международен район за басейново управление се съставя общ план за управление на риска от наводнения.

(2) Когато планът за управление на риска от наводнения е за част от международен речен басейн, който попада изцяло на територията на Европейския съюз, се съгласува със съответните държави членки в случаите, когато не се изготвя общ план за управление на риска от наводнения за целия международен речен басейн.

(3) Когато планът за управление на риска от наводнения е за част от международен речен басейн, който не попада изцяло на територията на Европейския съюз, планът се съгласува със съответните държави, ако е възможно, в случаите, когато не се изготвя общ план за управление на риска от наводнения за целия международен речен басейн.

Чл. 146о. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) Плановете за управление на риска от наводнения се преразглеждат и актуализират на всеки 6 години.

(2) Актуализацията на плана съдържа:

1. промени или актуализации от публикуването на предходната версия на плана за управление на риска от наводнения, включително обобщение на преразглежданията, проведени в съответствие с този раздел;
2. оценка на напредъка по изпълнението на целите съгласно чл. 146к, ал. 2, т. 1;
3. описание и обяснение за всички мерки, предвидени в по-ранна версия на плана за управление на риска от наводнения, които са били планирани, но не са били предприети;
4. описание на всички допълнителни мерки от публикуването на предходната версия на плана за управление на риска от наводнения.

(3) (Нова – ДВ, бр. 20 от 2022 г., в сила от 1.01.2022 г.) Приетите планове за управление на риска от наводнения се прилагат до приемането на актуализирани планове по ал. 1.

(4) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 20 от 2022 г., в сила от 1.01.2022 г.) Първите планове за управление на риска от наводнения се разработват съгласувано с актуализацията на плановете за управление на речните басейни по чл. 159 в срока по § 138, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (обн., ДВ, бр. 65 от 2006 г.; попр., бр. 66 от 2006 г.; изм., бр. 22 от 2007 г., бр. 95 от 2009 г.) и се включват към тях.

Раздел V **(Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.)** **Информирание на обществеността**

Чл. 146п. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) При разработването, извършването на прегледа и актуализирането на плановете за управление на риска от наводнение, както и на предварителната оценка, на решенията и оценката по чл. 146б и на картите по раздел II на тази глава се осигурява информация на обществеността за планираните мерки и достигнатите резултати от тяхното прилагане.

Чл. 146р. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) За всеки район на басейново управление се публикуват и обявяват на обществеността, включително на водоползвателите, за консултации и писмени становища:

1. проект на предварителната оценка и/или оценката по чл. 146б;
2. проект на картите по раздел II на тази глава и предложенията за изменение и актуализация;

3. проект на план за управление на риска от наводнения, включително планираните мерки и очакваните резултати от тяхното изпълнение, както и постигнатите резултати и предложенията за изменение и актуализация на мерките и плана.

(2) Информацията се предоставя на обществеността, както следва:

1. по ал. 1, т. 1 - три и половина години преди началото на периода, за който се отнася планът за управление на риска от наводнения;

2. по ал. 1, т. 2 - две и половина години преди началото на периода, за който се отнася планът за управление на риска от наводнения;

3. по ал. 1, т. 3 - в сроковете по чл. 168б, ал. 2, т. 3.

(3) Информацията по ал. 1 се публикува на интернет страницата на съответната басейнова дирекция и на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите.

(4) Съобщението, че е обявена информацията по ал. 1, се публикува в два централни ежедневника и в електронните средства за масова информация.

(5) При поискване се осигурява достъп до документите и информацията, използвани за разработването на съответните проекти по ал. 1.

Чл. 146с. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) Проектите се обявяват на обществеността за становища:

1. за срок два месеца - за проектите по чл. 146р, ал. 1, т. 1 и 2;

2. съгласно сроковете по чл. 168в, ал. 1 - за проектите по чл. 146р, ал. 1, т. 3.

(2) Всяко лице в срока по ал. 1 може да се консултира със съответната басейнова дирекция относно документите по чл. 146р, ал. 1 и да представи писмено становище.

(3) Становищата по ал. 2 са неразделна част от документацията към плановете за управление на риска от наводнение, както и на предварителната оценка, на решенията и оценката по чл. 146б и на картите по раздел II на тази глава.

Чл. 146т. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) Разпоредбите на чл. 146р и 146с се прилагат и при преразглеждането и/или актуализирането на:

1. плановете за управление на риска от наводнение;

2. предварителната оценка, решенията и оценката по чл. 146б;

3. картите по раздел II на тази глава.

(2) При преразглежданията и/или актуализирането съгласно ал. 1 се отчитат вероятните последици от промяната на климата върху опасността от наводнения.

Глава десета

УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ

Раздел I

Общи положения

Чл. 147. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 148. (1) Управлението на водите се осъществява на национално и басейново ниво.

(2) Районите на речните басейни се определят от естественото разположение на вододелите между водосборните области на една или няколко основни реки на територията на Република България.

(3) Определените с този закон речни басейни не следват административно-териториалното деление на страната и са основа и за управление на околната среда на басейнов принцип.

(4) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Когато район за басейново управление по ал. 2 включва трансгранично водно течение, този район се отнася към международен район за басейново управление.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Управлението на водностопанските системи се извършва на технологичен и басейнов принцип в съответствие с условията на разрешителните за ползване и опазване на водите и водните обекти.

Чл. 148а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) (1) Република България участва в разработването и съгласуването съвместно с други държави на политики, програми и стратегии за опазване на трансграничните води на основата на принципите по чл. 2а, т. 4.

(2) Република България съвместно с другите държави осигурява:

1. координация за разработването на единните планове за управление на международните речни басейни, които попадат изцяло на територията на Европейския съюз, и осигуряване постигането на добро състояние на водите в българската част от международните райони за басейново управление;

2. изпълнението на изискванията на чл. 156а - 156ж и на програмите от мерки в рамките на международните райони за басейново управление.

(3) Разпоредбата на ал. 2, т. 1 се прилага при възможност и когато международните речни басейни не попадат изцяло на територията на Европейския съюз, а при установяване на невъзможност планът се прилага в българската част от международните райони за басейново управление.

(4) Изпълнението на дейностите по ал. 1 и 2 може да се извършва в рамките на съществуващи структури, създадени по силата на международни споразумения, а при необходимост при изпълнение на изискванията на ал. 2, т. 2 - със съдействието на Европейската комисия.

(5) Представители на Република България в международните комисии, координиращи дейностите по ал. 1 и 2, са длъжностни лица, определени по предложение на министъра на околната среда и водите.

(6) (Отм. – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.).

Чл. 149. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Управлението на водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения се осъществява на основата на планове за управление на речните басейни.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) Плановете по ал. 1 са публични и обвързани с други планове в обхвата на съответното териториално ниво, включително с интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2, териториалноустройствените, лесоустройствените, паркоустройствените и други планове.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Планове, които не са съобразени с този закон и с плановете за управление на речните басейни, могат да бъдат изменяни от Министерския съвет по предложение на министъра на околната среда и водите.

Чл. 149а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) При разработване на плановете за управление по чл. 149 се определят:

1. цели за опазване на околната среда;
2. води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване;
3. зони за защита на водите;
4. програми от мерки.

(2) При разработване на плановете за управление на речните басейни се извършва характеристика на района за басейново управление.

Раздел II

Органи за управление на водите

Чл. 150. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Държавната политика за управление на водите се осъществява от министъра на околната среда и водите, а в случаите по чл. 148а, ал. 1 - съвместно с министъра на външните работи.

(2) Проектите на международни договори, както и на други международни актове, като декларации, програми и меморандуми, които засягат водите на българска територия и тяхното управление, се съгласуват по реда на Закона за международните договори.

Чл. 151. (1) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2005 г.) Народното събрание приема Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор, с която се определят основните цели, етапи, средства и методи за развитие на водния сектор.

(2) (Предишен текст на чл. 151 - ДВ, бр. 18 от 2005 г.) За управлението на национално ниво:

1. Министерският съвет:

а) (отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.);

б) (доп. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.) предоставя концесия за добив на минерални води - изключителна държавна собственост;

в) (доп. - ДВ, бр. 58 от 2015 г.) приема национални програми в областта на опазването и устойчивото използване на водите, ежегодни отчети и необходимите мерки за изпълнението им;

г) разрешава ползване на води за целите на отбраната и сигурността на страната;

д) (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) определя ограничения в използването на водите при непредвидими или изключителни обстоятелства, засягащи отделни райони на страната;

е) (изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г.) определя количеството минерални води по чл. 14, т. 2 за ползване от лечебните заведения за болнична помощ по мотивирано предложение от министъра на здравеопазването;

ж) определя тарифите за такси, събирани на основанията, посочени в този закон;

з) (нова - ДВ, бр. 18 от 2005 г.) предлага за одобряване от Народното събрание Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор;

и) (нова - ДВ, бр. 18 от 2005 г.) приема отраслови стратегии в съответствие с основните цели, определени в стратегията по ал. 1;

к) (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., доп., бр. 58 от 2015 г.) приема плановете за управление на речните басейни и плановете за управление на риска от наводнения и национални програми за изпълнението им;

2. министърът на околната среда и водите:

а) (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) осъществява държавната политика за управление на водите;

б) (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) разработва и предлага за приемане от Министерския съвет Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор;

в) (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) предлага за приемане от Министерския съвет:

аа) плановете за управление на речните басейни, и

бб) плановете за управление на риска от наводнения;

г) разработва национални програми в областта на опазването и устойчивото развитие на водите;

д) (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 61 от 2010 г.) утвърждава районите по чл. 14бг, ал. 1;

е) (изм. и доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) издава разрешителни за водоземане и/или ползване в предвидените в този закон случаи, както и режимни графици за водоземане от комплексните и значими язовири, определени с приложение № 1;

ж) (доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., отм., бр. 61 от 2010 г.);

з) създава необходимата организация, осигурява финансирането и прави предложение за предоставяне на концесии в случаите, предвидени в този закон;

и) (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., отм., бр. 61 от 2010 г.);

к) (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) организира и ръководи мониторинга на водите;

л) разработва политиката на държавата за двустранно и многостранно сътрудничество в областта на използването и опазването на водите;

м) (отм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.);

н) (отм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.);

- о) съгласува откриването на процедури за предоставянето на концесии за водностопански системи и съоръжения - публична държавна собственост;
- п) съгласува извършването на дейностите по чл. 51;
- р) (нова - ДВ, бр. 81 от 2000 г., изм., бр. 65 от 2006 г.) утвърждава експлоатационни ресурси на находищата на минерални води и съставя водните им баланси;
- с) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) съгласува изпълнението на проекти от органите по чл. 10, областните управители, кметовете на общини и научните организации, свързани с използването, опазването и защитата от вредното въздействие на водите;
- т) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) определя районите за басейново управление, които се отнасят към международен район за басейново управление;
- у) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) определя санитарно-охранителни зони:
- аа) на водоземни съоръжения за минерални води;
- бб) на водоземни съоръжения, разположени в границите на националните паркове;
- вв) на комплексните и значими язовири по приложение № 1, използвани за питейно-битово водоснабдяване;
- гг) в случаите, в които санитарно-охранителната зона е разположена на територията на повече от една басейнова дирекция;
- ф) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) определя уязвими зони за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници;
- х) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) определя чувствителните зони за опазване на водите от замърсяване с биогенни елементи;
- ц) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) определя списъка на приоритетните и приоритетно опасните вещества;
- ч) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) утвърждава методики за изследване на води в случаите, когато липсват български стандарти, както и методики за анализ на данните от мониторинга на водите;
- ш) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) създава и поддържа контролно-информационна система за таксите по чл. 194, ал. 1, т. 1 - 3;
- щ) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) координира дейностите на органите по чл. 10 по отношение на използването на водите;
- ю) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., отм., бр. 95 от 2009 г., нова, бр. 61 от 2010 г.) разпределя функциите по стопанисване и поддържане на пунктовете и станциите по чл. 13, т. 2;
- я) (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) определя ограниченията за ползването на водите и водните обекти и специфични мерки за опазването им.
- (3) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Министърът на околната среда и водите чрез изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда:
1. провежда лабораторните и полевите изследвания за определяне на състоянието на водите;
  2. (доп. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) провежда мониторинга на водите на национално ниво, включително ръководи методически планирането на мониторинга и разясняване на резултатите;
  3. поддържа географска информационна система за водите на национално ниво;
  4. подготвя годишник за състоянието на водите;
  5. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм., бр. 103 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 20 от 2022 г.) издава периодичен бюлетин за състоянието на водните ресурси на Република България въз основа на данните от проведения мониторинг на екологичното и химичното състояние на водите и данните за количеството на водите, предоставени от Националния институт по метеорология и хидрология към министъра на околната среда и водите;
  6. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) създава и поддържа специализирани бази данни, карти, регистри и информационна система за водите.
- (4) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Министърът на околната среда и водите чрез регионалните инспекции по околната среда и водите в границите на териториалния им обхват:

1. провежда мониторинга на отпадъчните води;
  2. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) контролира обектите, формиращи отпадъчни води, включително пречиствателните станции на населените места, параметрите и изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексните разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда;
  3. контролира аварийните изпускания на отпадъчни води;
  4. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) поддържа база данни за извършения мониторинг, включително собствен мониторинг на титулярите на издадени разрешителни, за количествените и качествените характеристики на отпадъчните води и за контрол за състоянието на отпадъчните води;
  5. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) поддържа в актуално състояние списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители.
- (5) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Министърът на околната среда и водите чрез директорите на дирекциите на националните паркове в границите на територията на националния парк:
1. контролира спазването на забраните и ограниченията в границите на санитарно-охранителните зони;
  2. осъществява наблюдение и контрол върху компонентите и факторите на околната среда, оказващи влияние върху състоянието на водите.
- (6) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице участва в Националния експертен съвет по устройство на територията и регионална политика при разглеждане на:
1. инвестиционни проекти за изграждане, реконструкция и рехабилитация на:
    - а) водоснабдителни и канализационни системи и съоръжения;
    - б) хидроенергийни и хидротехнически системи и съоръжения;
    - в) язовирни стени и съоръженията към тях;
    - г) съоръжения за прехвърляне на води между речните басейни;
    - д) съоръжения за защита от вредното въздействие на водите;
    - е) пристанища, вътрешни водни пътища и подводни депа за драгажни маси;
  2. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) устройствени планове на територията на Черноморското крайбрежие, които обхващат плажове и пясъчни дюни и свързаните с тях акватории, както и прилежащите на морето крайбрежни езера, лагуни, лимани и влажни зони.

Чл. 152. (1) Определят се следните райони за басейново управление на водите:

1. (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., доп., бр. 61 от 2010 г.) Дунавски район с център Плевен - обхващащ водосборните области на реките Искър, Ерма, Нишава, Огоста и западно от Огоста, Вит, Осъм, Янтра, Русенски Лом и Дунавски Добруджански реки и водите на река Дунав;
  2. (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) Черноморски район с център Варна - обхващащ водосборните области на реките, вливащи се в Черно море от северната до южната граница, включително вътрешните морски води и териториалното море;
  3. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) Източнобеломорски район с център Пловдив - за водосборните области на реките Тунджа, Марица, Арда и Бяла река;
  4. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) Западнбеломорски район с център Благоевград - за водосборните области на реките Места, Струма и Доспат.
- (2) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) Границите на районите минават по вододелите на водосборните области на реките в обхвата на държавната граница.
- (3) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) В случаите, когато подземните води не следват конкретен речен басейн, те се идентифицират и със заповед на министъра на околната среда и водите се присъединяват към най-близкия и най-подходящия район с басейново управление.

(4) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) В рамките на всеки район за басейново управление на водите министърът на околната среда и водите със заповед може да определи подбасейни за една или повече от реките по ал. 1.

Чл. 153. За басейновото управление на водите в районите по чл. 152 се създават:

1. басейнови дирекции към Министерството на околната среда и водите;
2. басейнови съвети.

Чл. 154. (1) Басейновите дирекции се създават със заповед на министъра на околната среда и водите, която се обнародва в "Държавен вестник".

(2) Дейността, организацията на работа и съставът на басейновите дирекции се определят с правилник, издаден от министъра на околната среда и водите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Директорът на басейновата дирекция провежда държавната политика за управление на водите на басейново ниво.

(4) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Директорът на басейновата дирекция ежегодно представя на министъра на околната среда и водите план и доклад за дейността на дирекцията.

(5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Дейността на басейновите дирекции се координира и контролира от Министерството на околната среда и водите.

Чл. 155. (1) (Предишен текст на чл. 155 - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) Директорът на басейнова дирекция изпълнява държавната политика на басейново ниво, като:

1. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2006 г., изм. и доп., бр. 49 от 2014 г.) установява границите на водите и водните обекти - публична държавна собственост, съвместно с техническите служби на общините и службите по геодезия, картография и кадастър;
2. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 61 от 2010 г.) разработва:
  - а) плана за управление на речния басейн;
  - б) предварителната оценка по чл. 146б, ал. 1, картите по глава девета, раздел III и плана за управление на риска от наводнения;
3. издава разрешителните по този закон;
4. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) планира и участва в провеждането на мониторинга на водите, обобщава и анализира данните, включително:
  - а) на валежите и на нивата на повърхностните и подземните води;
  - б) за химичното и екологичното състояние на водите;
  - в) на отпадъчните води;
5. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) поддържа специализирани бази данни, карти, регистри и информационна система за водите и води регистрите по чл. 182, ал. 1, т. 1;
6. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) събира таксите за разрешителните;
7. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) разработва програми от мерки за подобряване, опазване и поддържане състоянието на водите;
8. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 98 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) определя повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, съгласувано с директорите на регионалните здравни инспекции;
9. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) определя водите за обитаване от риби и черупкови организми;
10. стопанисва водите - изключителна държавна собственост, които не са предоставени на концесия;
11. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., отм., бр. 61 от 2010 г.);
12. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) определя санитарно-охранителните зони около съоръженията за питейно-битово водоснабдяване, без тези по чл. 151, ал. 2, т. 2, буква "у";
13. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г., отм., бр. 58 от 2015 г.);
14. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) съставя водните баланси, с изключение на балансите на находищата на минерални води;

15. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) провежда общественото обсъждане на плановете за управление на речните басейни;
  16. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) пломбира водомерите за отчитане на използваните водни количества от подземни води и проверява показанията им, както и показанията на измервателните устройства за повърхностните води и за съоръженията за заустване на отпадъчни води;
  17. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) издава периодичен бюлетин за състоянието на водите;
  18. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) създава и поддържа база данни за извършения от басейновата дирекция контрол и контрола, извършен по този закон от други лица, оправомощени от министъра на околната среда и водите;
  19. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) приема изградените съоръжения за подземни води, предназначени за водовземане;
  20. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм. и доп., бр. 61 от 2010 г.) осъществява сътрудничество с компетентните органи за басейново управление и за управление на риска от наводнения на други държави в съответствие с държавната политика за двустранно и многостранно сътрудничество и след съгласуване по нормативно установения ред в международни райони за басейново управление;
  21. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) извършва оценката на състоянието на водните тела;
  22. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) издава предписания в рамките на компетентностите си по този закон;
  23. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм., бр. 12 от 2017 г.) издава становища за допустимост на инвестиционни предложения, които са предмет на процедура по глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие, за съответствието им с плана за управление на речния басейн и/или с плана за управление на риска от наводнения, със съдържание, определено в наредбите по чл. 135, ал. 1, т. 1а, 2 и 13; становищата се публикуват на интернет страниците на басейновите дирекции.
- (2) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Директорът на басейнова дирекция или оправомощено от него длъжностно лице участва в областните, общинските или районните съвети по устройство на територията, като представя писмено становище на басейновата дирекция в случаите, в които се разглеждат:
1. инвестиционни проекти за изграждане, реконструкция и рехабилитация на:
    - а) водоснабдителни и канализационни системи и съоръжения, включително пречиствателни станции за питейни или за отпадъчни води;
    - б) хидроенергийни и хидротехнически системи и съоръжения, за които са издадени разрешителни по реда на този закон, включително и за защита от вредното въздействие на водите;
  2. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) устройствени планове за територии, включващи пристанища, плажове и пясъчни дюни и свързаната с тях акватория.
- (3) (Нова - ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Директорът на басейновата дирекция за управление на водите в Черноморския район планира, разработва, актуализира и отчита изпълнението на Морската стратегия и на програмата от мерки за постигане на добро състояние на морската околна среда съгласно наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 19.

Чл. 155а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Министърът на здравеопазването:

1. (в сила от 12.08.2007 г. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., доп., бр. 61 от 2010 г.) разрешава ползването на води за питейно-битови цели в случаите, когато не отговарят на законоустановените изисквания, по ред, определен в наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 3;
2. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., отм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.);
3. ръководи мониторинга на качеството на водите, използвани за питейно-битови цели, на водите за къпане и на минералните води, използвани за лечение, профилактика, питейно-битови цели, бутилиране, хигиенни цели, спорт и отдих, и обобщава резултатите на национално ниво;

4. (доп. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) издава или оправомощава определено от него длъжностно лице да издава сертификати и балнеологични оценки за минерални води;
  5. съгласува санитарно-охранителните зони по чл. 151, ал. 2, т. 2, буква "у";
  6. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., отм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.).
- (2) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Ползването на водите по ал. 1, т. 1 може да се разрешава и от оправомощени от министъра на здравеопазването директори на регионални здравни инспекции.
- (3) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Министърът на здравеопазването чрез регионалните здравни инспекции:
1. информира потребителите в случаите на установени отклонения в качеството на водите по ал. 1, т. 3, когато отклоненията могат да създадат риск за здравето;
  2. провежда мониторинг и контрол на качеството на водите по ал. 1, т. 3;
  3. създава и поддържа база данни и обобщава резултатите от извършения мониторинг и контрол;
  4. съгласува санитарно-охранителните зони около съоръженията за питейно-битово водоснабдяване, с изключение на случаите по ал. 1, т. 5;
  5. контролира спазването на санитарно-хигиенните изисквания в границите на санитарно-охранителните зони;
  6. предоставя на басейновите дирекции за управление на водите:
    - а) периодически информация за извършения мониторинг и контрол на повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, и на водите за къпане;
    - б) в 7-дневен срок информация, в случаите, когато се установи отклонение в качеството на водата, използвана за питейно-битови цели, когато има основание да се предполага, че това се дължи на изменено състояние на водното тяло, от което се извършва водовземането.
- (4) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Редът за одобряване на материали, реагенти и биоциди, които влизат в контакт с водите, предназначени за питейно-битови цели, се определя в наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 3.

Чл. 156. (1) Басейновият съвет е държавно-обществена консултативна комисия за подпомагане дейността на басейновата дирекция.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Басейновият съвет включва представители на държавната администрация, териториалната администрация, водоползвателите и юридическите лица с нестопанска цел в обхвата на басейна, както и представители на научни организации, имащи отношение към водните проблеми.

(3) Дейността, структурата, организацията на работа и численият състав на басейновия съвет се определят с устройствен правилник, издаден от министъра на околната среда и водите.

(4) За своята дейност членовете на басейновия съвет не получават възнаграждение.

Раздел III

(Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Цели за опазване на околната среда

Чл. 156а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Целите по чл. 149а, ал. 1, т. 1 за опазване на околната среда по отношение на количеството и качеството на водите се определят при:

1. повърхностните води за:

- а) предотвратяване влошаването на състоянието на всички повърхностни водни тела;
- б) опазване, подобряване и възстановяване на всички повърхностни водни тела за постигане добро състояние на водите;

в) опазване и подобряване качеството на водите във всички изкуствени и силно модифицирани водни тела и постигане на добър екологичен потенциал и добро химично състояние на повърхностните води;

г) предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване наведнъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;

2. подземните води за:

а) недопускане или ограничаване отвеждането на замърсители в подземните води и предотвратяване влошаването на състоянието на всички подземни водни тела;

б) опазване, подобряване и възстановяване на всички подземни водни тела, осигуряване на баланс между водовземаването и подхранването на подземните води и постигане доброто им състояние;

в) (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) идентифициране и насочване в обратна посока на всяка значима и устойчива тенденция за повишаване на концентрацията на всеки замърсител с цел непрекъснато намаляване замърсяването на подземните води;

3. (нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) зоните за защита на водите по чл. 119а за постигане на целите на законодателството, по силата на което е определена или обявена зоната.

(2) Мерките и сроковете за постигането на целите за опазване на околната среда по ал. 1 се определят с плановете за управление на речните басейни.

(3) В случаите, когато за едно водно тяло са поставени повече от една от целите по ал. 1, се приема най-строгата.

Чл. 156б. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Повърхностно водно тяло може да бъде определено като изкуствено или силно модифицирано, когато:

1. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) промените в хидроморфоложките характеристики на водното тяло, които биха били необходими за постигането на добро екологично състояние, могат да имат значими отрицателни въздействия върху:

а) околната среда;

б) корабоплаването, пристанищните съоръжения и местата за отдих и спорт;

в) дейностите, за извършването на които е необходимо завиряване за питейно-битово водоснабдяване, напояване или за производство на електроенергия;

г) регулирането на водите, защитата от наводнения, отводняването на земи;

д) други дейности, също толкова важни за устойчивото развитие;

2. (доп. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) ползите от изкуствените или силно изменените характеристики на водното тяло не могат да бъдат постигнати с други средства, значително по-добри като екологична възможност, поради техническа неосъществимост или икономическа необоснованост.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Определянето на телата по ал. 1, както и причините и основанията за определяне на всяко водно тяло, и тяхната актуализация се извършват на всеки 6 години с плановете за управление на речните басейни.

Чл. 156в. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Срокове по чл. 156а, ал. 2 могат да бъдат удължавани с актуализацията на плановете за управление на речните басейни за етапното постигане на целите за опазване на околната среда в случаите, когато е прекратено влошаването на състоянието на засегнатото водно тяло и са налице следните условия:

1. компетентният орган установи, че е невъзможно да се постигне подобряване състоянието на водните тела в определения срок по чл. 156а, ал. 2, когато:

а) необходимите подобрения могат да бъдат осъществени само на етапи за по-дълъг срок по причини от технически характер;

б) подобряването на състоянието на водните тела в определения срок е икономически необосновано;

в) естествените условия не позволяват подобряване на състоянието на водното тяло в определения срок;

2. в плана за управление на речния басейн са посочени:
  - а) удължаването на срока и са обосновани причините за това;
  - б) предвидените мерки за поэтапно привеждане на водните тела в планираното състояние в срока по т. 3, графика за тяхното прилагане, както и причините за всяко значително забавяне;
3. удължаването е за срок не по-дълъг от две последващи актуализации на плана за управление на речния басейн, освен в случаите, когато естествените условия не позволяват постигането на целите в този срок;
4. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) в плана за управление на речния басейн или неговата актуализация са включени:
  - а) списък на мерките, които са предвидени като необходими за постепенното постигане на изискваното състояние на водното тяло в рамките на удължения срок;
  - б) обосновка на причините за забавянето на изпълнението на тези мерки и очакваните срокове за изпълнението им;
  - в) преглед на прилагането на тези мерки в рамките на предходния план и списък на всички допълнителни мерки, които трябва да се изпълнят в периода на текущия план.

Чл. 156г. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Целите за опазване на околната среда могат да бъдат по-малко строги за конкретни водни тела, когато при анализа и прегледа по чл. 156з, т. 1 и 2 е установено, че те са засегнати значително от човешката дейност или за които естествените условия са такива, че постигането на целите за опазване на околната среда по чл. 156а, ал. 1 е невъзможно или икономически необосновано и когато са изпълнени следните условия:

1. екологичните и социално-икономическите нужди, осигурявани от такава дейност, не могат да бъдат осъществени чрез такива средства, гарантиращи значително по-добро опазване на околната среда при сравними разходи;
2. налице са въздействия, които не са могли да бъдат избегнати поради характера на човешката дейност или на замърсяването и са постигнати:
  - а) възможно най-добро екологично и химическо състояние за повърхностни води;
  - б) възможно най-малки промени в доброто състояние на подземните води;
3. не настъпва по-нататъшно влошаване в състоянието на водите в засегнатото водно тяло;
4. причините за определянето на по-малко строги цели за опазване на околната среда са посочени в плана за управление на речния басейн и тези цели са подлагани на преглед на всеки 6 години.

Чл. 156д. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) Временното влошаване на състоянието на водните тела не се смята за нарушение на този закон, когато е в резултат от естествени причини или непредвидими, или изключителни обстоятелства, включително силни наводнения и продължителни засушавания, или са в резултат на обстоятелства, предизвикани от инциденти, които не са могли да бъдат предвидени, в случаите, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) са предприети всички практически мерки за:
  - а) предотвратяване на бъдещо влошаване състоянието на водното тяло;
  - б) невъзпрепятстване постигането на целите на този закон за други водни тела, незасегнати пряко от тези обстоятелства;
2. в плана за управление на речния басейн са посочени обстоятелствата, които могат да бъдат определени като непредвидими или изключителни;
3. мерките за изпълнение при възникване на непредвидими или изключителни обстоятелства са включени в програмата по раздел V и няма да възпрепятстват възстановяването на състоянието на водното тяло след отпадането на тези обстоятелства;
4. (доп. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) последствията от тези обстоятелства се разглеждат ежегодно, а в случаите по чл. 156в, т. 1 се предприемат всички практически мерки за възможно най-бързото възстановяване състоянието на водното тяло до състоянието му преди тези обстоятелства;

5. в следващата актуализация на плана за управление на речния басейн е включен кратък преглед на последствията от тези обстоятелства, на предприетите и планирани мерки в съответствие с т. 1 и 4.

Чл. 156е. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) Не е налице нарушение на този закон в случаите, когато:

1. не е постигнато добро екологично състояние на повърхностните води или добър екологичен потенциал на силно модифицираните водни тела или не е предотвратено влошаване на състоянието им в резултат на ново изменение на физичните характеристики на повърхностното водно тяло;
2. не е постигнато предпазване от влошаване на състоянието на повърхностно водно тяло – от отлично до добро, в резултат от нови дейности за устойчиво човешко развитие със социално-икономически ефект;
3. не е постигнато добро състояние на подземните води или не е предотвратено влошаване на състоянието им в резултат на изменение на нивото им.

(2) В случаите по ал. 1 се изисква:

1. да са предприети всички практически мерки за намаляване на неблагоприятното въздействие върху състоянието на водното тяло;
2. причините за установените изменения или отклонения да са изрично посочени и обяснени в плана за управление на речния басейн и целите да са преразглеждани на всеки 6 години;
3. причините за тези изменения или отклонения да са в интерес на обществото или ползите от тях за човешкото здраве и безопасност или за устойчивото развитие да превишават ползите за околната среда и за обществото от постигането на целите по чл. 156а, ал. 1;
4. ползите, постигнати с тези изменения или отклонения в състоянието на водното тяло, поради технически причини или прекомерни разходи да не могат да бъдат постигнати с други средства, предприемането на които е по-благоприятно за околната среда.

(3) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) В програмите от мерки по чл. 156н, ал. 2, т. 1, буква "а" се планират мерки, свързани с оценка на въздействието върху околната среда, за дейности, които могат да доведат до непостигане на добро състояние или потенциал на съответно водно тяло или до влошаване на състоянието му, свързани със:

1. ново изменение на физичните характеристики на повърхностни водни тела;
2. черпене на повърхностни води, когато:
  - а) сумата от проектното водно количество и вече разрешените за черпене водни количества надвишават 60 на сто от постоянните ресурси на прясна вода, при 95-процентна обезпеченост за басейна на съответната река;
  - б) при черпенето на проектното водно количество и разрешените вече други черпения има опасност да не се гарантира минимално допустимият отток в реката в периода на маловодие на реката;
3. черпене на подземни води чрез съществуващи или чрез нови водовземни съоръжения, когато:
  - а) разрешеното черпене от водното тяло надвишава 60 на сто от разполагаемите ресурси от подземни води за предходната година;
  - б) мониторингът на нивата показва понижаване на водните нива в пунктовете за мониторинг.

(4) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) В програмите от мерки по чл. 156н, ал. 2, т. 1, буква "а" се планират мерки, свързани с оценка на въздействието върху околната среда, и за:

1. всички нови дейности във водни тела, в които състоянието е по-ниско от добро и съответната дейност е натискът, който допринася за това, включително изграждане на язовири и водоелектрически централи, черпене на повърхностни и подземни води;
2. водни тела, за които в предходния план за управление на речните басейни са приложени изключения по ал. 1.

(5) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) В случаите по ал. 3 и 4, когато инвестиционното предложение попада в обхвата на приложение № 2 към Закона за опазване на околната среда,

при преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда се вземат предвид:

1. изпълнението на изискванията по ал. 2;

2. алтернативните решения по ал. 7 за съответното инвестиционно предложение.

(6) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Оценката на кумулативното въздействие на всички вече разрешени дейности в границите на водното тяло се отчита в случаите по ал. 3 и 4 – за всяко инвестиционно предложение.

(7) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) За всяко инвестиционно предложение, попадащо в обхвата на ал. 3 и 4, се включва оценка за изпълнението на изискванията по ал. 2, включително за всяко алтернативно решение, като се:

1. разглеждат предложените мерки за намаляване на неблагоприятното въздействие върху състоянието на водното тяло и други, свързани с него компоненти на околната среда;

2. оценява ползата за обществото или за човешкото здраве и безопасност, или за устойчивото развитие и се сравняват с ползите за околната среда и за обществото от постигането на добро състояние на водите;

3. оценяват другите възможни варианти за постигане на ползите от инвестиционното предложение, които са технически осъществими и не изискват прекомерни разходи и които няма да доведат до изменения или отклонения в състоянието на водното тяло, и се обосновават причините, поради които е избрана алтернатива, водеща до такива изменения и отклонения.

(8) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Когато дейности по ал. 3 и 4 не попадат в обхвата на приложение № 1 и приложение № 2 към Закона за опазване на околната среда, оценките по ал. 7 се извършват в рамките на екологичната оценка на планове за управление на речните басейни.

(9) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Специфичните критерии за извършване на оценките по ал. 6 – 8 се определят с методика за прилагане на изключенията по чл. 156б – 156е, одобрена от министъра на околната среда и водите.

(10) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Оценките по ал. 6 – 8 се включват в планове за управление на речните басейни като обосновка на приложените изключения по ал. 1.

Чл. 156ж. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) (1) При прилагането на разпоредбите на чл. 156б - 156е:

1. не се допуска постоянно планиране на изключения и компромиси при постигането на добро състояние на други водни тела в рамките на района за басейново управление;

2. се осигурява съответствие с изискванията по прилагането на другите национални актове и актовете на Европейския съюз в областта на околната среда.

(2) Разпоредбите на чл. 156б - 156е се прилагат:

1. само за отделни водни тела, определени в плана за управление на речния басейн, при условие че не се препятства постигането на целите на този закон за други водни тела;

2. така, че да се гарантира спазването на националните актове и актовете на Европейския съюз в областта на опазването на водите.

Раздел IV

(Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Характеризиране на района за басейново управление на водите

Чл. 156з. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) За всеки район за басейново управление на водите или за частта от международен район се извършват:

1. анализ на неговите характеристики,

2. преглед на въздействието от човешка дейност върху състоянието на повърхностните и подземните води, и
3. (изм. - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) икономически анализ на водоползването по чл. 192, ал. 2, т. 1.

Чл. 156и. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Анализът по чл. 156з, т. 1 се извършва при условия и по ред, определени в наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 2 и наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 9.

(2) При извършване на анализа по ал. 1 се определят:

1. повърхностните и подземните водни тела;
2. силно модифицираните и изкуствените повърхностни водни тела;
3. типовете повърхностни водни тела за всяка категория:
  - а) реки;
  - б) езера;
  - в) преходни води;
  - г) крайбрежни води;
4. (нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) преградните съоръжения, които нарушават непрекъснатостта на реките.

Чл. 156к. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Прегледът на въздействието по чл. 156з, т. 2 включва определяне на водните тела, за които съществува риск да не постигнат поставените цели за опазване на околната среда.

Чл. 156л. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Информацията по чл. 156з - 156к се преразглежда и при необходимост се актуализира на всеки 6 години след първата актуализация.

Раздел V **(Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)**

Програми от мерки за опазване и възстановяване на водите

Чл. 156м. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) За всеки район за басейново управление и за всяка част от международен район за басейново управление се разработва програма от мерки, като се вземат предвид анализите по раздел IV и целите по раздел III.

(2) Министърът на околната среда и водите може да определи мерки, които са приложими във всички райони за басейново управление на водите и/или за частите от международните райони за басейново управление.

Чл. 156н. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Всяка програма включва основни, а при необходимост и допълващи мерки.

(2) Основните мерки осигуряват изпълнението на минималните задължителни изисквания и включват:

1. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) мерките, необходими за прилагането на този закон, подзаконовите актове по неговото прилагане и други нормативни актове в областта на околната среда, имащи отношение към водите, включително мерките, изисквани за:
  - а) прилагане на комбинирания подход за точкови и дифузни източници, на процедурите за оценка на въздействието върху околната среда и за интегриран контрол на замърсяването;
  - б) опазване на водите, предназначени за питейно-битови цели, и на водите за къпане;
  - в) опазване на птиците и местообитанията;
  - г) опазване на водите от замърсяване с нитрати, с продукти за растителна защита и при големи промишлени аварии;

- д) пречистване на отпадъчните води от населените места и третиране и оползотворяване на утайките от отпадъчни води;
2. мерките, които осигуряват прилагане на принципа за по-пълно възстановяване на разходите за водни услуги, включително и за ресурса и опазване на околната среда;
3. мерките за подпомагане на ефективното и устойчивото използване на водите за постигане на целите за опазване на околната среда по раздел III;
4. мерките за опазване на водите за питейно-битово водоснабдяване, включително мерките за опазване на качеството им, с оглед намаляване на степента на пречистване за получаване на води с питейни качества;
5. регулиране на водовземанията на пресни повърхностни и на подземни води, завиряване на пресни повърхностни води, което включва:
- а) издаване на разрешителни за водовземане;
  - б) вписване на разрешителните по буква "а" в регистрите по чл. 182 и 183;
  - в) периодичен преглед и актуализация на регулирането;
6. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) регулиране на изкуственото подхранване на подземните води за възстановяване или увеличаване ресурсите на подземните водни тела, което включва:
- а) (доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) издаване на разрешително за изкуствено подхранване на подземните води, като източник на използваната за изкуствено подхранване вода може да бъде всяко повърхностно или подземно водно тяло, качеството на водата от които не компрометира постигането на определените цели за опазване на околната среда на подземното водно тяло, чиито ресурси се възстановяват или увеличават чрез подхранването;
  - б) (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) периодичен преглед и актуализация на разрешителното;
7. регулиране на емисиите чрез определяне на забрани за въвеждане на замърсители от точкови източници на замърсяване или изисквания за издаване на разрешителни и техния периодичен преглед и актуализация;
8. определяне на забрани за въвеждане на замърсители от дифузни източници на замърсяване и мерки за предотвратяване или регулиране на замърсяването, включително чрез въвеждане на изисквания за случаите, когато такива не са регламентирани в националното законодателство, както и техния периодичен преглед и актуализация;
9. (доп. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) мерки за предотвратяване и намаляване на всички други значителни неблагоприятни въздействия върху състоянието на водите, установени при прегледа по чл. 156з, т. 2 с цел осигуряване на съвместимост между хидроморфоложките условия във водните тела и постигането на изискваното екологично състояние или добрия екологичен потенциал за водните тела, определени като изкуствени или силно модифицирани, включително издаването и преразглеждането, а при необходимост – служебното изменение или прекратяване на разрешителните по чл. 44 за водовземане от повърхностни води и разрешителните за ползване на воден обект по чл. 46, ал. 1;
10. мерки за прекратяване замърсяването на повърхностни води с приоритетни вещества и за постепенно намаляване на замърсяването с други вещества, които могат да възпрепятстват постигането на целите за опазване на околната среда за повърхностните водни тела, определени в чл. 156а;
11. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) други мерки за предотвратяване на значителни загуби на замърсители от технически инсталации и за предотвратяване и/или намаляване въздействието на аварийни замърсявания в резултат от наводнения, които включват:
- а) системи за откриване или предупреждение за такива събития;
  - б) всички подходящи мерки за намаляване на риска за водните екосистеми в случаите на непредвидени аварии;
12. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) специфични мерки за постигане на добро химично състояние на подземните води и опазването им от замърсяване и влошаване, определени с наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 2.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Допълващите мерки са предназначени и се прилагат към основните мерки за постигане на целите по раздел III и могат да бъдат:

1. законодателни мерки;
2. административни мерки;
3. икономически и/или финансови мерки;
4. споразумения в областта на околната среда;
5. мерки за контрол на емисиите;
6. кодекси за добра практика;
7. възстановяване и създаване на влажни зони;
8. мерки за контрол на водоземането;
9. мерки за управление на потреблението, включително насърчаване на използването на водоспестяващи технологии в земеделието, промишлеността и бита, в районите, засегнати от засушаване;
10. мерки за ефективност и повторно използване на водите в промишлеността;
11. строителни проекти;
12. обезсоляващи инсталации;
13. проекти за възстановяване или реконструкция;
14. изкуствено подхранване на подземните води;
15. образователни проекти;
16. проучвателни, развойни и демонстрационни проекти;
17. други мерки.

(4) Програмите от мерки могат да съдържат освен мерките по ал. 2 и 3 и други мерки за осигуряване на допълнително опазване и възстановяване на водите, включително и за изпълнението на международни споразумения, по които Република България е страна.

Чл. 156о. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Когато данните от мониторинга или други данни показват, че целите за опазване на околната среда за дадено водно тяло не могат да бъдат постигнати чрез предвидените мерки и/или в поставения срок, за него се планират допълнителни мерки, за да се постигнат тези цели, включващи:

1. изследване на причините за възможното неизпълнение;
2. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) преглед и при необходимост изменение на издадените разрешителни;
3. преглед и при необходимост изменение на програмите за мониторинг;
4. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., бр. 58 от 2015 г.) където е необходимо предприемане на други мерки, включително установяване на по-строги стандарти за качество от определените в наредбите по чл. 135, ал. 1, т. 2, 9 и 17, включително индивидуални емисионни ограничения по реда на наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 13.

(2) Когато причините по ал. 1, т. 1 са резултат от изключителни и непредвидими обстоятелства, в т. ч. наводнения и продължителни засушавания, при условията на чл. 156д могат да не се изпълняват допълнителни мерки.

Чл. 156п. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Прилагането на програмите от мерки не може пряко или непряко да води до увеличаване на замърсяването на повърхностните и морските води, както и на околната среда.

Чл. 156р. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Програмите от мерки се разработват в рамките на плановете за управление на речните басейни.

(2) Програмите се преразглеждат и ако е необходимо в зависимост от постигнатите резултати, се актуализират на всеки 6 години.

(3) Всички нови или преразгледани мерки, отразени в актуализираната програма, се изпълняват до три години след утвърждаването им.

Раздел VI

(Предишен Раздел III - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Планове за управление на речните басейни

(Загл. изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Чл. 157. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) (Предишен текст на чл. 157 - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Планове за управление на речните басейни се разработват за всеки район за басейново управление на водите и съдържат:

1. общо описание на характеристиките на района за басейново управление съгласно раздел IV, включително:

а) за повърхностните води:

аа) карти с местоположението и границите на повърхностните водни тела;

аб) карти на екорегиионите и на типовете повърхностни водни тела;

ав) определяне на референтните условия за типовете повърхностни водни тела;

б) за подземните води карти с местонахождението и границите на подземните водни тела;

2. кратък преглед на значимите видове натиск и въздействие в резултат от човешка дейност върху състоянието на повърхностните води и подземните води, включително:

а) оценка на замърсяването от точкови източници;

б) оценка на замърсяването от дифузни източници, включително преглед на ползването на земите;

в) оценка на въздействието върху количеството на водите, включително водовземанията;

г) анализ на други въздействия в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите;

3. списък и карти на зоните за защита на водите;

4. карти на мрежите за мониторинг на повърхностните води, подземните води и на зоните за защита на водите;

5. карти с резултатите от мониторинга за:

а) екологичното и химичното състояние на повърхностните води;

б) количественото и химичното състояние на подземните води;

в) зоните за защита на водите;

6. списък на целите за опазване на околната среда за повърхностните и подземни водни тела и зоните за защита на водите, включително случаите по чл. 156в - 156е и свързаната с това информация;

7. (изм. - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) кратък преглед на икономическия анализ на водоползването;

8. кратък преглед на програмите от мерки за постигане на целите за опазване на околната среда, включително:

а) списък на мерките по чл. 156н, ал. 2, т. 1;

б) доклад за действията и списък на мерките по чл. 156н, ал. 2, т. 2;

в) списък на мерките по чл. 156н, ал. 2, т. 4;

г) списък на мерките чл. 156н, ал. 2, т. 5 и 6, с посочване на регистрите на разрешителните за водовземане и на случаите, в които водовземането или завиряването нямат значимо въздействие върху състоянието на водите;

д) списък на мерките чл. 156н, ал. 2, т. 7 и 9;

е) описание на случаите на разрешено пряко отвеждане на замърсители в подземните води в съответствие с чл. 118а, ал. 2, 3, 4, 7 и 9;

ж) списък на мерките за предотвратяване замърсяването на водите с приоритетни вещества;

з) списък на мерките за предотвратяване или намаляване въздействието на аварийни замърсявания;

и) списък на мерките по чл. 156о;

- к) описание на допълнителните мерки;
- л) описание на мерките по чл. 156п за предотвратяване замърсяването на морските води;
9. регистър на всички други подробни програми и планове в обхвата на района на басейново управление, отнасящи се за отделни подбасейни, сектори, проблеми или типове води, заедно с описание на съдържанието им;
10. списък на мерките за обсъждане с обществеността, постигнатите резултати при изпълнението им и свързаните с това изменения на плана;
11. наименование и адрес на компетентния орган за управление на водите;
12. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) лица за връзка и процедурите за получаване на документация и информация по раздел VII, както и за програмите от мерки и данните от мониторинга, извършен в съответствие с разпоредбите на раздел VIII и на наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 14.
- (2) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Директорите на басейнови дирекции участват в разработването на общи планове за управление на международни речни басейни, когато те попадат изцяло на територията на Европейския съюз.
- (3) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) За постигане целите на този закон, когато не е разработен общ план съгласно ал. 2, директорите на басейнови дирекции разработват планове за управление на речен басейн, покриващи тези части от международния басейн, които попадат в тяхната територия.

Чл. 158. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) При разработване на плановете за управление на речните басейни се ползват прогнозни разработки за нуждите от вода за различните сектори на икономиката и за административно-териториалните единици.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Ведомствата и научните институти с бюджетно финансиране и водоползвателите, чиято дейност оказва значимо въздействие върху състоянието на водите, са длъжни да осигуряват безвъзмездно необходимата налична информация за:

1. разработване и актуализиране на плановете за управление на речните басейни;
2. оценката на риска от наводнения и плановете за управление на риска от наводнения, и
3. изпълнението на съответните мерки в действащите планове по т. 1 и 2.

(3) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., отм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.).

Чл. 159. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Плановете за управление на речните басейни се преразглеждат и актуализират на всеки 6 години.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Актуализацията на плана, освен информацията по чл. 157, ал. 1, съдържа и:

1. списък на всички изменения или актуализации за периода от публикуването на предходния план, включително кратък преглед на обстоятелствата по чл. 156в - 156е;
2. оценка на степента на изпълнение на целите за опазване на околната среда, включително представянето на карти с резултатите от мониторинга за времето на действие на предходния план, и обяснение за причините за неизпълнение на непостигнатите цели;
3. списък на мерките, предвидени в предходния план, които не са били предприети, и обяснение за причините;
4. списък на допълнителните мерки по чл. 156о, предвидени в предходния план.

(3) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2022 г., в сила от 1.01.2022 г.) Приетите планове за управление на речните басейни се прилагат до приемането на актуализирани планове по ал. 1.

Чл. 159а. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Предварителната оценка на риска, оценката и решенията по чл. 146б се преразглеждат и актуализират на всеки 6 години.

Чл. 160. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 61 от 2010 г.) Плановете за управление на речните басейни и актуализирането им се приемат от Министерския съвет по предложение на министъра на околната среда и водите.

Чл. 161. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 162. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 163. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 164. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 165. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 166. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 167. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Чл. 168. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.).

Раздел VII

(Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Информирание на обществеността и консултации

Чл. 168а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) При разработването, извършването на прегледа и актуализирането на плановете за управление на речните басейни се осигурява информация на обществеността за планираните мерки и достигнатите резултати от тяхното прилагане.

Чл. 168б. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) За всеки район на басейново управление се публикуват и обявяват на обществеността, включително на водоползвателите, за консултации и писмени становища:

1. график и работна програма за разработването на плана за управление на речния басейн и обществените обсъждания, които е необходимо да се проведат;
2. междинен преглед на установените проблеми, свързани с управление на водите;
3. проект на план за управление на речния басейн.

(2) Информацията по ал. 1 се предоставя на обществеността:

1. по т. 1 - най-малко три години преди началото на периода, за който се отнася планът;
2. по т. 2 - най-малко две години преди началото на периода, за който се отнася планът;
3. по т. 3 - най-малко една година преди началото на периода, за който се отнася планът.

(3) Информацията по ал. 1 се публикува на интернет страницата на съответната басейнова дирекция и на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите.

(4) Съобщението, че е обявена информацията по ал. 1, се публикува в два централни ежедневника и в електронните средства за масова информация.

(5) В случаите по ал. 1, т. 3 при поискване се осигурява достъп до документите и информацията, използвани за разработването на проекта на план за управление на речния басейн.

Чл. 168в. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Документите по чл. 168б, ал. 1 се обявяват на обществеността за становища за срок от 6 месеца.

(2) Всяко лице в срока по ал. 1 може да се консултира със съответната басейнова дирекция относно документите по чл. 168б, ал. 1 и да представи писмено становище.

(3) Становищата по ал. 2 са неразделна част от документацията към плана за управление на речния басейн.

Чл. 168г. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) При актуализиране на плана за управление на речния басейн се прилагат разпоредбите на чл. 168б и 168в.

Раздел VIII

(Предишен Раздел IV - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Мониторинг на водите и на зоните за защита на водите

(Загл. изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Чл. 169. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Мониторингът на водите и на зоните за защита на водите осигурява съгласуван и изчерпателен преглед на състоянието на водите във всеки район за басейново управление.

(2) Мониторингът се извършва по одобрени от министъра на околната среда и водите програми, разработени от басейновите дирекции в съответствие със спецификата на водните тела и техните характеристики.

(3) Прегледът по ал. 1 и програмите по ал. 2 са част от националната система за мониторинг на околната среда.

Чл. 169а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) За мониторинг на повърхностните води се разработват програми за контролен, оперативен, а при необходимост и проучвателен мониторинг.

(2) Програмите за мониторинг на повърхностните води включват:

1. хидрологични и морфологични наблюдения, включително обем, водно количество и водно ниво за определяне на екологичното и химичното състояние и екологичния потенциал на водното тяло;
2. наблюдения за екологичното и химичното състояние и екологичния потенциал.

Чл. 169б. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) За мониторинг на подземните води се разработват програми за контролен и оперативен мониторинг.

(2) Програмите за мониторинг на подземните води включват наблюдения за химичното и количественото състояние на подземното водно тяло.

Чл. 169в. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) За зоните за защита на водите програмите по чл. 169а и 169б се допълват с наблюдения, свързани със спецификата на зоната, определени в закона и в акта за учредяването ѝ.

(2) Зоните за защита на водите, характеризирани като водни тела в риск, се включват в програмите за оперативен мониторинг на повърхностните и подземните води.

(3) В случаите по ал. 1 мониторинг се провежда и върху факторите, въздействащи върху състоянието на тези водни тела, включително въздействието, предизвикано от изпълнението на програмите от мерки.

(4) Мониторингът по ал. 1 продължава, докато за конкретната зона за защита на водите бъдат постигнати поставените с плана за управление на речния басейн цели за опазване на околната среда.

Чл. 170. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Мрежите за мониторинг на водите са:

1. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) за валежи и повърхностни води, включително плаващи наноси;
2. за подземни води;
3. за морските води;
4. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) контролно-информационна система за отпадъчните води.

(2) Мрежите по ал. 1, т. 1, 2 и 3 включват пунктове и/или станции.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., доп., бр. 61 от 2010 г.) Редът и начинът за създаване на мрежите и изпълнение на дейностите по експлоатацията, поддръжката, комуникационното осигуряване и лабораторно-информационното обслужване се определят с наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 14.

Чл. 171. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Министърът на околната среда и водите организира и ръководи мониторинга на водите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., доп., бр. 103 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., изм., бр. 20 от 2022 г.) Измерванията, наблюденията, полевите и лабораторните изследвания се извършват съгласно одобрените от министъра на околната среда и водите програми за мониторинг от Изпълнителната агенция по околна среда, Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на река Дунав", Националният институт по метеорология и хидрология към министъра на

околната среда и водите и от Института по океанология при Българската академия на науките, като:

1. Изпълнителната агенция по околна среда извършва мониторинга на:

- а) химичното и биологичното състояние на повърхностните водни тела и свързаните с това измервания на количеството им;
  - б) химичното състояние и количественото състояние на подземните водни тела, когато това е предвидено в пунктове от мрежата за мониторинг на химическото състояние на подземните води;
2. Националният институт по метеорология и хидрология извършва мониторинга на количеството на валежите, подземните и повърхностните води, включително наносния отток;
3. Институтът по океанология извършва мониторинга на екологичното и химичното състояние на морските води;
4. Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на река Дунав" извършва мониторинга на количеството на водите на река Дунав.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Данните по ал. 2 се обобщават и анализират за всеки район за басейново управление на водите от басейновите дирекции и са основа за оценката на състоянието на водните тела.

(4) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Данните по ал. 2 се публикуват съответно на интернет страниците на Изпълнителната агенция по околна среда, Националният институт по метеорология и хидрология, Института по океанология и Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на река Дунав".

(5) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Оценките по ал. 3 се публикуват на интернет страниците на басейновите дирекции за управление на водите, Изпълнителната агенция по околна среда и Министерството на околната среда и водите.

(6) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм., бр. 103 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 20 от 2022 г.) Националният институт по метеорология и хидрология към министъра на околната среда и водите извършва и научни и приложни изследвания, оперативни дейности и развитие на технологиите в областта на мониторинга на количеството на водите и наносния отток, включително:

1. извършва:

- а) наблюденията на валежите и количеството на водите;
- б) поддръжката и развитието на мрежите за мониторинг;
- в) обработката и интерпретацията на данните, включително за плаващите наноси;
- г) организирането на базите данни;
- д) прогнозирането на наводнения и засушавания на територията на страната;

2. обработва и контролира информацията, изчислява водни количества и твърд отток и разработва оперативни хидроложки прогнози;

3. подготвя ежегодната оперативна оценка на ресурсите на повърхностните и подземните води;

4. (изм. – ДВ, бр. 103 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 20 от 2022 г.) разработва и поддържа система за единен обмен на информацията на басейново и национално ниво между Министерството на околната среда и водите, Изпълнителната агенция по околна среда, басейновите дирекции за управление на водите и Националният институт по метеорология и хидрология към министъра на околната среда и водите;

5. осигурява метеорологични прогнози, прогнози за валежите, снеготопенето и наводненията във връзка с управлението на водите и защитата от вредното им въздействие;

6. извършва оценка на тенденциите и създава сценарии за климатични изменения и влиянието им върху ресурсите на повърхностните и подземните води на национално ниво;

7. извършва оценка на количеството на водите в повърхностните и подземните водни тела;

8. съставя националните водни и водностопански баланси;

9. осигурява необходимата информация и оценки за количеството на водите за изпълнение на:

а) ангажиментите на Република България по докладване към Европейската агенция по околна среда съгласно изискванията на съответните ръководства за докладване и реда за подготовката на информацията, определен със заповед на министъра на околната среда и водите;

б) ангажиментите на Република България при подготовката на националните доклади по директивите в областта на водите;

в) дейностите по чл. 151, ал. 3, т. 5 и 6;

10. стопанисва и поддържа пунктовете и станциите за мониторинг на количеството на водите по чл. 13, т. 2, включително тези, включени в системите за ранно предупреждение, предназначени за наблюдение и прогнози на рисковите фактори, които могат да предизвикат наводнение.

(7) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Оперативната информация по ал. 6, т. 1, буква "а" и т. 5 се предоставя ежедневно в Министерството на околната среда и водите и в басейновите дирекции.

(8) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., доп., бр. 103 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., изм., бр. 20 от 2022 г.) Изпълнението на дейностите по ал. 2, т. 2 и 3 на Националния институт по метеорология и хидрология към министъра на околната среда и водите и Института по океанология при Българската академия на науките се финансира програмно целево от държавния бюджет по предложение на министъра на околната среда и водите.

(9) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на река Дунав":

1. извършва мониторинг на количеството на водите на река Дунав, включително:

а) поддържа и развива мрежата за мониторинг;

б) поддържа база данни за река Дунав;

в) обработва и контролира информацията, изчислява водни и наносни количества и разработва оперативно хидроложки прогнози;

2. изучава хидроморфоложкия и хидроложкия режим на река Дунав;

3. създава специализирани бази данни и карти за река Дунав.

Чл. 172. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г.)

Министерството на околната среда и водите и Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията създават и поддържат частта от мрежата за мониторинг на водите, отнасяща се за р. Дунав.

Чл. 173. (1) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Оценка и прогнозите за количеството и качеството на водите по водни тела и по критериите, определени в този закон, се извършват, както следва:

1. на басейново ниво - от басейновите дирекции;

2. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., бр. 103 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 20 от 2022 г.) на национално ниво - от Изпълнителната агенция по околна среда и Националния институт по метеорология и хидрология към министъра на околната среда и водите.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Данните, оценките, тенденциите в изменението и прогнозите за количеството и качеството на водите се предоставят в Министерството на околната среда и водите и се публикуват в Бюлетин за състоянието на водите на Република България.

(3) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Изискванията към оценките и прогнозите по ал. 1 и към съдържанието и периодичността на предоставяне на данните, оценките, тенденциите в изменението и прогнозите по ал. 2 се определят с наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 14.

Чл. 174. (1) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Лицата, на които са предоставени права за водоземане или ползване на водни обекти, са длъжни да провеждат собствен мониторинг

съгласно изискванията на наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 14 и условията в издадените разрешителни за:

1. количеството и качеството на водите;
  2. количеството на отпадъчните води и концентрацията на емитираните замърсители.
- (2) Лицата по ал. 1 съхраняват информацията за направените измервания за период 6 години.
- (3) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Органите по чл. 52, ал. 1, т. 1 и 4 при осъществяване на контролните си функции имат право на достъп по всяко време до устройствата и съоръженията за мониторинг и до информацията по ал. 2.
- (4) При прекратяване на правото на водовземане и/или ползване на водния обект информацията по ал. 2 се предава в съответната басейнова дирекция за съхранение.
- (5) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Лицата по ал. 1 ежегодно до 31 март предоставят на директора на басейнова дирекция, а в случаите на издадено разрешително по чл. 46, ал. 1, т. 3, буква "б" и на комплексно разрешително - и на директора на РИОСВ, резултатите от изпълнения през предходната година собствен мониторинг в рамките на доклада за изпълнение на условията в разрешителните по чл. 48, ал. 1, т. 12.

Чл. 175. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) (Предишен текст на чл. 175 - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Данните от наблюденията и оценките, получени в резултат от мониторинга на водите, както и на собствения мониторинг, са основа за осъществяване на контрол и за налагане на санкции при нарушаване на нормативните изисквания.

(2) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Директорите на басейнови дирекции включват данните от собствения мониторинг при извършването на оценките за състоянието на водните тела и за ефективността от изпълнените мерки, предвидени в плановете за управление на речните басейни.

(3) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Данните от собствения мониторинг и резултатите от извършения контрол на параметрите на разрешеното използване на водите са основание за определяне на таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване на водите.

Раздел IX

(Предишен Раздел V - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)

Специализирани карти, регистри и информационни системи за водите и за водностопанските системи и съоръжения

(Загл. изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 103 от 2013 г.)

Чл. 176. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 103 от 2013 г.) (1) Специализираните карти, регистри и информационните системи осигуряват данни за:

1. собствеността на водите и състоянието на водните тела;
  2. водностопанските системи и съоръжения.
- (2) Картите, регистри и информационните системи по ал. 1 се водят с цел осигуряване на рационалното използване на водите и поддържане на информация за водностопанските системи и съоръжения.

Чл. 177. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм. и доп., бр. 103 от 2013 г.) Данните от специализираните карти, регистри и информационната система за водите характеризират състоянието на водите и водните тела по качествени и количествени показатели, степен на тяхната изученост и използване.

(2) Данните по ал. 1 се актуализират в съответствие с данните от мониторинга по раздел IV.

(3) (Нова – ДВ, бр. 103 от 2013 г.) Специализираните карти, регистрите и информационната система за водностопанските системи и съоръжения съдържат данни за техния вид, собственост, предоставени права за стопанисване, поддържане и експлоатация, технически параметри и други.

(4) (Нова – ДВ, бр. 103 от 2013 г.) Данните по ал. 3 се актуализират в съответствие с изпълнения контрол за техническото състояние на системите и съоръженията.

Чл. 178. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 103 от 2013 г.) (1) Специализираните карти, регистрите и информационните системи по чл. 176, ал. 1 се водят от:

1. директорите на басейнови дирекции – в случаите по чл. 176, ал. 1, т. 1;

2. (изм. – ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) министъра на регионалното развитие и благоустройството – в случаите по чл. 176, ал. 1, т. 2.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Съдържанието на специализираните карти, регистрите и информационната система по чл. 176, ал. 1, т. 2, условията и редът за създаването и поддържането им се определят с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 179. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 103 от 2013 г.) (1) Картите, регистрите и информационните системи по чл. 176, ал. 1 се съставят и поддържат по райони за басейново управление на водите и по административни единици – населени места, общини и области.

(2) Картите, регистрите и информационната система по чл. 176, ал. 1, т. 1 съдържат:

1. данни за вида на водите;

2. данни за повърхностните и подземните водни тела и техните:

а) категория;

б) местоположение;

в) характеристики;

г) собственост;

д) състояние;

3. други данни.

(3) Картите, регистрите и информационната система по чл. 176, ал. 1, т. 2 съдържат:

1. данни за вида на съоръженията;

2. данни за местоположението им;

3. данни за собствеността им;

4. данни за техническите им характеристики;

5. данни за оператор;

6. други данни.

Чл. 180. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Картите и регистрите по чл. 176, ал. 1 са публични.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Лицата могат да ползват данни от картите и регистрите по чл. 176, ал. 1 срещу заплащане.

(3) Таксите за услугите по ал. 2 се определят с акт на Министерския съвет.

Чл. 181. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Въз основа на данните по чл. 177 се съставят водностопански баланси и оценки за състоянието на водите и водните обекти.

Чл. 181а. (Нов – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) (1) Всички геоложки и хидрогеоложки данни, налични и създавани в резултат или във връзка с дейностите по този закон, се събират от съответните басейнови дирекции и се предоставят в цифрова форма за завеждане в Националния геоложки фонд.

(2) Басейновите дирекции и Националният геоложки фонд създават споделена обща база данни за управление, съхранение и достъп до геоложките и хидрогеоложките данни, създавани и използвани във връзка с дейностите по този закон.

(3) Изпълнението на предходните алинеи се конкретизира в наредбата по чл. 16, ал. 3 от Закона за подземните богатства и наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 2 от този закон.

Раздел X **(Предишен Раздел VI - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)** **Регистри**

Чл. 182. (1) Регистрите по този раздел се водят от:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) басейновите дирекции за:
    - а) (изм. - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) разрешителните по чл. 52, ал. 1, т. 4;
    - б) зоните за защита на водите по чл. 119а;
    - в) (доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) програмите и планове по чл. 157, ал. 1, т. 9;
    - г) на водовземните съоръжения за подземни води по чл. 118г, ал. 3;
    - д) на съоръженията по чл. 118е, ал. 1;
    - е) (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) ресурсите на подземните водни тела;
    - ж) (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) съгласуваните уведомления за извършване на всяка от дейностите по чл. 58, ал. 1 и по чл. 44, ал. 3, предписаните условия и ограничения;
  2. (изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г.) министрите по чл. 10, ал. 1, т. 1, 2 и 3, които сключват концесионния договор;
  3. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., доп., бр. 61 от 2010 г., изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) общинските администрации - по чл. 41, ал. 3, т. 2 и за разрешителните, издадени от органа по чл. 52, ал. 1, т. 3;
  4. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на р. Дунав" - за разрешителните, издадени от органа по чл. 52, ал. 1, т. 2;
  5. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) генералния директор на Националния институт по метеорология и хидрология - за пунктовете и станциите за мониторинг на количеството на водите.
- (2) Басейновите дирекции регистрират и молбите за съответните водовземания и/или ползвания.
- (3) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) В регистрите по ал. 1 се вписват измененията на обстоятелствата, подлежащи на регистрация.

Чл. 183. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Министърът на околната среда и водите:

1. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) води регистър за разрешителните по чл. 52, ал. 1, т. 1;
2. води регистър за предоставените концесии за води - изключителна държавна собственост;
- 2а. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., отм., бр. 95 от 2009 г.);
3. обобщава регистрите по чл. 182, ал. 1.

Чл. 184. (1) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Регистрите по този раздел са публични и се обявяват на интернет страниците на басейновите дирекции за управление на водите и на Министерството на околната среда и водите.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.).

(3) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Съдържанието на регистрите по чл. 182, ал. 1, т. 1, букви "а", "б", "г", "д", "е" и "ж", т. 3, 4 и 5 и чл. 183, т. 1 се определя с наредбите по чл. 135, ал. 1, т. 1а, 2, б и 13.

Раздел XI **(Предишен Раздел VII - ДВ, бр. 65 от 2006 г.)** **Контрол върху водите, водните обекти, водностопанските системи и съоръжения**

Чл. 185. (1) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Контролът по този раздел се провежда по отношение на спазване на нормативните изисквания, условията и изискванията по издадените разрешителни, изпълнението на програмите от мерки, включени в плановете за управление на речните басейни, плановете и програми, имащи отношение към опазване на водите и околната среда.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., доп., бр. 12 от 2017 г.) Контролът се осъществява по реда на този закон, наредбите по чл. 135, т. 1а, 2 и 13 и Закона за опазване на околната среда.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.).

Чл. 186. (Доп. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Контролът върху опазването на водните обекти, съоръжения и системи се провежда от органите по чл. 52, ал. 1 по отношение на спазването на нормативните изисквания и плановете, както и на условията и изискванията за осъществяване на водоземане или ползване на воден обект.

Чл. 187. (1) Министерството на околната среда и водите контролира:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) количеството и качеството на водите;
2. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) спазването на процедурите и изискванията на закона при издаване на административните актове, предвидени в този закон;
3. спазването на условията по концесионните договори за води - изключителна държавна собственост;
4. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) прилагането на държавната политика за управление на водите на басейново ниво, изпълнението и ефекта от изпълнението на програмите от мерки;
5. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) спазването на предписания режим за използване на водите на комплексните и значими язовири, посочени в приложение № 1.

(2) Министърът на околната среда и водите издава:

1. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) методика за оценка на водните ресурси;
2. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) методики за разработване на водните баланси, на водностопанските баланси и националния баланс на водите;
3. методики за разпределение на водите на язовирите и за използване на водните ресурси;
4. (отм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.);
5. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) методика за анализ на разходите и ползите, използван за оценка на мерките в плановете за управление на риска от наводнение;
6. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) методика за оценка на риска от наводнения и критериите за значителните неблагоприятни последици по чл. 146а, ал. 2, т. 2 и значителния потенциален риск по чл. 146б, ал. 1, т. 1;
7. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) методика за определяне на масовия товар от обектите, формиращи отпадъчни води.

Чл. 188. (1) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Директорът на басейновата дирекция или оправомощени от него длъжностни лица контролират:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) състоянието и проводимостта на речните легла и на заустващите съоръжения;
2. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) извършването на дейности в речните легла;
3. състоянието и правилната експлоатация на:
  - а) водоземните съоръжения, съоръженията за използване на повърхностните и подземните води и съоръженията за измерване на водните количества;
  - б) (отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.);
  - в) (отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.);
  - г) (отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.);
  - д) (отм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.);
4. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., доп., бр. 61 от 2010 г., бр. 58 от 2015 г.) изпълнението на условията на издадените разрешителни по този закон, с изключение на разрешителните за

- ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води и разрешителните за ползване на воден обект за изземване на наносни отложения от река Дунав;
5. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) количеството и качеството на водите;
  6. поддържането на минимално допустимия отток в реките;
  7. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) собствения мониторинг на водите;
  8. (отм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.);
  9. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) изпълнението на задълженията за заплащане на таксите по чл. 194, ал. 1, т. 1 - 3;
  10. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) спазването на забраните и ограниченията в границите на санитарно-охранителните зони;
  11. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) изпълнението на програмите от мерки по раздел V;
  12. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) графика за изпълнение на проектите за изграждане на канализационни системи, финансирани с държавни средства;
  13. (нова - ДВ, бр. 55 от 2018 г.) схемата за експлоатация, технически възможните дебити на съоръженията и условията, определени със заповедта за утвърждаване на експлоатационните ресурси на находищата на минерални води, изключителна държавна собственост, предоставени за управление и ползване на общини.
- (2) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) При осъществяване на дейностите по ал. 1 лицата по ал. 1 имат право да изискват съдействие от органите на Министерството на вътрешните работи, от държавни учреждения, организации, юридически и физически лица, както и да установяват самоличността на лица, когато има данни за нарушения по този закон, чрез представяне на документ за самоличност на лицето, сведения на граждани с установена самоличност, които познават лицето, или по друг начин, годен за събиране на достоверни данни.
- (3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Информация за резултатите от извършената контролна дейност по ал. 1 се изпраща ежемесечно в Министерството на околната среда и водите.
- (4) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Информацията по ал. 3 съдържа всички установени обстоятелства и данни при извършените проверки, установените нарушения и направените предписания и се подготвя по одобрени от министъра на околната среда и водите образци.
- (5) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Информацията по ал. 3 се публикува на интернет страниците на басейновите дирекции и на Министерството на околната среда и водите.

Чл. 189. Министърът на здравеопазването контролира:

1. качеството на водите, предназначени за питейно-битови нужди;
2. качеството на минералните води, предназначени за пиене или използвани за профилактични, лечебни и хигиенни цели, включително и на бутилираните минерални води в търговската мрежа;
3. качеството на водите, предназначени за къпане.

Чл. 190. (1) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2001 г., бр. 65 от 2006 г., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството, министърът на земеделието и храните и министърът на енергетиката контролират състоянието на водните обекти и на водностопанските системи и съоръжения в рамките на своята компетентност.

- (2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г., бр. 58 от 2015 г.) Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията контролира ползването за транспортни цели на вътрешните морски води и водите на териториалното море и на водите на река Дунав.
- (3) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г., бр. 61 от 2010 г., бр. 80 от 2011 г., в сила от 14.10.2011 г., отм., бр. 53 от 2014 г.).

(4) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощени от него длъжностни лица контролират изпълнението на:

1. предписанията на комисиите по чл. 138а, ал. 3;
2. мерките за осигуряване на изправно техническо състояние на язовирните стени и съоръженията към тях и за безопасната им експлоатация;
3. дейности по извеждане от експлоатация и/или ликвидация на язовирни стени и съоръжения към тях;
4. (отм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.).

(5) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция за проучване и поддържане на река Дунав контролира изпълнението на условията в разрешителните за ползване на воден обект за изземване на наносни отложения от река Дунав.

Чл. 190а. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) (1) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощените от него длъжностни лица по чл. 190, ал. 4 имат право:

1. на свободен достъп до контролираните от тях язовирни стени и до съоръженията към тях;
2. да изискват необходимите данни, сведения, обяснения и друга информация;
3. (изм. и доп. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях съобразно правомощията си по този закон и наредбата по чл. 141, ал. 2, включително за извършване на мерки и действия за изясняване на техническото състояние и на условията за експлоатация на контролираните обекти, с изключение на язовирите по приложение № 1 към чл. 13, т. 1, за намаляване на водните обеми, за което уведомява съответната басейнова дирекция, както и да определят срок за тяхното изпълнение;
4. да съставят актове за установяване на административни нарушения съобразно правомощията си по този закон.

(2) (Нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Собствениците на язовирни стени и съоръжения към тях са длъжни да изпълняват предписанията по ал. 1, т. 3 и по чл. 138а, ал. 3, т. 5.

(3) (Предишна ал. 2 – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Собствениците, наемателите, концесионерите и операторите на язовирни стени и на съоръженията към тях са длъжни да оказват необходимото съдействие на контролните органи по ал. 1 при изпълнение на правомощията им по този закон. При неосигуряване на достъп до контролираните язовирни стени и до съоръженията към тях достъпът се осигурява със съдействието на органите на Министерството на вътрешните работи.

(4) (Предишна ал. 3, изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Собствениците, на които са дадени предписания, уведомяват писмено председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор за изпълнението им в определения за това срок.

Чл. 190б. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) (1) За резултатите от проверката контролните органи по чл. 190, ал. 4 съставят протокол, към който прилагат събраните документи и обяснения, като съдържанието на протокола се определя в наредбата по чл. 141, ал. 2.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Протоколът се изготвя в срок до 14 дни след проверката и се изпраща на собственика на язовирната стена и съоръженията към нея.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Копие от протокола се изпраща на оператора на язовирната стена и съоръженията към нея и на областния управител по местонахождението ѝ.

Чл. 190в. (Нов – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) (1) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор издава разрешение за извеждане от експлоатация или ликвидация на язовири и съоръженията към тях по искане на собствениците въз основа на

мотивирано становище на междуведомствен експертен съвет и по реда и условията на наредбата по чл. 141, ал. 2.

(2) Разрешението по ал. 1 е необходимо условие за одобряване на проекта и за издаване на разрешение за строеж по реда на Закона за устройство на територията.

(3) Отказът на председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор да издаде разрешение за извеждане от експлоатация или ликвидация на язовирната стена и съоръженията към нея подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 191. (1) (Предишен текст на чл. 191 - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Кметът на общината контролира:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) изграждането, поддържането и правилната експлоатация на канализационните мрежи и съоръженията за пречистване на битови отпадъчни води;

2. изграждането, поддържането и експлоатацията на водностопанските системи по чл. 19, т. 4;

3. изграждането и регистрацията на кладенците за индивидуално водовземане от подземните води на територията на общината;

4. (нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) поддържането и спазването на забраните и ограниченията в границите на санитарно-охранителните зони на минералните води, публична общинска собственост.

(2) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Изпълнението на дейностите по ал. 1 се контролира от областните управители.

(3) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2011 г., в сила от 14.10.2011 г.) Областните управители контролират техническото състояние на хидротехническите съоръжения - държавна собственост, на територията на съответната област.

Глава единадесета

ФИНАНСОВА ОРГАНИЗАЦИЯ И ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ

Чл. 192. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.)

Икономическото регулиране се основава на следните принципи:

1. възстановяване на разходите за водните услуги, включително на тези за околната среда и за ресурса;

2. замърсителят плаща.

(2) За целите на икономическото регулиране се:

1. (изм. - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) разработва икономически анализ на водоползването;

2. провежда ценова политика, която осигурява подходящи стимули за потребителите за ефективно използване на водите с оглед постигането на целите за опазване на околната среда;

3. (нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) определят такси за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, като елемент от възстановяването на ресурсните разходи и на разходите за околна среда и осигуряващи приноса на различните водоползватели към възстановяването на разходите за водни услуги.

(3) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Прилагането на принципите по ал. 1 се извършва, като се взема предвид и икономическият анализ по ал. 2, т. 1, разработен съгласно чл. 192а.

Чл. 192а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Икономическият анализ по чл. 192, ал. 2, т. 1 се разработва за всеки район за басейново управление на водите и съдържа:

1. оценка на приноса на различните водоползватели, разпределени най-малко в категориите промишленост, земеделие и домакинства, към възстановяване на разходите за водни услуги;

2. пълна и подробна информация за възстановяване на разходите за водни услуги предвид дългосрочните прогнози за предлагане и потребление на води, а когато е необходимо, и:

- а) оценка на количествата, цените и разходите, свързани с водните услуги;
- б) оценка и прогнози за необходимите инвестиции;

3. преценка за най-ефективната от гледна точка на съотношението "разходи - ползи" комбинация от мерки, която да бъде включена в програмата по раздел V.

(2) При определяне на обема на информацията по ал. 1 се вземат предвид и разходите за събиране на съответните данни.

Чл. 192б. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г., доп., бр. 58 от 2015 г.) Ценовата политика по чл. 192, ал. 2, т. 2, таксите по чл. 192, ал. 2, т. 3 и оценката по чл. 192а, ал. 1, т. 1 се съобразяват със социалния и икономическия ефект и ефекта за опазване на околната среда от възстановяването на разходите, както и с географските и климатичните условия в съответните райони.

Чл. 192в. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) (Предишен текст на чл. 192в - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Мерките за осигуряване на ценовата политика по чл. 192, ал. 2, т. 2 и приносът на водоползвателите по чл. 192а, ал. 1, т. 1 се включват в плановете за управление на речните басейни.

(2) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Адекватният принос от страна на различните водоползвателите, разпределени най-малко в категориите промишленост, земеделие и домакинства, към възстановяването на разходите за водни услуги се осигурява, като се вземе предвид икономическият анализ на водоползването и като се отчете принципът "замърсителят плаща".

Чл. 193. (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., бр. 18 от 2005 г., в сила от 1.06.2005 г., бр. 65 от 2006 г.) Общественият отношения, свързани с услугите за водоснабдяване и канализация, се уреждат със Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, при спазване на изискванията на този закон.

Чл. 194. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., доп., бр. 34 от 2001 г., изм. и доп., бр. 94 от 2005 г., изм., бр. 65 от 2006 г.) (1) За правото на използване на водите се заплащат:

1. такса за водоземане от:

- а) повърхностни води;
- б) подземни води;
- в) минерални води;

2. такса за ползване на воден обект за:

- а) (изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) изземване на наносни отложения от река Дунав и водохранилища;
- б) (отм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г.);
- в) (отм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.);
- г) (нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) нарушаване на непрекъснатостта на река от съоръженията по чл. 15би, ал. 2, т. 4;

3. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) такса за замърсяване:

- а) за заустване на отпадъчни води в повърхностни води;
- б) за отвеждане на замърсители в подземните води;
- в) (изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г., бр. 25 от 2019 г.) от дифузни източници от селското стопанство, включително от торове и препарати за растителна защита, пасищно отглеждане на селскостопански животни и аквакултури;

4. (изм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) концесионно възнаграждение.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Таксата по ал. 1, т. 1, букви "а" и "б" се определя на базата на отнетия обем вода и съответните норми за водопотребление, определени в наредбата по чл. 117а.

- (3) Таксата за водовземане от минерални води се определя на база разрешения обем вода и температурата на минералната вода.
- (4) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Таксата по ал. 1, т. 2 се определя на базата на:
1. разрешен обем на изземване – в случаите по буква "а";
  2. височината на преградното съоръжение – в случаите по буква "г".
- (5) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., бр. 58 от 2015 г.) Таксите по ал. 1, т. 3 се определят:
1. по буква "а" за замърсяване от:
    - а) канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания – въз основа на годишното фактурирано водно количество от В и К оператора за потребителите, които ползват услугата "отвеждане на отпадъчни води" в куб. м, с корекционни коефициенти, отчитащи вида на водоприемника, броя на заустванията и степента на пречистване;
    - б) промишлени предприятия, формиращи биоразградими промишлени отпадъчни води, и от други обекти, формиращи отпадъчни води само с битов характер – въз основа на годишното количество зауствани отпадъчни води в повърхностния воден обект, с корекционните коефициенти по буква "а";
    - в) промишлени предприятия извън случаите по буква "б" – като сума от:
      - аа) таксата, определена въз основа на годишния товар по химична потребност от кислород за промишлените отпадъчни води, зауствани в повърхностния воден обект, с корекционни коефициенти в зависимост от броя на приоритетно опасните, приоритетните и специфичните вещества, и
      - бб) таксата за битовите отпадъчни води, определена въз основа на годишното количество зауствани битови отпадъчни води в повърхностния воден обект;
    - г) производствени отпадъчни води, които нямат битов характер и са зауствени в канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания – въз основа на количеството, веществата и показателите на отпадъчните води, съгласно писмен договор с В и К оператора, с корекционните коефициенти по буква "в", подбуква "аа";
  2. по буква "б" – въз основа на годишното количество на отвежданите води и концентрацията на характерни замърсители, за които в разрешителното са определени максимално допустими стойности;
  3. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г.) по буква "в" – с наредба на Министерския съвет, по предложение на министъра на земеделието и храните, съгласувано с министъра на околната среда и водите, с която се определят размерът, редът и начинът за изчисляване и заплащане на таксите.
- (6) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Размерът на таксите по ал. 1, т. 1 - 3, начинът и редът за тяхното изчисляване и заплащане се определя с тарифа на Министерския съвет.
- (7) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Таксата по ал. 5:
1. точка 1:
    - а) буква "а" се включва в признатите годишни разходи, формиращи необходимите годишни приходи на В и К операторите;
    - б) буква "г" не се включва в признатите годишни разходи, формиращи необходимите годишни приходи на В и К операторите, а се заплаща индивидуално от потребителите чрез В и К оператора, предоставящ услугата "отвеждане на отпадъчни води";
  2. (изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) точка 3 се заплаща:
    - а) индивидуално от собственика или ползвателя на стопанството – за таксите за дифузно замърсяване от животновъдство и аквакултури;
    - б) от лицето, което пуска на пазара торове и продукти за растителна защита.
- (8) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Ако титулярят на разрешителното изгради и експлоатира система за непрекъснат автоматизиран мониторинг и когато показанията на системата са валидирани от контролиращия орган, таксата по ал. 1, т. 3, буква "а" се определя на базата на реалните товари на замърсяващите вещества.

(9) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) За възстановяването на разходите за околна среда и ресурсните разходи се определя корекционен коефициент за завишаване на таксата:

1. за водовземане – при самостоятелно водоснабдяване (чрез собствени водовземни съоръжения);
2. за замърсяване:
  - а) във водни тела, химичното или екологичното състояние на които е по-ниско от добро;
  - б) в зони за защита на водите;
  - в) при заустване в пресъхващите, карстовите и пониращите реки, както и в малките и средните реки, определени в наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 9.

(10) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Таксата по ал. 1, т. 2, буква "г" се дължи до въвеждане в експлоатация на съоръжение, осигуряващо непрекъснатостта на реката.

(11) (Предишна ал. 7, изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Такса по ал. 1 не се заплаща в случаите:

1. по чл. 43, ал. 2;
2. на пожарогасене;
3. когато водовземането е с цел отводняване;
4. (нова - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г., бр. 25 от 2019 г.) на водовземане за аквакултури по чл. 44 и на ползване за аквакултури по чл. 46, ал. 1, т. 2 на воден обект за аквакултури и свързаните с тях дейности;
5. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) по чл. 58, ал. 1, т. 2;
6. (нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) замърсяване от дифузни източници от селското стопанство при:

а) отглеждане на животни за задоволяване на собствени потребности на домакинството, при брой на различните видове животни съгласно наредбата по чл. 137, ал. 10 от Закона за ветеринарномедицинската дейност;

б) (изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г., бр. 25 от 2019 г.) биологично отглеждане на животни;

7. (нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) за водовземане с цел създаване на нови, възстановяване и/или поддържане на местообитания и/или местообитания на видове, включително влажни зони, в територии – част от Националната екологична мрежа по смисъла на чл. 3 от Закона за биологичното разнообразие, в които поддържането и/или подобряването на водния режим е важен фактор за тяхното опазване; в тези случаи не се допуска използването на иззетата вода за дейност, насочена към упражняване на професия или занаят и реализиране на печалба;

8. (нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) за изземване на наносни отложения в случаите по чл. 140.

(12) (Нова - ДВ, бр. 36 от 2008 г., предишна ал. 8, бр. 58 от 2015 г.) Таксите за водовземане и ползване на воден обект не се заплащат при управление на рибните ресурси, възложено по реда на чл. 15а от Закона за рибарството и аквакултурите.

(13) (Нова – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Не се дължи такса за водовземане при търсене и проучване, проучване и добив на дълбоки геотермални ресурси, освен за количествата вода, когато има водовземане без връщане обратно във водното тяло, както и в случаите съгласно Закона за енергията от възобновяеми източници.

(14) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., предишна ал. 9, бр. 58 от 2015 г., предишна ал. 13, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Когато компетентните органи установят, че в състоянието на довеждащата система до обекта, в който се ползва минералната вода, са настъпили повреди, пречателни за упражняването на предоставеното право за водовземане, и системата не е собственост на титуляря на разрешителното, таксата за водовземане се определя на базата на отнетия обем вода, условията на чл. 194а, ал. 1 и температурата на минералната вода за периода от датата на установяване на повредата до възстановяване на довеждащата система, но не повече от една година за срока на действие на разрешителното.

Чл. 194а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г., доп., бр. 25 от 2019 г.) Отнетият при водовземането обем вода или обемът на отпадъчните води се измерва

посредством отговарящи на нормативните изисквания измервателни устройства, с изключение на случаите по ал. 5.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) В случаите на повреда на измервателните устройства за изчисляване на таксата по чл. 194, ал. 1, т. 3 се вземат предвид разрешените в разрешителното количества.

(3) В случаите на повреда на устройствата по ал. 1 титулярят на разрешително за водовземане е длъжен незабавно да уведоми контролиращия орган и да отстрани повредата в срок до един месец.

(4) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) При техническа невъзможност за монтиране, поддръжка и контрол на измервателни устройства към повърхностни и подземни водоизточници, установена в двустранен протокол между органа, издаващ разрешителното, и ползвателя, се допуска монтажът им да се извърши на хранителната тръба на напорния резервоар или на довеждащия водопровод, при директно включване на потока във водоснабдителната система на населеното място.

(5) (Нова – ДВ, бр. 25 от 2019 г.) Не е задължително монтирането на измервателни устройства по ал. 1 при водовземане от повърхностен воден обект за аквакултури и свързаните с тях дейности, когато е налице поне едно от следните условия:

1. водите се връщат в същия речен басейн;

2. с акт на контролиращия орган е установена техническа невъзможност за монтиране, поддръжка или контрол на измервателно устройство.

(6) (Нова – ДВ, бр. 25 от 2019 г.) В случаите на ал. 5 за обем на водата, отнет при водовземането, се смята обемът, посочен в издаденото разрешително.

Чл. 194б. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Ежегодно към 31 януари на следващата година титулярите на разрешителни, включително на комплексни разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда, определят и декларират дължимата такса по образец, утвърден от министъра на околната среда и водите и обявен на интернет страниците на басейновите дирекции и на Министерството на околната среда и водите. Образецът съдържа данните съгласно тарифата по чл. 194, ал. 6, въз основа на които се определят таксите.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Задължението по декларацията, по която задълженото лице е изчислило дължимата такса, се внася в срок до 15 февруари.

(3) Директорът на басейнова дирекция извършва проверка на информацията по ал. 1 и съответствието ѝ със:

1. резултатите от собствения мониторинг;

2. показанията на измервателните устройства, и

3. резултатите от извършения през годината контрол.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Когато в декларацията по ал. 1 се установят несъответствия с информацията по ал. 3, които засягат основата и размера на определената такса, директорът на басейновата дирекция издава акт за установяване на публично държавно вземане, с който се коригира декларацията. Актът се съобщава на задълженото лице.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Декларирането и установяването на задължението се извършват по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Актът за установяване на публичното държавно вземане се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 195. (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., бр. 65 от 2006 г., бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) За добива на минерална вода концесионерът плаща на концедента концесионно възнаграждение.

Чл. 195а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Таксите по чл. 194, ал. 1, т. 1 - 3, както и глобите и имуществените санкции по този закон, наложени от

органите по чл. 201, ал. 2, се заплащат по бюджетната сметка на басейновата дирекция, посочена във:

1. разрешителното, с което е предоставено правото за използване на водите;
2. наказателното постановление.

(2) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Таксите по чл. 194, ал. 1, т. 1 и 2 за води и водни обекти публична общинска собственост се заплащат по бюджетната сметка на общината, посочена в разрешителното, с което е предоставено правото за използване на водите.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) При всяко плащане титулярят на разрешителното изпраща на органа, издал разрешителното, копие от платежния документ.

(4) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Таксите за издаване на разрешителни по чл. 50, ал. 2 се заплащат по бюджетната сметка на:

1. басейновата дирекция - когато компетентен да издаде разрешителното е директорът на басейновата дирекция;
2. Министерството на околната среда и водите - когато компетентен да издаде разрешителното е министърът на околната среда и водите;
3. Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на р. Дунав" - когато искането е за издаване на разрешително за ползване на воден обект за изземване на наносни отложения от река Дунав;
4. общината - когато искането е за издаване на разрешително за минерална вода - публична общинска собственост, или минерална вода - изключителна държавна собственост, когато находището е предоставено за стопанисване, ползване и управление на общината, както и в случаите на издаване на разрешително за водоземане или за ползване на воден обект - общинска собственост.

Чл. 195б. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Вземанията за незаплатените по реда на чл. 195а, ал. 1 такси по този закон се определят с акт за установяване на публично държавно вземане от директорите на басейнови дирекции, издаден по реда на чл. 166 от Данъчно-осигурително процесуалния кодекс.

(2) Актът по ал. 1 се съставя въз основа на писмени доказателства, включващи:

1. извлечения от сметките, по които постъпват таксите;
2. платежни и други счетоводни документи, издадени от лицата, използващи водите;
3. покана към лицето за доброволно изпълнение;
4. констативни протоколи от извършения контрол за изпълнение на задължението.

Чл. 195в. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г. - изм., бр. 32 от 2009 г.) Невнесените в срок такси по закона се събират принудително заедно с лихвите и разноските от Националната агенция за приходите по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г. - изм., бр. 32 от 2009 г.) Събраните суми от Националната агенция за приходите постъпват по сметката, посочена в отправеното искане за събирането им.

Чл. 196. (1) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г., предишен текст на чл. 196, бр. 65 от 2006 г.) В Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда постъпват:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) таксите за водоземане, за ползване на воден обект и за замърсяване;
2. (отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.);
3. (отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.);
4. постъпленията от възстановяването на разходи съгласно чл. 199;
5. (доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) глобите или имуществените санкции налагани за нарушаване разпоредбите на този закон от органите по чл. 201, ал. 2;
6. (отм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.);
7. средства, предоставени по международни споразумения и програми;

8. дарения от местни и чуждестранни физически и юридически лица;
  9. постъпления от лихви;
  10. обезщетения, получени от физически и юридически лица за нанесени от тях вреди по чл. 202;
  11. други приходи на основание на нормативен акт.
- (2) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Таксите по ал. 1, т. 1 и глобите и имуществените санкции по ал. 1, т. 5 постъпват в Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда чрез трансфер от бюджетните сметки на басейновите дирекции или на Министерството на околната среда и водите.

Чл. 197. (1) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) Средствата по чл. 196 се разходват за:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) изграждането на мрежите и изпълнението на програмите за мониторинг на водите по раздел VIII на глава десета;
  2. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., доп., бр. 61 от 2010 г.) разработването и актуализирането на плановете за управление на речните басейни по чл. 149, ал. 1 и плановете за управление на риска от наводнения по чл. 146и, ал. 1;
  3. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) дейността по контрола върху водите, водните обекти, водностопанските системи и съоръжения съгласно раздел XI на глава десета;
  4. проучвания и приложни научни изследвания по теми в обхвата на действие на закона;
  5. пряко финансиране или съфинансиране на капиталови разходи за придобиване на дълготрайни материални активи, за придобиване на нематериални дълготрайни активи и за основен ремонт, свързани с дейности и мероприятия в обхвата на действие на закона;
  6. пряко финансиране или съфинансиране на дейности или мероприятия в обхвата на действие на закона, които нямат характер на капиталови разходи;
  7. изграждане на съоръжения за подобряване на питейно-битовото водоснабдяване на населението, за отвеждане и за пречистване на битовите отпадъчни води;
  8. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) изпълнение на мерките, произтичащи от прилагане на европейското законодателство в областта на водите, в т. ч. изискванията по докладване;
  9. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) заплащане на услуги от научен и технически характер, експертизи и оценки, възложени от органите по чл. 52, ал. 1;
  10. (предишна т. 9 - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) подпомагане издръжката на басейновите дирекции, както и разходите, свързани с материално-техническото осигуряване и текущата дейност на басейновите съвети;
  11. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., предишна т. 9а, бр. 61 от 2010 г.) проучване и стопанисване на минералните води по чл. 14, т. 2;
  12. (предишна т. 10 - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) други дейности, свързани с постигането на целите по чл. 2.
- (2) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) Средствата по чл. 196 се разходват съгласно правилата за работа на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда.

Чл. 198. (1) Финансирането на проекти, обекти и мероприятия в обхвата на действие на закона със средства от държавния бюджет се извършва и чрез предоставянето на целеви субсидии.

(2) Проекти, обекти и мероприятия с местно значение се финансират и със средства от общинските бюджети или с общински извънбюджетни средства.

Глава единадесета "а"

(Нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.)

УПРАВЛЕНИЕ, ПЛАНИРАНЕ И ИЗГРАЖДАНЕ НА В И К СИСТЕМИ. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА В И К УСЛУГИ. ЕДИННА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА ЗА В И К

УСЛУГИ. РЕГИСТРИРАНЕ НА АСОЦИАЦИИ ПО В И К И НА В И К ОПЕРАТОРИ

Раздел I

(Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.)

Управление на водоснабдителни и канализационни системи

Чл. 198а. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.) (1) Територията на страната за нуждите на управлението, планирането и изграждането на В и К системи и за предоставянето на В и К услуги се разделя на обособени територии.

(2) Границите на обособената територия могат да се променят в зависимост от присъединяването или отпадането на общини от нея.

(3) Решенията за промяна на границите на обособената територия се приемат от общото събрание на асоциацията по В и К или от общинския съвет.

(4) Обособената територия прекратява съществуването си, когато общините в нея се присъединят към друга обособена територия.

(5) Решението за прекратяване на съществуването на обособената територия и за присъединяването на общини от нея към друга обособена територия се приема от общото събрание на асоциацията по В и К или от общинския съвет.

Чл. 198б. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.) Управлението на В и К системите се осъществява от:

1. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) министъра на регионалното развитие и благоустройството, който координира управлението на В и К системите на национално ниво;

2. асоциацията по В и К, в която участват държавата и една или повече общини - когато собствеността на В и К системите в границите на обособената територия е разпределена между държавата и общините или между няколко общини;

3. общинския съвет - когато в границите на обособената територия попадат В и К системи - собственост само на една община.

Чл. 198в. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.) (1) Асоциацията по В и К по чл. 198б, т. 2 е юридическо лице със седалище и адрес в областната администрация на съответната обособена територия.

(2) Асоциацията по В и К не е търговско дружество, не формира и не разпределя печалба.

(3) Органи на управление на асоциацията по В и К са:

1. общо събрание, което се състои от представители на държавата и общината/общините, определени по чл. 198е, ал. 1 - 3;

2. председател, който е представител на държавата.

(4) Асоциацията по В и К чрез общото събрание:

1. (изм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) определя В и К оператора по реда на този закон или изпраща представители в комисията, която провежда процедурата за определяне на концесионер по реда на Закона за концесиите;

2. (изм. – ДВ, бр. 103 от 2013 г.) приема решение за сключване на договора от името и за сметка на собственика на В и К системата с В и К оператора за възлагане на дейностите по предоставянето на В и К услугата и поддържането на В и К системите, включително за поемане на финансови задължения от В и К оператори, и контролира изпълнението по договора;

3. изработва и приема регионалния генерален план на В и К системите и съоръженията и генералния план на агломерации над 10 000 е. ж. на В и К системите на съответната обособена територия;
  4. изработва и приема дългосрочна и краткосрочна инвестиционна програма към регионалния генерален план на В и К системите и съоръженията и дългосрочната инвестиционна програма към генералния план на агломерации над 10 000 е. ж. на В и К системите и съоръженията на съответната обособена територия;
  5. съгласува бизнес плана на В и К оператора;
  6. (изм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) разпределя между собствениците средствата, постъпили от В и К оператора по договора за предоставяне на В и К услуги, съобразно процентното съотношение на гласовете им, когато има повече от един собственик на В и К системите;
  7. приема решения за промяна на границите на обособената територия;
  8. приема решение за прекратяване съществуването на обособената територия и присъединяването на общините от нея в друга обособена територия;
  9. изготвя и приема годишния си бюджет;
  10. приема годишния отчет за дейността си.
- (5) Председателят на асоциацията по В и К:
1. организира и ръководи дейността ѝ и я представлява;
  2. подписва договора с В и К оператора и други договори от името на асоциацията по В и К;
  3. организира изпълнението на решенията на общото събрание на асоциацията по В и К;
  4. утвърждава длъжностно разписание, сключва, изменя и прекратява трудовите договори на служителите на асоциацията по В и К;
  5. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) представя на министъра на регионалното развитие и благоустройството ежегодно до края на януари доклад за дейността на асоциацията по В и К за предходната година;
  6. организира контрола по изпълнението на договорите с В и К операторите;
  7. изпълнява и други функции, възложени му с правилника за организацията и дейността на асоциацията по В и К по чл. 198е, ал. 7.
- (6) Заседанията на общото събрание на асоциацията по В и К се свикват от председателя ѝ.
- (7) (Изм. – ДВ, бр. 103 от 2013 г., бр. 58 от 2015 г.) Заседанията са редовни, ако на тях присъстват представителите на държавата и общините, които притежават не по-малко от две трети от всички гласове.
- (8) Когато в съответната асоциация по В и К участва държавата и повече от една община, държавата има право на 35 на сто от гласовете, а всички общини разпределят помежду си 65 на сто от гласовете, пропорционално на броя на населението им.
- (9) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Решенията на общото събрание на асоциацията по В и К се взимат с мнозинство от три четвърти от гласовете на присъстващите по ал. 7, с изключение на решенията за промяна в границите на обособената територия, които се приемат с единодушие.
- (10) Когато в съответната асоциация по В и К участват държавата и една община, решенията се взимат с единодушие.
- (11) Дейността на асоциациите по В и К се подпомага от служители, назначени по реда на Кодекса на труда.
- (12) Средствата, необходими за дейността на асоциацията по В и К, се осигуряват от държавата и от общините съобразно процентното съотношение на гласовете им.
- (13) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Средствата по ал. 12 са за сметка на бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и на бюджетите на общините.

Чл. 198г. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.) Общинският съвет в случаите на чл. 198б, т. 3:

1. (изм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) определя В и К оператора по реда на този закон;
2. приема решение за сключване на договора с В и К оператора за възлагане на дейностите по предоставяне на В и К услугата и поддържане на В и К системите, включително за поемане на финансови задължения;
3. контролира изпълнението на задълженията на В и К оператора съгласно договора;
4. изработва и приема регионалния генерален план на В и К системите и съоръженията и генералния план на агломерации над 10 000 е. ж. на В и К системите на съответната обособена територия;
5. изработва и приема дългосрочната инвестиционна програма към регионалния генерален план на В и К системите и съоръженията и дългосрочната инвестиционна програма към генералния план на агломерации над 10 000 е. ж. на В и К системите и съоръженията на съответната обособена територия;
6. съгласува бизнес плана на В и К оператора;
7. приема решения за промяна на границите на обособената територия.

Чл. 198д. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.) (1) Асоциацията по В и К или общинският съвет могат да задължат В и К оператора да поема финансови задължения за осигуряване на средства за развитие на В и К системите, когато:

1. такава възможност е предвидена в договора с В и К оператора;
2. средствата ще се използват за финансиране на проекти от одобрената инвестиционна програма към регионалните генерални планове или към генералните планове на агломерации над 10 000 е. ж.;
3. финансовото състояние на В и К оператора позволява поемането и обслужването на задълженията;
4. поемането на задълженията няма да се отрази негативно върху социалната поносимост на цената на В и К услугата.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 6.03.2015 г.) Намерението да се поемат от В и К оператора финансови задължения за осигуряване на средства за развитие на В и К системите се отразява в бизнес плана на оператора и се одобрява от КЕВР.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 6.03.2015 г.) До одобрението от КЕВР на бизнес плана с включените в него задължения В и К операторът не поема финансови задължения по ал. 1.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Средствата, получени по договора за предоставяне на В и К услуги, се инвестират от собствениците в поддържането, модернизацията и разширението на В и К системите на съответната обособена територия.

Чл. 198е. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.) (1) В асоциацията по В и К участват един представител на държавата и по един представител на общините, включени в обособената територия.

(2) Представителят на държавата в асоциацията по В и К е:

1. областният управител на административната област, в която попада съответната обособена територия;
2. областният управител на административната област, на чиято територия се намира по-голямата част от обособената територия - когато съответната обособена територия попада на територията на две или повече административни области.

(3) Представителят на общината в асоциацията по В и К е кметът на общината, а при невъзможност той да участва общинският съвет определя друг представител.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Преди всяко заседание на общото събрание на асоциацията по В и К областният управител съгласува с министъра на регионалното развитие и благоустройството и с министъра на околната среда и водите, в съответствие с компетенциите им, позицията на държавата по въпросите от дневния ред и получава мандат за представянето ѝ.

- (5) Позицията и мандатът на представителя на общината за заседанията на общото събрание на асоциацията по В и К се съгласуват по ред, определен от общинския съвет.
- (6) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) След всяко заседание на общото събрание на асоциацията по В и К областният управител информира писмено министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на околната среда и водите и общинските съвети за обсъжданите въпроси и взетите решения.
- (7) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Организацията и дейността на асоциациите по В и К се определят с правилник, издаден от министъра на регионалното развитие и благоустройството след съгласуване с министъра на околната среда и водите.

Чл. 198ж. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г., изм., бр. 103 от 2013 г.) Предоставянето на управлението на В и К системите и съоръженията – публична държавна, съответно – публична общинска собственост, на асоциацията по В и К в съответната обособена територия се извършва по реда на този закон.

Чл. 198з. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.) Асоциацията по В и К и или общинският съвет имат право на безплатен достъп до информационните системи и документите на други държавни органи и органи на местното самоуправление, както и на всички институции и органи, поддържащи регистри и информационни системи, предвидени в закон, когато данните от информационните системи и документите засягат регулиране на В и К услугите и собствеността върху В и К системите.

Раздел II

(Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.)

Планиране на развитието на водоснабдителни и канализационни системи

Чл. 198и. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.) (1) Планирането на развитието на В и К системите и съоръженията се извършва чрез:

1. регионални генерални планове на В и К, и
  2. генерални планове за В и К на агломерации над 10 000 е. ж.
- (2) За една обособена територия може да има само един регионален генерален план и колкото е необходимо генерални планове на агломерации.
- (3) Плановете по ал. 1 се изготвят за период 25 години.
- (4) Регионалният генерален план обхваща цялата обособена територия и съдържа най-малко:
1. анализ на състоянието и нуждите на В и К системите и съоръженията на съответната територия;
  2. анализ на цената и качеството на предоставените В и К услуги в обособената територия и прогноза за развитие на В и К услугата с цел удовлетворяване на потребителите, намаляване на загубите на вода и осигуряване на добро качество на услугата при социална поносимост на цената;
  3. цели и приоритети за развитие на В и К системите и съоръженията в обособената територия, чрез които се постига съответствие с правото на Европейския съюз и с планираните в съответния план за управление на речния басейн програми от мерки по събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчните води от урбанизираните територии;
  4. населени места над 10 000 е. ж., за които се изготвят генерални планове на агломерации и график за приемането им;
  5. дългосрочна инвестиционна програма за изпълнението на плана и краткосрочна инвестиционна програма за първия 5-годишен период.

(5) Генералните планове на агломерации обхващат само съответната агломерация и съдържат най-малко:

1. анализ на състоянието и нуждите на В и К системите и съоръженията в съответната агломерация;
2. анализ на цената и качеството на предоставените В и К услуги в обособената територия и прогноза за развитие на В и К услугата с цел удовлетворяване на потребителите, намаляване на загубите на вода и осигуряване на добро качество на услугата при социална поносимост на цената;
3. цели и приоритети за развитие на В и К системите и съоръженията в агломерацията, чрез които се постига съответствие с европейското законодателство и с планираните в съответния План за управление на речния басейн програми от мерки по събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчните води от урбанизираните територии;
4. дългосрочна инвестиционна програма за изпълнението на плана и краткосрочна инвестиционна програма за първия 5-годишен период.

(6) Генералните планове на агломерации в рамките на една обособена територия се изготвят в съответствие с регионалния генерален план.

Чл. 198й. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.) (1) Регионалните генерални планове и генералните планове на агломерации се изготвят от асоциацията по В и К или от общинския съвет.

(2) Регионалните генерални планове и генералните планове на агломерации по ал. 1 се преглеждат и анализират и при необходимост се актуализират на периоди не по-дълги от 5 години, по реда на този закон.

Чл. 198к. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.) Преди приемането им регионалните генерални планове, генералните планове на агломерации и инвестиционните програми към тях:

1. подлежат на екологична оценка по реда на Закона за опазване на околната среда;
2. се разглеждат и съгласуват с компетентната басейнова дирекция за управление на водите, а когато обхващат територията на повече от една басейнова дирекция за управление на водите - с министъра на околната среда и водите;
3. се съгласуват с областните съвети за развитие, а когато съответната обособена територия попада на територията на две или повече административни области - с всеки областен съвет за развитие.

Чл. 198л. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) При изготвянето на дългосрочните инвестиционни програми за изпълнението на регионалните генерални планове и генералните планове на агломерации се спазва принципът на единната цена на В и К услуга на обособената територия.

(2) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Принципът по ал. 1 се спазва задължително за цените на В и К услугите "доставяне на вода на потребителите и/или на други В и К оператори" и "отвеждане на отпадъчните води". Цената за В и К услугата "пречистване на отпадъчни води" може да се определя диференцирано за групи потребители в зависимост от степента на замърсеност по реда на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги и актовете по неговото прилагане.

(3) (Предишна ал. 2 – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Проектите, заложи в инвестиционната програма, съответстват на целите, приоритетите и прогнозите в съответния регионален генерален план или в съответния генерален план на агломерация и на програмите от мерки в съответния план за управление на речния басейн.

Чл. 198м. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.) (1) В и К операторът изготвя бизнес плана въз основа на инвестиционните програми към регионалните генерални планове и генералните планове на агломерации.

(2) Бизнес планът на съответния В и К оператор се съгласува от асоциацията по В и К или от общинския съвет. При несъответствие с генералните планове, инвестиционните програми и договорите за възлагане асоциацията по В и К или общинският съвет го връща за доработка с мотивирано становище и указания.

(3) Бизнес плановете на В и К операторите се одобряват по реда на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги.

Раздел III

(Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.)

Изграждане на водоснабдителни и канализационни системи

Чл. 198н. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.) (1) Държавата и общините възлагат изграждането на В и К системи и съоръжения - публична държавна или публична общинска собственост, в съответствие с регионалните генерални планове и генералните планове на агломерации и инвестиционните програми към тях. В и К операторите могат да възлагат изграждането на В и К системи и съоръжения, ако това им е възложено в договора за извършване на В и К услуги.

(2) Общините могат да изградят и обекти за водоснабдяване и канализация, които са в съответствие с общинския план за развитие, но не са в съответствие с плановете и програмите по ал. 1, като допълнителните разходи за тяхното стопанисване, поддържане и експлоатация не се включват в цените на В и К услугите, които В и К операторът формира в обособената територия. Тези допълнителни разходи се поемат от потребителите на В и К услугите, които се предоставят чрез изградения обект, като В и К операторите образуват отделни цени.

(3) Инвестиционното проектиране и изграждането на В и К системите и съоръженията се извършват в съответствие с одобрените специализирани В и К схеми към устройствените планове по глава седма, раздел III от Закона за устройство на територията.

(4) При изграждането на В и К системи и съоръжения по ал. 1 не могат да се влошават условията за застрояване на поземлените имоти и да се препятства установеният начин на трайното им ползване. Изключение се допуска по реда на Закона за устройство на територията, когато няма друга техническа възможност или друго техническо решение е явно икономически нецелесъобразно.

(5) Изграждането на В и К система или на части от нея, засягаща или преминаваща през обекти, свързани със сигурността на страната, се допуска само по изключение и при обоснована необходимост.

(6) Изключението по ал. 5 се допуска със заповед на ръководителя на ведомството, на което е предоставен за управление засегнатият обект. Със заповедта се определя и редът за допуск до обекта по време на проучването, проектирането и изграждането на В и К системата или на части от нея.

(7) При въвеждането на В и К системата по ал. 5 в експлоатация ръководителите на ведомството, на което е предоставен за управление засегнатият обект, и на В и К оператора определят режима на допуск за В и К оператора, който е задължителен при извършване на дейностите по управление и поддържане на В и К системата или на частта от нея, намираща се в границите на обекта.

(8) Проектирането, изграждането, въвеждането в експлоатация и поддържането на В и К системи се осъществяват при условията и по реда на Закона за устройство на територията и на този закон.

Раздел IV

(Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.)

Предоставяне на В и К услуги. Стопанисване, поддържане и експлоатация на В и К системи

Чл. 198о. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.) (1) Стопанисването, поддържането и експлоатацията на В и К системите и съоръженията, както и предоставянето на В и К услуги на потребителите срещу заплащане, се извършват от В и К оператори по реда на този закон и на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги.

(2) В границите на една обособена територия само един В и К оператор може да осъществява дейностите по ал. 1, с изключение на случаите по ал. 6.

(3) Един В и К оператор може да осъществява дейностите по ал. 1 в повече от една обособена територия.

(4) Асоциацията по В и К чрез председателя ѝ или общинският съвет чрез кмета на общината предоставя на съответния В и К оператор правото да извършва дейностите по ал. 1 чрез възлагане по реда на този закон и на Закона за концесиите за обектите, посочени в чл. 13, ал. 1, т. 5 - 7 и чл. 19, ал. 1, т. 4, букви "а" и "б" и ал. 2.

(5) В и К операторът е търговец, държавно или общинско предприятие - юридическо лице, което има сключен договор с председателя на асоциацията по В и К или с кмета на общината съгласно решение на общинския съвет за управление, поддържане и експлоатация на В и К системите и предоставяне на В и К услуги в границите на една или повече обособени територии, когато предоставянето на В и К услуги е основната му дейност.

(6) Търговците, държавните или общинските предприятия - юридически лица, които извършват услуги по доставяне и пречистване на води за питейно-битови цели, за обществени нужди, за производствени, промишлени и други дейности с търговски характер или дейности по пречистване и отвеждане на отпадъчни води и не обслужват цялата обособена територия, а отделни потребители, осъществяват тези услуги съгласно изискванията на този закон и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги. По отношение на тези потребители те се смятат за В и К оператори.

(7) Изискванията и критериите за В и К операторите се определят с наредба на Министерския съвет.

(8) С наредбата по ал. 7 се определят и професионалните и квалификационните изисквания към техническия персонал на В и К операторите, както и условията и редът за провеждане на обучението му.

Чл. 198п. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.) (1) (Доп. – ДВ, бр. 103 от 2013 г.) Възлагането на дейностите по чл. 198о, ал. 1 се извършва с договор по реда на този закон или по реда на Закона за концесиите.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) В състава на комисията за провеждане на процедурата за определяне на концесионер за асоциациите по В и К участват председателят на асоциацията по В и К и избрани от общото събрание представители.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 103 от 2013 г.) В и К операторите признават в счетоводния си баланс (отчета за финансовото състояние) имуществените права, предоставени им с договорите по ал. 1, върху предоставените им В и К системи и съоръжения – публична собственост, и начисляват разходи за амортизации за тях по реда на Закона за счетоводството. Тези амортизационни отчисления се реинвестират от В и К операторите в инфраструктурата в съответствие с одобрените инвестиционни програми към утвърдените им бизнес планове.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 103 от 2013 г.) В и К операторът изпълнява задълженията си по договора по ал. 1 до момента, в който избраният нов В и К оператор започне да предоставя В и К услугата.

(5) (Нова – ДВ, бр. 103 от 2013 г.) В договора по ал. 1 се определят най-малко:

1. обхватът на дейностите и отговорностите на В и К оператора по предоставянето на В и К услуги;
  2. задълженията на В и К оператора по експлоатацията, поддръжката и реконструкцията на В и К системите и съоръженията;
  3. инвестиционните задължения на В и К оператора по изграждането на нови В и К системи и съоръжения;
  4. условията и редът за предоставяне на В и К оператора за експлоатация на новоизградените и предстоящите за изграждане В и К системи и съоръжения в обособената територия;
  5. редът за предоставяне за експлоатация на В и К системите и съоръженията на В и К оператора;
  6. редът за предаване на В и К системите и съоръженията от В и К оператора след прекратяването на договора;
  7. критериите и показателите за осъществяване на контрол върху дейността на В и К оператора;
  8. срокът на действие на договора;
  9. отговорностите на страните при неизпълнение на задълженията по договора;
  10. основанията и редът за прекратяване на договора;
  11. (изм. – ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 6.03.2015 г.) условията и редът за поемане и погасяване на финансови задължения от действащия на съответната обособена територия В и К оператор и които са включени в бизнес плана му, одобрен от КЕВР;
  12. условията, при които В и К операторът продължава дейността си в съответствие с утвърдения му бизнес план и общите условия за предоставяне на В и К услуги.
- (6) (Нова – ДВ, бр. 103 от 2013 г.) В и К операторът на съответната обособена територия приема за експлоатация В и К системите и съоръженията със съответната документация, необходима за експлоатацията им.

Раздел V

(Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.)

Единна информационна система за В и К услуги. Регистър на асоциации по В и К и на В и К оператори

Чл. 198р. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г., изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) За осигуряване публичност и прозрачност при осъществяване на дейността по предоставяне на В и К услуги

Министерството на регионалното развитие и благоустройството създава и поддържа:

1. Единна информационна система за В и К услугите, и
2. регистър на асоциациите по В и К и на В и К операторите.

Чл. 198с. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г., изм., бр. 15 от 2016 г.)

Единната информационна система за В и К услугите осигурява:

1. публичен достъп на потребителите до информация за развитието и регулирането на В и К услугите в страната, както и информация за цените на услугите на В и К операторите, за показателите за намаляване на загубите на вода и за другите основни показатели, одобрени с бизнес плановете на В и К операторите;
2. информация за държавните органи, асоциациите по В и К, общините и В и К операторите във връзка с изпълнението на този закон и развитието на В и К отрасъла;
3. възможност за извършване на справки в бизнес плановете.

Чл. 198т. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.) (1) Асоциациите по В и К и В и К операторите се вписват в регистъра по чл. 198р, т. 2 по обособени територии.

(2) Регистърът по ал. 1 съдържа информация за:

1. обособените територии:

а) обхват и граници;

б) (изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) решението на министъра на регионалното развитие и благоустройството за определяне на обособената територия, обнародвано в "Държавен вестник";

в) решенията за промяна в обособената територия;

г) асоциацията по В и К, действаща на обособената територия - наименование и адрес;

д) В и К оператора, действащ на обособената територия - наименование и адрес;

2. асоциациите по В и К:

а) адрес и седалище;

б) органи на управление;

3. В и К операторите:

а) търговската фирма - наименование, седалище и адрес на управление, регистрация на В и К оператора съгласно законодателството по неговото регистриране;

б) органите на управление, представителството и лицата, представляващи оператора;

в) щатната численост и квалификацията на наетите лица;

г) копие от договора за извършване на дейностите;

д) предоставяните В и К услуги - по вид, местонахождение и брой потребители, включително и цена на В и К услугите;

е) годишните финансови отчети за предходната година;

ж) наказанията, наложени на В и К оператора от контролните органи;

з) други данни, определени с наредбата по чл. 198х;

4. лицата по чл. 198о, ал. 6, действащи на обособената територия - наименование, седалище и адрес, органи на управление;

5. други данни, определени с наредбата по чл. 198х.

Чл. 198у. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) В и К операторите подават до министъра на регионалното развитие и благоустройството заявление за вписване в регистъра по образец, утвърден с наредбата по чл. 198х.

(2) В и К операторът се заличава от регистъра при:

1. прекратяване на юридическото лице на оператора на държавното или на общинското предприятие;

2. преустановяване на дейността по предоставяне на В и К услугите след прекратяването на договора;

3. влязло в сила решение за откриване на производство по несъстоятелност;

4. други обстоятелства, посочени в наредбата по чл. 198х.

(3) В и К операторът е длъжен да заяви за вписване всяка промяна на обстоятелство, подлежащо на вписване в регистъра, в 14-дневен срок от настъпването ѝ.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Заличаването от регистъра се извършва от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 198ф. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.) Единната информационна система и регистърът са публични и до тях се осигурява достъп чрез Интернет.

Чл. 198х. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г., изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Условиата и редът за

създаване и поддържане на Единната информационна система и на регистъра по чл. 198р се определят с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Глава дванадесета

АДМИНИСТРАТИВНОКАЗАТЕЛНА И ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ

Чл. 199. (1) Министърът на околната среда и водите може да разпорежи принудителни административни мерки в случаите на:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) аварийни и бедствени ситуации, предизвикани от действия или бездействие на водоползватели в процеса на водовземаването и/или ползването на водните обекти и експлоатацията на водностопанските системи и съоръжения;
2. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) възникването на непосредствена опасност от замърсявания, увреждания или погиване на околната среда, на хора или на имуществата на държавата, общините, физически или юридически лица в резултат на действия или бездействие на водоползватели;
3. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) водовземање от минерални води без издадено разрешително или предоставена концесия.

(2) В заповедта по ал. 1 се определят мотивите и размерът на разходите за извършването на необходимите дейности и мероприятия.

(3) Разходите се заплащат от лицата, които са задължени по силата на закона или на разрешителното да извършат дейностите и мероприятията по ал. 2.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) Разходите по този член могат да се заплащат предварително със средства от Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда, като след влизането в сила на заповедта по ал. 1 задълженото лице е длъжно да ги възстанови.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г. - изм., бр. 32 от 2009 г.) Ако задълженото лице не стори това, вземането подлежи на принудително изпълнение по реда на Закона за Националната агенция за приходите.

(6) (Доп. – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва от засегнатите лица пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 199а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) (1) При прилагане на принудителните административни мерки министърът на околната среда и водите:

1. прекратява водовземаването и/или ползването на водните обекти;
2. спира дейностите, в резултат на които се замърсяват водите или се разрушават леглата или бреговете на реките;
3. спира дейностите, в резултат на които се нарушават обществени интереси и/или придобити права.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Прилагането на принудителните административни мерки се извършва от оправомощени от министъра на околната среда и водите длъжностни лица чрез:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) пломбиране на съоръженията за водовземање;
2. запечатване на обекти, от дейността на които се замърсяват водите;
3. пломбиране на машини и съоръжения, чрез които се разрушават леглата или бреговете на реките.

Чл. 199б. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощено от него длъжностно лице прилага принудителна административна мярка, като разпорежда със заповед временно извеждане от експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях, до привеждането им в състояние, отговарящо на техническите норми.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Прилагането на принудителна административна мярка се извършва в случай на възникване на непосредствена опасност от загуба на човешки живот, увреждане или погиване на имущество и/или на околна среда, когато опасността е резултат от действие или бездействие на собственик, оператор, концесионер или наемател на язовир.

(3) (Нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Временното извеждане от експлоатация на язовири и на съоръженията към тях се осъществява чрез пълното изпразване на водохранилището на язовира от:

1. (изм. – ДВ, бр. 17 от 2021 г.) концесионера, когато язовирът е възложен на концесия;
2. наемателя, когато язовирът е отдаден под наем;
3. собственика, когато не са налице основанията по т. 1 и 2.

(4) (Нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) В заповедта по ал. 1 се определя задълженото лице и разходите за прилагане на мярката.

(5) (Нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) При неизпълнение на заповедта, с която е приложена принудителна административна мярка, временното извеждане от експлоатация на язовира и на съоръженията към него се осъществява от областния управител по местонахождението на язовира.

(6) (Нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Разходите за прилагането на принудителната административна мярка са за сметка на лицата по ал. 3. Когато в случаите по ал. 5 задълженото лице не възстанови направените разходи, вземането подлежи на принудително изпълнение по реда на Закона за Националната агенция за приходите.

(7) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Принудителните административни мерки по ал. 1 за язовирите по приложение № 1 към чл. 13, т. 1 се прилагат с решение на Министерския съвет.

(8) (Предишна ал. 4, изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Актовете по ал. 1 и 7 могат да бъдат обжалвани от засегнатите лица по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Оспорването на актовете по ал. 1 и 7 не спира изпълнението им.

Чл. 200. (1) Наказва се с глоба, съответно имуществена санкция, освен ако не подлежи на по-тежко наказание, физическото или юридическото лице, което:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) ползва води без необходимото за това основание или в отклонение на предвидените условия в разрешителното или договора:

а) с количество до 1 л на секунда - от 150 лв. до 1000 лв.;

б) с количество от 1 л на секунда до 10 л на секунда - от 500 лв. до 5000 лв.;

в) с количество от 10 л на секунда до 100 л на секунда - от 1000 лв. до 10 000 лв.;

г) (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) с количество над 100 л на секунда - от 10 000 лв. до 25 000 лв.;

2. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) ползва водни обекти, водностопански съоръжения и системи или изгражда такива без необходимото за това основание или в отклонение от предвидените условия в разрешителното - от 2000 лв. до 10 000 лв.;

3. замърси водите, разруши леглата или бреговете на реките в нарушение на забраните, съдържащи се в чл. 132, 134, 143 и 144 - от 5000 лв. до 15 000 лв.;

4. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) наруши правилата за деклариране, отчитане и контролиране при осъществяване на разрешеното водовземане или ползване на воден обект - от 150 лв. до 1000 лв.;

5. повреди водностопански и хидрометрични съоръжения и устройства или наруши правилната експлоатация и регламентираните режими на тяхната работа - от 500 лв. до 5000 лв.;

6. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) изхвърли отпадъчни води във водните обекти и канализационната система, като наруши емисионните норми и изисквания - от 1000 лв. до 5000 лв.;

7. използва принадлежащите към водните обекти земи или земите на крайбрежните заливаеми ивици не по предназначение - от 2000 лв. до 10 000 лв.;

8. укрие информация относно аварийни ситуации във водните обекти - от 500 лв. до 5000 лв.;

9. укрие проектна документация за обектите, които могат да повлияят върху естественото състояние на водите - от 5000 лв. до 10 000 лв.;
10. не осигури достъп на контролните органи за извършване на измервания и анализи - от 150 лв. до 500 лв.;
11. унищожи или подправи данни и информация - от 1000 лв. до 10 000 лв.;
12. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) не изпълни задължение за уведомяване на компетентните органи относно обстоятелства, имащи значение за опазването на водите и защита от вредното им въздействие - от 200 до 2000 лв.;
13. повреди или разруши пунктове или станции от националните мрежи за мониторинг - от 10 000 лв. до 25 000 лв.;
- 13а. (нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) повреди или разруши елементи на контролно-измерителните системи на язовирите – от 10 000 лв. до 25 000 лв.;
14. не изпълни задължението за обявяване на ограниченията и забраните по чл. 42 - от 200 лв. до 2000 лв.;
15. (отм. – ДВ, бр. 53 от 2014 г.);
16. разпространява в търговската мрежа бутилирана минерална вода без съответния сертификат - от 10 000 лева до 25 000 лева;
17. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) осъществява водовземане за стопански цели или заустване на отпадъчни води без монтирано и пломбирано измервателно устройство - от 500 до 5000 лв.;
18. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) пречи на контролните органи да изпълняват задълженията си по този закон - от 1000 до 5000 лв.;
19. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) наруши определените охранителни режими в границите на санитарно-охранителни зони - от 2000 до 10 000 лв.;
20. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) не поддържа охранителните съоръжения и маркировката на санитарно-охранителните зони - от 500 до 1000 лв.;
21. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) строи или ползва строителна постройка извън целите на предоставеното право за използване на водите на разстояние 50 м от водното течение - от 2000 до 10 000 лв.;
22. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) разполага плаващи и подводни съоръжения на разстояние по-малко от 1000 м от язовирни стени и съоръженията към тях - от 10 000 до 25 000 лв.;
23. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 58 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) изземва наносни отложения от водни обекти с механизация и без разрешително – от 20 000 до 50 000 лв.;
24. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 58 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) наруши забраните по чл. 118а, ал. 1 и чл. 118в, ал. 1 - от 2000 до 10 000 лв.;
25. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) не изпълни мерки, предвидени в програмите по раздел V от глава десета - 1000 до 5000 лв.;
26. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) експлоатира водовземни съоръжения за питейно-битово водоснабдяване или за минерални води без изградена санитарно-охранителна зона - от 1000 до 5000 лв.;
27. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм. и доп., бр. 61 от 2010 г.) надвиши разрешените водни количества от комплексните и значими язовири или не спази определения максимален обем в графици по чл. 53, ал. 1 - от 1500 до 5000 лв.;
28. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) не консервира или не ликвидира водовземни съоръжения за подземни води, които не се използват - от 300 до 1000 лв.;
29. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) не извършва собствен мониторинг на количеството и/или качеството на водите - от 500 до 5000 лв.;
30. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) не отстрани повредата на измервателните устройства в срока по чл. 194а, ал. 3 - от 2000 до 5000 лв.;
31. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) не изпълни или допусне да не се изпълнят предписанията на контролните органи - от 1000 до 5000 лв.;

32. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) възпрепятства упражняването на права, предоставени по реда на този закон - от 2000 до 5000 лв.;
33. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) не изпълни задълженията си по чл. 44, ал. 4 и 5 - от 300 до 500 лв.;
34. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., доп., бр. 61 от 2010 г.) подава вода за питейно-битови цели с качество, неотговарящо на изискванията на наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 3 - от 5000 до 15 000 лв.;
35. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) не провежда мониторинг на качеството на водата за питейно-битови цели и/или не предоставя данните от извършения мониторинг на органите по чл. 155а и 189 - от 1000 до 5000 лв.;
36. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) не информира потребителите в случаите на установени отклонения в качеството на водата за питейно-битови цели, когато отклоненията могат да създадат риск за здравето - от 10 000 до 25 000 лв.;
37. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) подава вода за питейно-битови цели в случаите по чл. 48, ал. 3 без издадено разрешение по чл. 155а, ал. 1, т. 1 - от 10 000 до 25 000 лв.;
38. (нова - ДВ, бр. 58 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) не изпълни задължение по чл. 141, ал. 1 - от 1000 до 10 000 лв.;
39. (нова - ДВ, бр. 58 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм., бр. 55 от 2018 г.) не изпълни предписание по чл. 138а, ал. 3, т. 5 или задължение по чл. 190а, ал. 2 - от 1000 до 20 000 лв.;
40. (нова - ДВ, бр. 58 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм., бр. 55 от 2018 г.) не изпълни заповед по чл. 199б, ал. 1 и 7 - 10 000 лв.;
41. (нова - ДВ, бр. 58 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) не изпълнява задължението си по чл. 138в, ал. 1 - от 10 000 до 50 000 лв.;
42. (нова - ДВ, бр. 55 от 2018 г.) за неизпълнение на задължения на наредбата по чл. 141, ал. 1, т. 3 или по чл. 141, ал. 2 - от 200 лв. до 1000 лв.;
43. (предишна т. 17, изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., предишна т. 38, бр. 58 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., предишна т. 42, бр. 55 от 2018 г.) за всички останали случаи на нарушаване на забрани или неизпълнение на задължения по този закон - от 500 до 2000 лв.
- (2) С наказанието по ал. 1 се наказва и физическото лице или представителят на юридическото лице, поръчало или възложило извършването на действия по ал. 1, когато самите действия представляват административно нарушение.
- (3) Когато нарушението по ал. 1, т. 2, 3, 7 и 13 е извършване на строителство, глобата или санкцията е от 10 000 лв. до 25 000 лв.
- (4) За повторно нарушение по ал. 1 и 2 глобата или санкцията е от 1000 лв. до 50 000 лв.

Чл. 200а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.)

Длъжностно лице, което допусне включване на нови потребители, заустващи отпадъчни води към канализационните системи на населените места, селищните и курортните образувания, в случаите, в които канализационната система не може да осигури отвеждането и пречистването на отпадъчните води преди изменение на издадените или издаването на нови разрешителни за заустване на отпадъчни води и преди изграждането или разширението на необходимите съоръжения за пречистване на отпадъчните води, се наказва с глоба от 5000 до 15 000 лв.

(2) Длъжностно лице, което не изпълни задълженията си по закона или допусне друго лице да не изпълни задълженията си по закона извън случаите по ал. 1, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв.

(3) Длъжностно лице, което наруши императивни разпоредби на нормативните актове по прилагането на този закон, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв.

Чл. 200б. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г., отм., бр. 77 от 2012 г., в сила от 9.10.2012 г.).

Чл. 201. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., доп., бр. 58 от 2015 г.) Актовете за установяване на нарушенията по чл. 200, ал. 1, с изключение на нарушенията по т. 16 и т. 34

– 41, се съставят от длъжностни лица, оправомощени от министъра на околната среда и водите или от директорите на басейновите дирекции.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., изм. и доп., бр. 65 от 2006 г., доп., бр. 58 от 2015 г.)

Наказателните постановления по ал. 1 се издават от министъра на околната среда и водите или оправомощени от него длъжностни лица или от директорите на басейновите дирекции.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Актове за нарушенията по чл. 200, ал. 1, т. 2, 5 и 7 се съставят и от длъжностни лица, оправомощени от органите по чл. 190, ал. 1 и 2.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., изм., бр. 108 от 2001 г., бр. 65 от 2006 г., бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г.) Наказателните постановления по ал. 3 се издават от министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието и храните, министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и министъра на енергетиката или от оправомощени от съответния министър длъжностни лица.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., отм., бр. 53 от 2014 г.).

(6) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г., отм., бр. 53 от 2014 г.).

(7) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 70 от 2008 г.) Актовете за нарушения по чл. 200, ал. 1, т. 16 и т. 34 - 37, както и по чл. 200, ал. 1, т. 18 - 20 в случаите на упражняване на контрол по чл. 155а, ал. 3, т. 5 се съставят от длъжностни лица, определени в Закона за здравето.

(8) (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., изм., бр. 65 от 2006 г., бр. 98 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Наказателните постановления по ал. 7 се издават от директора на регионалната здравна инспекция.

(9) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2011 г., в сила от 14.10.2011 г.) Актовете за нарушения при упражняване на правомощията по чл. 191, ал. 3 се съставят от длъжностни лица, оправомощени от съответния областен управител.

(10) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2011 г., в сила от 14.10.2011 г.) Наказателните постановления по ал. 9 се издават от съответния областен управител.

(11) (Нова - ДВ, бр. 58 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм., бр. 55 от 2018 г.) Актовете за нарушенията по чл. 200, ал. 1, т. 13а, 18, 22 и 43 в случаите на упражняване на контрола по чл. 190, ал. 4, и по т. 38 - 42 се съставят от длъжностни лица, оправомощени от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

(12) (Нова - ДВ, бр. 58 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Наказателните постановления по ал. 11 се издават от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или от оправомощени от него длъжностни лица.

(13) (Предишна ал. 9 - ДВ, бр. 80 от 2011 г., в сила от 14.10.2011 г., предишна ал. 11, бр. 58 от 2015 г.) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 202. (1) Всеки е длъжен да поправи вредите, които виновно е причинил на други лица в нарушение на действащите разпоредби по ползването и опазването на водите и на условията на издадените разрешителни.

(2) Отговорността за вреди по ал. 1 не освобождава лицето от заплащане на водоземането, както и от разходите за възстановяване на предишното положение.

(3) В случаите, когато са увредени растителността и животинският свят във водните обекти - публична държавна собственост, оправомощен да заведе исковете за поправяне на вредите е:

1. министърът на околната среда и водите, ако вредите са настъпили на територията на повече от една област;

2. областният управител, ако вредите са настъпили на територията на повече от една община;

3. кметът на общината, ако вредите са настъпили на територията на една община.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2007 г.) Исковете по ал. 2 и 3 могат да бъдат заведени и от организации с нестопанска цел, чийто предмет на дейност е опазване на околната среда. В този случай съдът служебно прилага чл. 26, ал. 4 от Гражданския процесуален кодекс.

Чл. 202а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Глобите и имуществените санкции се заплащат по сметката на контролиращия орган, посочена в акта, с който се налагат.

Чл. 203. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2000 г., изм., бр. 84 от 2003 г., бр. 59 от 2007 г.) Потребителите и водоползвателите на вода и ползващите услугите отвеждане и пречистване на отпадни води и други услуги, предвидени в този закон - неизправни длъжници, носят отговорност за задълженията си, като предоставящият услугата може да поиска издаване на заповед за изпълнение по чл. 410, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс независимо от размера на задължението.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) По смисъла на този закон:

1. "воден режим" е съвкупност от показатели, характеризиращи количественото и качественото състояние на водите във водните обекти и неговото изменение във времето и пространството;
2. (доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "воден баланс" е съотношение между валежите, оттока, изпарението и филтрацията, характеризиращо количественото състояние на водите по речни басейни или по водни обекти;
3. "водни ресурси" са повърхностните и подземните води, намиращи се във водните обекти, които се използват или могат да бъдат използвани;
4. "водностопански баланс" е съотношението между наличните водни ресурси и нуждите от вода по време и място, определено с цел установяване възможностите за задоволяване потребностите от вода;
5. "водностопански отношения" са отношенията, възникнали в процеса на дейностите на лицата, свързани с ползването, възстановяването и опазването на водите и водните обекти;
6. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 58 от 2015 г.) "водоносен хоризонт" е един или повече слоеве от скали или други геоложки пластове, разположени под повърхността, които имат достатъчна порестост и водопропускливост, позволяваща значителен поток или черпене на значителни количества подземни води;
7. "водовземането" обхваща всички дейности, свързани с отнемане на води от водните обекти;
8. "възвратими води" са частта от предоставените за използване води, която се връща обратно във водни обекти;
9. "допустим добив" е добивът при допустимото понижение на водното ниво, допустимите температурни изменения, допустимото качество на водите и допустимото въздействие върху околната среда;
10. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) "експлоатационни ресурси на минералните води" е допустимият и технически възможен средногодишен добив на минерални води;
11. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "индивидуални емисионни ограничения" са стойностите на масата, изразена с някои специфични параметри, концентрация и/или емисионно ниво, определени в разрешителните за заустване на отпадъчни води при прилагане на комбинирания подход, които не трябва да бъдат надвишавани през даден период от време;
12. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "замърсяване" е всяко пряко или непряко въвеждане във въздуха, водите или почвата в резултат на човешка дейност, на вещества или топлина, които могат да:
  - а) бъдат вредни за човешкото здраве или за качеството на водните екосистеми, или на пряко зависещи от тях сухоземни екосистеми;
  - б) причинят материални вреди;

- в) влошат или да възпрепятстват законоустановеното ползване на околната среда;
13. "земни недра" е частта от земната кора, достъпна за човешка дейност;
14. "извори" са естественото възходящо или низходящо, безнапорно или напорно изтичане на подземни води на земната повърхност;
15. (отм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.);
16. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 61 от 2010 г.) "крайбрежни заливаеми ивици на реките" са земите, които се заливат:
- а) в границите на корекциите на реките в населените места и между реката и дигите - при наличие на диги;
- б) (доп. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) при протичане на средномногогодишните максимални водни количества с обезпеченост 5 на сто или повтораемост веднъж на 20 години - за речни участъци с неизградени корекции или защитни съоръжения;
17. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., бр. 58 от 2015 г., бр. 17 от 2021 г.) "минерални води" са посочените в приложение № 2 към този закон, а в останалите случаи, за които има издаден сертификат и/или комплексна балнеологична оценка от Министерството на здравеопазването;
18. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "мониторинг на водите" са измервания, наблюдения и оценки за определяне на състоянието на водите;
19. "насипища" са натрупаните технологични отпадъци от проучването, добива и/или първичната преработка на подземни богатства, с изключение на хвостохранилищата и шламоохранилищата;
20. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "непредвидими или изключителни" са извънредни обстоятелства, причинени от природни бедствия или аварийни ситуации, чието настъпване не може да бъде предвидено и чиито последици не могат да бъдат предотвратени;
21. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "ниво на средни води" е нивото на водната повърхност, което съответства на средното многогодишно водно количество, протичащо по речното легло;
22. "повторно" е нарушението, когато е извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за нарушение от същия вид;
23. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "повърхностни води" са водите на сушата, с изключение на подземните води, както и преходните води и крайбрежните морски води, освен по отношение на химичното състояние, в който случай се включват и вътрешните морски води и водите на териториалното море;
24. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "подземни води" са всички води, намиращи се под повърхността на земята във водонаситената зона, в пряк контакт със земните пластовете;
25. "ползване" на водния обект е всяка дейност в него, която, без да е свързана с отнемане на водите му, притежава потенциал за въздействие върху режима на водите;
26. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) "принадлежащи земи на водохранилища" са земите, които се заливат при най-високо водно ниво на водохранилището, определено за преливане на водно количество с оразмерителна обезпеченост;
27. "принадлежащи земи на реки" са земите от леглата на реките, които се заливат при ниво на средните води;
28. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "речен басейн" е територията от земната повърхност, от която посредством поредица от потоци, реки и езера целият повърхностен отток се влива в морето в единствено речно устие, естуар или делта;
29. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "трансгранични води" са повърхностни или подземни води, които пресичат границата между Република България и една или повече съседни държави;
30. "управление на водите" включва дейностите по използване, опазване и възстановяване на водите, както и дейностите по предпазването от вредното им въздействие;
31. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "устие" е всяко място, където воден поток зауства в друг воден поток, езеро или море;

32. (нова - ДВ, бр. 42 от 2003 г., изм., бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) "водоснабдителна система" е съвкупност от съоръжения за добиване на природни води, пречистването и/или обеззаразяването им до необходимото качество, съхраняването, транспортирането, разпределянето и доставянето им до имотите на потребителите;
33. (нова - ДВ, бр. 42 от 2003 г., изм., бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) "канализационна система" е съвкупност от канализационни отклонения, улични канализационни мрежи в урбанизираните територии, отвеждащи колектори и пречиствателни станции или пречиствателни съоръжения, чрез които се извършва отвеждане на отпадъчните и/или дъждовните води от имотите на потребителите, пречистването им и при необходимост обеззаразяването им до необходимите качества и заустването им в съответния воден обект;
34. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "воден обект" е постоянно или временно съсредоточаване на води със съответни граници, обем и воден режим в земните недра и в естествено или изкуствено създадени форми на релефа заедно с принадлежащите към тях земи;
35. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "води на сушата" са всички стоящи или течащи води на повърхността на земята и всички подземни води откъм страната на брега от изходните линии, от които се измерва ширината на териториалното море;
36. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "вода, предназначена за питейно-битови цели" е повърхностна или подземна вода в нейното природно състояние или след обработка, предназначена за пиене, приготвяне на храна и други битови цели, доставяна чрез водопроводна система или от цистерна, в бутилки, кутии или други опаковки, както и водите, използвани за производство на хранителни, лекарствени или козметични продукти или вещества, предназначени за консумация от човека, в случай че качеството на водата може да окаже влияние върху качеството на крайните продукти;
37. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "водно тяло" е самостоятелна и значима част от повърхностните или подземните води;
38. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) "добро екологично състояние" е състоянието на повърхностното водно тяло, класифицирано така в съответствие с разпоредбите на наредбите по чл. 135, ал. 1, т. 9 и 14;
39. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) "добро количествено състояние на подземните води" е състоянието на подземно водно тяло, определено при условията на наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 2;
40. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "добро състояние на повърхностните води" е състоянието, постигнато за повърхностното водно тяло, при което и екологичното, и химичното състояние на водното тяло са най-малко "добри";
41. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "добро състояние на подземните води" е състоянието, постигнато за подземното водно тяло, при което и количественото, и химичното състояние на водното тяло са най-малко "добри";
42. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "добро химично състояние на повърхностните води" е химичното състояние на повърхностно водно тяло, в което концентрациите на замърсителите не надвишават установените стандарти за качество на околната среда;
43. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) "добро химично състояние на подземните води" е химичното състояние на подземно водно тяло, което отговаря на условията, установени в наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 2;
44. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) "добър екологичен потенциал" е състоянието на силно модифицирано или изкуствено водно тяло, класифицирано така в съответствие с разпоредбите на наредбите по чл. 135, ал. 1, т. 9 и 14;
45. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "езеро" е естествено водно тяло със стоящи повърхностни води, формирано във вдлъбната форма на релефа;
46. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "стандарт за качество на околната среда" е концентрацията на определени замърсители или група замърсители във водата, седиментите или живата част

- на екосистемата, която не трябва да бъде превишавана с цел опазване на човешкото здраве и околната среда;
47. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) "екологично състояние на повърхностните водни тела" е израз на качеството на структурата и функционирането на водните екосистеми, свързани с повърхностните води, класифицирани в съответствие с разпоредбите на наредбите по чл. 135, ал. 1, т. 9 и 14;
48. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "емисионна норма" са стойностите на масата, изразена чрез определени специфични параметри, концентрацията и/или нивото на емисията, които не бива да бъдат превишавани през един или през няколко периода от време;
49. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "регулиране на емисиите" е специфично ограничаване на емисиите чрез определяне на емисионни норми или чрез определяне на ограничения или условия за въздействията, естеството им или други характеристики на емисиите или условията на експлоатация, които въздействат върху емисиите;
50. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) "замърсител" е всяко вещество, което може да предизвика замърсяване, и особено изброените вещества в наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 9;
51. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "изкуствено водно тяло" е повърхностно водно тяло, създадено в резултат на човешка дейност;
52. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "количествено състояние на подземните води" е показател на степента, в която водовземането или естественото дрениране от подземните води въздейства върху подземното водно тяло;
53. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "комбиниран подход" е регулиране на заустването на отпадъчни води в повърхностни водни тела чрез едновременно прилагане на най-добрите налични техники и/или емисионни норми при източника на отпадъчни води, от една страна, и изискванията за постигане на целите за качеството на водите в повърхностното водно тяло - приемник на отпадъчните води, от друга страна; в случаите на дифузни източници на замърсяване регулирането включва при необходимост и най-добрите екологични практики;
54. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) "крайбрежни морски води" са повърхностни води, намиращи се откъм сушата спрямо крайбрежната линия, всяка точка от която отстои на една морска миля в посока към вътрешността на морето от най-близката точка на изходната линия, от която се измерва обхватът на териториалното море, като, където е възможно, продължава до външната граница на преходните води;
55. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) "разполагаеми ресурси на подземните води" са дългосрочният средногодишен дебит на общо подхранване на подземното водно тяло, от който се вади дългосрочният средногодишен дебит на потока, необходим за постигане на целите за опазване на околната среда по чл. 156а, т. 1, на свързаните с подземното водно тяло повърхностни води, за да се избегне всяко значително влошаване на екологичното състояние на тези води, както и за да се избегнат значителни вреди върху свързаните с тях земни екосистеми;
56. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) "естествени ресурси на подземните води" са дългосрочната годишна средна стойност на общо подхранване на подземното водно тяло;
57. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "непряко отвеждане на замърсители в подземните води" е отвеждането в подземните водни тела на замърсители чрез филтрация през почвата или през зоната на аерация;
58. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "опасни вещества" са вещества или групи вещества, които са класифицирани като токсични, устойчиви и в състояние да се акумулират биологично, както и други вещества или група от вещества, които предизвикват същата степен на безпокойство;
59. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) "повърхностно водно тяло" е отделен и значим елемент от повърхностните води, като езеро, водоем, поток, река или канал, част от поток, река или канал, преходни води или пространство от крайбрежните води;

60. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "подбасейн" е територия от земната повърхност, от която посредством поредица от потоци, реки или езера целият повърхностен отток се влива в отделна точка от определено водно течение;
61. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "подземно водно тяло" е отделен обем подземни води в рамките на един или няколко водоносни хоризонта, характеризиращ се с определено състояние на подземните води;
62. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) "праг на замърсяване на подземните води" е концентрацията на замърсител, група замърсители или показател за замърсяване, при трайното превишаване на които се създава риск за непостигане на добро химично състояние на подземните води;
63. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "пресни води" са води, които в естествен вид имат ниско съдържание на соли и които могат да бъдат използвани за питейно-битово водоснабдяване;
64. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "преходни води" са повърхностни водни тела в близост до речните устия, които са полусолени, в резултат на тяхната близост до морските води, но които са значително повлияни от притока на пресни води;
65. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "пряко отвеждане на замърсители в подземните води" е отвеждането в подземните водни тела чрез изливане или нагнетяване на замърсители без филтриране през почвата или през зоната на аерация;
66. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "район за басейново управление" е област от територията на земната повърхност или морето, съставена от един или повече граничещи си речни басейни заедно с прилежащите им подземни и крайбрежни води;
67. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "река" е вода на сушата, която в по-голямата си част тече на повърхността на земята, като в част от своето течение може да преминава и под повърхността на земята;
68. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "приоритетни вещества" са вещества, които представляват значим риск за водната среда или чрез нея са токсични за хората и екоотоксични за водните екосистеми и свързаните с тях сухоземни екосистеми и които са определени в съответствие с чл. 16 и приложение № 10 към Директива 2000/60/ЕС на Европейския парламент и Съвета;
69. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "самостоятелно питейно-битово водоснабдяване" е водоснабдяването на отделни обществени и стопански обекти, в които постоянно или временно пребивават или работят хора и/или се произвеждат хранителни, лекарствени или козметични продукти чрез индивидуални собствени водовземни съоръжения извън водоснабдителните системи на населените места и селищните образувания;
70. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "силно модифицирано водно тяло" е повърхностно водно тяло, чиито характеристики са съществено изменени в резултат на физични промени от човешка дейност;
71. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "собствени потребности на гражданите" са потребностите от вода за домакински цели, както и за водопой на животни и за поливане в границите на собствения имот, с изключение на потребностите от вода за извършването на стопанска дейност и упражняване професия или занаят;
72. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "състояние на повърхностните води" е общ израз за състоянието на повърхностно водно тяло, определено от по-лошото от екологичното и химичното му състояние;
73. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "състояние на подземните води" е общ израз на състоянието на подземно водно тяло, определено от по-лошото от количественото и химичното му състояние;
74. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "водни услуги" са всички услуги за осигуряване на вода за домакинствата, обществените институции и за всяка стопанска дейност чрез водовземане, акумулиране, събиране в резервоари, обработка и доставка на повърхностни или подземни води, както и събирането, отвеждането и третирането с пречиствателни съоръжения на отпадъчните води, които след това се заустват в повърхностни водни тела;

75. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "значителни количества подземни води" са водни количества, за които е технически възможно да бъдат изчерпани от водоносния хоризонт и които представляват интерес за практическо използване;
76. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "стандарт за качество на подземните води" е стандартът за качество на околната среда, изразен като концентрация на конкретен замърсител, група замърсители или показател за замърсяване на подземните води, които не трябва да бъдат превишавани, с цел опазване на човешкото здраве и околната среда;
77. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) "значима и устойчива тенденция за повишаване" е всяко статистическо и екологично значимо повишаване на концентрацията на замърсител, група от замърсители или изменение на показател на замърсяване в подземните води, за което е преценено, че е необходимо обръщане на тенденцията в съответствие с чл. 15ба, ал. 1, т. 2, буква "в";
78. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "консервирано водовземно съоръжение за подземни води" е съоръжение, за което временно е преустановено черпенето, не е оборудвано за експлоатация, но е запазена възможността за бъдещата му експлоатация;
79. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "ликвидирано водовземно съоръжение за подземни води" е съоръжение, за което напълно се прекратява възможността за естествено или принудително протичане на води;
80. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., изм. и доп., бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) "водоползване" са водните услуги заедно с всяка друга човешка дейност, свързана с отнемане на води, ползване на водни обекти и земеползване, за която при характеризирането на водните тела, извършено при условията на наредбите по чл. 135, ал. 1, т. 2 и 9, е установено, че оказва значително въздействие върху състоянието на водите, и които се вземат предвид при изпълнението на икономическия анализ по чл. 192, ал. 2, т. 1;
81. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) "речно легло" е елемент от релефа, по който временно или постоянно се формира повърхностно водно течение и включва речно корито и крайбрежните заливаеми ивици;
82. (нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) "водопроводна мрежа" е елемент на водоснабдителната система в урбанизираната територия, състоящ се от проводи и прилежащите им съоръжения за разпределение и транспортиране на водата до потребителите;
83. (нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) "канализационна мрежа" е елемент на канализационната система в урбанизираната територия, състоящ се от проводи и прилежащите им съоръжения за отвеждане на отпадъчните води от потребителите до канализационните колектори извън урбанизираните територии;
84. (нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) "попътно разкрита минерална вода" е минералната вода, разкрита непредвидено при хидрогеоложко проучване или при изграждане на водовземно съоръжение с друга цел, извършено въз основа на издадено разрешително по реда на този закон;
85. (нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) "регионален В и К оператор" е В и К оператор, действащ на територията на повече от една община;
86. (нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) "общински В и К оператор" е В и К оператор, действащ на територията на една община;
87. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) "наводнение" е временното покриване с вода на земен участък, който обичайно не е покрит с вода, включително от реки, планински потоци и предизвикани от морето наводнения на крайбрежни райони; наводняването на земни площи от канализационни системи не е наводнение по смисъла на този закон;
88. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) "риск от наводнения" е съчетанието от вероятността за наводнение и възможните неблагоприятни последици за човешкото здраве, околната среда, културното наследство, техническата инфраструктура и стопанската дейност, свързани с наводненията;

89. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) "наносни отложения" са динамичен възобновяем запас от твърдия отток, отложен в речното легло по време на пълноводие, с едрина на зърната над 0,1 мм, съставени от неразтворими минерални и скални частици;
90. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) "заплаха от наводнение" е вероятността от заливане на определени територии; под заплаха от наводнение са тези територии, които при настъпване на наводнение с определената вероятност остават под вода;
91. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) "обекти, в т. ч. канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания, за които се изисква разрешително по чл. 46, ал. 1, т. 3, буква "а", са тези, за които е необходимо проучване, инвестиционно проектиране и изграждане на цялата или на част от канализационната система и при липса на съществуващо заустване на отпадъчни води в повърхностни води;
92. (нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) "обекти, в т. ч. канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания, за които се изисква разрешително по чл. 46, ал. 1, т. 3, буква "б", са тези, които след необходимото пречистване заустват отпадъчни води на едно или повече места в повърхностни води; необходимото пречистване на отпадъчните води от канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания се осъществява в сроковете, посочени в наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 13 и в съответствие с плановете за управление на речните басейни и програмите от мерки;
93. (нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) "домакинство" са съпрузите, лицата, живеещи във фактическо съпругеско съжителство, както и техните деца и роднини, ако живеят при тях;
94. (нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г., изм., бр. 55 от 2018 г.) "язовир" е водностопанска система, включваща водния обект, язовирната стена, съоръженията и събирателните деривации, както и земята, върху която са изградени;
95. (нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) "оператор на язовирна стена" е физическо лице хидроспециалист или юридическо лице, което разполага със служител хидроспециалист за осъществяване на дейностите по стопанисване, поддържане и експлоатация на язовирни стени и на съоръженията към тях, възложени му от собственика;
- 95а. (нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) "конструктивна цялост на язовирните стени" е качеството им да останат с ненарушена взаимна свързаност като такива и в системите с прилежащите им съоръжения – като форма, носеща способност, опорни условия, предназначение и конструктивни системи – под действието на проектните натоварвания и въздействия, без да се разрушат или съществено да се изменят, без да се нарушат връзките им и да се промени някой от проектните изчислителни конструктивни модели; запазването на конструктивната цялост на язовирната стена и съоръженията към нея осигурява нейната експлоатационна пригодност, т.е. тя да изпълнява предназначението си и да не се допусне неконтролирано изпускане на вода от водохранилището и/или нарушаване на проектните експлоатационни параметри на язовира;
- 95б. (нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) "нарушаване на конструктивната цялост на язовирната стена и на съоръженията към нея" е нарушаване на съответствието между системата на язовирната стена и съоръженията към нея и проектните конструктивни модели на елементите на тази система; това е нарушаване на способността на системата да изпълнява предназначението си и съответно опасност от неконтролирано изпускане на вода от водохранилището и/или нарушаване на проектните експлоатационни параметри на язовира;
- 95в. (нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) "критична инфраструктура" е понятие по смисъла на § 1, т. 15 от допълнителните разпоредби на Закона за защита при бедствия;
96. (нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) "натиск върху състоянието на водите" е всяка човешка дейност, която може да окаже неблагоприятно въздействие върху състоянието на водите;
97. (нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) "зона за защита на водите" е територията на водосбора на повърхностно водно тяло или земната повърхност над подземно водно тяло;
98. (нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) "находище на минерална вода" е подземно водно тяло или част от него, съдържащо минерални води, еднотипни по химически състав и свойства;

99. (нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) "замърсяване от дифузен източник" е замърсяване в резултат от човешка дейност, което не е заустване на отпадъчни води в повърхностни води и/или отвеждане на замърсители в подземните води, концентрирано в определена точка;
100. (нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) "руднични води" са водите, които изтичат на повърхността от действащи или ликвидирани миннодобивни обекти, включително обекти с геотехнологичен добив, през минни или сондажни изработки;
101. (нова – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) "химикали за обработка на питейните и отпадъчните води при процесите за пречистването им" са флокуланти, коагуланти, биоциди, използвани за обеззаразяване/дезинфекция, и други, предназначени за пречиствателните станции/съоръжения за питейни води и пречиствателните станции за отпадъчни води;
102. (нова – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) "геотермални ресурси" е понятие по смисъла на § 1, т. 1а от допълнителните разпоредби на Закона за подземните богатства;
103. (нова – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) "хидрогеотермални ресурси" е понятие по смисъла на § 1, т. 70 от допълнителните разпоредби на Закона за енергията от възобновяеми източници;
104. (нова – ДВ, бр. 54 от 2025 г.) "напоителна система" е съвкупност от инженерни съоръжения, мрежи и устройства, предназначени за подаване на вода с цел осигуряване на необходимата влажност за отглежданите култури.
- (2) (Доп. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Определенията на термините "вътрешни морски води", "териториално море" и "континентален шелф" в този закон са по смисъла на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България.

§ 2. В случаите, когато този закон изисква уведомяване или съобщаване и когато за това не са предвидени изрични правила или прилагането на изрично определена процедура, уведомяването, съответно съобщаването, става по реда, предвиден в Гражданския процесуален кодекс.

§ 2а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Зоните за защита на водите се опазват в съответствие със стандартите и целите, определени с акта за създаване на съответната зона.

§ 2б. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) Министърът на околната среда и водите изпраща до Европейската комисия и до всички заинтересовани държави членки:

1. копия на плановете за управление по чл. 157 и следващите им актуализации относно:

- а) речните басейни, които са разположени изцяло на територията на Република България;
- б) частта от международния район за басейново управление, разположен на територията на Република България;

2. кратък преглед, направен при разработване на първите плановете за управление на речните басейни, на:

- а) анализите и прегледа на въздействието по чл. 156з;
- б) програмите за мониторинг по чл. 169, ал. 2;

3. междинен преглед за изпълнението на планираните програми от мерки.

(2) Плановете по ал. 1, т. 1 се изпращат в срок до три месеца след публикуването им.

(3) Прегледът по ал. 1, т. 2 се изпраща в срок до три месеца след изготвянето му.

(4) Информацията по ал. 1, т. 3 се изпраща не по-късно от три години от публикуването на плановете по ал. 1.

(5) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Министърът на околната среда и водите изпраща до Европейската комисия:

1. предварителната оценка на риска от наводнения;
2. картите на районите под заплаха от наводнения и картите на районите с риск от наводнения;
3. плановете за управление на риска от наводнения;
4. преразгледаните и актуализираните оценки, карти и плановете.

- (6) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Предварителната оценка по ал. 5, т. 1 и картите по ал. 5, т. 2 се изпращат в срок до 3 месеца след завършването им.
- (7) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Плановете по ал. 5, т. 3 се изпращат в срок до три месеца от публикуването им.
- (8) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Сроковете по ал. 6 и 7 се прилагат и за преразгледаните и актуализираните оценки, карти и планове.

§ 2в. (Нов - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2007 г., изм., бр. 61 от 2010 г., бр. 58 от 2015 г.) Този закон въвежда изискванията на Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите, Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно оценката и управлението на риска от наводнения (ОВ, L 288/27 от 6 ноември 2007 г.) и чл. 11 и 12 на Директива 2008/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. за определяне на стандарти за качество на околната среда в областта на политиката за водите, за изменение и последваща отмяна на директиви 82/176/ЕИО, 83/513/ЕИО, 84/156/ЕИО, 84/491/ЕИО, 86/280/ЕИО на Съвета и за изменение на Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 348/84 от 24 декември 2008 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) Постигането и запазването на добро състояние на околната среда в морската среда се урежда с наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 19.

(2) Опазването на крайбрежните води, вътрешните морски води и териториалното море от замърсяване от други източници освен тези, намиращи се на брега, се урежда от Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България.

§ 4. (1) Министрите и ръководителите на държавните ведомства, упражняващи правата на собственост в еднолични търговски дружества с държавно имущество или върху дялове и акции в търговски дружества, в които държавата е съдружник или акционер, предприемат необходимите действия за намаляване на капитала им с ревалоризираната стойност на обектите по чл. 13, т. 1 и 3 на този закон.

(2) В срок до 6 месеца от влизането в сила на закона обектите по чл. 13, т. 1 се преотстъпват за ползване на едноличните търговски дружества с държавно имущество и държавните предприятия по смисъла на чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, капиталът на които е намален по ал. 1. Правото на ползване се прекратява при прехвърляне на дялове от дружествата по тази алинея.

(3) Търговските дружества, с изключение на тези по ал. 2, към които е приложена разпоредбата на ал. 1, получават концесия за обектите по чл. 13, т. 1 в съответствие с разпоредбите на този закон и по реда, предвиден от Закона за концесиите, без търг или конкурс.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., бр. 105 от 2006 г., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) За дълготрайните активи на обектите по ал. 3 и за другите водностопански системи и съоръжения, за които има учредена концесия, се начисляват амортизационни отчисления съгласно приложимите счетоводни стандарти в съответствие с глава четвърта от Закона за счетоводството.

(5) До изпълнението на разпоредбите по ал. 2 и 3 обектите се стопанисват от дружествата по ал. 1, чийто капитал е намален.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2011 г., в сила от 14.10.2011 г., доп., бр. 26 от 2014 г.) В случаите когато обектите по чл. 13, ал. 1, т. 3 не са дадени на концесия, поддръжката им се осъществява от търговските дружества, които ги стопанисват или чийто капитал е намален по реда на ал. 1 с ревалоризираната стойност на тези обекти. Дружеството, на което със закона е възложено задължение за извършване на обществена услуга за защита от вредното

въздействие на водите на територията на цялата страна чрез организирана и управлявана от него мрежа, получава компенсация от държавния бюджет, когато задължението за извършване на обществената услуга за защита от вредното въздействие на водите води до нетни разходи и представлява несправедлива финансова тежест за него.

(7) (Нова – ДВ, бр. 26 от 2014 г.) Размерът на несправедливата финансова тежест се определя въз основа на нетните разходи, изчислени по методика, приета от Министерския съвет.

(8) (Нова – ДВ, бр. 26 от 2014 г.) Размерът на компенсацията не може да надхвърля размера на несправедливата финансова тежест от извършване на обществената услуга за предпазване от вредното въздействие на водите.

(9) (Предишна ал. 7 – ДВ, бр. 26 от 2014 г., изм., бр. 58 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г.) При приватизация на търговски дружества, в капитала на които са включени язовири, с изключение на тези по чл. 13, т. 1 и чл. 19, т. 4, буква "в", министърът на земеделието и храните предприема необходимите действия за намаляване на капитала на дружествата с ревалоризираната им стойност.

(10) (Предишна ал. 8 – ДВ, бр. 26 от 2014 г., изм., бр. 61 от 2015 г.) В срок две години от влизането на закона в сила собствениците по чл. 16, които не са обезщетени за земята и горите, върху които са построени водностопански съоръжения, се обезщетяват по реда на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд.

§ 4а. (Нов – ДВ, бр. 26 от 2014 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г., бр. 54 от 2025 г.) Задължението за извършване на услугата от общ икономически интерес за защита от вредното въздействие на водите се възлага на "Напоителни системи" – ЕАД, чрез договор от министъра на земеделието и храните.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г., бр. 54 от 2025 г.) Средствата за компенсиране на несправедливата финансова тежест от извършване на услугата по ал. 1 се предоставят на "Напоителни системи" – ЕАД, съгласно чл. 2, параграф 1, буква "а" от Решение на Комисията от 20 декември 2011 г. относно прилагането на чл. 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (ОВ, L 7/3 от 11 януари 2012 г.). Средствата се предоставят и отчитат чрез бюджета на Министерството на земеделието и храните.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г., бр. 54 от 2025 г.) След сключване на договора по ал. 1 средствата за компенсиране на несправедливата финансова тежест от извършване на услугата по ал. 1 се предоставят на "Напоителни системи" – ЕАД, авансово за текущата година чрез бюджета на Министерството на земеделието и храните.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г., бр. 54 от 2025 г.) Министърът на земеделието и храните предвижда необходимите авансови средства по ал. 3 в средносрочната бюджетна прогноза и проекта на бюджет на Министерството на земеделието и храните за съответната година.

§ 4б. (Нов – ДВ, бр. 26 от 2014 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г., бр. 54 от 2025 г.) Дружеството със задължение за извършване на услугата по § 4а представя пред комисия, определена със заповед на министъра на земеделието и храните, отчет за направените разходи при извършване на услугата по § 4а за предходната година заедно с необходимите доказателства до 31 март на текущата година.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2016 г., бр. 79 от 2024 г., бр. 54 от 2025 г.) Документите, свързани с изчисляването на нетните разходи от извършване на услугата по § 4а, се предоставят на

комисията по ал. 1 и се проверяват от определен от нея регистриран одитор съгласно Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта.

(3) В срок три месеца от подаване на отчета по ал. 1 комисията се произнася с решение относно:

1. (изм. – ДВ, бр. 54 от 2025 г.) наличието на несправедлива финансова тежест от извършването на услугата по § 4а;
2. (изм. – ДВ, бр. 54 от 2025 г.) размера на компенсацията, дължима на дружеството със задължение за извършване на услугата по § 4а за предходната година;
3. съпоставка между размера на несправедливо понесената финансова тежест с авансово предоставените средства за съответния период.

(4) В срока по ал. 3 комисията може да поиска от заявителя да представи в 7-дневен срок допълнително информация и доказателства.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г., отм., бр. 54 от 2025 г.).

(6) (Доп. – ДВ, бр. 54 от 2025 г.) Когато направените разходи по ал. 1 за предходната година превишават размера на авансово предоставените средства по § 4а, ал. 3 за същата година, министърът на финансите по предложение на министъра на земеделието и храните включва размера на разликата към разчетените авансови средства за следващата година в проекта на закон за държавния бюджет на Република България.

(7) (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2025 г.) Когато авансово предоставените средства за услугата по § 4а за съответната година превишават определения размер на компенсацията по ал. 3, т. 2 за същата година с повече от 10 на сто, пълният размер на превишението се възстановява от дружеството на държавния бюджет.

(8) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2025 г.) Когато авансово предоставените средства за услугата по § 4а за съответната година превишават определения размер на компенсацията по ал. 3, т. 2 за същата година с не повече от 10 на сто, пълният размер на превишението се приспада от размера на компенсацията за следващата година.

§ 4в. (Нов – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) (1) Ремонтите и реконструкциите на язовири – държавна и общинска собственост, с изключение на тези, възложени на концесия, за които в концесионния договор е предвидено извършването на ремонтно-възстановителни дейности от страна на концесионера, могат да се възлагат от търговско дружество със сто на сто държавно участие, определено от Министерския съвет.

(2) Министерският съвет, по предложение на председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, одобрява списък на язовирните стени и съоръженията към тях на язовирите по ал. 1, на които трябва да се извърши основен ремонт или реконструкция.

(3) На одобрените в списъка по ал. 2 язовири, в зависимост от нарушаването на конструктивната цялост на язовирните стени или съоръженията към тях, експертният съвет към търговското дружество определя вида и обема на дейностите по ал. 1, които трябва да бъдат извършени за осигуряване на сигурност, дълготрайност и ефективност на язовирните стени и съоръженията към тях и опазването на околната среда.

(4) Ремонтите и реконструкциите на язовири – държавна собственост, предоставени за управление и стопанисване на "Национална електрическа компания" – ЕАД, "Напоителни системи" – ЕАД, "Земинвест" – ЕАД, В и К операторите с държавно или с държавно и общинско участие в капитала, могат да се извършват от търговското дружество по ал. 1 при липса на средства и при заявено искане от страна на дружествата.

(5) Общините възстановяват на дружеството по ал. 1 разходите за ремонтите и реконструкциите на язовири – общинска собственост, освен когато правото на собственост върху тях се прехвърли безвъзмездно на държавата след решение на общинския съвет.

(6) В случаите по ал. 4 разходите за ремонтите и реконструкциите на язовири – държавна собственост, се възстановяват от дружеството, което ги стопанисва и управлява

("Национална електрическа компания" – ЕАД, "Напоителни системи" – ЕАД, "Земинвест" – ЕАД, В и К операторите с държавно или с държавно и общинско участие в капитала), на търговското дружество по ал. 1.

§ 4г. (Нов – ДВ, бр. 54 от 2025 г.) (1) Задължението за извършване на услугата от общ икономически интерес за доставяне на вода за напояване се възлага на "Напоителни системи" ЕАД чрез договор от министъра на земеделието и храните.

(2) Дружеството по ал. 1 получава компенсация от държавния бюджет, когато задължението за извършване на възложената услуга води до нетни разходи и представлява несправедлива финансова тежест за него.

(3) Размерът на несправедливата финансова тежест се определя въз основа на нетните разходи, изчислени по методика, приета от Министерския съвет.

(4) Размерът на компенсацията не може да надхвърля размера на несправедливата финансова тежест от извършване на услугата по ал. 1.

(5) Средствата за компенсиране на несправедливата финансова тежест от извършването на услугата по ал. 1 се предоставят на "Напоителни системи" ЕАД съгласно чл. 2, параграф 1, буква "а" от Решение на Комисията от 20 декември 2011 г. относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес. Средствата се предоставят и отчитат чрез бюджета на Министерството на земеделието и храните.

(6) След сключване на договора по ал. 1 средствата за компенсиране на несправедливата финансова тежест от извършването на услугата се предоставят на "Напоителни системи" ЕАД авансово за текущата година чрез бюджета на Министерството на земеделието и храните.

(7) Министърът на земеделието и храните предвижда необходимите авансови средства в средносрочната бюджетна прогноза и проекта на бюджет на Министерството на земеделието и храните за съответната година.

§ 4д. (Нов – ДВ, бр. 54 от 2025 г.) (1) Дружеството със задължение за извършване на услугата по § 4г представя пред комисия, определена със заповед на министъра на земеделието и храните, отчет за направените разходи при извършването ѝ за предходната година заедно с необходимите доказателства до 30 април на текущата година.

(2) Документите, свързани с изчисляването на нетните разходи от извършването на услугата, се предоставят на комисията и се проверяват от регистриран одитор съгласно Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта.

(3) В срок три месеца от подаване на отчета по ал. 1 комисията се произнася с решение относно:

1. наличието на несправедлива финансова тежест от извършването на услугата по § 4г;
2. размера на компенсацията, дължима на дружеството със задължение за извършване на услугата по § 4г за предходната година;
3. съпоставка между размера на несправедливо понесената финансова тежест с авансово предоставените средства за съответния период.

(4) В срока по ал. 3 комисията може да поиска от дружеството да представи в 7-дневен срок допълнително информация и доказателства.

(5) Когато направените разходи за предходната година превишават размера на авансово предоставените средства за услугата по § 4г за същата година, министърът на финансите, по предложение на министъра на земеделието и храните, включва размера на разликата към разчетените авансови средства за следващата година в проекта на закона за държавния бюджет на Република България.

(6) Когато авансово предоставените средства за услугата по § 4г за съответната година превишават определения размер на компенсацията по ал. 3, т. 2 за същата година с повече от

10 на сто, пълният размер на превишението се възстановява от дружеството на държавния бюджет.

(7) Когато авансово предоставените средства за услугата по § 4г за съответната година превишават определения размер на компенсацията по ал. 3, т. 2 за същата година с не повече от 10 на сто, пълният размер на превишението се приспада от размера на компенсацията за следващата година.

§ 5. (1) Предоставя се безвъзмездно за ползване от Столичната община за срок 15 години минералната вода от водоизточниците по т. 74 и 83 от приложение № 2 към чл. 14, т. 2.

(2) При ползването на минералната вода от посочените водоизточници Столичната община се задължава:

1. да стопанисва и поддържа в изправност съоръженията, да осигурява ползването на минералната вода, без да нарушава обществените интереси и в интерес на населението;
2. да извършва действия за предотвратяване на вредното въздействие на минералната вода върху подземната инфраструктура и околните сгради;
3. да провежда необходимия контрол за качеството на минералната вода, предназначена за общо ползване и водоналиване на населението, като предоставя ежегодно информация в Министерството на околната среда и водите.

§ 6. (1) В срок три месеца от влизането в сила на този закон обектите по чл. 13, т. 2 и 4 се актуват по реда на Закона за държавната собственост.

(2) Министерският съвет предоставя обектите, посочени в ал. 1, на Министерството на околната среда и водите за изпълнение на функциите му по реда на чл. 13, ал. 3 от Закона за държавната собственост.

§ 7. (1) В случаите, когато публична общинска собственост по този закон е вече дадена на концесия или правата върху нея са прехвърлени на трети лица, или са сключени договори за използване на тези обекти, правата се привеждат в съответствие при спазване на процедурата, предвидена в чл. 20 от този закон.

(2) Когато правата върху публичната общинска собственост по ал. 1 включват и право на използване на води - публична държавна собственост, заинтересуваните лица трябва да поискат издаване на разрешително за използване на водите по реда на този закон в срок 6 месеца от влизането на закона в сила.

§ 8. (1) В случаите, когато са предоставени права за ползване на минерални води - изключителна държавна собственост, заварените разрешителни се привеждат в съответствие с този закон и със Закона за концесиите, когато са налице условията на чл. 47, ал. 1 от този закон, а в останалите случаи по искане на органа по чл. 52, ал. 1, т. 2 от този закон или на всяко заинтересувано лице се открива процедура за издаване на ново разрешително.

(2) Концесионните договори за предоставено особено право за ползване на минерални води - изключителна държавна собственост, се преоформят в съответствие с разпоредбите на този закон в срок една година от влизането на закона в сила.

(3) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) За ползването на минерални води в заварени от този закон действащи обекти, отговарящи на нормативните изисквания, за които е подадено заявление за откриване на процедура за предоставяне на концесия, се издава временно разрешително за ползване на минерална вода със срок не по-дълъг от 1 година.

(4) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2000 г., изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Титулярите на разрешителните по ал. 3 заплащат такса за разрешеното водно количество в размер на 5 лв./куб. м за бутилиране на минерална вода и 2 лв./куб. м за количества използвана вода в приложимите случаи при добив на хидрогеотермална енергия, които не се връщат обратно във водното тяло.

(5) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) Разрешителното по ал. 3 не се счита за предимство при провеждане на конкурса за определяне на концесионер.

§ 9. Когато използването на водите се осъществява на основата на издадени разрешителни или без основание, лицето, използващо водите, дължи заплащане на таксите, предвидени в този закон, считано от влизането в сила на тарифите, предвидени от този закон, независимо от етапа, на който се намира процедурата за издаване или преоформяне на разрешителното му.

§ 10. (1) Заварените разрешителни се привеждат в съответствие с изискванията на закона:

1. за водоземане:

а) над 1 куб. м на секунда за повърхностните води;

б) над 30 л/сек за подземните води - в срок една година от влизането на закона в сила, а за останалите случаи - до три години;

2. за заустване на отпадъчни води над 5000 куб. м на денонощие - в срок една година от влизането в сила на закона, а за останалите случаи - две години.

(2) Регистърът на издадените разрешителни се съставя в срок една година от обнародването на закона.

(3) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2005 г.) Заварените права и разрешителни за водоземане и ползване на воден обект за производство на аквакултури се привеждат служебно в съответствие с изискванията на закона, при еднакви или по-благоприятни условия от придобитите с акта за тяхното учредяване.

§ 11. Незавършени производства, свързани с водоземане или ползване на водни обекти, водоснабдителни системи и съоръжения, се довършват по този закон.

§ 12. (1) За съставянето на водностопанския кадастър в Министерството на околната среда и водите се предоставя информация от:

1. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г.) Министерството на земеделието и храните - за хидромелиоративните системи и съоръжения, язовирите за напояване, в т. ч. и тези - бивша собственост на ТКЗС и АПК, рибарници за изкуствено отглеждане на риба;

2. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Министерството на регионалното развитие и благоустройството - за водоснабдителните системи, питейните водоизточници, канализационните колектори и станциите за пречистване на питейни и отпадъчни води;

3. (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2001 г., бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) Министерството на икономиката и индустрията - за всички хидроенергийни обекти;

4. общините:

а) за всички обекти, актувани като общинска собственост, съгласно Закона за общинската собственост;

б) за хидромелиоративните системи и съоръжения, язовирите за напояване, в т. ч. и тези - бивша собственост на ТКЗС и АПК, рибарници за изкуствено отглеждане на риба;

в) за водоземните системи и съоръжения за подземни води, системите и съоръженията за отводняване или осушаване, системите и съоръженията за изкуствено попълване на подземните води и системите и съоръженията за отвеждане в земните недра на отпадъчни води, съдържащи опасни вещества, изградени на тяхна територия до влизането в сила на закона, независимо от собствеността им, функционалното им състояние и използването им.

(2) Информацията по ал. 1 се предоставя в срок една година от влизането в сила на закона.

§ 13. (1) Басейновите дирекции се създават в срок 2 години от влизането в сила на закона.

(2) До създаването на басейновите дирекции функциите им, с изключение на тази по чл. 155, т. 3, се изпълняват от една от регионалните инспекции по околната среда и водите в съответния басейнов обхват, определена със заповед на министъра на околната среда и водите.

- (3) До създаването на басейновите дирекции разрешителните за водоземане и/или ползване по този закон се издават от министъра на околната среда и водите.
- (4) Басейновите съвети се създават в срок 6 месеца от създаването на съответната басейнова дирекция.

§ 14. (1) Плановете за управление на речните басейни се съставят в 5-годишен срок от влизането в сила на закона.

- (2) До съставянето на плановете по ал. 1 се разработват генерални схеми за използване на водите, въз основа на които се издават разрешителни за водоземане.
- (3) Схемите по ал. 2 се разработват в срок една година от обнародването на закона.

§ 15. (1) Собствениците на земи, в които има изоставени кладенци, са длъжни в срок една година от влизането в сила на закона да ги почистят и приведат във вид, годен за ползване, или да ги ликвидират.

(2) Правата по чл. 112 за изградени по-рано съоръжения за водопрекарване се уреждат в срок две години от влизането на закона в сила.

§ 16. (1) В срок 3 месеца от влизането в сила на закона минералните води по приложение № 2 към чл. 14, т. 2, актувани като общинска собственост до влизане на този закон в сила, се деактуват по реда на Закона за общинската собственост.

(2) В тримесечен срок от влизането в сила на закона общинските администрации са длъжни да съставят форма за регистрация на кладенците на територията на общината, която да съдържа данни за имота, където се намира кладенецът, трите имена на собственика на имота, декларираната от собственика година на построяването на кладенеца, целите, за които се използва водата, и начина на добиване на водата.

(3) В 6-месечен срок от влизането в сила на закона собствениците или ползвателите на имоти, където се намират изградени кладенци, са длъжни да ги регистрират, като заявят данни относно имота, където се намира кладенецът, трите имена на собственика на имота, годината на построяване на кладенеца, целите, за които се използва водата, и начина на добиване на водата. Копие от съставения регистър общините представят ежегодно в Министерството на околната среда и водите.

§ 17. До приемане на Националния водностопански план министърът на околната среда и водите разработва и внася за приемане в Министерския съвет национални програми за изграждане, разширение, реконструкция и модернизация на съоръжения и/или системи за използване и опазване на водите.

§ 18. До приемането на закон за регламентиране на дейността на Министерството на извънредните ситуации за опазване на водите в аварийни случаи и за защита от вредното им въздействие:

1. министърът на отбраната определя съдържанието на аварийните планове по чл. 131, ал. 1 и чл. 138, ал. 3;
2. собствениците или ползвателите на водни обекти са длъжни да обезпечат сили и средства за изпълнението на аварийните планове, да поддържат в изправност пътищата и съобщителните връзки до водните обекти, дигите и водностопанските системи;
3. областните управители назначават комисии за ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на потенциално опасните водни обекти.

§ 19. (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2002 г., бр. 69 от 2003 г.) Разпоредбата на чл. 193, ал. 3 влиза в сила пет години след обнародването на този закон.

§ 20. Подзаконовите нормативни актове, предвидени в този закон, се издават в срок една година от обнародването на закона.

§ 21. В чл. 58, ал. 1 от Закона за морските пространства на Република България (обн., ДВ, бр. 55 от 1987 г.; изм., бр. 11 и 26 от 1998 г. и бр. 23 от 1999 г.) думите "и от брегови източници" се заличават.

§ 22. В Закона за опазване на водите и почвата от замърсяване (обн., ДВ, бр. 84 от 1963 г., изм. и доп., бр. 26 от 1968 г., бр. 29 от 1969 г., бр. 95 от 1975 г., бр. 3 от 1977 г., бр. 1 от 1978 г., бр. 26 от 1988 г., бр. 86 от 1991 г., бр. 100 от 1992 г., бр. 45 от 1996 г., бр. 85 от 1997 г. и бр. 11 от 1998 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В заглавието на закона думите "водите и" се заличават.

2. В чл. 1 думите "водите и" се заличават.

3. Членове 2 и 3 се изменят така:

"2. Под "замърсяване на почвите" се разбира такова влошаване на техния състав, качества и свойства, което ги прави негодни или опасни за хората, животните и растенията.

3. Министерствата, ведомствата и общините провеждат мероприятия за опазване на почвата от замърсяване.

Министърът на околната среда и водите упражнява контрол за опазване на почвата от замърсяване.

Министърът на здравеопазването упражнява санитарен контрол за състоянието на почвата.

Той издава, съгласувано с министъра на околната среда и водите, задължителни за всички ведомства, организации и лица санитарни норми и правила.

При осъществяването на контрола по ал. 1, 2 и 3 Министерството на околната среда и водите и Министерството на здравеопазването привличат технически компетентни органи и лица от други ведомства.

Министърът на земеделието, горите и аграрната реформа със съдействието на

Селскостопанската академия издава задължителни за всички ведомства, организации и лица норми и правила във връзка с опазването на животните и земеделските култури и упражнява надзор по прилагането им."

4. Член 4 се отменя.

5. Членове 8 - 13 се отменят.

6. В чл. 15 думите "Народните съвети" се заменят с "Общините".

7. Член 17 се отменя.

8. В чл. 20 буква "а" се отменя.

9. В чл. 20а се правят следните изменения:

а) в ал. 1 думите "Министерството на земеделието и горите или на общинските народни съвети, а когато нарушението е във връзка със замърсяване на морските води, от органите на Министерството на околната среда и водите или на Министерството на транспорта" се заменят с "Министерството на земеделието, горите и аграрната реформа или на общините";

б) алинея 2 се изменя така:

"Наказателните постановления се издават от министъра на околната среда и водите."

10. В чл. 21 думите "министърът на народното здраве и социалните грижи" се заменят с "министърът на здравеопазването", а думите "водите или" се заличават.

11. В чл. 23 се правят следните изменения:

а) ал. 1 се изменя така:

"За всички заварени промишлени предприятия, животновъдни стопанства и други подобни, както и отделни обекти, замърсяващи почвата с твърди и течни замърсители, се изграждат задължително пречиствателни съоръжения със средства, предвиждани в държавния и общинските бюджети, както и в перспективните и годишните планове на предприятията и другите организации.";

б) в ал. 2 думите "Министерството на икономиката и планирането" се заличават, а думите "Министерството на околната среда и водите и Министерството на народното здраве и социалните грижи" се заменят с "министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването".

12. Навсякъде в закона думите "Министерството на народното здраве и социалните грижи" и "министъра на народното здраве и социалните грижи" се заменят съответно с "Министерството на здравеопазването" и "министъра на здравеопазването", а думите "Министерството на земеделието и горите" и "министъра на земеделието и горите" се заменят съответно с "Министерството на земеделието, горите и аграрната реформа" и "министъра на земеделието, горите и аграрната реформа".

§ 23. В Закона за общинската собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55 от 1997 г., бр. 22 и 93 от 1998 г., бр. 23 и 56 от 1999 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 2, ал. 1:

а) точка 2 се изменя така:

"2. водите, водните обекти, водностопанските системи и съоръжения, определени със закон";

б) в т. 3 думите "водоемите, прилежащите към тях плажове и" се заличават.

2. В чл. 57:

а) в т. 4 думите "територията на водоемите" се заменят с "водните обекти - общинска собственост";

б) създава се т. 5:

"5. минералните води - публична общинска собственост."

§ 24. В Закона за концесиите (обн., ДВ, бр. 92 от 1995 г.; бр. 16 от 1996 г. - Решение № 2 на Конституционния съд от 1996 г.; изм., бр. 44 от 1996 г., бр. 61 и 123 от 1997 г., бр. 93 от 1998 г., бр. 23 и 56 от 1999 г.) в чл. 4, ал. 1 т. 7 се изменя така:

"7. водите, включително и минералните - изключителна държавна собственост".

§ 25. В Закона за народното здраве (обн., ДВ, бр. 88 от 1973 г.; попр., бр. 92 от 1973 г.; изм. и доп., бр. 63 от 1976 г., бр. 28 от 1983 г., бр. 66 от 1985 г., бр. 27 от 1986 г., бр. 89 от 1988 г., бр. 87 и 99 от 1989 г., бр. 15 от 1991 г.; попр., бр. 24 от 1991 г.; изм., бр. 64 от 1993 г., бр. 31 от 1994 г., бр. 36 от 1995 г., бр. 12, 87 и 124 от 1997 г., бр. 21, 70, 71 и 93 от 1998 г., бр. 30 и 62 от 1999 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 46:

а) в ал. 1 след думите "Минералните води" се добавя "в обявените по този закон курорти";

б) алинея 2 се отменя.

2. В чл. 47, ал. 1 и 2 думите "минералните води и" се заличават.

3. В чл. 48, ал. 1 думите "минерални води" се заличават.

4. В допълнителните разпоредби § 3 и 4 се отменят.

§ 26. В Закона за държавната собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55, 61 и 117 от 1997 г., бр. 93 и 124 от 1998 г.) в чл. 68, ал. 7 думите "минералните извори" се заменят с "минералните води - изключителна държавна собственост".

§ 27. В Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 86 от 1991 г.; попр., бр. 90 от 1991 г.; изм., бр. 100 от 1992 г., бр. 31 и 63 от 1995 г., бр. 13, 85 и 86 от 1997 г., бр. 62 от 1998 г., бр. 12 от 1999 г.) се създава чл. 4а със следното съдържание:

"Чл. 4а. (1) Министерският съвет приема Наредба за условията и реда за изпълнение на Протокола за опазване на околната среда към Договора за Антарктика (ДВ, бр. 69 от 1998 г.). (2) Извършването на дейност в Антарктика в нарушение на разпоредбите на наредбата по ал. 1 представлява нарушение по чл. 32, а за административнонаказателното производство се прилага чл. 35."

§ 28. Законът за водите (обн., ДВ, бр. 29 от 1969 г.; изм., бр. 3 от 1977 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 44 от 1984 г., бр. 36 от 1986 г., бр. 24 от 1987 г., бр. 85 от 1997 г.; попр., бр. 87 от 1997 г.) се отменя.

§ 29. До издаването на подзаконовите нормативни актове, предвидени в този закон, временно остават в сила подзаконовите нормативни актове, издадени за прилагане на Закона за водите.

§ 30. Този закон влиза в сила 6 месеца след обнародването му в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за сделките с компенсаторни инструменти
(ДВ, бр. 47 от 2002 г., в сила от 11.06.2002 г.)
.....

§ 5. Само лицата, направили искане за това до влизането в сила на този закон, могат да получат обезщетение по чл. 31, ал. 3 от Закона за водите и по чл. 35, ал. 2 от Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи.

§ 6. В едномесечен срок от обнародването на закона в "Държавен вестник" Министерският съвет приема наредбите по чл. 4, ал. 2 и чл. 5, ал. 4.

§ 7. Този закон влиза в сила един месец след обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 6, който влиза в сила от деня на обнародването му.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за опазване на околната среда
(ДВ, бр. 91 от 2002 г.)
.....

§ 18. (1) Разпоредбите на чл. 60 - 64, § 12, т. 1 и 4 и § 14 - 17 влизат в сила от 1 януари 2003 г.

(2) До влизането в сила на разпоредбите по ал. 1 дейността на Националния фонд за опазване на околната среда се осъществява в съответствие с разпоредбите на § 9 и приложение № 7 към § 9 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2002 г.

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за водите
(ДВ, бр. 42 от 2003 г., доп., бр. 6 от 2004 г.)

§ 3. (1) (Доп. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) Договорите, имащи за предмет ползване на водоснабдителни и канализационни системи, съоръжения и дълготрайни материални активи, сключени от търговски дружества, в които държавата притежава не по-малко от 50 на сто от капитала, се прекратяват от влизането в сила на този закон.

(2) В срок 20 дни от влизането в сила на този закон активите по ал. 1 се предават на собственика, който ги е предоставил за ползване.

(3) При неизпълнение на задължението по ал. 2 дружествата по ал. 1 могат да искат издаване на изпълнителен лист за принудително изпълнение за предаване на активите по ал. 1 въз основа на документите, с които са предадени за ползване.

(4) Собственикът е длъжен да осигури експлоатацията и поддръжката на водоснабдителните и канализационните системи и непрекъснатост на доставката на вода за населението, както и отвеждането и пречистването на отпадъчните води, считано от датата на получаването на активите по ал. 1.

§ 4. (1) Собствениците на приватизирани пречиствателни станции за отпадъчни води, до които има изградени съоръжения за довеждане и имат техническа и технологична възможност за пречистване и на битово-фекалните и промишлените отпадъчни води от

населените места в общината, където се намират, в едномесечен срок от влизането в сила на този закон са длъжни да осигуряват срещу заплащане на такса пречистването на отпадъчните води.

(2) Министерският съвет в срока по ал. 1 по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството определя с тарифа размерите на таксата за пречистването на отпадъчните води от населените места по ал. 1.

(3) Лицата, експлоатиращи канализационната мрежа на населените места в срока по ал. 1, се задължават да:

1. отвеждат отпадъчните води в пречиствателните станции;
2. включват таксата по ал. 2 като част от цената на предоставената от тях услуга;
3. предават ежемесечно събраните такси по т. 2 на собствениците на пречиствателните станции.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс (ДВ, бр. 84 от 2003 г.)

.....

§ 18. Законът влиза в сила от деня на обнародването в "Държавен вестник" на Европейската конвенция за признаване и изпълнение на решения за упражняване на родителски права и възстановяване упражняването на родителските права от 1980 г., съответно на Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечение на деца от 1980 г., с изключение на § 2, 3, 4, 5, § 8 - в частта относно чл. 423а, ал. 1, § 12, 15, 16 и 17, а § 10 влиза в сила от деня на влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс (ДВ, бр. 105 от 2002 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ДВ, бр. 18 от 2005 г.)

.....

§ 7. (1) Законът влиза в сила от 20 януари 2005 г.

(2) Параграф 6, т. 3 (относно отмяната на чл. 193, ал. 3 от Закона за водите) влиза в сила от 1 юни 2005 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Административнопроцесуалния кодекс (ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.)

.....

§ 31. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г.) навсякъде думите "Закона за административното производство" се заменят с "Административнопроцесуалния кодекс".

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (ДВ, бр. 65 от 2006 г., в сила от 11.08.2006 г., попр., бр. 66 от 2006 г., изм., бр. 22 от 2007 г., в сила от 11.02.2007 г., изм. и доп., бр. 95 от 2009 г., в сила от 11.08.2006 г., изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 11.08.2006 г.)

§ 120. Навсякъде в закона:

1. Думите "водоползване", "водоползването" и "водоползванията" се заменят съответно с "водовземане", "водовземането" и "водовземанията".

2. Думите "министъра на промишлеността" и "Министерството на промишлеността" се заменят съответно с "министъра на икономиката и енергетиката" и "Министерството на икономиката и енергетиката", думите "министъра на земеделието, горите и аграрната реформа", "министърът на земеделието, горите и аграрната реформа" и "Министерството на земеделието, горите и аграрната реформа" се заменят съответно с "министъра на земеделието и горите", "министърът на земеделието и горите" и "Министерството на земеделието и горите" и думите "Гражданска защита" се заменят с "Министерството на държавната политика при бедствия и аварии".
3. Думите "русло" и "русла" се заменят съответно с "легло" и "легла".
4. Думите "качествата" се заменят с "качеството".

§ 121. Откритите до влизането в сила на този закон процедури за издаване на разрешителни приключват по досегашния ред.

§ 122. (1) Собственици на водовземни съоръжения за подземни води, за които не са предоставени права за използване на водите, в срок до три месеца от влизане в сила на този закон, подават в съответната басейнова дирекция заявление за вписване на съоръженията в регистъра по чл. 118г.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

- а) документ за собственост на имота, в който е разположено водовземното съоръжение;
- б) координати на съоръжението;
- в) информация за дълбочината и конструкцията на съоръжението;
- г) информация за оборудване на съоръжението за експлоатация;
- д) декларация за годината на неговото изграждане;
- е) информация относно целта, за която се използва черпената вода;
- ж) документ за заплатена глоба или имуществена санкция по чл. 200, ал. 1, т. 2.

(3) В случаите, в които съоръжението не е оборудвано за експлоатация, към заявлението по ал. 1 се прилага и декларация за намеренията на собственика относно консервирането или ликвидирането на съоръжението.

(4) В срок до един месец след подаване на заявлението басейновата дирекция проверява документите по ал. 2 и 3 и извършва:

1. проверка на изградените съоръжения и на тяхното оборудване;
2. преценка за необходимостта от консервиране или ликвидиране на съоръжението.

(5) В 7-дневен срок след проверката по ал. 4 съоръжението се вписва в регистъра.

§ 123. (1) (Изм. - ДВ, бр. 22 от 2007 г.) Собствениците на имоти, които до влизането в сила на този закон са започнали изграждането или имат изградени кладенци по чл. 44, ал. 4 и 5, които не са регистрирани, в срок до 12 месеца подават заявление за регистрация в съответната басейнова дирекция.

(2) Кметовете на общини в срок до три месеца от влизането в сила на този закон предават на съответната басейнова дирекция съставения регистър по отменения чл. 25 на кладенците по чл. 44, ал. 4.

§ 124. (1) До влизането в сила на разпоредбата на § 48 в частта ѝ относно чл. 118а, ал. 1, т. 1, се забранява прякото отвеждане на опасни вещества и се ограничава прякото отвеждане на вредни вещества в подземните води при условия и по ред, определени в наредбата по чл. 135, т. 2.

(2) Списъкът на опасните и вредни вещества по ал. 1 за подземните води се определя в наредбата по чл. 135, т. 2.

§ 125. До издаването на методиката по чл. 135, т. 1 минимално допустимият отток в реките се определя на 10 на сто от средномногогодишното водно количество, но не по-малко от минималното средномесечно водно количество с обезпеченост 95 на сто към точката на всяко съоръжение за регулиране на оттока или за водовземане.

.....

§ 136. Програмите за мониторинг на водите по раздел VIII на глава десета се разработват и началото на тяхното изпълнение е не по-късно от 22 декември 2006 г.

§ 137. (1) Програмите от мерки за опазване и възстановяване на водите по раздел V на глава десета се разработват до 22 декември 2009 г. и тяхното изпълнение започва не по-късно от 22 декември 2012 г.

(2) Програмите по ал. 1 подлежат на преглед и при необходимост се актуализират не по-късно от 22 декември 2015 г.

§ 138. (1) Плановете за управление на речните басейни се разработват и обявяват на обществеността до 22 декември 2008 г. и се публикуват не по-късно от 22 декември 2009 г.

(2) Плановете по ал. 1 се преразглеждат и актуализират не по-късно от 22 декември 2015 г.

§ 139. Мерките за осигуряване на ценовата политика по чл. 192, ал. 2, т. 2 и приносът на водоползватели по чл. 192а, ал. 1, т. 1 се изпълняват до 2010 г.

§ 140. Мерките по чл. 156н, ал. 2, т. 7 и 8, свързани с прилагането на комбинирания подход по отношение на точковите и дифузни източници на замърсяване, се разработват и прилагат не по-късно от 22 декември 2012 г.

§ 141. Анализите и прегледът по чл. 156з се преразглеждат и при необходимост се актуализират не по-късно от 22 декември 2013 г.

§ 142. (1) Целите за опазване на околната среда и осигуряването на добро състояние на повърхностните и подземните води, на добър екологичен потенциал на изкуствените и силно модифицираните водни тела, както и добро химическо състояние на повърхностните води в тях, се постигат не по-късно от 22 декември 2015 г.

(2) Съответствието с всички стандарти и цели за зоните за защита на водите се постига не по-късно от 22 декември 2015 г., освен в случаите, когато в акта, по силата на който е определена зоната, не е предвиден по-дълъг срок.

§ 143. Срокът за прекратяването на заустванията, емисиите и техническите загуби на приоритетно опасни вещества в повърхностните води по чл. 118, ал. 2, т. 1 се определя с графика по чл. 16, т. 6 от Директива 2000/60/ЕС на Европейския парламент и Съвета.

§ 144. (1) Наредбите по чл. 135, т. 2, 5 и 13 се привеждат в съответствие с изискванията на този закон в срок до 6 месеца от влизането му в сила.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 11.08.2006 г.) Наредбите по чл. 135, т. 1а, 9 и 14 се издават в срок до 6 месеца от влизане в сила на този закон.

(3) (Попр. - ДВ, бр. 66 от 2006 г.) Наредбата по чл. 135, т. 7 се издава в срок до 6 месеца от влизане в сила на разпоредбата на § 60, т. 5.

(4) До издаването на наредбата по ал. 3 се прилага Наредба № 11 за качеството на водите за къпане (ДВ, бр. 25 от 2002 г.).

§ 144а. (Нов - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 11.08.2006 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 11.08.2006 г.) До приемането на наредбата по чл. 135, т. 6:

1. границите и охранителните режими на санитарно-охранителните зони около съоръженията, предназначени за питейно-битово водоснабдяване и за минералните води, и за изграждането, обозначаването и експлоатацията им, се определят съгласно Наредба № 3 от 16 октомври 2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (ДВ, бр. 88 от 2000 г.);

2. границите и режимите на средния и външния пояс на учредените до 28 януари 2000 г. санитарно-охранителни зони на находищата на минерални води не се прилагат, а границата

на най-вътрешния пояс, когато той е предназначен за защита на водоземно съоръжение, се запазва.

(2) В най-вътрешния пояс на зоните и в срока по ал. 1 не се разрешават дейности и не се прилагат забрани и ограничения извън установените по този закон.

(3) В териториите, определени като зони за защита на водите във водните тела и като санитарно-охранителни зони на водоземните съоръжения за минерални води, се прилагат мерките, определени с плановете за управление на речните басейни.

§ 145. Този закон влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на разпоредбите на:

1. параграф 18, т. 3, която влиза в сила една година след влизането в сила на този закон;
2. параграф 48 - в частта му относно разпоредбата на чл. 118а, ал. 1, т. 1, която влиза в сила от 22 декември 2013 г.;
3. параграф 60, т. 5, която влиза в сила от 1 март 2007 г.;
4. параграф 73 - в частта му относно разпоредбата на чл. 155а, ал. 1, т. 1, която влиза в сила една година след влизането в сила на този закон.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение
на Закона за рибарството и аквакултурите
(ДВ, бр. 36 от 2008 г.)

§ 96. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29, 30, 36, 65 от 2006 г.; попр., бр. 66 от 2006 г.; изм., бр. 105 и 108 от 2006 г. и бр. 59 от 2007 г.) се правят следните изменения и допълнения:

2. Навсякъде в закона думите "министърът на земеделието и горите", "министъра на земеделието и горите" и "Министерството на земеделието и горите" се заменят съответно с "министърът на земеделието и продоволствието", "министъра на земеделието и продоволствието" и "Министерството на земеделието и продоволствието".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение
на Закона за опазване на околната среда
(ДВ, бр. 52 от 2008 г.)

§ 39. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29, 30, 36 и 65 от 2006 г.; попр., бр. 66 от 2006 г.; изм., бр. 105 и 108 от 2006 г., бр. 22 и 59 от 2007 г. и бр. 36 от 2008 г.) се правят следните изменения:

2. Навсякъде в закона думите "Министерството на земеделието и продоволствието", "министърът на земеделието и продоволствието", "министъра на земеделието и продоволствието", "Министерството на държавната политика при бедствия и аварии", "министърът на държавната политика при бедствия и аварии" и "министъра на държавната политика при бедствия и аварии" се заменят съответно с "Министерството на земеделието и храните", "министърът на земеделието и храните", "министъра на земеделието и храните", "Министерството на извънредните ситуации", "министърът на извънредните ситуации" и "министъра на извънредните ситуации".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., изм. и доп., бр. 95 от 2009 г., бр. 58 от 2015 г., бр. 55 от 2018 г.)

§ 28. (1) За привеждане на концесионните договори, сключени до влизането в сила на този закон, в съответствие с изискванията на чл. 47, ал. 9, концесионерът може да подаде заявление до органа, подписал концесионния договор, в едномесечен срок от влизането в сила на този закон, който срок е преклузивен. Със заявлението концесионерът заявява количеството общ годишен експлоатационен ресурс, който желае да му бъде предоставен, и график за поэтапното му усвояване съгласно чл. 47, ал. 10, т. 3.

(2) За привеждане на концесионните договори, сключени до влизането в сила на този закон, в съответствие с изискванията на чл. 47, ал. 9 и 10, в тримесечен срок от изтичането на срока по ал. 1 органът, подписал концесионния договор, внася в Министерския съвет, съответно в общинския съвет, проект на решение за даване на съгласие за изменение и допълнение на концесионния договор.

(3) Експлоатационният ресурс се определя в съответствие със заповедите на министъра на околната среда и водите за утвърждаване на експлоатационните ресурси, които са в сила към влизането в сила на този закон. При увеличаване на ресурса не се допуска нарушаване на придобити права по смисъла на чл. 49, ал. 3.

(4) Когато в срока по ал. 1 не е подадено заявление, органът, подписал концесионния договор, внася в срока по ал. 2 в Министерския съвет, съответно в общинския съвет, проект на решение за даване на съгласие за изменение и допълнение на концесионния договор за привеждането му в съответствие с чл. 47, ал. 10, т. 1, 2 и 4.

(5) Когато концесионерът не сключи допълнително споразумение в 6-месечен срок от приемането на решенията по ал. 2 или 4, концесионният договор се прекратява по право, считано от датата на изтичане на този срок.

(6) Сроковете за предоставяне на концесия за добив на минерална вода, определени в концесионните договори, сключени до влизането в сила на този закон, могат да бъдат удължени по взаимно съгласие на страните. В едномесечен срок от влизането в сила на този закон, който срок е преклузивен, концесионерите отправят писмено предложение до органа, подписал концесионния договор за удължаване на срока на концесията. Общият срок за предоставяне на концесия не може да бъде по-дълъг от 35 години. Условиата за удължаване на срока се включват в решенията по ал. 2 и 4.

(7) Когато до влизането в сила на този закон са сключени повече от един концесионен договор за определено водовземно съоръжение, общият експлоатационен ресурс по чл. 47, ал. 9 за всеки от тях се определя като експлоатационният му ресурс се разпределя между всички концесионери, пропорционално на определения към момента на влизането в сила на този закон общ експлоатационен ресурс по концесионните договори.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) Концесионните договори по започнали, но неприключили до влизането в сила на този закон процедури за предоставяне на концесии за добив на минерални води, се сключват в съответствие с чл. 47, ал. 10.

§ 29. (В сила от 24.09.2009 г. - ДВ, бр. 47 от 2009 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.) Управителните органи на търговските дружества - В и К оператори с държавно и/или общинско участие, в срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон изготвят списъци на В и К системите и съоръженията по чл. 13, ал. 1, т. 5 - 7 и чл. 19, ал. 1, т. 4, букви "а", "б" и "в" и ал. 2, които са активни на дружествата.

(2) В срока по ал. 1 областните управители и кметовете на общините изготвят списъци на В и К системите и на части от тях по чл. 13, ал. 1, т. 5 - 7 и чл. 19, ал. 1, т. 4, букви "а", "б" и "в" и ал. 2, които не са включени в активите на дружествата към датата на влизането в сила на този закон.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.) В и К системите и съоръженията, за които няма документи за собственост и/или за тяхното изграждане, се описват в списъците

по вид, местонахождения и балансова стойност. Списъците по ал. 1 и 2 се изпращат на министъра на регионалното развитие и благоустройството, който в 6-месечен срок от получаването им изготвя и съгласува с общините протоколи за разпределение на активите между държавата и общините на основание чл. 13, ал. 1, т. 5 - 7 и чл. 19, ал. 1, т. 4, букви "а", "б" и "в" и ал. 2.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 24.09.2009 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството и общините, упражняващи правата на собственост в еднолични търговски дружества с държавно или общинско участие или върху дялове и акции в търговски дружества по ал. 1, в които държавата или общината е съдружник или акционер, предприемат необходимите действия за намаляване на капитала им със стойността на активите по ал. 1 в тримесечен срок от получаването на протоколите за разпределение по ал. 3.

(5) Активите по ал. 1 са публична държавна, съответно - публична общинска собственост, от вписването на решението за намаляване на капитала.

(6) Отписването от баланса на търговските дружества - В и К оператори, на имущество и активи - публична държавна и/или публична общинска собственост, е за сметка на капитала им и не влияе на финансовия им резултат, установен по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане, като чл. 161 от Закона за корпоративното подоходно облагане се прилага само за активите, които не са публична държавна и/или публична общинска собственост.

(7) Не се дължи ДДС по реда на Закона за данък върху добавената стойност върху стойността на имуществото и активите по ал. 6.

(8) Не подлежат на осребряване по реда на чл. 268, ал. 1 от Търговския закон, не се включват в масата на несъстоятелността по чл. 614, ал. 1 от Търговския закон и не се осребряват по смисъла на чл. 716 от Търговския закон имуществото и активите, предоставени на дружествата в ликвидация, или в процедура по несъстоятелност, представляващи публична държавна и/или публична общинска собственост.

§ 30. (В сила от 24.09.2009 г. - ДВ, бр. 47 от 2009 г.) (1) Възлагането на дейностите по чл. 198о, ал. 1 се извършва чрез сключване на договор между председателя на асоциацията по В и К съгласно решение на общото ѝ събрание или кмета на общината съгласно решение на общинския съвет и В и К оператора, действащ на съответната обособена територия към датата на влизане в сила на този закон.

(2) В договора по ал. 1 се определят най-малко:

1. обхватът на дейностите и отговорностите на В и К оператора по предоставянето на В и К услуги;
2. задълженията на В и К оператора по експлоатацията, поддръжката и реконструкцията на В и К системите и съоръженията;
3. инвестиционните задължения на В и К оператора по изграждането на нови В и К системи и съоръжения;
4. условията и редът за предоставяне на В и К оператора за експлоатация на новоизградените и предстоящите за изграждане В и К системи и съоръжения в обособената територия;
5. редът за предоставяне за експлоатация на В и К системите и съоръженията на В и К оператора;
6. редът за предаване на В и К системите и съоръженията от В и К оператора след прекратяването на договора;
7. критериите и показателите за осъществяване на контрол върху дейността на В и К оператора;
8. срокът на действие на договора;
9. отговорностите на страните при неизпълнение на задълженията по договора;
10. основанията и редът за предсрочно прекратяване на договора;

11. условията и редът за поемане и погасяване на финансови задължения от действащия на съответната обособена територия В и К оператор към датата на влизане в сила на този закон и които са включени в бизнес плана му, одобрен от ДКЕВР.

(3) Срокът на договора по ал. 1 не може да бъде по-дълъг от:

1. десет години, ако в него няма задължения за В и К оператора за строителство на нова В и К инфраструктура;

2. петнадесет години, ако в него има задължения за В и К оператора за строителство на нова В и К инфраструктура.

(4) В и К операторите продължават дейността си в съответствие с утвърдените им бизнес планове и общите условия на договорите между съответния В и К оператор и потребителите за предоставяне на В и К услуги.

(5) В и К операторите на съответната обособена територия приемат за експлоатация В и К системите и съоръженията със съответната документация, необходима за експлоатацията им.

(6) Определените по реда на ал. 1 оператори начисляват амортизационни отчисления по реда на чл. 15 от Закона за счетоводството за активите - В и К системи и съоръжения - публична държавна и/или публична общинска собственост, предоставени им за стопанисване и управление. Тези амортизационни отчисления се реинвестират от В и К оператора във В и К системите в съответствие с бизнес плана на В и К оператора.

(7) Договорът по ал. 1 се прекратява, когато:

1. е изтекъл срокът му;

2. физическо или юридическо лице е придобило акции или дялове в дружеството - В и К оператор;

3. има решение на общото събрание на асоциацията по В и К или на общинския съвет за прекратяване на договора с В и К оператора;

4. има влязло в сила решение за откриване на производство по несъстоятелност;

5. са налице други основания, предвидени в него.

(8) В и К операторът изпълнява задълженията си по договора по ал. 1 до момента, в който избраният нов В и К оператор започне да предоставя В и К услугата.

(9) Сключените до влизането в сила на този закон концесионни договори за възлагане на дейности по управление, поддържане и експлоатация на В и К системи и предоставяне на В и К услуги продължават действието си до прекратяването им.

(10) При избор на нов В и К оператор трудовите правоотношения на работниците и служителите с досегашния В и К оператор се уреждат по реда на чл. 123 и 123а от Кодекса на труда.

§ 31. (1) (Доп. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Комплексните и значими язовири, включително водохранилищата им до най-високо водно ниво и събирателните им деривации, по приложение № 1 се стопанисват от юридически лица със сто на сто държавно участие или от юридически лица със смесено държавно и общинско участие, в които държавата има мажоритарен дял или от търговски дружества, чийто капитал е собственост на други търговски дружества с държавно участие.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Условията и редът за предоставяне за стопанисване и управление на язовирите – публична държавна собственост, включени в приложение № 1, се определят с акт на Министерския съвет по съвместно предложение на министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието, храните и горите и министъра на енергетиката.

(3) (Нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Язовирите по ал. 1 се предоставят за стопанисване и управление с акт на Министерския съвет.

(4) (Нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) При приватизация на търговски дружества или на части от такива дружества, в капитала или активите на които са включени язовири, съответният компетентен министър предприема необходимите действия за изваждането им от капитала, съответно отписването им от активите.

§ 32. (В сила от 24.09.2009 г. - ДВ, бр. 47 от 2009 г., отм., бр. 58 от 2015 г.).

§ 33. (В сила от 24.09.2009 г. - ДВ, бр. 47 от 2009 г.) Единната информационна система за В и К услугите и регистърът на В и К асоциациите и В и К операторите се създават в тримесечен срок от приемането на наредбата по чл. 198х.

§ 34. (В сила от 24.09.2009 г. - ДВ, бр. 47 от 2009 г.) (1) Обособената територия обхваща територията на действащите до влизането в сила на този закон регионални и общински В и К оператори.

(2) Обособените територии, създадени с този закон, се обявяват с решение на министъра на регионалното развитие и благоустройството в тримесечен срок от влизането му в сила.

(3) Решението по ал. 1 съдържа за всяка отделна обособена територия обхвата на територията и нейните граници.

(4) Решението по ал. 1 се обнародва в "Държавен вестник".

§ 35. (В сила от 24.09.2009 г. - ДВ, бр. 47 от 2009 г.) Асоциациите по В и К се учредяват в тримесечен срок от влизането в сила на този закон.

§ 36. (В сила от 24.09.2009 г. - ДВ, бр. 47 от 2009 г.) (1) За нуждите на разпределението на гласовете между общините във всяка асоциация по В и К броят на населението на общините се определя по постоянния адрес към датата на последното официално преброяване на населението в Република България.

(2) Ако при последващо преброяване има промени в броя на населението на конкретна община, гласовете между общините в асоциацията по В и К се преразпределят в съответствие с актуалните данни.

(3) Преразпределението се извършва на първото заседание на общото събрание на асоциацията по В и К, следващо огласяването на данните от официалното преброяване.

(4) При преразпределение на гласовете по ал. 3 съотношението на финансовите средства, предоставяни чрез бюджетите на общините за издръжката на асоциацията по В и К, се актуализира в годината, следваща годината на огласяването на данните от официалното преброяване.

§ 37. (1) Регионалните генерални планове на В и К системите и съоръженията и генералните планове на агломерации над 10 000 е. ж. на В и К системите и съоръженията се подготвят и приемат в срок до две години от влизането в сила на този закон.

(2) Инвестиционните програми към регионалните генерални планове на В и К системите и съоръженията и към генералните планове на агломерации над 10 000 е. ж. на В и К системите и съоръженията се подготвят и приемат в срок до три години от влизането в сила на този закон.

(3) До приемането на регионалните генерални планове и генералните планове на агломерации В и К системите и съоръженията се изграждат по досегашния ред.

§ 38. Регионалните генерални планове и генералните планове на агломерации над 10 000 е. ж., в процес на подготовка към датата на влизането в сила на този закон, се съгласуват и одобряват по реда, определен в него.

§ 39. При липса на документация, необходима за предаването и експлоатацията на В и К системите и съоръженията, собствениците им и съответният В и К оператор я възстановяват в едногодишен срок от установяването на липсата.

.....

§ 45. Подзаконовите нормативни актове, предвидени в този закон, се издават в тримесечен срок от влизането му в сила.

§ 46. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 26, 29, 30, 32 - 36 и 40, които влизат в сила три месеца след обнародването му.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение на Закона за туризма
(ДВ, бр. 82 от 2009 г., в сила от 16.10.2009 г.)

.....

§ 22. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29, 30, 36, 65, 66, 105 и 108 от 2006 г., бр. 22 и 59 от 2007 г., бр. 36, 52 и 70 от 2008 г. и бр. 12, 32, 35 и 47 от 2009 г.) навсякъде думите "министърът на икономиката и енергетиката", "министъра на икономиката и енергетиката" и "Министерството на икономиката и енергетиката" се заменят съответно с "министърът на икономиката, енергетиката и туризма", "министъра на икономиката, енергетиката и туризма" и "Министерството на икономиката, енергетиката и туризма".

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за водите
(ДВ, бр. 95 от 2009 г.)

§ 11. Наредбата по чл. 135, т. 6 се приема в срок до 31 март 2010 г.

.....

§ 13. Параграф 8 влиза в сила от 1 януари 2007 г., § 9 и 12 влизат в сила от 11 август 2006 г., § 10, т. 1 влиза в сила от 23 юни 2009 г., а § 10, т. 2 влиза в сила от 24 септември 2009 г.

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за водите
(ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм. и доп., бр. 55 от 2018 г.)

.....

§ 132. В останалите текстове на закона:

1. Думите "органа по чл. 52, ал. 1, т. 3" се заменят с "органа по чл. 52, ал. 1, т. 4".
2. Думите "органът по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3" и "органа по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3" се заменят съответно с "органът по чл. 52, ал. 1" и "органа по чл. 52, ал. 1".

Преходни и заключителни разпоредби

§ 133. (В сила от 1.01.2011 г. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) (Доп. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Министърът на околната среда и водите може да предостави безвъзмездно за управление и ползване на съответните общини за срок 25 години от влизането в сила на този закон минералните води от находищата или от обособен участък от находище по приложение № 2 към чл. 14, т. 2, от които не са предоставени:

1. концесии за добив на минерална вода и не са подадени молби за предоставяне на концесии за минерални води;
2. разрешителни за водовземане за питейно-битово водоснабдяване на повече от една община;
3. разрешителни за ползване на повече от 51 на сто от утвърдените експлоатационни ресурси на находището.

(2) (Нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) За участъците от находищата на минерални води по т. 31, 99, 100, 101 и 102 от приложение № 2 към чл. 14, т. 2:

1. границите се очертават по административните граници на съответната община;
2. се определят експлоатационните ресурси на минералните води в участъка от подземното водно тяло и техническия възможен дебит на водовземните съоръжения, като:
  - а) сумата от ресурсите в обособените участъци не може да надвишава ресурсите на находището на минерална вода;

- б) ресурсите и техническият възможен дебит на водоземните съоръжения се изчисляват при зададено понижение, равно на нула, по границите на съответния участък;
3. се мотивира и очертава буферна зона по протежението на административната граница на общината, в която не се допуска изграждането на нови водоземни съоръжения, които биха нарушили изпълнението на изискването по т. 2.
- (3) (Предишна ал. 2, доп. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Списък на находищата и участъците по ал. 1 се публикува ежегодно до 31 декември на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите.
- (4) (Предишна ал. 3, изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Предоставянето на минералните води по ал. 1 се извършва по писмено заявление от кмета след решение на общинския съвет на съответната община, подадено до 31 януари на годината, следваща публикуването на списъка по ал. 3.
- (5) (Предишна ал. 4, изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Министърът на околната среда и водите в срок до 14 дни от подаване на заявлението по ал. 4 с решение предоставя находището на минерална вода на съответната община. Решението се публикува на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите.
- (6) (Нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) При предоставяне на находищата на минерални води или обособените участъци от находище на минерални води от приложение № 2 към чл. 14, т. 2, определени като водни тела в Плановете за управление на речните басейни (ПУРБ), в решението по ал. 5 се включват специфични изисквания, в т.ч.:
1. равенство между разполагаемите ресурси на подземното водно тяло и експлоатационните ресурси на находището на минерални води;
  2. събиране, поддържане и предоставяне на съответната басейнова дирекция на необходимата за целите на ПУРБ информация;
  3. изпълнение на планирания мониторинг в определените пунктове за количествено и химично състояние на подземното водно тяло;
  4. изпълнение на мерките за водното тяло, предвидени в ПУРБ;
  5. определяне на частта от естествените и разполагаемите ресурси на подземното водно тяло, която се предоставя на съответната община;
  6. определяне на допустими понижения на водното ниво така, че да не се създава риск за понижение на водните нива:
    - а) в участъци, разположени в съседни общини;
    - б) и промяна на местоположението на границата между находището на минерална вода и съседни водни тела с води с температура, по-ниска или равна на 20 °С;
  7. ограниченията за изграждане на нови водоземни съоръжения, които може да възпрепятстват изпълнението на условията по т. 6 по протежение на границата със съседните общини и със съседни подземни водни тела.
- (7) (Предишна ал. 5 – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Кметът на общината стопанисва предоставените минерални води по ал. 1 в съответствие с изискванията, определени с наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 2.
- (8) (Отм., предишна ал. 6 – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Общините имат право да ползват безвъзмездно наличната в Министерството на околната среда и водите информация за находищата на минерални води, предоставени на съответната община.
- (9) (Предишна ал. 7 – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) За ползването на минералните води по ал. 1:
1. общинският съвет определя с решение:
    - а) по реда на чл. 41 общото водоземане на минерална вода от находищата по ал. 1 за пиене и водоналиване от населението, когато минералната вода е със състав и качества, подходящи за използването ѝ с такава цел;
    - б) дали искането за издаване на разрешително за ползване на минерална вода съответства на политиката и плана за развитие на общината и дали да бъде издадено разрешително за водоземане, или да бъде предоставена концесия за добив на минерална вода;

в) дали минералната вода от определено находище да бъде предоставяна за ползване безвъзмездно, или след заплащане на такса, определена с тарифа, приета от общинския съвет;

2. кметът на общината:

а) стопанисва и поддържа в изправност съоръженията в съответствие с изискванията на наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 2;

б) осигурява ползването на минералната вода, без да нарушава обществените интереси и в интерес на населението;

в) (доп. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) издава разрешителните за водовземане по чл. 52, ал. 1, т. 3, буква "а";

г) (нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) изменя, продължава, преиздава, прекратява или отнема разрешителни, издадени преди предоставяне на находището на минерална вода за управление и ползване от общината;

д) (нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) контролира:

аа) изпълнението на параметрите и условията в издадените разрешителни за водовземане от находището или участъка от находище на минерална вода;

бб) поддържането и спазването на забраните в поясите и зоните за опазване на находището или участъка от находище на минерална вода;

е) (нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) събира таксите за водовземане от минерални води;

ж) (нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) разходва събраните такси за водовземане от минерални води от находищата или участъците по ал. 1 за целите по ал. 15, т. 2;

з) (предишна буква "г", изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) изпраща копия на издадените административни актове по букви "в" и "г" и констативните протоколи за изпълнения контрол по буква "д" в Министерството на околната среда и водите и ги публикува на интернет страницата на съответната община;

и) (предишна буква "д", изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) ежегодно до 31 март представя на:

аа) министъра на околната среда и водите – отчет за ползването на минералните води, включващ: баланс на ресурсите на всяко находище/участък; баланс по водовземни съоръжения, посочващ утвърдения технически възможен дебит на всяко съоръжение, предоставения за ползване дебит от всяко съоръжение и свободния дебит от всяко съоръжение, списък на водоползвателите с данни за разрешените и фактически използваните през предходната година обеми минерална вода и заплатените такси за водовземане;

бб) директора на съответната басейнова дирекция – списък на водоползвателите с данни за разрешените и фактически използваните през предходната година обеми минерална вода и заплатените такси за водовземане и информация за изпълнените мерки на територията на общината – когато находището на минерална вода е определено като водно тяло в съответния план за управление на речните басейни.

(10) (Предишна ал. 9, изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) За находищата на минерална вода, предоставени за управление и ползване на общини, таксите за водовземане се:

1. определят с тарифа, приета от общинския съвет, като:

а) при определяне на размера на таксите се прилага принципът за възстановяване на разходите;

б) за находищата на минерална вода, в които са обособени участъци, таксите за съответните цели на водовземане са еднакви в отделните участъци; в случай че общините не постигнат съгласие по отношение размера на таксите, се прилага тарифата по чл. 194, ал. 6;

в) за находищата на минерална вода, определени като водни тела в плановете за управление на речните басейни:

аа) целите на водовземане се определят в съответствие с водните услуги, дефинирани в икономическия анализ на водоползването по чл. 192, ал. 2, т. 1;

бб) размерът на таксите се съобразява с определеното целево ниво на възстановяване на разходите за съответната услуга в плановете за управление на речните басейни;

2. превеждат по сметка на съответната община, публикувана на интернет страницата на общината.

(11) (Предишна ал. 10, изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Кметът на община изменя служебно разрешителните, издадени преди предоставяне на находището на минерална вода за управление и ползване от общината, в частта, определяща правилата и задълженията за заплащане на таксите за водовземане.

(12) (Нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Кметът на общината определя правилата и задълженията за заплащане на таксите за водовземане в издаваните разрешителни и в изменените разрешителни по ал. 11 за срока на предоставяне на находището на минерална вода за управление и ползване от общината, определен с решението по ал. 5.

(13) (Предишна ал. 11, доп. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Директорът на басейнова дирекция не разглежда подадени в периода 1 януари - 15 февруари заявления за издаване на разрешителни за водовземане от минерални води от находищата и участъците, включени в списъка по ал. 3.

(14) (Предишна ал. 12, изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) В срок до 14 дни от постановяване на решението по ал. 4 директорът на басейнова дирекция изпраща служебно подадените документи по ал. 13 по компетентност на кмета на съответната община.

(15) (Предишна ал. 13, изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Средствата, събирани от таксите за водовземане по ал. 10:

1. постъпват в приход на общинските бюджети;

2. се разходват за:

а) опазване и ефективно използване на минералната вода;

б) изпълнение на планираните в ПУРБ мерки за постигане и поддържане на добро количествено и химично състояние на водното тяло на територията на общината – когато находището на минерална вода е определено като водно тяло в съответния план за управление на речните басейни.

(16) (Предишна ал. 14, изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Правото на управление и ползване на минералните води по ал. 1 се погасява при:

1. неупражняването му за срок от 5 години;

2. изтичане на срока по ал. 1.

(17) (Нова – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) При погасяване на правото на управление и ползване на минералните води по ал. 1 директорът на басейнова дирекция служебно изменя разрешителните за водовземане от минерални води от съответното находище, частта, определяща правилата и задълженията за заплащане на таксите за водовземане.

§ 134. (1) В срок до два месеца от влизането в сила на този закон пунктовете и станциите за мониторинг на количеството на водите, стопанисвани от басейновите дирекции за управление на водите, включително тези, включени в системите за ранно предупреждение, предназначени за наблюдение и прогнози на рисковите фактори, които могат да предизвикат наводнение, се предават със заповед на министъра на околната среда и водите за стопанисване и поддържане на Националния институт по метеорология и хидрология при Българската академия на науките.

(2) В срока по ал. 1 директорът на Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на река Дунав" предоставя на Националния институт по метеорология и хидрология при Българската академия на науките информация за пунктовете за мониторинг на количеството на река Дунав.

(3) Директорът на Националния институт по метеорология и хидрология при Българската академия на науките в срок 6 месеца от влизането в сила на този закон съставя регистър и предоставя на министъра на околната среда и водите регистъра и документацията за пунктовете и станциите за мониторинг на количеството на водите, в т. ч.:

1. за наблюдаваните към влизането в сила на закона пунктове и станции;

2. за закритите след 1990 г. пунктове и станции;

3. предадените от басейновите дирекции пунктове и станции;
4. пунктовете и станциите, наблюдавани от Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на река Дунав".

(4) В срок до 14 месеца от влизането в сила на този закон пунктовете и станциите по ал. 1 се актуват като публична държавна собственост от областните управители по местонахождението им по реда на Закона за държавната собственост.

§ 135. (1) Разрешителните, издадени по реда на закона в периода от 28 януари 2000 г. до 30 юли 2001 г. от длъжностно лице, което е действало публично като орган по чл. 52, т. 2, без да е имало законно това качество, поражда всички правни последици на редовно издадени разрешителни от влизането в сила на този закон, ако са изпълнени следните условия:

1. срокът на действие на разрешителното не е изтекъл;
2. предоставените с разрешителното права се ползват към датата на влизане в сила на този закон, и
3. са изпълнени всички условия в разрешителното в определения в него срок;
4. ежегодно в определения срок и в пълен размер са заплащани дължимите такси за водоползване или ползване на воден обект.

(2) Изпълнението на условията по ал. 1, т. 2, 3 и 4 се установява чрез:

1. проверка на директора на басейновата дирекция или на оправомощено от него длъжностно лице - в случаите по ал. 1, т. 2 и 3;

2. платежни документи и извлечение от сметките на:

- а) Националния фонд за опазване на околната среда - до 31 декември 2003 г.;

- б) Предприятието за управление на дейностите за опазване на околната среда - от 1 януари 2004 г.

(3) Разпоредбите на ал. 1 и 2 не се прилагат за разрешителни, които са прогласени за нищожни по съдебен ред.

§ 136. Член 146б, ал. 1, т. 1 и 2 се прилага до 22 декември 2010 г.

§ 137. (1) Предварителната оценка за риска от наводнения по чл. 146а се извършва до 22 декември 2011 г.

(2) Оценката по ал. 1 или оценката и решенията по чл. 146б се преразглеждат и актуализират до 22 декември 2018 г. и на всеки 6 години след това.

§ 138. (1) Картите по чл. 146д, ал. 1 се съставят до 22 декември 2013 г.

(2) Картите по ал. 1 се преразглеждат и актуализират до 22 декември 2019 г. и на всеки 6 години след това.

§ 139. (1) Планове за управление по чл. 146и се изготвят и публикуват до 22 декември 2015 г.

(2) Планове по ал. 1 се преглеждат и актуализират до 22 декември 2021 г. и на всеки 6 години след това.

§ 140. (1) До приемането на наредбата по чл. 117а, ал. 2 обосновката на заявените водни обеми се разработва въз основа на определени с други нормативни актове количества за съответната цел.

(2) В случаите по ал. 1 в обосновката на необходимите водни обеми се посочва и наименованието на съответния нормативен акт.

(3) Когато за конкретна цел на ползване на водата няма нормативно определени количества, обосновката по ал. 1 се извършва съобразно технологичните изисквания за конкретната цел, като се прилагат техническите спецификации на съоръженията, въз основа на които е определено необходимото количество.

§ 141. (1) До приемането на наредбите по чл. 135, ал. 1, т. 1а, 2, 6 и 13 съдържанието на регистрите по чл. 182, ал. 1, т. 1, букви "а", "б", "г", "д" и "е", т. 2, 3 и 4 и чл. 183, т. 1 се определя със заповед на министъра на околната среда и водите.

(2) Проектните категории на повърхностните води, определени със заповед на министъра на околната среда и водите, са в сила до приемане на наредбите по чл. 135, ал. 1, т. 17 и 18.

§ 142. Разпоредбите на чл. 118, ал. 1 и ал. 5 и чл. 151, ал. 2, т. 2, буква "ц" се прилагат до влизането в сила на наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 17.

§ 143. (1) До монтирането на измервателни устройства съгласно изискванията на чл. 194а, ал. 1 и когато титулярят на разрешителното е В и К оператор, таксата за водовземане по чл. 194, ал. 1, т. 1 се определя на базата на сумата от максимално часовите водни количества, за които са оразмерени по проект отвеждащите водопроводи и съоръженията към тях след водовземането от подземни води и/или след водохващането от повърхностни води.

(2) До изграждане на пречиствателните станции на населените места с над 2000 еквивалентни жители таксата за замърсяване по чл. 194, ал. 1, т. 3, буква "а" се изчислява годишно на базата на разрешеното годишно водно количество и индивидуалните емисионни ограничения, посочени в разрешителното.

(3) В и К операторите монтират измервателни устройства не по-късно от три години след влизането в сила на този закон.

§ 144. (1) Собствениците на съоръжения за подземни води, предназначени за водовземане, които се ползват или могат да се ползват за водовземане със стопанска или нестопанска цел, за които не са предоставени права за използване на водите, в срок до една година от влизането в сила на този закон подават в съответната басейнова дирекция заявление за вписване на съоръженията в регистъра по чл. 118г с изключение на тези за собствени потребности.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. документ за собственост на имота, в който е разположено водовземното съоръжение;
2. географски и геодезически координати на съоръжението;
3. информация за дълбочината и конструкцията на съоръжението;
4. информация за оборудване на съоръжението за експлоатация;
5. декларация за годината на неговото изграждане;
6. информация относно целта, за която се използва черпената вода;
7. документ за заплатена такса в размер 250 лв.

(3) В случаите, в които съоръжението не е оборудвано за експлоатация, към заявлението по ал. 1 се прилага и декларация за намеренията на собственика относно консервирането или ликвидирането на съоръжението.

(4) В срок до един месец след подаване на заявлението басейновата дирекция проверява документите по ал. 2 и 3 и извършва:

1. проверка на изградените съоръжения и на тяхното оборудване;
2. преценка за необходимостта от консервиране или ликвидиране на съоръжението.

(5) В 7-дневен срок след проверката по ал. 4 съоръжението се вписва в регистъра по чл. 118г.

§ 145. (1) Производствата по издаване на разрешителни, започнали преди влизането в сила на този закон, се довършват от органите, приели заявленията за издаване на разрешителни, при спазване на условията и забраните по този закон.

(2) В срок до три месеца от влизането в сила на този закон директорите на басейнови дирекции предоставят на кметовете на съответните общини копия от издадените до влизането в сила на този закон разрешителни за водовземане от води - публична общинска собственост, и за ползване на водни обекти - публична общинска собственост, заедно с копие от документацията, въз основа на която са издадени разрешителните.

§ 146. (1) Издадените до влизането в сила на този закон разрешителни за изземване на наносни отложения се преиздават при изпълнение на изискванията на този закон в срок до една година от влизането му в сила.

(2) Всички издадени до влизането в сила на този закон разрешителни, освен посочените в ал. 1, се привеждат в съответствие с изискванията на закона при първото им изменение или продължаване.

§ 152. (1) Наредбите по чл. 135, ал. 1, т. 2, 5, 9, 13 и 14 се привеждат в съответствие с изискванията на този закон в срок до 6 месеца от влизането му в сила.

(2) Наредбите по чл. 135, ал. 1, т. 1а, 6, 17, 18, 19, 20 и 21 се издават в срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон.

(3) Наредбата по чл. 158, ал. 3 се издава в срок до една година от влизането в сила на този закон.

(4) Ръководствата по чл. 135, ал. 2 се подготвят и публикуват в срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон.

§ 153. Разпоредбата на § 133 влиза в сила от 1 януари 2011 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за публично-частното партньорство

(ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.)

§ 16. Законът влиза в сила от 1 януари 2013 г., с изключение на § 4, § 5, § 7, § 8, § 9, § 10 и § 13, които влизат в сила от 1 септември 2012 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение

на Закона за устройство на територията

(ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.)

§ 55. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29, 30, 36 и 65 от 2006 г.; попр., бр. 66 от 2006 г.; изм., бр. 105 и 108 от 2006 г., бр. 22 и 59 от 2007 г., бр. 36, 52 и 70 от 2008 г., бр. 12, 32, 35, 47, 82, 93, 95 и 103 от 2009 г., бр. 61 и 98 от 2010 г., бр. 19, 28, 35 и 80 от 2011 г., бр. 45, 77 и 82 от 2012 г.) навсякъде думите "Министерството на регионалното развитие и благоустройството", "министъра на регионалното развитие и благоустройството" и "министърът на регионалното развитие и благоустройството" се заменят съответно с "Министерството на регионалното развитие", "министъра на регионалното развитие" и "министърът на регионалното развитие".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за водите

(ДВ, бр. 103 от 2013 г., изм. и доп., бр. 58 от 2015 г.)

§ 9. (1) Управителните органи на търговските дружества – В и К оператори с държавно и/или общинско участие, в срок до 4 месеца от влизането в сила на този закон изготвят и изпращат на министъра на регионалното развитие списъци на В и К системите и съоръженията по чл. 13, 15 и 19, намиращи се в обособената територия, които са активни на дружествата.

(2) В срока по ал. 1 областните управители и кметовете на общините изготвят и изпращат на министъра на регионалното развитие списъци на В и К системите и съоръженията и на части

от тях по чл. 13, 15 и 19, намиращи се в обособената територия, които не са включени в активите на дружествата по ал. 1 към деня на влизането в сила на този закон.

(3) Списъците по ал. 1 и 2 се изготвят по образец, утвърден от министъра на регионалното развитие. По искане на министъра на регионалното развитие към списъците се прилагат документи, свързани с изграждането и собствеността на В и К системите и съоръженията.

(4) Министърът на регионалното развитие в тримесечен срок от получаването на списъците по ал. 1 и 2 изготвя и изпраща за съгласуване с общините протоколи за разпределение на собствеността на активите между държавата и общините, намиращи се в обособената територия.

(5) Общините могат да представят становища по разпределението на собствеността на активите в двумесечен срок от получаване на протоколите по ал. 4. След изтичане на този срок министърът на регионалното развитие изпраща на общините и областните управители окончателните протоколи. Окончателните протоколи имат доказателствена сила за разпределението на собствеността на активите между държавата и общините до доказване на противното.

(6) Министърът на регионалното развитие и общините, упражняващи правата на собственост в еднолични търговски дружества с държавно или общинско участие или върху дялове и акции в търговски дружества по ал. 1, в които държавата или общината е съдружник или акционер, предприемат необходимите действия за отписване на активите по ал. 1 и тяхната стойност от баланса на дружествата в двумесечен срок от изготвянето, съответно получаването на окончателните протоколи по ал. 5.

(7) Отписването от баланса на търговските дружества – В и К оператори, на имущество и активи – публична държавна и/или публична общинска собственост, е за сметка на собствения капитал на дружествата, с изключение на регистрирания (основен) капитал, както и за сметка на получените правителствени дарения (финансирания), когато съответните активи са получени по договори за дарения (финансирания) и това не влияе на данъчния им финансов резултат, установен по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане, като чл. 161 от Закона за корпоративното подоходно облагане се прилага само за активите, които не са публична държавна и/или публична общинска собственост.

(8) (Доп. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) В случаите по чл. 198б, т. 2 министърът на регионалното развитие изпраща на асоциацията по В и К копия от окончателните протоколи за разпределение на собствеността по ал. 5 незабавно след тяхното изготвяне или след учредяване на асоциацията по В и К в обособената територия – ако такава не е учредена към датата на изготвянето на окончателните протоколи. В тези случаи В и К системите и съоръженията – публична държавна и публична общинска собственост, преминават в управление на асоциацията по В и К на съответната обособена територия от датата на получаване на окончателните протоколи от асоциацията по В и К, съответно – след отписването им по реда на ал. 7. В и К системите и съоръженията – публична държавна собственост, се завеждат в баланса на областните администрации на съответната обособена територия.

(9) В случаите по чл. 198б, т. 3 В и К системите и съоръженията – публична общинска собственост – преминават в управление на общинските съвети от датата на получаването на окончателните протоколи по ал. 5, съответно – след отписването им по реда на ал. 7.

(10) В случаите по чл. 198б, т. 2 собственикът на В и К системите и съоръженията – публична държавна и публична общинска собственост, изградени или въведени в експлоатация след изготвяне на протоколите за разпределение на активите по ал. 1 и 2, незабавно уведомява асоциацията по В и К за датата на въвеждането им в експлоатация и ѝ изпраща копия от документите, свързани с изграждането и собствеността им. В този случай В и К системите и съоръженията – публична държавна и публична общинска собственост, преминават в управление на асоциацията по В и К на съответната обособена територия от датата на получаването на уведомлението и документите.

(11) До сключването на договор по реда на чл. 198о, ал. 4 активите по ал. 8 – 10 продължават да се стопанисват, поддържат и експлоатират по досегашния ред от действащите към деня на влизането в сила на този закон В и К оператори на обособената територия по смисъла на § 34 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (ДВ, бр. 47 от 2009 г.; изм., бр. 95 от 2009 г.).

(12) Отписването на имуществото и активите по ал. 6 не е доставка на стока или услуга по смисъла на чл. 10 от Закона за данък върху добавената стойност.

(13) Не подлежат на осребряване по реда на чл. 268, ал. 1 от Търговския закон, не се включват в масата на несъстоятелността по чл. 614, ал. 1 от Търговския закон и не се осребряват по смисъла на чл. 716 от Търговския закон имуществото и активите, предоставени на дружествата в ликвидация или в процедура по несъстоятелност, представляващи публична държавна и/или публична общинска собственост.

§ 10. (1) Сключените до влизането в сила на този закон концесионни договори за възлагане на дейности по управление, поддържане и експлоатация на В и К системи и предоставяне на В и К услуги продължават действието си до прекратяването им. Промяната в собствеността върху водностопански системи и съоръжения, предоставени на концесия, не засяга предоставените по отношение на тези обекти права и задължения на концесионерите и концедентите. При промяна в правата на собственост върху водностопански системи и съоръжения, предоставени на концесия, концедентът продължава да изпълнява от името на новия собственик правата и задълженията по концесионния договор до прекратяването му. (2) Функциите на асоциация по В и К за управлението на В и К системите и съоръженията, предназначени за водоснабдяването на Столичната община, независимо от собствеността и териториите, в които са разположени или през които преминават, се осъществяват от общинския съвет на Столичната община.

§ 11. Първите регионални генерални планове на В и К системите и съоръженията и инвестиционните програми към тях по чл. 198в, ал. 4, т. 3 и 4 и чл. 198г, т. 4 и 5 се създават за обособените територии по смисъла на § 34 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (ДВ, бр. 47 от 2009 г.; изм., бр. 95 от 2009 г.) и се приемат от министъра на регионалното развитие след консултации с лицата по чл. 198б, т. 2 и 3. Лицата по чл. 198б, т. 2 и 3 могат да дадат становище по първите регионални генерални планове на В и К системите и съоръженията и инвестиционните програми към тях по чл. 198в, ал. 4, т. 3 и 4 и чл. 198г, т. 4 и 5 в срок от два месеца от тяхното получаване. Действията по чл. 198к се извършват от министъра на регионалното развитие.

§ 12. В общините, на чиято територия има язовири – публична общинска собственост, за които не са сключени договори за стопанисването, поддръжката и експлоатацията им, по предложение на кмета на общината общинският съвет приема решение за:

1. създаване на общинско предприятие за осъществяване на тези дейности, или
2. (доп. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) откриване на процедура за избор на оператор на язовирна стена за възлагане стопанисването, поддръжката и експлоатацията на язовирите чрез предоставянето им под наем или на концесия.

§ 14. (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Настоящият регулаторен период по смисъла на чл. 10, ал. 1 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги се удължава до 31 декември 2016 г. Следващият регулаторен период започва от 1 януари 2017 г. (2) Одобрените до влизането в сила на този закон бизнес планове за настоящия регулаторен период остават в сила.

(3) В тримесечен срок от влизането в сила на този закон В и К операторите допълват бизнес плановете си по ал. 2 с оглед удължаването на настоящия регулаторен период по ал. 1.

Допълненията към бизнес плановете се одобряват по реда на чл. 11 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги.

(4) В срока по ал. 3 В и К операторите могат да поискат преразглеждане на утвърдените цени във връзка с допълненията на бизнес плановете.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) В случаите по ал. 3 и 4 В и К операторите съблюдават указанията на комисията по чл. 6, ал. 1, т. 4 и чл. 16 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за водите
(ДВ, бр. 26 от 2014 г.)

§ 2. Средствата, представляващи несправедливо понесена финансова тежест от "Напоителни системи" – ЕАД, за извършените обществени услуги през периода 2011 – 2013 г., се възстановяват на дружеството чрез бюджета на Министерството на земеделието и храните за сметка на средствата, предвидени в чл. 1, ал. 2, ред 4.1.1 и 4.1.2 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2014 г. в срок до 31 март 2014 г.

§ 3. Необходимите по предварително направени прогнозни разчети на Министерството на земеделието и храните авансови средства за 2014 г. за извършване на обществената услуга за защита от вредното въздействие на водите се предоставят на "Напоителни системи" – ЕАД, след сключване на договора по § 4а, ал. 1, по реда на чл. 1, ал. 2, ред 4.1.1 и 4.1.2 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2014 г., в срок до 31 март 2014 г.

§ 4. Министерският съвет приема методиката по § 4, ал. 7 от преходните и заключителните разпоредби в тримесечен срок от влизането в сила на този закон.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение
на Закона за устройство на територията
(ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.)

.....

§ 55. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29, 30, 36 и 65 от 2006 г.; попр., бр. 66 от 2006 г.; изм., бр. 105 и 108 от 2006 г., бр. 22 и 59 от 2007 г., бр. 36, 52 и 70 от 2008 г., бр. 12, 32, 35, 47, 82, 93, 95 и 103 от 2009 г., бр. 61 и 98 от 2010 г., бр. 19, 28, 35 и 80 от 2011 г., бр. 45, 77 и 82 от 2012 г., бр. 66 и 103 от 2013 г., бр. 26, 49 и 53 от 2014 г.) навсякъде думите "Министерството на регионалното развитие", "министъра на регионалното развитие" и "министърът на регионалното развитие" се заменят съответно с "Министерството на регионалното развитие и благоустройството", "министъра на регионалното развитие и благоустройството" и "министърът на регионалното развитие и благоустройството".

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката
(ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 6.03.2015 г.)

.....

§ 49. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29, 30, 36 и 65 от 2006 г.; попр., бр. 66 от 2006 г.; изм., бр. 105 и 108 от 2006 г., бр. 22 и 59 от 2007 г., бр. 36, 52 и 70 от 2008 г., бр. 12, 32, 35, 47, 82, 93, 95 и 103 от 2009 г., бр. 61 и 98 от 2010 г., бр. 19, 28, 35 и 80 от 2011 г., бр. 45, 77 и 82 от 2012 г., бр. 66 и

103 от 2013 г., бр. 26, 49, 53 и 98 от 2014 г. и бр. 12 и 14 от 2015 г.) се правят следните изменения:

2. Навсякъде в закона абривиатурата "ДКЕВР" се заменя с "КЕВР".

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за водите
(ДВ, бр. 58 от 2015 г., изм., бр. 17 от 2019 г., в сила от 1.08.2016 г.)

§ 61. В останалите текстове на закона думите "и микроязовири" и "и микроязовирите" се заличават.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 62. (1) Наредбата по чл. 141, ал. 2 и методиката по чл. 156е, ал. 9 се издават в срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон.

(2) Наредбите по чл. 135, ал. 1, т. 1а, 2, 7, 11 и 13 и тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване по чл. 194, ал. 6 се привеждат в съответствие с изискванията на този закон в срок до една година от влизането му в сила.

(3) До привеждането на наредбите по чл. 135, ал. 1, т. 7 и 13 в съответствие с този закон се прилагат отменените наредби по чл. 135, ал. 1, т. 10 и 12, доколкото не противоречат на този закон.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2019 г., в сила от 1.08.2016 г.) До 31 декември 2016 г. таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване се изчисляват и заплащат по досегашния ред и в досегашните размери. От 1 януари 2017 г. таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване се изчисляват и заплащат по новия ред и в новите размери, определени с тарифата по чл. 194, ал. 6.

§ 63. Разрешителните за ползване на воден обект за изземване на наносни отложения, с изключение на тези за река Дунав и водохранилищата, издадени до влизането в сила на този закон, запазват своята валидност и се прекратяват след изтичането на срока, за който са издадени, като не се прилага чл. 78, ал. 2.

§ 64. Започнатите до влизането в сила на този закон процедури за промяна на собствеността на обекти по отменения § 32 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (обн., ДВ, бр. 47 от 2009 г.; изм., бр. 95 от 2009 г.) се довършват по досегашния ред.

§ 65. (1) Отписването от баланса на търговските дружества – В и К оператори, на земи – публична държавна и/или публична общинска собственост по чл. 15 и 19, се извършва в срок от 6 месеца след определяне на санитарно-охранителните зони около водовземните съоръжения за питейно-битово водоснабдяване.

(2) В срок от 6 месеца след определянето на санитарно-охранителните зони В и К операторите предприемат всички правни и фактически действия за отписването по ал. 1, включително при необходимост предприемат счетоводни и регулационни процедури за отделяне на пояс I на санитарно-охранителните зони съгласно заповедта на компетентния орган, и изпращат на министъра на регионалното развитие и благоустройството списък, съдържащ посочване и индивидуализация на земите, представляващи пояс I на санитарно-охранителна зона, намиращи се в обособената територия.

(3) За разпределение на собствеността на земите от пояс I на санитарно-охранителните зони между държавата и общините се подписват протоколи по образец, утвърден от министъра на регионалното развитие и благоустройството. Протоколите за разпределение са допълнение

към протоколите по § 9 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (ДВ, бр. 103 от 2013 г.).

(4) Разпоредбите на § 9 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (ДВ, бр. 103 от 2013 г.) се прилагат съответно и за разпределението и отписването на земите публична собственост.

§ 66. Всички язовири на територията на страната се привеждат в съответствие с изискването на чл. 138в, ал. 1 в срок до една година от влизането в сила на този закон.

§ 67. Собствениците на язовирни стени и на съоръжения към тях, които са в експлоатация, уведомяват писмено председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор за действащия оператор на язовирната стена в 14-дневен срок от влизането в сила на този закон.

§ 69. Такса за замърсяване от дифузни източници от селското стопанство се дължи от 1 януари 2017 г.

§ 70. Параграф 26, § 27, т. 2, относно чл. 138а, ал. 4, т. 1, § 31, т. 1, относно чл. 140, ал. 2, т. 1, § 32, т. 1, относно чл. 141, ал. 1, т. 2 и 3, § 48, т. 2, § 49, 55, 56 и § 57, т. 3, относно чл. 201, ал. 11 и 12, влизат в сила от 1 януари 2016 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона
за собствеността и ползването на земеделските земи
(ДВ, бр. 61 от 2015 г.)

§ 20. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29, 30, 36 и 65 от 2006 г.; попр., бр. 66 от 2006 г.; изм., бр. 105 и 108 от 2006 г., бр. 22 и 59 от 2007 г., бр. 36, 52 и 70 от 2008 г., бр. 12, 32, 35, 47, 82, 93, 95 и 103 от 2009 г., бр. 61 и 98 от 2010 г., бр. 19, 28, 35 и 80 от 2011 г., бр. 45, 77 и 82 от 2012 г., бр. 66 и 103 от 2013 г., бр. 26, 49, 53 и 98 от 2014 г. и бр. 12, 14 и 17 от 2015 г.) навсякъде думата "ползуването" се заменя с "ползването".

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение на Закона за Българската агенция по безопасност на храните
(ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.)

§ 11. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29, 30, 36 и 65 от 2006 г.; попр., бр. 66 от 2006 г.; изм., бр. 105 и 108 от 2006 г., бр. 22 и 59 от 2007 г., бр. 36, 52 и 70 от 2008 г., бр. 12, 32, 35, 47, 82, 93, 95 и 103 от 2009 г., бр. 61 и 98 от 2010 г., бр. 19, 28, 35 и 80 от 2011 г., бр. 45, 77 и 82 от 2012 г., бр. 66 и 103 от 2013 г., бр. 26, 49, 53 и 98 от 2014 г., бр. 12, 14, 17, 58, 61, 95 и 101 от 2015 г., бр. 15, 51, 52 и 95 от 2016 г. и бр. 12 от 2017 г.) навсякъде думите "Министерството на земеделието и храните", "министърът на земеделието и храните" и "министъра на земеделието и храните" се заменят съответно с "Министерството на земеделието, храните и горите", "министърът на земеделието, храните и горите" и "министъра на земеделието, храните и горите".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за концесиите

(ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.)

.....
§ 9. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29, 30, 36 и 65 от 2006 г.; попр., бр. 66 от 2006 г.; изм., бр. 105 и 108 от 2006 г., бр. 22 и 59 от 2007 г., бр. 36, 52 и 70 от 2008 г., бр. 12, 32, 35, 47, 82, 93, 95 и 103 от 2009 г., бр. 61 и 98 от 2010 г., бр. 19, 28, 35 и 80 от 2011 г., бр. 45, 77 и 82 от 2012 г., бр. 66 и 103 от 2013 г., бр. 26, 49, 53 и 98 от 2014 г., бр. 12, 14, 17, 58, 61, 95 и 101 от 2015 г., бр. 15, 51, 52 и 95 от 2016 г. и бр. 12 и 58 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....
§ 10. Разпоредбата на чл. 118ж, ал. 1, т. 4 от Закона за водите не се прилага за водоземане за водоелектрически централи, които към 9 август 2010 г. са въведени в експлоатация.

.....
ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение на Закона за водите
(ДВ, бр. 55 от 2018 г., доп., бр. 61 от 2019 г., в сила от 7.07.2018 г.)

.....
§ 32. Наредбата по чл. 141, ал. 2 се привежда в съответствие с разпоредбите на този закон в 6-месечен срок от влизането му в сила.

§ 33. (Доп. – ДВ, бр. 61 от 2019 г., в сила от 7.07.2018 г.) В тримесечен срок от влизането в сила на този закон кметовете на общини внасят в Министерството на икономиката мотивирано предложение за промяна на собствеността на язовирите – публична общинска собственост при наличие на взето решение от съответния общински съвет за прехвърляне собствеността безвъзмездно на държавата.

.....
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение на
Закона за опазване на околната среда
(ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.,
изм. и доп., бр. 102 от 2020 г., в сила от 27.11.2020 г.,
изм., бр. 96 от 2022 г., в сила от 27.11.2022 г.)

.....
§ 41. (1) (Изм. – ДВ, бр. 102 от 2020 г., в сила от 27.11.2020 г., бр. 96 от 2022 г., в сила от 27.11.2022 г.) Собствениците на водоземни съоръжения за подземни води, изградени до 28 януари 2000 г., и на водоземни съоръжения, изградени до 23 декември 2016 г., за които не са издадени разрешения за строеж и които не са вписани в регистър по чл. 118г, ал. 3 от Закона за водите, подават заявление в съответната басейнова дирекция за вписване на съоръженията в срок до 28 ноември 2025 г.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. документацията по чл. 118г, ал. 5, т. 3 от Закона за водите;
2. информация за оборудването на съоръжението за експлоатация;
3. декларация за годината на изграждане на съоръжението;
4. декларация за намеренията на собственика за ползване или консервиране на съоръжението;
5. копие от документ за платена такса съгласно тарифата по чл. 72 от Закона за опазване на околната среда.

(3) Вписването се извършва, ако водоземното съоръжение:

1. разкрива само едно водно тяло;
  2. е с конструкция, която не позволява смесване на води от няколко водни тела или проникване на води от повърхността във водното тяло през задтръбното пространство на съоръжението, и
  3. е годно за експлоатация.
- (4) В срок до два месеца от подаването на заявлението директорът на басейнова дирекция проверява документите по ал. 2 и ако са изпълнени изискванията на ал. 3, вписва съоръжението в съответния регистър по чл. 118г, ал. 3 от Закона за водите.
- (5) Когато не са изпълнени изискванията на ал. 3, директорът на басейнова дирекция отказва вписване в съответния регистър по чл. 118г, ал. 3 от Закона за водите и предписва ликвидиране на съоръжението.
- (6) Разрешаването на водовземане от вписани съоръжения по ал. 1 се извършва при условията и по реда на Закона за водите.
- (7) (Изм. – ДВ, бр. 102 от 2020 г., в сила от 27.11.2020 г., бр. 96 от 2022 г., в сила от 27.11.2022 г.) Собствениците на кладенци за задоволяване на собствени потребности на гражданите, разположени в границите на населените места и селищните образувания, за които до 27 ноември 2018 г. не са подадени заявления за вписване в регистъра по чл. 118г, ал. 3, т. 5 от Закона за водите, подават заявление в срок до 28 ноември 2025 г. в съответната басейнова дирекция за вписване на съоръженията в регистъра. Заявлението съдържа информацията за регистриране на изграден кладенец, определена в наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 2 от Закона за водите.
- (8) (Нова – ДВ, бр. 102 от 2020 г., в сила от 27.11.2020 г.) Заявлението по ал. 7 може да се подаде и чрез съответния кмет на община, кмет на район, кмет на кметство или кметския наместник по местонахождението на кладенеца. Кметовете и кметските наместници издават входящ номер за всяко постъпило заявление и на всеки 14 дни предават на съответната басейнова дирекция постъпилите в този период заявления.

§ 42. Водовземните съоръжения за подземни води, изградени до 23 декември 2016 г., за които няма издадени строителни книжа, са търпими строежи по Закона за устройство на територията и не подлежат на премахване и забрана за ползване, когато са вписани в регистър по чл. 118г, ал. 3 от Закона за водите.

§ 43. Наредбата по чл. 135, т. 6 от Закона за водите се приема в срок до 31 декември 2019 г.

§ 49. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:

1. параграф 3, т. 1 и 3 относно чл. 94, ал. 1, т. 9 и ал. 4, § 4, т. 2, § 5, 6, § 7, т. 2, § 8, 10 – 12, § 15, т. 2, § 16, 17, 21 – 26, 30 и 31, които влизат в сила 9 месеца от обнародването му;
2. параграф 40, т. 24, която влиза в сила от 11 август 2006 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за държавния бюджет на Република България за 2019 г.
(ДВ, бр. 103 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.)

§ 21. Законът влиза в сила от 1 януари 2019 г., с изключение на § 9, т. 1, § 16 и 17, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник", и § 18, който влиза в сила от 20 май 2019 г.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси
(ДВ, бр. 17 от 2019 г., в сила от 26.02.2019 г.)

.....
§ 5. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 4, който влиза в сила от 1 август 2016 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение на Закона за водите
(ДВ, бр. 61 от 2019 г., в сила от 2.08.2019 г.)

§ 7. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на този закон министърът на икономиката предоставя на съответния областен управител внесените до влизането му в сила в Министерството на икономиката предложения на кметовете на общини за промяна на собствеността на язовирите след прието решение на съответния общински съвет за прехвърляне собствеността безвъзмездно на държавата.

(2) За предложенията по ал. 1 областният управител прилага чл. 19б.

.....

§ 11. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 6, който влиза в сила от 7 юли 2018 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение на Закона за водите
(ДВ, бр. 20 от 2022 г., доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2023 г.)

§ 6. Плановете за управление на риска от наводнения за периода 2016 – 2021 г. и Плановете за управление на речните басейни за периода от 2016 – 2021 г. се прилагат до приемането на актуализирани планове по реда на чл. 146о и чл. 159.

§ 7. (1) Националният институт по метеорология и хидрология към министъра на образованието и науката преминава към министъра на околната среда и водите.

(2) Националният институт по метеорология и хидрология е национална научна организация за осъществяване на оперативни дейности в областта на метеорологията, хидрологията и агрометеорологията, както и за научни изследвания, и за научно-приложна, иновативна и образователна дейност. Националният институт по метеорология и хидрология е националната хидрометеорологична служба на Република България и не изпълнява функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт.

(3) Генералният директор на Националния институт по метеорология и хидрология се назначава и освобождава от министъра на околната среда и водите.

(4) Дейността на Националния институт по метеорология и хидрология се осъществява от служители, които работят по трудово правоотношение, в т.ч. и заемащите академични длъжности.

(5) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2023 г.) Националният институт по метеорология и хидрология прилага система на делегиран бюджет, като генералният директор е второстепенен разпоредител с бюджет, който:

1. извършва компенсирани промени по плана на приходите и разходите, като уведомява за това първостепенния разпоредител с бюджет;

2. се разпорежда със средствата на Националния институт по метеорология и хидрология;

3. определя числеността на персонала и индивидуалните възнаграждения на персонала в рамките на утвърдените разходи по бюджета на Националния институт по метеорология и хидрология за съответната бюджетна година.

(6) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2023 г.) Установеното към края на годината превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на Националния институт по метеорология и хидрология се включва в бюджета му за следващата година.

§ 8. Трудовите правоотношения на служителите на Националния институт по метеорология и хидрология при министъра на образованието и науката, в т.ч. и заемащите академични длъжности, се уреждат съгласно чл. 123 от Кодекса на труда.

§ 9. Имуществото, архивът, както и всички права и задължения, включително членствените правоотношения в национални, европейски и международни организации по метеорология и хидрология, и правото да обучава докторанти по акредитирани докторски програми на Националния институт по метеорология и хидрология към Министерството на образованието и науката преминават към Националния институт по метеорология и хидрология към Министерството на околната среда и водите.

§ 10. В срок до два месеца от влизането в сила на този закон Министерският съвет по предложение на министъра на околната среда и водите приема необходимите промени в правилника за устройството и дейността на Националния институт по метеорология и хидрология.

§ 12. Параграфи 1 и 3 влизат в сила от 1 януари 2022 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители (ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.)

§ 45. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29, 30, 36 и 65 от 2006 г.; попр., бр. 66 от 2006 г.; изм., бр. 105 и 108 от 2006 г., бр. 22 и 59 от 2007 г., бр. 36, 52 и 70 от 2008 г., бр. 12, 32, 35, 47, 82, 93, 95 и 103 от 2009 г., бр. 61 и 98 от 2010 г., бр. 19, 28, 35 и 80 от 2011 г., бр. 45, 77 и 82 от 2012 г., бр. 66 и 103 от 2013 г., бр. 26, 49, 53 и 98 от 2014 г., бр. 12, 14, 17, 58, 61, 95 и 101 от 2015 г., бр. 15, 51, 52 и 95 от 2016 г., бр. 12, 58 и 96 от 2017 г., бр. 55, 77, 98 и 103 от 2018 г., бр. 17, 25 и 61 от 2019 г., бр. 21, 44 и 52 от 2020 г., бр. 13 и 17 от 2021 г. и бр. 20 от 2022 г.) навсякъде думите "Министерството на земеделието, храните и горите", "министърът на земеделието, храните и горите" и "министъра на земеделието, храните и горите" се заменят съответно с "Министерството на земеделието", "министърът на земеделието" и "министъра на земеделието".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници (ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

§ 86. В срок от 6 месеца от влизането в сила на този закон басейновите дирекции:

1. правят списък с всички титуляри на разрешителни, които използват хидрогеотермални ресурси в рамките на разрешенията си, и категоризират съответните съоръжения в регистъра съгласно чл. 118г, ал. 7 от Закона за водите;
2. предават в Националния геоложки фонд всички налични геоложки и хидрогеоложки данни, свързани с дейностите по Закона за водите.

§ 87. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон подзаконовите нормативни актове по прилагането на Закона за водите се привеждат в съответствие с него.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на
Закона за защита на растенията
(ДВ, бр. 102 от 2023 г.)

.....

§ 61. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29, 30, 36 и 65 от 2006 г.; попр., бр. 66 от 2006 г.; изм., бр. 105 и 108 от 2006 г., бр. 22 и 59 от 2007 г., бр. 36, 52 и 70 от 2008 г., бр. 12, 32, 35, 47, 82, 93, 95 и 103 от 2009 г., бр. 61 и 98 от 2010 г., бр. 19, 28, 35 и 80 от 2011 г., бр. 45, 77 и 82 от 2012 г., бр. 66 и 103 от 2013 г., бр. 26, 49, 53 и 98 от 2014 г., бр. 12, 14, 17, 58, 61, 95 и 101 от 2015 г., бр. 15, 51, 52 и 95 от 2016 г., бр. 12, 58 и 96 от 2017 г., бр. 55, 77, 98 и 103 от 2018 г., бр. 17, 25 и 61 от 2019 г., бр. 21, 44 и 52 от 2020 г., бр. 13 и 17 от 2021 г., бр. 20 и 102 от 2022 г. и бр. 66 и 86 от 2023 г.) навсякъде думите "Министерството на земеделието", "министърът на земеделието" и "министъра на земеделието" се заменят съответно с "Министерството на земеделието и храните", "министърът на земеделието и храните" и "министъра на земеделието и храните".

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на
Закона за експортния контрол на продукти,
свързани с отбраната, и на изделия и
технологии с двойна употреба
(ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.)

.....

§ 48. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29, 30, 36 и 65 от 2006 г.; попр., бр. 66 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 105 и 108 от 2006 г., бр. 22 и 59 от 2007 г., бр. 36, 52 и 70 от 2008 г., бр. 12, 32, 35, 47, 82, 93, 95 и 103 от 2009 г., бр. 61 и 98 от 2010 г., бр. 19, 28, 35 и 80 от 2011 г., бр. 45, 77 и 82 от 2012 г., бр. 66 и 103 от 2013 г., бр. 26, 49, 53 и 98 от 2014 г., бр. 12, 14, 17, 58, 61, 95 и 101 от 2015 г., бр. 15, 51, 52 и 95 от 2016 г., бр. 12, 58 и 96 от 2017 г., бр. 55, 77, 98 и 103 от 2018 г., бр. 17, 25 и 61 от 2019 г., бр. 21, 44 и 52 от 2020 г., бр. 13 и 17 от 2021 г., бр. 20, 96 и 102 от 2022 г. и бр. 66, 86 и 102 от 2023 г.) навсякъде думите "Министерството на икономиката", "министъра на икономиката" и "министърът на икономиката" се заменят съответно с "Министерството на икономиката и индустрията", "министъра на икономиката и индустрията" и "министърът на икономиката и индустрията".

.....

Приложение № 1

към чл. 13, т. 1

(Доп. - ДВ, бр. 36 от 2008 г.,
изм. и доп., бр. 61 от 2010 г.,
изм., бр. 98 от 2018 г.,
в сила от 27.11.2018 г.)

Списък на комплексни и значими язовири

1. Александър Стамболийски
2. Асеновец
3. Ахелой
4. Батак

5. Беглика
- 5а. (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Бели Искър
6. Бели Лом
7. Белмекен
8. Боровица
9. Въча
10. Георги Трайков
11. Голям Беглик
12. Горни Дъбник
13. Домлян
14. Доспат
15. Дяково
16. (Отм. - ДВ, бр. 61 от 2010 г.)
17. Жребчево
18. Ивайловград
19. Искър
20. Йовковци
21. Калин
22. Камчия
23. Карагьол
24. Кокаляне
25. Копринка
26. Кричим
27. Кула
28. Кърджали
29. Малко Шарково
30. Огняново
31. Огоста
32. Панчарево
33. Порой
34. Пчелина
35. Пясъчник
36. Рабиша
37. Розов кладенец
38. Сопот
39. Среченска бара
40. Студен кладенец
41. Студена
42. Съединение
43. Тича
44. Тополница
45. Тошков чарк
46. Тракиец
47. Христо Смирненски (Янтра)
- 47а. (Нова - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) Цанков камък
48. Чаира
49. Широка поляна
50. Ясна поляна
51. Ястребино
52. (Нова - ДВ, бр. 36 от 2008 г., отм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.)

Приложение № 2

към чл. 14, т. 2

(Изм. и доп. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.)

Списък на находищата на минералните води - изключителна държавна собственост

1. Айтос - област Бургас, община Айтос, Айтос
2. Баните - област Смолян, община Баните, с. Баните
3. Банкя - област София, Банкя
4. Баня - област Пазарджик, община Панагюрище, с. Баня
5. Баня - област Пловдив, община Карлово, с. Баня
6. Баня - област Сливен, община Нова Загора, с. Баня
7. Беденски бани - област Смолян, община Девин, с. Беден
8. Белово - област Пазарджик, община Белово, Белово
9. Белчински бани - Софийска област, община Самоков, с. Белчин
10. Благоевград - област Благоевград, община Благоевград, Благоевград
11. Благоевград - р. Струма - област Благоевград, община Благоевград, с. Зелени дол
12. Брацигово - област Пазарджик, община Брацигово, Брацигово
13. (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Бургаски минерални бани - област Бургас, община Бургас, Бургас
14. Бързия - област Монтана, община Берковица, с. Бързия
15. Варвара - област Пазарджик, община Септември, с. Варвара
16. Велинград - Каменица - област Пазарджик, община Велинград, Велинград
17. Велинград - Лъджене - област Пазарджик, община Велинград, Велинград
18. Велинград - Чепино - област Пазарджик, община Велинград, Велинград
19. Вонеща вода - област Велико Търново, община Велико Търново, с. Вонеща вода
20. Вършец - област Монтана, община Вършец, Вършец
21. Гулиина баня - област Благоевград, община Разлог, с. Баня
22. Девин - област Смолян, община Девин, Девин
23. Джебел - област Кърджали, община Джебел, Джебел
24. Добринище - област Благоевград, община Банско, с. Добринище
25. Долна баня - Софийска област, община Долна баня, Долна баня
26. Долни Раковец - област Перник, община Радомир, с. Долни Раковец
27. Драгиново - област Пазарджик, община Велинград, с. Драгиново
28. Елешница - м. Св. Варвара - р. Места - област Благоевград, община Разлог, с. Баня
29. Замфирово - област Монтана, община Берковица, с. Замфирово
30. (Доп. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Изворище - област Бургас, община Бургас, с. Изворище и Бургас
31. (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Казичене – Равно поле, с участъци:
  - а) Казичене – област София, Столична община;
  - б) Равно поле – Софийска област, община Елин Пелин
32. Каменар - област Бургас, община Поморие, с. Каменар
33. Катунци - област Благоевград, община Сандански, с. Катунци
34. Кирково - област Кърджали, община Кирково, с. Кирково
35. (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Китен - област Бургас, община Приморско, с. Китен
36. Костенец - Софийска област, община Костенец, с. Костенец
37. Красново - област Пловдив, община Хисаря, с. Красново

38. Крушуна - област Ловеч, община Летница, с. Крушуна
39. Кюстендил - област Кюстендил, община Кюстендил, Кюстендил
40. Левуново - област Благоевград, община Сандански, с. Левуново
41. Мараш - област Шумен, община Шумен, с. Мараш
42. Марикостиново - област Благоевград, община Петрич, с. Марикостиново
43. Медово - област Бургас, община Поморие, с. Медово
44. Меричлери - област Хасково, община Димитровград, Меричлери
45. Михалково - област Смолян, община Девин, с. Михалково
46. (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Момин проход - Софийска област, община Костенец, Момин проход
47. Невестино - Барището - област Кюстендил, община Невестино, с. Невестино
48. Невестино - Топилата - област Кюстендил, община Невестино, с. Невестино
49. Нареченски минерални бани - област Пловдив, община Асеновград, с. Нареченски бани
50. Обединение - област Велико Търново, община Полски Тръмбеш, с. Обединение
51. Овощник - област Стара Загора, община Казанлък, с. Овощник
52. Овча могила - област Велико Търново, община Свищов, с. Овча могила
53. (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Огняново - Гърмен - област Благоевград, община Гърмен, с. Марчево и с. Огняново
54. Павел баня - област Стара Загора, община Павел баня, Павел баня
55. Песнопой - област Пловдив, община Калояново, с. Песнопой
56. Поликраище - област Велико Търново, община Горна Оряховица, с. Поликраище
57. Полски Тръмбеш - област Велико Търново, община Полски Тръмбеш, Полски Тръмбеш
58. Поляново - област Бургас, община Айтос, с. Поляново
59. Провадия - област Варна, община Провадия, Провадия
60. Пчелински бани - Софийска област, община Костенец, с. Пчелин
61. Ресен - област Велико Търново, община Велико Търново, с. Ресен
62. Рударци - област Перник, община Перник, с. Рударци
63. (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Рудник - област Бургас, община Бургас, Бургас
64. (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Рупите - м. Кожух - област Благоевград, община Петрич, с. Рупите
65. Ръжена - област Стара Загора, община Казанлък, с. Ръжена
66. Сандански - област Благоевград, община Сандански, Сандански
67. Сапарева баня - област Кюстендил, община Сапарева баня, Сапарева баня
68. Свищов - област Велико Търново, община Свищов, Свищов
69. Симеоновград - област Хасково, община Симеоновград, Симеоновград
70. Симитли - област Благоевград, община Симитли, Симитли
71. Слатина - област Монтана, община Берковица, с. Слатина
72. (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Сливенски минерални бани - област Сливен, община Сливен, с. Злати войвода
73. Слънчев бряг - област Бургас, община Несебър, Несебър
74. София - Баталова воденица - област София
75. София - Горна баня - област София
76. София - Железница - област София, с. Железница
77. София - Княжево - област София

78. София - Лозенец - област София
79. София - Надежда - област София
80. София - Овча купел - област София
81. София - Панчарево - област София, с. Панчарево
82. София - Свобода - област София
83. София - Център - област София
84. Старозагорски минерални бани - област Стара Загора, община Стара Загора, с. Старозагорски бани
85. Стефан Караджово - област Ямбол, община Болярово, с. Стефан Караджово
86. Стралджа - област Ямбол, община Стралджа, Стралджа
87. Стрелча - област Пазарджик, община Стрелча, Стрелча
88. Съдиево - област Бургас, община Айтос, с. Съдиево
89. Троян - област Хасково, община Симеоновград, с. Троян
90. (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Търговище - Боаза - област Търговище, община Търговище, с. Пайдушко
91. Харманли - област Хасково, община Харманли, Харманли
92. Хасковски минерални бани - област Хасково, община Минерални бани, с. Минерални бани
93. Хисаря - област Пловдив, община Хисаря, Хисаря
94. Хотово - област Благоевград, община Сандански, с. Хотово
95. Чифлик - област Ловеч, община Троян, с. Чифлик
96. Чирпан - област Стара Загора, община Чирпан, Чирпан
97. Шипково - област Ловеч, община Троян, с. Шипково
98. Ягода - област Стара Загора, община Мъглиж, с. Ягода
99. (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Район "Долна Камчия" – йодо-бромни води, с участъци:
- а) Шкорпиловци – Ново Оряхово – Долни Чифлик – Старо Оряхово – област Варна, община Долни Чифлик;
- б) Аврен – област Варна, община Аврен
100. (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Район "Североизточна България" – подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура, по-висока от 20° С, с участъци:
- а) Варна – област Варна, община Варна;
- б) Аксаково – област Варна, община Аксаково;
- в) Суворово – област Варна, община Суворово;
- г) Белослав – област Варна, община Белослав;
- д) Аврен – област Варна, община Аврен;
- е) Балчик – област Добрич, община Балчик;
- ж) Каварна – област Добрич, община Каварна;
- з) Шабла – област Добрич, община Шабла;
- и) Шумен – област Шумен, община Шумен
101. (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Район "Варненски басейн" – подземни води от еоценския водоносен хоризонт с температура, по-висока от 20 °С, с участъци:
- а) Варна – област Варна, община Варна;
- б) Балчик – област Добрич, община Балчик
102. (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2018 г.) Район "Софийска котловина" – подземни води от донезойската подложка и неогенския седиментен комплекс с температура, по-висока от 20 °С, с участъци:
- а) София – област София, община Столична – минерални води в триаски скали;
- б) София – област София, община Столична – минерални води в кредни скали;

- в) София-запад – област София, община Столична – минерални води в неогенския седиментен комплекс;
- г) София-изток – област София, община Столична – минерални води в неогенския седиментен комплекс;
- д) Костинброд – Софийска област, община Костинброд – минерални води в юрски скали;
- е) Костинброд – Софийска област, община Костинброд – минерални води в кредни скали;
- ж) Божурище – Софийска област, община Божурище – минерални води в кредни скали.